

พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย "รวมพลัง รัก(ษ์) โลก"

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 48
ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2024/2567

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 48 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2024/2567

เจ้าของ วิทยาลัยแสงธรรม

คณะที่ปรึกษา อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
คณบดีคณะศาสนศาสตร์ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ
และ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยา ปรัชญา และการศึกษาคาทอลิก
2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา

คณะผู้ทรงคุณวุฒิ

หมวดกระแสเรียก บาทหลวง ผศ.เจริญ ว่องประชาบุญกุล

หมวดการศึกษาคาทอลิก บาทหลวง เดชา อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ
บาทหลวง ดร.เอกรัตน์ หอมประทุม บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ
ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์ ภคินี ดร.น้ำทิพย์ งามสุทธา
ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์
ผศ.ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

หมวดกฎหมายคริสต์ศาสนา บาทหลวง ดร.ประจักษ์ บุญเฝ้า บาทหลวง สักกรินทร์ ศิริบรรเทิง
บาทหลวง ชิตพล แซ่โล้ว

หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา มุขนายก วีระ อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.วัชรศิลป์ กฤษเจริญ
บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร บาทหลวง นุพันธ์ ทศมาลี
อาจารย์ สุธทัย นิยมธรรม

หมวดจริยศาสตร์ บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน
บาทหลวง นัฏฐวี กังกัง

หมวดชีวิตด้านจิตใจ บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

หมวดปรัชญา บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกโย ปิโตโย

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุขวิช

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ผศ.ดร.วุฒิชัย อ่องนาวา

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน

หมวดประวัติศาสตร์คริสต์ศาสนา บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล

หมวดพระคัมภีร์ มุขนายก ดร.ลือชัย ธาตุวิสัย บาทหลวง ผศ.ทักษิณ คมกฤส

บาทหลวง สมเกียรติ ตริณกร บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรือนงาม

บาทหลวง ดร.ทัศนุ หัตถการกุล บาทหลวง สมชาย เกษี

หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไรส์ บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์ บาทหลวง สหพล ตั้งถาวร บาทหลวง เกรียงชัย ตรีมรรคา บาทหลวง สุพัฒน์ หลิวสิริ บาทหลวง วิทยา เลิศทงศ์ศักดิ์
หมวดพิธีกรรม	มุขนายก ไตรรงค์ มุลตรี บาทหลวง เคลาดิโอ เบร์ตูลอร์ บาทหลวง ผศ.เชษฐา ไชยเดช บาทหลวง อนุสรณ์ แก้วขจร
หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสต์สัมพันธ์	มุขนายก ชูศักดิ์ สิริสุทธิ บาทหลวง เสนอ ดำเนินสวาท บาทหลวง วุฒิไกร ชินทร์นัลย์ บาทหลวง ดร.แอนโทนี ลี ดัก
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
บรรณาธิการสร้างสรรค์	ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน
กองบรรณาธิการ	บาทหลวง วิทยา เลิศทงศ์ศักดิ์ อาจารย์สุศุทธัย นิยมธรรม นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ
จัดพิมพ์โดย	วิทยาลัยแสงธรรม
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้ ประจำเดือนมกราคม - เมษายน ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท ***สำหรับสมาชิกรายปี*** สามารถโอนเงินค่าสมาชิกเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 และกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี) ส่งมาที่ e-mail: parithat@saengtham.ac.th หรือ โทรสาร 0-2429-0819 หรือ โทร. แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์ โทร. 0-2429-0100 ต่อ 624

*** บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย ***
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 48 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2024/2567

บทบรรณาธิการ

ตามที่สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย กำหนดให้มีวันที่ 4 ตุลาคม 2023 - ธันวาคม 2025 เป็นปีที่พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย “รวมพลัง รัก(ษ์) โลก” สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส พระองค์ทรงออกสมณสาส์นเตือนใจ “ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า” (Laudato Si) เกี่ยวกับการดูแลรักษาโลก บ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกัน เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม ค.ศ. 2015 พระองค์ทรงนำเสนอมุมมองด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิกฤตด้านนิเวศวิทยาในปัจจุบัน (Laudato Si, 15) ทรงชี้ให้เห็นถึงภาวะมลพิษและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ดู Laudato Si, 20 – 26) ทรงเรียกร้องอย่างเร่งด่วน ให้มีการเสวนาครั้งใหม่เกี่ยวกับวิธีการที่จะสร้างอนาคตของโลก ซึ่งจำเป็นต้องมีการกลับใจ (Laudato Si, 14) เพราะแท้จริงแล้ว เราแยกธรรมชาติออกจากตัวเราไม่ได้ เราอยู่ในธรรมชาติ และเราเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ (Laudato Si, 139) พระองค์ทรงเตือนเราว่า ในช่วงระยะเวลา 2 ศตวรรษท้ายสุดนี้ มนุษย์ได้กระทำทารุณและทำร้ายบ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างไม่เคยมีมาก่อน แต่เรากลับมีปฏิกิริยาตอบสนองที่อ่อนแอมากต่อการเรียกร้องให้มีการแก้ไข พระองค์ทรงเรียกร้องมิใช่แต่เพียงคริสตชนเท่านั้น แต่เชิญชวนมนุษย์ทุกคนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขวิกฤตของโลกของเราด้วยกัน

ในแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ มีบทความเรื่องของ “คืนความสมดุลให้กับโลกธรรมชาติ” ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ รวมถึงพระดำรัสของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส ในพระสมณสาส์น “ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า” ซึ่งพระองค์ได้ทรงตรัสไว้ว่า “ความสำนึกถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันกับสิ่งธรรมชาติอื่นๆ ยังไม่เป็นจริง ถ้าหัวใจของเรายังขาดความอ่อนโยน ความเมตตาสงสาร และความห่วงใยที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ของเรา เราต้องตระหนักถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันของจักรวาล นั่นคือ พระบิดาเจ้าทรงเรียกร้องความเป็นหนึ่งเดียวกันของจักรวาลให้เป็นจริง โดยเราทุกคนถูกเชื่อมโยงด้วยพันธะที่มองไม่เห็นและก่อรูปแบบของครอบครัวโลกด้วยกัน ความเป็นหนึ่งเดียวกันที่สูงส่งซึ่งเติมเต็มเราด้วยความเคารพที่ศักดิ์สิทธิ์ ความรักและความถ่อมตน”

วารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณบรรดาคุณอาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนบรรดานักเขียนทุกท่านที่กรุณาส่งบทความมาตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ และขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านร่วมใจกันในคำภาวนา เพื่อวอนขอพระพรจากพระเป็นเจ้าผ่านทางคำเสนอวิงวอนของพระแม่มาเรียได้โปรดประทานพระปรีชาญาณและพระพร เพื่อให้การศึกษาอบรมในสถาบันแห่งนี้เกิดผลดีอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนตลอดไป

บรรณาธิการสร้างสรรค์

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 48 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2024/2567

- 7 คืบความสมดุลให้กับโลกธรรมชาติ
ดร.สุภาวดี นุ่มคณิสสรณ์
- 33 คำสอนของบรรดาบิดาจารย์เกี่ยวกับพระนางมารีย์ (3)
บาทหลวง ผศ.ดร.พริ้งชีส ไก่ส์, S.D.B
- 40 พระเยซูเจ้าและพระอาณาจักรพระเจ้า
บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.
- 53 ปลุกฝังการให้อภัยอย่างสุดใจในตัวเรา
บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.
- 61 หลักสูตรอบรมคริสตศาสนธรรม ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ
ปิชอบ พริ้งชีสเชเวียร์ วีระ อามรณ์รัตน์
- 68 ก้าวเข้าปีศาจลึกลับด้วยความหวังใหม่เสมอ
บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.
- 80 ครูคำสอนในบริบทเอเชีย
ปิชอบ พริ้งชีสเชเวียร์ วีระ อามรณ์รัตน์

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 48 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2024/2567

- 87 CHAOS ของไบเบิลกับของเฮสเลียด
ศ.กীরติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต
- 99 ข่าวดีเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้า : คำสอนสำคัญของพระเยซูเจ้า
บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร
- 122 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับปีศักดิ์สิทธิ์ยูปีลี 2025
บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนมาลี
- 133 สมณสาส์น “พระองค์ทรงรักเรา” (DILEXIT NOS) :
การกลับมาอีกครั้งของแนวคิดทางจิตวิญญาณฝรั่งเศส
ธัญภรณ์ ลีกำเนิดไทย
- 137 ปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 และพระคุณการุณย์โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์
บาทหลวง ผศ.เชษฐา ไชยเดช
- 155 แนะนำหนังสือ : สมณโองการปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง” (โรม 5:5)
บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนมาลี
- 166 แนะนำหนังสือ : วิธีการเตรียมตัวคริสตชนสู่ชีวิตแต่งงาน
(CATECHUMENAL PATHWAYS FOR MARRIED LIFE)
บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนมาลี

[หมวดปรัชญา]

คืนความสมดุล ให้กับโลกธรรมชาติ

ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

บทนำ

เมื่อพูดถึงธรรมชาติเราก็มักจะนึกถึง ป่า ภูเขา ทะเล สวนสาธารณะหรือการนั่งดูดวงดาว ซึ่งการที่เรามีโอกาสได้ใช้เวลากับสิ่งเหล่านี้บ้างย่อมเป็นสิ่งที่ดีทั้งกับสุขภาพทางร่างกายและทางจิตใจของเรา ถึงแม้ว่าชีวิตส่วนใหญ่ของเราจะต้องอยู่ในเมือง เรายังสามารถที่จะสัมผัสกับธรรมชาติได้ตลอดเวลาเพราะธรรมชาตินั้นมีอยู่รอบตัวของเรา ลองใช้เวลาอยู่กับตัวเองสักห้านาทีแล้วลองมองไปที่ต้นไม้ใบหญ้าที่อยู่ใกล้ตัวเรา ชื่นชมดอกไม้ หรือลองแหงนหน้ามองท้องฟ้า แล้วลองวางโทรศัพท์มือถือลงเพื่อฟังเสียงที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวของเรา ไม่ว่าจะเป็นเสียงของความเงียบ เสียงของสายลม หรือแม้กระทั่งเสียงของความคิดของเราเอง ลองเปิดดวงตาของเรา เปิดหู เปิดประสาทสัมผัสของเราเพื่อที่จะได้รับรู้และสัมผัสกับผืนดิน ไอน้ำ หายdnน้ำ สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เรามีโอกาสได้สัมผัสและใกล้ชิดกับธรรมชาติได้เช่นกัน

อติตอาจารย์ยารุโสประจำศูนย์จริยธรรมวิชาชีพ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

ธรรมชาติ (nature) ในความหมายอย่างกว้างที่สุดนั้นจะเทียบเท่ากับโลกธรรมชาติ โลกกายภาพ โลกวัตถุ หรือจักรวาล “ธรรมชาติ” หมายถึง ปรัชญาการณของโลกกายภาพ และยังหมายถึงชีวิตโดยรวมที่มีขนาดตั้งแต่เล็กกว่าอะตอมไปจนถึงจักรวาล การศึกษาธรรมชาติเป็นส่วนประกอบใหญ่ส่วนหนึ่ง (และอาจเป็นหนึ่งเดียว) ของวิทยาศาสตร์แม้ว่ามนุษย์จะเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติแต่วัตถุที่มนุษย์สร้างขึ้นและกิจกรรมที่มนุษย์กระทำมักถูกจัดประเภทไว้ต่างหากจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ (Wikipedia:<http://th.wikipedia.org/wiki/>)

ตั้งแต่มนุษย์กำเนิดขึ้นมาบนโลก ในสมัยแรกๆ ปัจจัยการดำรงชีวิตทุกอย่างของมนุษย์จะเป็นสิ่งที่ได้มาโดยตรงจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ในเวลานั้นมนุษย์เราใช้ชีวิตด้วยการล่าสัตว์ เก็บหาพืชพันธุ์ต่างๆ จากธรรมชาติมาเป็นอาหาร ดำรงชีวิตอยู่แบบเร่ร่อนตลอดเวลา เพื่อความอยู่รอด มีวิถีชีวิตที่ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ และอยู่กับธรรมชาติในลักษณะที่พึ่งพิงซึ่งกันและกัน เพราะในเวลานั้น มนุษย์ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติไม่มากนัก มนุษย์รู้แต่เพียงว่าธรรมชาตินั้นให้อาหารและทุกสิ่งทุกอย่าง และในขณะเดียวกันก็ยังสามารถทำลายทุกสิ่งทุกอย่างได้ด้วยเช่นกัน

เมื่อวันเวลาผ่านไป มนุษย์ได้เรียนรู้และมีความเข้าใจธรรมชาติมากยิ่งขึ้น มนุษย์จึงรู้จักการปรับตัวและเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของตน โดยมีการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก สร้างที่อยู่อาศัยที่เป็นหลักแหล่งถาวร รู้จักดัดแปลงใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ จนมาถึงปัจจุบันนี้ที่โลกของเรามีประชากรมากถึง 8,000 กว่าล้านคน และมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ มีการสร้างเทคโนโลยีที่ทันสมัยและพัฒนาไป อย่างไม่หยุดยั้งจึงทำให้ความต้องการใช้ทรัพยากรธรรมชาตินั้นมีมากยิ่งขึ้น จนเกิดเป็นวัฒนธรรมของการบริโภคแบบทุนนิยม ที่นำไปสู่การล้างผลาญทรัพยากรจนยากที่ธรรมชาติจะสามารถปรับสมดุลได้ทัน

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์โลกธรรมชาติขาดความสมดุล

พฤษภาคม 2023 อิตาลีน้ำท่วมใหญ่ในรอบ 100 ปี

19 พฤษภาคม 2023 สำนักข่าวต่างประเทศ รายงานข่าวอุทกภัยครั้งใหญ่ในประเทศอิตาลีที่เกิดขึ้นในแคว้นเอมิเลีย โรมัญญา (Emilia-Romagna) ทางภาคเหนือของอิตาลี โดยฝนที่ตกลงมาอย่างหนักได้ทำให้เกิดน้ำท่วมใหญ่ในรอบ 100 ปี จนเป็นสาเหตุให้ระดับ

แม่น้ำสายต่างๆ กว่า 23 สาย เอ่อล้นตลิ่ง บ่าท่วมพื้นที่เมืองน้อยใหญ่ในแคว้นเอมิเลีย โรมัญญากว่า 41 เมือง มีผู้เสียชีวิตกว่า 13 ศพ นับเป็นอุทกภัยครั้งร้ายแรงที่มีผลจากความแปรปรวนของสภาพอากาศ เนื่องจากเมื่อปี 2022 อิตาลีเพิ่งผ่านสภาพอากาศที่ร้อนจัดจนทำลายสถิติของประเทศ แต่ผ่านไปเพียงปีเดียว กลับประสบกับเหตุการณ์สลับซับซ้อนอย่างสิ้นเชิง

กรกฎาคม 2023 ฝนถล่มเกาหลีใต้ เสียชีวิตกว่า 37 ราย

17 กรกฎาคม 2023 เกิดฝนตกต่อเนื่องหลายวันในเกาหลีใต้ ส่งผลให้พื้นที่การเกษตรกว่า 125,000 ไร่ ถูกน้ำท่วม สัตว์เลี้ยง อาทิ ไก่ และเป็ดกว่า 5 แสนตัว ต้องจมน้ำตาย สภาพความรุนแรงของน้ำท่วม ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 37 คน ในจำนวนดังกล่าวก็ได้พบร่างผู้เสียชีวิตบริเวณอุโมงค์ที่ถูกน้ำท่วมจำนวน 9 คน และสูญหายอีกกว่า 9 คน

นอกจากนี้ประชาชนกว่า 9,000 คนยังต้องอพยพหนีน้ำท่วม ซึ่งเหตุการณ์ฝนตกหนักครั้งนี้ แม้จะเกิดจากปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เกิดน้ำท่วม แต่นักวิทยาศาสตร์ระบุว่า เป็นเพราะอากาศที่ร้อนขึ้นอันเป็นผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศโลก ทำให้เกิดฝนตกหนักมากขึ้น

สิงหาคม 2023 จีนเผชิญปริมาณน้ำฝนสูงสุดในรอบ 140 ปี

จีนเป็นอีกหนึ่งประเทศ ที่ประสบเหตุการณ์น้ำท่วมหนัก ในเดือนสิงหาคม ปี 2023 อันเกิดจากพายุฝนที่ได้รับอิทธิพลมาจากไต้ฝุ่นทกซูรีซึ่งพัดถล่มจนทำให้หลายพื้นที่ของจีนเกิดน้ำท่วมใหญ่ โดยสำนักอุตุนิยมวิทยาได้ระบุว่า กรุงปักกิ่งเมืองหลวงของจีน ต้องเผชิญกับปริมาณน้ำฝนสูงสุดในรอบ 140 ปี จนทำให้สะพานทางตอนเหนือของจีนได้ถล่มลงเนื่องจากน้ำท่วมฉับพลัน ทำให้ประชาชนนับแสนราย ต้องอพยพออกจากบ้านเรือนที่จมน้ำท่วม

กันยายน 2023 ฝนถล่มลิเบียมากเป็นประวัติการณ์

10 กันยายน 2023 เกิดภาวะอุทกภัยใหญ่ขึ้นที่ประเทศลิเบีย พื้นที่บางส่วนบริเวณชายฝั่งด้านตะวันตกเฉียงเหนือ มีปริมาณฝนมากถึง 400 มิลลิเมตร ซึ่งเป็นความผิดปกติไปกว่าที่เคย เนื่องจากในช่วงเดือนกันยายนของทุกปี โดยพื้นที่ดังกล่าวนี้จะมีปริมาณฝนตกเฉลี่ยที่ 1.5 มิลลิเมตรเท่านั้น

จากเหตุการณ์ดังกล่าว มีผู้เสียชีวิตนับหมื่นราย และมีผู้สูญหายไม่ต่ำกว่าหมื่นชีวิต มีผู้ตั้งข้อสังเกตถึงฝนที่ตกหนักครั้งนี้ว่า เกิดจากสภาพภูมิอากาศของโลกเปลี่ยนแปลงไปจนนำมาซึ่งปริมาณฝนที่ผิดปกติเช่นนี้

ตุลาคม 2023 น้ำท่วมฉับพลันในอินเดีย

3 ตุลาคม 2023 ได้เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมฉับพลันรุนแรงขึ้นในรัฐสิกขิม ทางตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย เนื่องจากมีฝนตกลงมาอย่างต่อเนื่อง ปริมาณน้ำฝนมากถึง 40.9 มิลลิเมตร ซึ่งมากกว่าในช่วงเวลาปกติเดียวกันนี้ เกือบ 5 เท่า ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 8.6 มิลลิเมตร

น้ำท่วมรุนแรงครั้งนี้ได้ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 10 คน บาดเจ็บ 22 คน และสูญหายอีกกว่า 82 คน ก่อนหน้านั้นในเดือนกรกฎาคม หลายเมืองทางตอนเหนือของอินเดีย ต้องใช้ชีวิตท่ามกลางน้ำท่วมสูง หลังเผชิญฝนตกหนัก มีปริมาณน้ำฝนถึง 153 มิลลิเมตร ถือเป็นปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมามากที่สุดในวันเดียวในเดือนกรกฎาคมในรอบ 40 ปีเลยทีเดียว

มีนาคม 2024 น้ำท่วมและดินถล่มบนเกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย

7 มีนาคม 2024 จังหวัดสุมาตราตะวันตก ของประเทศอินโดนีเซีย ต้องเผชิญกับฝนที่ตกหนักต่อเนื่องจนส่งผลให้เกิดน้ำท่วม และดินถล่มลงมาหลายจุดทำให้มีสภาพอากาศเลวร้ายเกิดขึ้นในเมืองปาดังซึ่งเมืองเอกของจังหวัดสุมาตราตะวันตก กับอีก 8 พื้นที่ สร้างความเสียหายให้กับบ้านเรือนกว่า 700 แห่ง สะพานหลายเส้น โรงเรียน และเรือกสวนไร่นาจำนวนมาก ได้รับความเสียหาย

มีรายงานว่า ประชาชนกว่า 75,000 คน ต้องอพยพหนีน้ำท่วม รวมทั้งมีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 21 ราย และสูญหายอีก 6 ราย

เมษายน 2024 โอมานและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ถูกฝนถล่มหนักในรอบ 75 ปี

14 เมษายน พายุลูกใหญ่กระหน่ำเข้าสู่พื้นที่ประเทศโอมาน ก่อนจะเคลื่อนตัวเข้าพัดถล่มประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ในเวลาต่อมา เมืองอัลอีนของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งมีพรมแดนติดกับโอมาน ตรวจวัดปริมาณน้ำฝนได้ถึง 254 มิลลิเมตร ซึ่งถือเป็นปริมาณน้ำฝนในช่วงระยะเวลา 24 ชั่วโมงที่สูงสุดนับตั้งแต่ปี 1949 หรือในรอบ 75 ปี

นอกจากนี้ นครดูไบ ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ที่สุดของประเทศ ยังถูกน้ำท่วมฉับพลันเช่นเดียวกัน รันเวย์ของสนามบินถูกน้ำท่วมหนัก เป็นเหตุให้ต้องยกเลิกเที่ยวบินกว่า 300 เที่ยวบินจากเหตุการณ์ที่มีฝนตกหนักกว่า 254 มิลลิเมตร ทั้งๆ ที่ในเวลาปกติ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีฝนตกเฉลี่ย 140-200 มิลลิเมตรต่อปี ล้วนมีอิทธิพลมาจากสภาพความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้นั่นเอง (<https://www.thaipbs.or.th>)

ปี 2024 เป็นปีที่ภาคเหนือของประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์น้ำท่วมรุนแรงที่สุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากปรากฏการณ์ ลานีญา ที่ทำให้ฝนตกหนักกว่าปกติและอุณหภูมิลดลงทั่วประเทศ โดยแม่น้ำสายหลักหลายสายในภาคเหนือ เช่น น่าน ยม ปิง วัง และกก ต่างเอ่อล้นจนเกิดน้ำท่วมเป็นวงกว้าง สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือน โครงสร้างพื้นฐาน และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก และน้ำท่วมนี้ก็ยังถูกทำให้รุนแรงขึ้นจากพายุไต้ฝุ่นยาก็ ซึ่งพัดถล่มประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงกลางเดือนกันยายน 2024 อีกด้วย

สถานการณ์น้ำท่วมจังหวัดน่าน เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นรายงานว่า ปีนี้ น้ำท่วมรุนแรงสุดในรอบ 100 ปี โดยมีบ้านเรือนกว่า 3,000 ครัวเรือนได้รับความเสียหาย แม้ว่าจะมีการเสริมพนังกั้นน้ำแล้วก็ตาม ขณะที่ แม่น้ำยม ก็มีปริมาณน้ำสูงที่สุดในรอบกว่า 10 ปี ทำให้เกิดน้ำท่วมในจังหวัดแพร่ โดยเฉพาะในเขตเมือง และในบางพื้นที่น้ำยมที่ล้นมาจาก พะเยา ได้ไหลสมทบจนทำให้ปริมาณน้ำท่วมเพิ่มขึ้นจนถึงระดับ 12 เมตร ในบางจุด

จังหวัดเชียงใหม่ สถานการณ์น้ำท่วมจากแม่น้ำปิง สร้างความเสียหายอย่างมาก โดยระดับน้ำปิงสูงสุดอยู่ที่ 5.29 เมตร เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2024 ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำที่เคยวัดได้ในปี 2011 ที่เคยเกิดน้ำท่วมใหญ่ในเชียงใหม่ สร้างผลกระทบต่อพื้นที่เศรษฐกิจ เช่น โรงพยาบาล ตลาดไนท์บาซาร์ และหน่วยงานราชการหลายแห่ง ส่วนแม่น้ำวังที่ลำปาง ก็มีปริมาณน้ำล้นตลิ่ง ท่วมบ้านเรือนประชาชนกว่า 200 หลังคาเรือน ส่งผลให้ต้องมีการเฝ้าระวังน้ำท่วมและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

จังหวัดเชียงราย สถานการณ์น้ำท่วมจากแม่น้ำกก ทำให้ระดับน้ำเพิ่มขึ้นสูงกว่า 150-200 เซนติเมตร บริเวณในเมืองโดยเฉพาะที่ห้าแยกพ่อขุน ซึ่งเป็นแลนด์มาร์กสำคัญของจังหวัดเชียงราย พื้นที่หลายจุดไม่สามารถสัญจรได้ และบางชุมชนต้องเผชิญกับน้ำท่วมอย่างหนัก ส่วนที่อำเภอแม่สาย พื้นที่ชายแดนไทย-พม่า (เมียนมา) น้ำจากแม่น้ำสาย ได้ล้นตลิ่งเข้าท่วมตลาดสำคัญ ทำให้เกิดความเสียหายเป็นวงกว้างจากอิทธิพลของพายุที่เข้าถล่มในช่วงที่ผ่านมา

นอกจากนี้ แม่น้ำโขงก็ได้เพิ่มระดับอย่างรวดเร็วเช่นกัน ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมในอำเภอเชียงแสนของเชียงราย และขยายผลไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และมุกดาหาร ทำให้หลายพื้นที่ต้องเผชิญกับน้ำท่วมที่เกิดจากการไหลบ่าของแม่น้ำโขง

น้ำท่วมยังได้ส่งผลกระทบต่อสัตว์ เช่นเดียวกับมนุษย์ โดยเฉพาะที่ ศูนย์บริหารช้างมูลนิธิอนุรักษ์ช้างและสิ่งแวดล้อม ตำบลกั๊ดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีช้างมากกว่า 100 เชือก และสัตว์เลี้ยงที่ป่วยพิการ เช่น สุนัข แมว สุกร และควาย อีกหลายพันตัว สัตว์เหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน โดยเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครต้องระดมเข้าช่วยเหลืออย่างเร่งรีบ เนื่องจากระดับน้ำที่สูง 1-2 เมตร ทำให้ถนนถูกตัดขาดและการสื่อสารเป็นไปอย่างยากลำบาก สัตวแพทย์จากศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ระบุว่า แม้ว่าช้างจะสามารถว่ายน้ำได้ แต่กระแสน้ำที่ไหลแรงและเร็วทำให้ช้างหมดแรง และอาจถูกพัดไปชนกับหินหรือต้นไม้ ทำให้ให้ช้างบางตัวหมดแรงและจมน้ำเสียชีวิต

เนื่องจากภาคเหนือของประเทศไทยและในประเทศเมียนมา ซึ่งพื้นที่ที่เคยมีป่าปกคลุมกลับกลายเป็น ภูเขาหัวโล้นเพราะการตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกเผาป่า เมื่อไม่มีต้นไม้ใหญ่คอยซับน้ำ ดินจึงไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ทำให้น้ำไหลบ่าลงมาจากภูเขาอย่างรวดเร็วพร้อมกับดินโคลนที่เกิดจากการพังทลายของหน้าดิน การทำลายป่าในลักษณะนี้ยิ่งเพิ่มความ

รุนแรงของน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มต่ำ เนื่องจากน้ำไม่สามารถซึมลงสู่ดินได้ ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและเกิดความเสียหายอย่างรุนแรงตามมา ดังนั้นการแก้ปัญหา น้ำท่วมอย่างยั่งยืนจึงจำเป็นต้องเริ่มจากการฟื้นฟูป่าไม้และการป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า การปลูกป่าทดแทน และการปกป้องป่าต้นน้ำจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากป่าช่วยกักเก็บน้ำและลดการไหลบ่าของน้ำฝน นอกจากนี้ การฟื้นฟูป่าไม้ยังช่วยสร้างความสมดุลของระบบนิเวศลดปัญหาน้ำท่วม และเพิ่มความยั่งยืนในระยะยาวอีกด้วย

ด้วยเหตุที่ว่า แนวทางที่แต่ละประเทศส่วนใหญ่ใช้ในการแก้ปัญหาน้ำท่วมนั้นก็จะเน้นไปที่การรับมือมากกว่าที่จะสนับสนุนให้มีการปรับตัวเช่น การแก้ปัญหาด้วยการก่อสร้างเขื่อนหรือแนวป้องกันน้ำท่วม ดังนั้น จึงมีนักวิชาการบางคนที่ไม่เห็นด้วยโดยชี้ให้เห็นว่าการเอาชนะธรรมชาติด้วยโครงสร้างทางวิศวกรรมนั้นไม่ใช่เป็นวิธีการแก้ปัญหายั่งยืน แต่การแก้ปัญหาน้ำท่วมอย่างยั่งยืนนั้นจำเป็นที่จะต้องอาศัยการผสมผสานแนวทางหลายด้าน เช่น การใช้วิศวกรรมแบบนุ่มนวล (Soft Engineering) การฟื้นฟูป่าไม้ การวางแผนการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน รวมถึงการใช้การแก้ปัญหามีธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (Nature-based Solutions) เพื่อปรับตัวและรับมือกับผลกระทบของสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

การปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศและการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน เป็นเรื่องที่ไม่าจะเลื่องได้ในยุคปัจจุบัน ความท้าทายจากมรสุมและน้ำท่วมที่รุนแรงขึ้นทุกปีเป็นสัญญาณที่ชัดเจนว่าการใช้โครงสร้างป้องกันน้ำเพียงอย่างเดียวนั้นย่อมไม่เพียงพออีกต่อไป ประเทศไทยจึงต้องเริ่มก้าวข้ามแนวคิดดั้งเดิมและมุ่งเน้นการพัฒนาแนวทางที่บูรณาการหลากหลายด้าน ทั้งการฟื้นฟูระบบนิเวศ การวางแผนที่ดินอย่างยั่งยืน การแก้ปัญหามีธรรมชาติเป็นพื้นฐาน และการสร้างความพร้อมในระดับชุมชนและระดับนโยบาย หากเรายอมรับว่ามรสุมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นจริงที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เราก็จะสามารถวางแผนและดำเนินการรับมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสียหายและสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนและประเทศในระยะยาว

สถาบันวิจัยในสวิตเซอร์แลนด์จัดทำรายงานความเสียหายทางเศรษฐกิจจาก 4 ภัยพิบัติด้านอากาศ ทั้งน้ำท่วม พายุหมุนเขตร้อน พายุฤดูหนาวในยุโรปและฝนฟ้าคะนองรุนแรง โดยอ้างอิงข้อมูลจากคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ IPCC

รายงานฉบับนี้ระบุว่า ฟิลิปปินส์ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากภัยพิบัติทางธรรมชาติมากที่สุดในโลก เฉลี่ยปีละร้อยละ 3 ของ GDP ทั้งห้าอันดับ 2 อย่างสหรัฐอเมริกา ตามมาด้วยไทย ออสเตรเลีย และ จีน

แต่ถ้าดูกันที่เม็ดเงินซึ่งสูญเสียไปในแต่ละปี จะพบว่า สหรัฐฯ เสียหายหนักที่สุดอยู่ที่ 97,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนฟิลิปปินส์อยู่ที่ 12,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ถ้าแยกประเภทของภัยพิบัติ จะเห็นว่า ความเสียหายในฟิลิปปินส์เกือบทั้งหมดเกิดจากพายุหมุนเขตร้อน ซึ่งในแต่ละปีฟิลิปปินส์เจอหลายลูกด้วยกัน ตามมาด้วยจีนกับสหรัฐฯ ที่มีความเสียหายเท่ากัน แต่ของสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เกิดจากพายุเฮอริเคน ขณะที่ไทยติดโผในฐานะประเทศที่ได้รับความเสียหายทางเศรษฐกิจจากน้ำท่วมสูงเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากฟิลิปปินส์ โดยคิดเป็นปีละร้อยละ 0.36 ของ GDP

ตัวเลขความเสียหายดังกล่าวมีโอกาสเพิ่มสูงขึ้นอีก เนื่องจากหลายประเทศมีความเสี่ยงสูงที่จะเผชิญกับสภาพอากาศเลวร้ายจากวิกฤตโลกร้อน ขณะที่การออกมาตรการเพื่อปรับตัวและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ จะช่วยลดตัวเลขความสูญเสียทางเศรษฐกิจลงได้บ้าง

รายงานของสถาบันวิจัยระหว่างประเทศหลายฉบับ ประเมินตรงกันว่า แม้การพัฒนาเทคโนโลยีและเปลี่ยนผ่านไปสู่นโยบายสีเขียวจะมีต้นทุนที่สูง แต่ตัวเลขนี้เทียบไม่ได้กับความเสียหายทางเศรษฐกิจที่ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รายงานบางฉบับประเมินว่า ส่วนต่างอาจมีมากถึง 6 เท่า ซึ่งนี้ยังไม่นับรวมไปถึงผลกระทบทางสังคมและในมิติอื่นๆ (<https://www.thaipbs.or.th>)

ภูมิปัญญาตะวันตก : การแปลกแยกมนุษย์ออกจากโลกธรรมชาติ

ตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเราจะพบว่า ทักษะคติหรือโลกทัศน์ของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาตินั้นก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา สถานที่และบริบท มนุษย์มีทักษะคติที่เกี่ยวกับโลกธรรมชาติอย่างไร มนุษย์ก็จะปฏิบัติต่อธรรมชาตินั้น และด้วยเหตุที่ว่า ประวัติศาสตร์ส่วนหนึ่งของโลกตะวันตกนับตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เป็นต้นมา เป็นประวัติศาสตร์แห่งความพยายามของมนุษย์ในการเป็นเจ้านายเหนือโลกธรรมชาติ ดังนั้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงถูกมนุษย์นำมาใช้เพื่อการพิชิตธรรมชาติ จะเห็นได้ว่าความเสื่อมสภาพของดิน น้ำ อากาศหรือโลกชีวภาพโดยรวมหรือการลดน้อยถอยลงของปริมาณทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติจึงเป็นวิกฤติการณ์ที่ต้องการการแก้ไขโดยเร่งด่วน

การแก้ปัญหาวิกฤติการณ์เกี่ยวกับสถานะแวดล้อมทางธรรมชาติด้วยการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงกฎหมาย นโยบายและโปรแกรมต่างๆ เท่านั้นจึงยังไม่เป็นการเพียงพอแต่มนุษย์ยังมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขทัศนคติของมนุษย์ที่มีต่อโลกธรรมชาติด้วย

มนุษย์อยู่เหนือโลกธรรมชาติ

รากฐานสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการมองว่า มนุษย์อยู่เหนือโลกธรรมชาตีก็คือแนวคิดทางปรัชญาตะวันตกที่เรียกว่า “ทวินิยม” (Dualism) อันเป็นแนวคิดที่มีการแยกกายกับจิตออกจากกันอย่างเด็ดขาด ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ในความคิดของ เรเน เดส์คาร์ตส์ (Rene Descartes) และอิมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) ซึ่งทั้งสองมองว่าจิตเท่านั้น ที่เป็นแก่นแท้ของมนุษย์และเป็นสิ่งที่เป็นอมตะและมีเหตุผลโดยในปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่จะเน้นถึงความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงของโลกแห่งกายที่ไร้จิต ซึ่งเปรียบเสมือนแก่นแท้กับโลกของจิตที่มีเหตุผลและจะสามารถดำรงอยู่ได้แม้ว่าร่างกายจะดับสลาย

ทวินิยมของเดส์คาร์ตส์ที่แบ่งแยกจิตกับกายโดยเน้นความสามารถทางเหตุผลโดยมองว่าจิตที่มีเหตุผลนี้จะมีชีวิตอยู่หลังความตายของร่างกายนั้นได้ลดทอนให้สิ่งต่างๆ ในโลกธรรมชาติกลายเป็นก้อนวัตถุที่ไร้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทวินิยมของเดส์คาร์ตส์จึงเป็นรากฐานที่สำคัญทางปรัชญาของวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ซึ่งมองว่าโลกกายภาพนั้นเป็นโลกของจักรกลที่ไร้จิตและดำเนินไปตามกฎเกณฑ์สากลซึ่งนักวิทยาศาสตร์จะต้องค้นหาและเมื่อค้นพบแล้วมนุษย์ก็จะสามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปจัดการกับโลกธรรมชาติเพื่อสนองจุดมุ่งหมายของมนุษย์ต่อไป

เช่นเดียวกันกับค่าน์ที่มีแนวคิดว่าจิตกับกายนั้นแยกจากกันและจิตก็มีความสำคัญมากกว่ากายเพราะมีจิต มนุษย์จึงมีความเป็นเหตุผล (Rationality) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีค่าในตัวเอง เพราะมนุษย์สามารถใช้เหตุผลที่จะฟันความปรารถนาและทำตามเหตุผลหรือกฎศีลธรรมได้ มนุษย์สามารถที่จะกำหนดตัวเอง มีอิสระในการที่จะคิดพิจารณา ตั้งเป้าหมาย และเลือกการกระทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองได้ ค่าน์จึงถือว่า มนุษย์มีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าและมนุษย์ทุกคนเป็นเป้าหมายสมบูรณ์ในตัวเอง (Absolute end) ดังนั้นถ้ามีการกระทำใดๆ ที่ปฏิบัติต่อมนุษย์ในฐานะเป็นเพียงเครื่องมือแล้ว ค่าน์ถือว่าสิ่งนั้นได้ทำลายศักดิ์ศรีของมนุษย์ค่าน์เชื่อว่า การที่มนุษย์มีความสามารถที่จะกระทำ ตามความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้องหรือศีลธรรมนั้นทำให้มนุษย์

แตกต่างจากสิ่งที่ไม่ใช่เหตุผลอื่น เช่น สัตว์ ค่าน์บอกว่าพฤติกรรมของสัตว์นั้นเป็นไปตามกฎธรรมชาติแบบจักรกล กล่าวคือ พฤติกรรมของสัตว์นั้นเป็นไปตามสัญชาตญาณที่เป็นตัวผลักดันให้สัตว์มีพฤติกรรมต่างๆ แต่สัตว์ไม่มีความสามารถที่จะรับรู้ ว่าอะไรคือกฎศีลธรรมและไม่สามารถที่จะทำตามกฎดังกล่าว

แนวคิดแบบทวินิยมของเดส์คาร์ตส์และค่าน์ที่ได้ลดทอนสิ่งต่างๆ ในโลกธรรมชาติลงให้กลายเป็นเพียงวัตถุที่ไร้ซึ่งลักษณะเฉพาะตัว แนวคิดดังกล่าวยังทำให้เกิดการมองสรรพสิ่งแบบแยกส่วนขึ้นนั่นเอง นั่นก็คือ การมองว่าโลกนั้นเป็นเครื่องจักรที่ประกอบขึ้นจากส่วนประกอบต่างๆ ที่แยกขาดจากกันได้และมันก็ไม่มีจุดมุ่งหมายไม่มีชีวิตหรือจิตวิญญาณ

แนวคิดแบบวิทยาศาสตร์

โลกทัศน์แบบวิทยาศาสตร์ได้ทำให้เกิดการมองโลกธรรมชาติว่าเป็นสิ่งซึ่งไร้ชีวิตอย่างสมบูรณ์ด้วยการใช้กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความเป็นไปของโลกธรรมชาติโดยวิทยาศาสตร์ได้แสดงให้เห็นว่าธรรมชาติที่ลึกลับซับซ้อนนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถทำความเข้าใจได้โดยผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์คือการสังเกต การทดลองตลอดจนการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และบุคคลที่ทำให้เกิดการมองว่าความลึกลับของโลกธรรมชาตินั้นสามารถ เอาชนะได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ คือ ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon) ซึ่งแนวคิดของเบคอนก็ได้เปลี่ยนสถานภาพของวิทยาศาสตร์ที่จากเดิมเป็นไปเพื่อการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโลกธรรมชาติเท่านั้นให้กลายเป็นศาสตร์ในการขยายอำนาจของมนุษย์ให้อยู่เหนือโลกธรรมชาติเบคอนมองว่ามนุษย์เป็นสิ่งที่สำนึกทาง

ศีลธรรมและมีเหตุผล มนุษย์จึงแตกต่างและแยกห่างออกจากโลกธรรมชาติ ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และโลกธรรมชาติจึงไม่ใช่ความสัมพันธ์แบบต่างตอบแทน แต่เป็นไปในลักษณะของการครอบครองเพื่อให้เกิดประโยชน์ซึ่งความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้นั้น มนุษย์จะไม่ใช้ส่วนหนึ่งของโลกธรรมชาติแต่กลับส่งสูงกว่าโลกธรรมชาติ และโลกธรรมชาตก็เป็นเพียงเครื่องจักรจึงไม่จำเป็นที่จะต้องได้รับการเคารพ มนุษย์จึงต้องค้นหาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติด้วยการต่อสู้กับธรรมชาติโดยใช้วิทยาการต่างๆ เพื่อเรียนรู้และครอบครองธรรมชาติเพื่อให้ธรรมชาติได้ถูกจัดการให้เป็นไปตามความต้องการของมนุษย์

จึงเห็นได้ว่า โลกทัศน์แบบทวินิยมและแบบวิทยาศาสตร์นั้นทำให้มนุษย์นั้นแยกห่างจากโลกธรรมชาติอย่างเด็ดขาดโดยมีการยืนยันความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงระหว่าง “มนุษย์” ในฐานะจิตที่อยู่ในร่างกายกับสิ่งอื่นๆ ซึ่งเป็นเครื่องจักรที่ไม่มีเหตุผลและไม่มีคุณค่าในตัวเอง การที่มนุษย์มีความสามารถที่จะกระทำตามความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้องหรือศีลธรรมนั้นทำให้มนุษย์แตกต่างจากสิ่งที่ไม่มีเหตุผลอื่น เมื่อเป็นเช่นนี้ คุณค่าของสิ่งอื่นๆ ในโลกธรรมชาตก็ไม่มีเนื่องจากว่าสิ่งอื่นๆ ในโลกธรรมชาตินั้นขาดความปรารถนาและขาดเป้าหมายแบบมีสำนึก ซึ่งต่างจากมนุษย์ ดังนั้น คุณค่าของมันจึงถูกตั้งและถูกกำหนดโดยจุดมุ่งหมายของมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์จึงมีสิทธิเต็มที่ในการถือเอาประโยชน์จากโลกธรรมชาติเพื่อนำพามนุษย์ไปสู่จุดมุ่งหมายของตนเพราะโลกธรรมชาตมีไว้เพื่อรับใช้มนุษย์เท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าแนวคิดที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Anthropocentrism) นั้นจะไม่มีแง่มุมที่ช่วยส่งเสริมให้เห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์โลกธรรมชาติ แต่กลับส่งเสริมให้มนุษย์ใช้ประโยชน์จากโลกธรรมชาติเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

แนวคิดที่ส่งเสริมการอนุรักษ์โลกธรรมชาติ

เมื่อโลกทัศน์ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีส่วนที่ทำให้มนุษย์มีความแปลกแยกจากโลกธรรมชาติและมีผลทำให้เกิดวิกฤติการณ์ทางสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ ดังนั้นมนุษย์ก็ควรที่จะเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของตนเองที่มีต่อโลกธรรมชาติเสียใหม่เพราะนับเป็นเวลาอันยาวนานที่มนุษย์ได้แยกตัวเองออกจากโลกธรรมชาติและมองว่าโลกธรรมชาตเป็นแค่เพียงวัตถุและเป็นเพียงวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของมนุษย์ โลกธรรมชาตจึงอยู่ในฐานะของวัตถุเพื่อการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ของมนุษย์และเพื่อการครอบครองถึงเวลาแล้วหรือยังที่มนุษย์จะต้องเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของตนเองและตระหนักว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของโลกธรรมชาติและเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศที่เราอาศัยอยู่

Subject-Subject Model

แซลลี แมคแฟก (Sallie McFague) นักเทววิทยาชาวอเมริกันเป็นบุคคลผู้หนึ่งที่มีความเห็นว่า โลกทัศน์แบบทวินิยมของ เดส์คาร์ตส์ที่ยืนยันว่า “ฉัน” คือจิต ที่มีความสามารถในการคิดและโลกภายนอกซึ่งเป็นสสารนั้นมีสถานภาพความเป็นจริงต่ำกว่าจิตซึ่งเป็น “ฉัน” ที่มีอาจสงสัยได้นั้น โลกทัศน์เช่นนี้ทำให้ภาพลักษณ์ของโลกธรรมชาตินั้นกลายเป็นเครื่องจักรที่รอรับการกระทำจากมนุษย์โดยผ่านทางเทคโนโลยี อันเป็นผลที่ทำให้มนุษย์สามารถหาประโยชน์จากโลกธรรมชาติได้อย่างเต็มที่เป็นผลให้เกิดวิกฤตการณ์ทางสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติเช่นทุกวันนี้

แมคแฟก (McFague) ได้เสนอโมเดลที่มีชื่อว่า “Subject-Subject Model” ซึ่งโมเดลดังกล่าวนี้ มนุษย์และโลกธรรมชาตินี้จะไม่แปลกแยกจากกันเพราะ “ฉัน” คือจิตและโลกภายนอกหรือโลกธรรมชาตินี้ก็มีสถานภาพเป็น จิต เช่นเดียวกับ “ฉัน” แม้ว่าจะเป็นจิตที่แตกต่างกัน ดังนั้น สำหรับแมคแฟก (McFague) แล้ว โลกธรรมชาตินี้จึงไม่ใช่วัตถุซึ่งไร้ซึ่งจุดหมายหรือมีคุณค่าเพียงเพราะสามารถที่จะนำไปสู่จุดหมายหรือสนองผลประโยชน์ของมนุษย์แต่ในทางตรงกันข้าม โลกธรรมชาตินี้เป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเองและมีจุดหมายในตนเอง

โลกธรรมชาตินี้เป็นสิ่งที่มีความหมายในตัวเองและมีจุดหมายในตนเอง

นักคิดในกลุ่มนิเวศวิทยาเชิงลึก (Deep Ecology) มีความเห็นว่าสรรพสิ่งไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม ทุกสิ่งล้วนมีความหมายในตัวเองและคุณค่าของสิ่งนั้นก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การกำหนดค่าโดยสิ่งอื่นและถึงแม้จะพยายามกำหนดให้แต่คุณค่าภายในย่อมเป็นคุณค่าแท้ที่ดำรงอยู่คู่กับสิ่งนั้นตลอดไป ดังนั้น ทุกชีวิตจึงมีสิทธิที่จะบรรลุความเป็นตนเอง นั่นคือสิทธิที่จะดำรงอยู่และงอกงามไปตามธรรมชาติของตน

แมคแฟก (McFague) มีความเห็นสอดคล้องกับนักนิเวศวิทยาในประเด็นที่ว่า จุดศูนย์กลางของคุณค่าต่างๆ นั้นอยู่ที่ความสมดุลของโลกชีวะ มนุษย์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของโลกธรรมชาตินี้และเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายของความสัมพันธ์ในระบบชีวะ การมองโลกธรรมชาตินี้เป็นแบบองค์รวมนี้ ทำให้ทุกสิ่งในโลกธรรมชาตินี้ได้ถูกแยกย่อยออกไป ทุกสิ่งจึงเป็นเอกภาพในท่ามกลางของความหลากหลายและเป็นเอกภาพในความสัมพันธ์แบบอิงอาศัยกันของทุกกลุ่มในโลกชีวะ ดังนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในระบบชีวะภาพจึงมิใช่เป็นแค่ความเปลี่ยนแปลงของปัจเจกแต่ละหน่วยเท่านั้นแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงของเครือข่ายความสัมพันธ์

ต่างๆ ทั้งหมดในระบบของโลกชีวะด้วย ผู้เขียนขอยกตัวอย่าง วิกฤตครั้งรุนแรงในรอบ 10 ปีที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ นั่นก็คือ ปรากฏการณ์ “ปะการังฟอกขาว”

โดยล่าสุดเมื่อช่วงกลางเดือนเมษายน 2567 องค์การบริหารมหาสมุทรและชั้นบรรยากาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา หรือ โนอา (National Oceanic and Atmospheric Administration: NOAA) โดยหน่วยเฝ้าระวังแนวปะการัง (Coral Reef Watch: CRW) ได้เปิดเผยผลการสำรวจติดตามการเปลี่ยนแปลงของมหาสมุทรและแนวปะการังทั่วโลกช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 ถึงวันที่ 10 เมษายน 2567 พบว่าเกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวแผ่ขยายเป็นวงกว้างในทะเลและมหาสมุทรทั่วทั้งเขตร้อน ทั้งในมหาสมุทรแอตแลนติก มหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย รวมไปถึงทะเลแคริบเบียน ทะเลแดง อ่าวเปอร์เซีย อ่าวเอเดน ไม่เว้นแม้แต่แนวปะการังที่ใหญ่ที่สุดในโลกอย่าง Great Barrier Reef ของออสเตรเลีย โดยครั้งนี้นับเป็นปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวระดับโลกครั้งที่ 4 นับตั้งแต่ที่หน่วยเฝ้าระวังแนวปะการังของโนอาได้สำรวจและบันทึกไว้ และเป็นครั้งที่ 2 ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา

โดยแผนที่แสดงผลการสำรวจติดตามการเกิดปะการังฟอกขาวระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2566 – 10 เมษายน 2567 ของหน่วยเฝ้าระวังแนวปะการัง โนอา แสดงให้เห็นภูมิภาคต่างๆ ของทั่วโลกที่กำลังเผชิญกับความเครียดจากความร้อนในทะเลในระดับสูง (การแจ้งเตือนการฟอกขาวระดับ 2 -5) ที่สามารถทำให้เกิดการฟอกขาวของปะการังทั่วทั้งแนวปะการังและอาจทำให้ปะการังตายได้

ขณะเดียวกันในประเทศไทยก็ได้เริ่มพบการเกิดปะการังฟอกขาวแล้วเช่นกัน โดยเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2567 ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทะเลอันดามันตอนล่าง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รายงานผลการติดตามสถานการณ์ปะการังฟอกขาวและติดตามอุณหภูมิน้ำทะเลบริเวณเกาะยาว จังหวัดตรัง พบปะการังเริ่มมีสีซีดจางและพบปะการังฟอกขาวประมาณ 1% ของปะการังมีชีวิตในพื้นที่สำรวจ โดยพบที่ระดับความลึกน้ำ 2-5 เมตร อุณหภูมิของน้ำทะเลมีค่าเฉลี่ย 31.80 ± 0.37 องศาเซลเซียส (ระหว่างวันที่ 2-19 เมษายน 2567)

ส่วนสาเหตุที่ทำให้เกิดปะการังฟอกขาวนั้นก็มาจากการที่น้ำทะเลมีอุณหภูมิสูงขึ้นซึ่งน้ำทะเลบนโลกนี้นั้นมีปริมาณมหาศาล การที่อุณหภูมิน้ำทะเลเพิ่มขึ้นแสดงว่าโลกของเรานั้นมีอุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้นมาก การที่อุณหภูมิเพิ่มขึ้น 1-2 องศาเซลเซียส สำหรับคนเราอาจไม่

รู้สึกถึงผลกระทบมากนัก แต่สำหรับปะการังแล้ว อุณหภูมิน้ำทะเลที่เพิ่มขึ้นเพียงองศาเดียว หมายความว่าความเป็นความตายของปะการัง

ปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว คือ ภาวะที่ปะการังมีสีซีดจางจนมองเห็นเป็นสีขาว ซึ่งเป็นผลมาจากการสูญเสียสาหร่าย Symbiodinium ซึ่งเป็นสาหร่ายขนาดเล็กที่อาศัยอยู่ในเนื้อเยื่อของปะการังและโดยปกติแล้วสาหร่ายกับปะการังจะอยู่ร่วมกันแบบพึ่งพากัน โดยปะการังจะให้ที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย ในขณะที่สาหร่ายสังเคราะห์ด้วยแสงช่วยสร้างอาหารและคาร์บอนให้แก่ปะการังเพื่อใช้ในการเจริญเติบโตและสร้างโครงสร้างหินปูน และยังมีส่วนช่วยสร้างสีสันสวยงามให้แก่ปะการังที่ปกติจะมีเพียงเนื้อเยื่อใสๆ เท่านั้น แต่เมื่ออุณหภูมิน้ำทะเลสูงขึ้น สาหร่ายจะผลิตออกซิเจนปริมาณมากซึ่งเป็นพิษต่อเนื้อเยื่อของปะการัง ปะการังจึงขับสาหร่ายออกจากเนื้อเยื่อเพื่อลดปริมาณออกซิเจน เมื่อไม่มีสาหร่ายอาศัยอยู่แล้ว ปะการังก็จะเหลือเพียงเนื้อเยื่อใสที่เผยให้เห็นโครงสร้างหินปูนสีขาวที่อยู่ภายใน จึงเป็นที่มาของคำว่า “ปะการังฟอกขาว” การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันทำให้น้ำทะเลมีอุณหภูมิสูงขึ้นและเป็นปัจจัยเร่งให้เกิดปะการังฟอกขาว

อย่างไรก็ตาม นักวิทยาศาสตร์ของหน่วยเฝ้าระวังแนวปะการัง โนอา ได้เปิดเผยอีกว่า หากน้ำในมหาสมุทรยังคงอุ่นขึ้น ภาวะปะการังฟอกขาวก็จะยิ่งถี่และรุนแรงมากขึ้น และหากปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นรุนแรงและยืดเยื้อยาวนานเกินไป อาจส่งผลทำให้ปะการังตายและสร้างความเสียหายอย่างมากต่อระบบนิเวศในทะเลและส่งผลกระทบใหญ่หลวงต่อผู้คนที่ต้องพึ่งพาแนวปะการังในการดำรงชีวิต

แนวปะการังเป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญอย่างมากในท้องทะเล แม้ว่าแนวปะการังจะครอบคลุมพื้นที่ใต้ทะเลแค่ประมาณ 1% ของพื้นที่ใต้ทะเลทั้งหมด แต่ว่าสิ่งมีชีวิตในทะเลประมาณ 25% ได้ใช้ประโยชน์จากปะการัง ทั้งเป็นที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร และที่หลบภัย อีกทั้งยังมีประชากรกว่า 500 ล้านคนบนโลกที่ต้องอาศัยพึ่งพาประโยชน์จากแนวปะการัง โดยมีการประมาณการว่ามูลค่าที่ได้จากแนวปะการังทั่วโลกนั้นสูงกว่า 1 ล้านล้านบาทต่อปี โดยมาจากอุตสาหกรรมด้านการประมงและการท่องเที่ยว

การเกิดปะการังฟอกขาวเป็นระยะเวลานานเกินไปอาจทำให้ปะการังตาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในทะเลและกระทบต่อเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรทางทะเลด้วย

การฟอกขาวของปะการังที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การดำรงชีวิต ความมั่นคงทางอาหาร และอื่นๆ อีกมากมาย แต่หากความเครียดที่เป็นปัจจัยทำให้เกิดการฟอกขาวลดลงในช่วงเวลาที่ยังไม่สายเกินไป ปะการังก็สามารถฟื้นตัวกลับมาได้ใหม่ และเป็นที่พึ่งพิงให้แก่สรรพชีวิตบนโลกใบนี้ได้ต่อไป (<https://www.nstda.or.th>)

ปรากฏการณ์ “ปะการังฟอกขาว” ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าจุดศูนย์กลางของคุณค่าต่างๆ นั้นอยู่ที่ความสมดุลของโลกชีวะไม่ได้อยู่ที่มนุษย์ คุณค่าของส่วนประกอบย่อยในโลกชีวะจึงเป็นคุณค่าตามบทบาทและมีค่าเบื้องต้นเท่าเทียมกันเพราะส่วนประกอบย่อยทุกกลุ่มมีความจำเป็นต่อความสมดุลของโลกชีวะ ดังนั้น ปัจเจกจึงมีอยู่ในความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น เช่น เป็นส่วนหนึ่งของโซ่อาหาร มนุษย์ก็เป็นส่วนหนึ่งของโลกธรรมชาติ และเป็นเครือข่ายของความสัมพันธ์ในระบบชีวะ มนุษย์ไม่ได้มีค่าเหนือสิ่งอื่นใดในโลกชีวะ ความสัมพันธ์ทางศีลธรรมจึงมิได้ถูกจำกัดอยู่เพียงแค่ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเท่านั้น แต่ยังต้องรวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติด้วย ดังนั้น วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับโลกธรรมชาตก็คือเพื่อนำความรู้ความเข้าใจไปสู่การปฏิบัติตนให้เป็นเอกภาพกับโลกธรรมชาติ ความรู้จึงมิใช่อำนาจในการกดขี่เพื่อถือเอาประโยชน์จากโลกธรรมชาติอีกต่อไป

แนวคิดแบบองค์รวม

แนวคิดแบบองค์รวมนั้น มองว่าจักรวาลไม่ใช่เครื่องจักรขนาดใหญ่แต่เป็นองค์รวมอันกลมกลืนที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ ระบบต่างๆไม่สามารถทำความเข้าใจได้โดยอาศัยการวิเคราะห์คุณสมบัติของส่วนย่อยมิได้เป็นคุณสมบัติภายใน แต่สามารถทำความเข้าใจได้ก็ต่อเมื่ออยู่ภายในบริบทขององค์รวมที่ใหญ่กว่า เท่านั้น แนวคิดแบบองค์รวมนี้ยอมรับในคุณค่าที่มีอยู่ในตัวเองของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายโดยมองว่า สิ่งมีชีวิตทุกชนิดเป็นสมาชิกของชุมชนทางนิเวศซึ่งประสานเชื่อมโยงกันอยู่ในเครือข่ายของการพึ่งพาอาศัยกันและบุคคลที่ทำให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของโลกธรรมชาตก็คือ อัลโด ลีโอโพลด์ (Aldo Leopold) เขาเป็นผู้เสนอแนวคิดที่ยึดสิ่งแวดลอมหรือระบบนิเวศเป็นศูนย์กลางซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้ของลีโอโพลด์มีพื้นฐานมาจากข้อเท็จจริงทางด้านนิเวศวิทยา ซึ่งแนวคิดของเขาเป็นแนวคิดที่ต่างจากกระแสแนวคิดหลักในขณะนั้น ที่มองว่าโลกธรรมชาตมีไว้เพียงเพื่อสนองผลประโยชน์ของมนุษย์เท่านั้น โดยลีโอโพลด์มองว่าโลกธรรมชาตนั้นประกอบไปด้วยส่วนย่อยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ อิงอาศัยกันและกันจนกลายเป็นระบบใหญ่โดยที่ส่วนต่างๆ นั้นมีความเกี่ยวโยงซึ่งกันและกันและพึ่งพาอาศัยกัน ชีวิตในทุกรูปแบบต่างเป็นเครือญาติกัน การมองโลกธรรมชาตในรูปแบบนี้จะทำให้การแบ่งแยกสิ่งต่างๆ หายไป ในการมองโลกแบบแยกส่วนนั้นเราจะแบ่งแยกสิ่งมีชีวิตออกจากสิ่งที่ไม่มีชีวิต แต่เมื่อมองจากมิติของระบบนิเวศแล้ว ทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตจะอยู่ในระบบห่วงโซ่อาหารที่มีความสัมพันธ์กันในแบบของการอิงอาศัยซึ่งกันและกันจึงทำให้ระบบนิเวศทั้งระบบดำเนินต่อไปได้เขามองว่า โลกธรรมชาตไม่ได้เป็นเพียงวัตถุที่มีไว้ให้มนุษย์นำไปใช้สนองตอบความต้องการของตน แต่โลกธรรมชาตเป็น “ระบบที่มีชีวิต” และยิ่งใหญ่มากกว่าเราเอง เราเองเป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบบชีวิตนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้การแบ่งแยกมนุษย์ออกจากโลกธรรมชาตก็จะหายไปด้วยเพราะมนุษย์ก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศซึ่งทุกสรรพสิ่งต่างก็มีส่วนช่วยทำให้ระบบนี้ดำเนินต่อไปได้ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ก็ยังมีความคิดของอาร์เนอเนสส์ (Arne Naess) นักปรัชญาชาวนอร์เวย์ ซึ่งเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดแนวคิดในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เรียกว่า “นิเวศวิทยาแนวลึก” (Deep ecology) อันเป็นแนวคิดที่มองว่าสรรพสิ่งต่างมีความสัมพันธ์โยงใยกันไม่มีสิ่งใดที่จะแยกออกมาอย่างโดดเดี่ยว คุณลักษณะและแก่นแท้ของสิ่งต่างๆ ไม่สามารถอธิบายได้โดยการแยกออกจาก

สิ่งแวดล้อมได้เพราะแท้จริงแล้วสิ่งหนึ่งๆ ก็คือความสัมพันธ์ของมันกับสิ่งต่างๆ การที่มนุษย์ส่วนมากมักมองทุกสิ่งแยกจากกัน เช่น ตัวเราคือตัวเรา ต้นไม้คือต้นไม้ แม่น้ำ คือ แม่น้ำนั่นก็เพราะว่าเรายังติดอยู่กับอัตลักษณ์ที่เราสร้างขึ้นให้กับตัวตนของเราและสิ่งอื่นๆ ดังนั้น เราจึงไม่สามารถรับรู้สภาพตามธรรมชาติที่แท้จริงของสรรพสิ่งและเนสส์ก็มีความเชื่อว่าสรรพสิ่งล้วนเท่าเทียมกันและมีคุณค่าในตัวเอง

จากบริบททางสังคมโลกอันได้แก่ การปฏิวัติอุตสาหกรรม การแผ่ขยายของจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมและการก้าวกระโดดทางเทคโนโลยีได้ก่อให้เกิดการแบ่งแยกโดยได้ตัดขาดมนุษย์ออกจากความผูกพันต่อแผ่นดินตลอดจนการรักษาสายสัมพันธ์และการอนุรักษ์โลกธรรมชาติ ส่งผลให้แนวคิดดั้งเดิมของมนุษย์ที่มีอยู่ในวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองและของชาวบ้านได้สูญหายไป หากพิจารณากันอย่างถี่ถ้วนแล้วจะพบว่าแนวคิดเชิงนิเวศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์โลกธรรมชาติเนื่องจากเป็นแนวคิดที่แตกต่างไปจากแนวคิดของตะวันตกที่ยึดเอามนุษย์เป็นศูนย์กลางของโลกธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ชาวอะบอริจิน ชนพื้นเมืองในประเทศออสเตรเลีย เชื่อว่ามนุษย์ สัตว์ และพืช มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติต่อกัน ชาวไอนุ ชนพื้นเมืองในประเทศญี่ปุ่น เชื่อว่าธรรมชาติมีพลังอำนาจในการให้พรแก่ผู้ที่เชื่อมั่น เคารพ ในธรรมชาตินั้น โดยการแสดงความนับถือ ความเคารพต่อธรรมชาติของชนพื้นเมืองต่างๆ ล้วนกระทำผ่านพิธีกรรมบางอย่าง ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่ผู้คนเชื่อว่าเป็นกระบวนการของการเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์

ผู้เขียนขอยกตัวอย่างสุนทรพจน์ของหัวหน้าซีแอตเติล (Chief Seattle) ซึ่งได้กล่าวสุนทรพจน์เป็นการตอบข้อเรียกร้องจากประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ที่ขอซื้อดินแดนจากเผ่าอินเดียนแดงซึ่งสุนทรพจน์นี้มีความหมายลึกซึ้งและคมคายมากจนได้รับการยกย่องว่า “เป็นการบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติที่ประทับใจที่สุดเท่าที่เคยปรากฏทั้งในอดีตและปัจจุบัน” ขณะปัจจุบัน เอกสารฉบับนี้ได้รับการเก็บรักษาเอาไว้ในกรุงวอชิงตัน

หัวหน้าเผ่าซีแอตเติลได้กล่าวเอาไว้ว่า...

“หัวหน้าผู้ยิ่งใหญ่แห่งวอชิงตันได้แจ้งมาว่า เขาต้องการที่จะซื้อดินแดนของพวกเราท่านหัวหน้าผู้ยิ่งใหญ่ยังได้กล่าวแสดงความเป็นมิตรและความมีน้ำใจต่อเรามากด้วย นับเป็นความกรุณาอย่างยิ่ง เพราะเรารู้ดีว่ามิตรภาพจากเรานั้นไม่ใช่สิ่งจำเป็นอะไรสำหรับเขาเลย แต่เราพิจารณาข้อเสนอของท่านเพราะเรารู้ว่า ถ้าเราไม่ขาย พวกคนขาวก็อาจจะขโมยไปมายึดดิน

แดนของพวกเราอยู่ดี แต่ท้องฟ้าและความอบอุ่นของแผ่นดินนั้น เขาซื้อขายกันได้อย่างไร ความคิดเช่นนี้เป็นสิ่งที่แปลกประหลาดสำหรับพวกเรา

หากความสดชื่นของอากาศและความใสสะอาดของธารน้ำนั้น มิได้เป็นทรัพย์สินสมบัติส่วนตัวของเราแล้ว ท่านจะซื้อสิ่งเหล่านี้ไปจากเราได้อย่างไร ทุกส่วนของแผ่นดินนี้ถือว่ามีศักดิ์สิทธิ์ต่อชนเผ่าของเราไปจนทุกใบ หาดทรายทุกแห่ง ป่าไม้ ทุ่งโล่ง และแมลงเล็กๆ ทุกตัว คือความทรงจำ คือประสบการณ์อันศักดิ์สิทธิ์ของเผ่าพันธุ์เรา อดีตของชาวอินเดียนแดงนั้น ไหลซึมวนเวียนอยู่ในยางไม้ทั่วทั้งป่านี้ วิญญาณของคนขาวนั้นไม่มีความผูกพันกับถิ่นกำเนิดของเขา แต่วิญญาณของพวกเราไม่มีวันรู้ลืมแผ่นดินอันแสงงดงาม และเปรียบเสมือนเป็นแม่ของชาวอินเดียนแดง เราเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดิน และแผ่นดินก็เป็นส่วนหนึ่งของเราเช่นกัน กลิ่นหอมของดอกไม้ นั้น เปรียบเสมือนพี่สาวน้องสาวของเรา สัตว์ต่างๆ เช่น กวาง นกอินทรี คือพี่น้องของเรา ขุนเขาและความชุ่มชื้นของทุ่งหญ้า และโอโซนจากน้ำที่เราเลี้ยงไว้ก็คือส่วนหนึ่งของครอบครัวเราเช่นกัน ดังนั้น การที่หัวหน้าผู้ยิ่งใหญ่แห่งวอชิงตันขอซื้อดินแดนของเราจึงเป็นข้อเรียกร้องที่ใหญ่หลวงนัก หัวหน้าผู้ยิ่งใหญ่แห่งมาว่า เขาจะจัดที่อยู่ใหม่ให้พวกเราอยู่ตามลำพังอย่างสุขสบาย และเขาจะทำตัวเสมือนพ่อ และเราก็จะเป็นเหมือนลูกๆ ของเขา ดังนี้ เราจึงจะพิจารณาข้อเสนอที่ท่านขอซื้อแผ่นดินของเราแต่ไม่ใช่ของง่าย เพราะแผ่นดินนี้คือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของพวกเรา กระแสน้ำระยิบระยับที่ไหลไปตามลำธารแม่น้ำและทะเลสาบที่ใสสะอาดนั้นเต็มไปด้วยอดีตและความทรงจำของชาวอินเดียนแดง เสียงกระซิบแห่งน้ำคือเสียงของบรรพบุรุษของเรา แม่น้ำคือสายเลือดของเรา เราอาศัยเป็นทางสัญจร เป็นที่ดับกระหาย และเป็นแหล่งอาหารสำหรับลูกหลานของเรา ถ้าเราขายดินแดนนี้ให้ท่าน ท่านจะต้องจดจำและสั่งสอนลูกหลานของท่านด้วยว่า แม่น้ำคือสายเลือดของเราและท่าน ท่านจะต้องปฏิบัติกับแม่น้ำเสมือนเป็นญาติพี่น้องของท่าน ชาวอินเดียนแดงมักจะหลีกเลี่ยงให้กับคนผิวขาวเสมอมา เหมือนกับหมอกบนขุนเขาที่ร่นหนีแสงแดดในยามรุ่งอรุณ แต่เถาเถาของบรรพบุรุษของเรา เป็นสิ่งซึ่งเรารู้สึกกระชุ่มกระชวย และหลุมฝังศพของท่านเหล่านั้นเป็นดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกับเทือกเขาและป่าไม้ เทพเจ้าประทานแผ่นดินส่วนนี้ไว้ให้กับพวกเรา เรารู้ดีว่าคนผิวขาวไม่เข้าใจวิถีชีวิตของเรา สำหรับเขาแล้ว แผ่นดินไหนๆ ก็ตามก็เหมือนกันหมดเพราะพวกเขาคือคนแปลกถิ่นที่เข้ามาครอบงำทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาอยากได้ คนผิวขาวไม่ได้ถือว่าแผ่นดินเป็นเลือดเนื้อของเขา แต่เป็นศัตรู และเมื่อเขาเอาชนะได้แล้วเขาก็จะทิ้งแผ่นดินนั้นไป แล้วก็ทิ้งเถาเถาเอาไว้เบื้องหลังอย่างไม่

โยตี ถ้าถ่านบรรพบุรุษและถิ่นกำเนิดของลูกหลานไม่มีอยู่ในความทรงจำของพวกคนผิวขาว เขาปฏิบัติต่อผู้ให้กำเนิด ญาติพี่น้อง แผ่นดิน และท้องฟ้าเหมือนสิ่งของที่มีไว้ซื้อขายได้ มันเป็นราวกับฝูงแกะหรือสายลูกประคำ ความหิวกระหายของคนผิวขาวจะสูบความอุดมสมบูรณ์จากแผ่นดินและเหลือไว้แต่ทะเลทรายอันแห้งผาก ข้าฯไม่เข้าใจ เพราะวิถีชีวิตของเรานั้นต่างกับของท่าน สภาพบ้านเมืองท่านเป็นสิ่งที่บาดตาของชาวอินเดียแดง

แต่ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพวกเราเป็นคนป่าเถื่อนและไม่รู้จักอะไร ในบ้านของคนผิวขาวไม่มีที่ใดเลยที่เงียบสงบไม่มีที่ที่จะได้ฟังเสียงใบไม้พัดด้วยกระแสลมในฤดูใบไม้ผลิหรือเสียงปีกแมลงที่บินไปมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพวกข้าฯ เป็นคนป่าเถื่อนไม่รู้จักอะไร เสียงในเมืองทำให้รู้สึกแสบแก้วหู ชีวิตจะมีความหมายอะไรเมื่อปราศจากเสียงนกและเสียงกบเขียดร้องโต้ตอบกันในยามค่ำคืน ข้าฯ เป็นอินเดียแดง ข้าฯ ไม่สามารถเข้าใจสิ่งเหล่านี้ได้ชาวอินเดียแดงรักที่จะอยู่กับเสียงและกลิ่นของสายลม ฝนและกลิ่นไอของป่าได้“ท่านต้องสอนให้ลูกหลานของท่านให้รู้ว่าแผ่นดินที่เขาเหยียบอยู่ คือ ถ้าถ่านของบรรพบุรุษของเรา เพื่อเขาจะได้เคารพแผ่นดินนี้ บอกลูกหลานของท่านด้วยว่าโลกนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยชีวิตอันเป็นญาติพี่น้องของพวกเรา สอนลูกหลานของท่านเช่นเดียวกับที่เราสอนลูกหลานของเราเสมอ มาว่าโลกนี้ คือ แม่ของเรารวมความวิบัติใดๆ ที่เกิดขึ้นกับโลก ก็เกิดขึ้นกับเราด้วย หากมนุษย์ถ่มน้ำลายรดแผ่นดิน ก็เท่ากับมนุษย์ถ่มน้ำลายรดตัวเอง เรารู้ดีว่าโลกนี้ไม่ได้เป็นของมนุษย์ แต่มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของโลกนี้ทุกสิ่งทุกอย่างมีส่วนสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเช่นเดียวกับสายเลือด ที่สร้างความผูกพันในครอบครัวทุกสิ่งทุกอย่าง มีส่วนผูกพันต่อกัน ความวิบัติที่เกิดขึ้นกับโลกนี้ จะเกิดขึ้นกับมนุษย์เช่นกัน มนุษย์มิได้เป็นผู้สร้างเส้นใยแห่งมวลชีวิตแต่มนุษย์เป็นเพียงเส้นใยเส้นหนึ่งเท่านั้น หากเขาทำลายเส้นใยเหล่านี้..เขาก็ทำลายตัวเอง” (แปลโดย คุณพิสิษฐ์ ณ พัทลุง)

การเข้ามาตั้งอาณานิคมของคนผิวขาวจากยุโรปมีผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่ออินเดียแดงในอเมริกา จากชนเผ่าอิสระที่ครอบครองดินแดนนี้มายาวนาน กลับต้องถูกจำกัดอาณาเขตในเขตสงวน ซึ่งเขตสงวนเหล่านี้คือผืนดินกันดารที่คนผิวขาวไม่ปรารถนานั้นเอง

เขตสงวนอินเดียหรือ Indian reservation นั้นเป็นเขตแห้งแล้งกันดารที่ไม่เหมาะต่อการอยู่อาศัย และทำมาหากิน โดยกระจายตัวตามรัฐต่างๆ ที่รัฐบาลสหรัฐกำหนดให้อินเดียแดงใช้เป็นที่ตั้งถิ่นฐานตามการประกาศของรัฐบาล

ในอเมริกามีเขตสงวนประมาณ 300 เขตสงวน โดยเขตสงวนเพียง 9 แห่งที่ใหญ่กว่า 5,000 กม และ เขตสงวน 12 แห่งที่มีขนาดใหญ่กว่า 3,000 กม แต่ละเขตสงวนจะมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกันออกไป แต่จะเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือเป็นแผ่นดินที่กั้นดารจนไม่สามารถทำการเกษตรกรรม และไม่เป็นที่ต้องการของคนผิวขาว

ความรู้สึกของชนเผ่าอินเดียนแดง ตั้งแต่วันแรกที่ชาวยุโรปก้าวเข้ามาบนแผ่นดินอเมริกา จนถึงวันที่อินเดียนแดงทั้งหมดต้องย้ายไปอยู่ในเขตสงวน สะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจน ในสุนทรพจน์ของหัวหน้าซีแอตเติล (Chief Seattle) ซึ่งเป็นหัวหน้าเผ่าซูความิช (Suquamish) ที่กล่าวตอบข้อเสนอเกมบังคับจากการขอซื้อดินแดนจากอินเดียนแดง

จะเห็นได้ว่าแนวความคิดเชิงนิเวศแบบดั้งเดิมของกลุ่มชนพื้นเมืองอย่างชนเผ่าอินเดียนแดงนั้นเป็นแนวคิดที่ลึกซึ้งและแสดงให้เห็นถึงกระบวนการทัศน์ในการมองโลกธรรมชาติแบบองค์รวมเพราะสำหรับพวกเขาแล้ว มนุษย์คือส่วนหนึ่งของโลกธรรมชาติซึ่งต่างก็มีความสัมพันธ์กันหมดทุกส่วน พวกเขายังมีความเชื่ออีกว่าปฏิสัมพันธ์อันซับซ้อนนี้มาจากความสัมพันธ์ที่เสริมคุณค่าให้แก่กันและกันและจะเป็นสิ่งที่ช่วยรักษาระบบนิเวศนี้ไว้ได้

แนวคิดมนุษย์คือผู้ดูแลโลกธรรมชาติแทนพระเจ้า

นักคิดบางกลุ่มมีความเชื่อว่า การตีความจากปฐมกาล (Genesis) และพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม (Old Testament) มีส่วนทำให้เกิดการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างมนุษย์กับโลกธรรมชาติโดยได้ยกข้อความในปฐมกาล 1:26 และ 1:28 ที่กล่าวว่า ...และพระเจ้ายิ่งทรงตรัสว่า ให้เราสร้างมนุษย์ตามฉายาตามอย่างของเรา ให้ครอบครองฝูงปลาในทะเล ฝูงนกในอากาศและฝูงสัตว์ ให้ปกครองแผ่นดินทั่วไปและสัตว์ต่างๆ ที่เลื้อยคลานบนดิน...(ปฐมกาล 1:26) และ ...พระเจ้าทรงอวยพรแก่มนุษย์ ตรัสแก่เขาว่า จงมีลูกดกทวีมากขึ้นจนเต็มแผ่นดิน จงมีอำนาจเหนือแผ่นดิน จงครอบครองฝูงปลาในทะเลและฝูงนกในอากาศกับบรรดาสัตว์เลื้อยคลานบนแผ่นดิน... (ปฐมกาล 1:28)

แม้ว่ารากฐานความคิดของแนวคิดที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางนั้นจะถูกมองว่ามีรากฐานมาจากศาสนายิวและศาสนาคริสต์ผ่านการตีความจากข้อความในพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม แต่นักเทววิทยาส่วนมากในปัจจุบันได้พยายามแสดงให้เห็นว่า ศาสนายิวและศาสนาคริสต์ไม่ได้มีท่าทีที่บอกวามมนุษย์อยู่เหนือโลกธรรมชาติแต่เราจะสามารถเห็นท่าทีที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อโลกธรรมชาติได้

พระเจ้าได้ทรงสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ แต่มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่ได้ถูกสร้างขึ้นมาในพระฉายาของพระเจ้า ดังนั้น มนุษย์จึงมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสิ่งอื่นๆ คือมนุษย์มีความสามารถในการใช้เหตุผลและปัญญา มนุษย์จึงมีความสามารถที่จะกระทำการตามข้อสรุปที่ได้จากการใช้ปัญญาและการใช้เหตุผลซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวนี้มิได้ทำให้มนุษย์แปลกแยกออกจากโลกธรรมชาติ ในทางตรงกันข้ามลักษณะพิเศษดังกล่าวกลับช่วยเสริมให้เห็นถึงความรับผิดชอบของมนุษย์ที่มีต่อโลกธรรมชาติ มนุษย์จึงมีพันธะหน้าที่ต่อพระเจ้าในการดูแลรักษาโลกและสิ่งสร้างอื่นๆ ของพระองค์ “พระยาเวห์พระเจ้าทรงนำมนุษย์มาไว้ในสวนเอเดน เพื่อเพาะปลูกและดูแลสวน” (ปฐมกาล 2:15) จากข้อความในปฐมกาลตอนนี้พระเจ้าทรงต้องการให้มนุษย์ทั้งต้องทำและดูแลโลกซึ่งบ่งบอกถึงความรับผิดชอบไม่เพียงแต่ในการเพาะปลูกเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงการรักษาความสมบูรณ์ของโลกด้วย การไม่เคารพต่อสิ่งสร้างอื่นๆ จึงเป็นการทำลายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า การให้ซึ่งกันและกันจึงเป็นสาระสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าและกับสิ่งสร้างที่ไม่ใช่มนุษย์ การที่มนุษย์ตระหนักรู้ถึงหน้าที่ของตนเองในการเป็นผู้ดูแลโลกธรรมชาติแทนพระเจ้าจะช่วยแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น มนุษย์จึงต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษาสิ่งสร้างต่างๆ ของพระเจ้า

จะเห็นได้ว่า แนวคิดที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนั้นจะให้คุณค่าทางจริยธรรมต่อโลกธรรมชาติที่แตกต่างกันออกไปอย่างเห็นได้อย่างชัดเจนจากการกำหนดจุดศูนย์กลางของคุณค่าโดยแนวคิดที่มองว่ามนุษย์อยู่เหนือโลกธรรมชาตินั้น จุดศูนย์กลางของคุณค่าจะอยู่ที่มนุษย์ ดังนั้น มนุษย์จึงสามารถจัดการกับโลกธรรมชาติได้ตามความต้องการของตนซึ่งโลกทัศน์ดังกล่าวนี้ทำให้มองว่าโลกธรรมชาติเป็นเพียงแหล่งผลประโยชน์ของมนุษย์จึงได้ทำให้เกิดการใช้โลกธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือยและนำมาซึ่งความเสียหายอย่างร้ายแรงดังที่ปรากฏอยู่ในทุกวันนี้

ในขณะที่แนวคิดแบบองค์รวมซึ่งจุดศูนย์กลางของคุณค่าอยู่ที่โลกชีวะอันเป็นระบบที่กว้างใหญ่และซับซ้อน มนุษย์จึงเป็นเพียงส่วนย่อยส่วนหนึ่งของระบบอันยิ่งใหญ่ ส่วนแนวคิดแบบมนุษย์เป็นผู้ดูแลแทนพระเจ้านั้น แม้ว่าจะมีมุมมองที่มาจากการศึกษาจากศาสนายิวและศาสนาคริสต์เช่นเดียวกับแนวคิดที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง แต่จุดศูนย์กลางของคุณค่าไม่ได้อยู่ที่มนุษย์ แต่กลับอยู่ที่พระเจ้าซึ่งเป็นเจ้าของที่แท้จริงของโลกธรรมชาติ ดังนั้นโลกธรรมชาตินี้จึงมีคุณค่าในฐานะที่เป็นสิ่งสร้างของพระเจ้าเช่นเดียวกับมนุษย์แม้มนุษย์จะสามารถใช้ประโยชน์จากโลกธรรมชาติได้แต่ก็ต้องคำนึงถึงความเสียหายที่จะตามมา

ซึ่งการให้คุณค่าแก่วรรณคดีของแนวคิดแบบองค์รวมและแนวคิดแบบมนุษย์คือผู้ดูแลแทนพระเจ้านั้นจะทำให้มนุษย์ตระหนักถึงความสำคัญของวรรณคดีและนำไปสู่การอนุรักษ์วรรณคดีให้ดำรงอยู่ต่อไป

คริสตชนกับการอนุรักษ์วรรณคดี

จากการศึกษาพระคัมภีร์เรื่องการสร้างโลกของพระเจ้า ทำให้เราเห็นว่าพระเจ้าทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งปวงจากความว่างเปล่า และโดยคำตรัสของพระองค์เท่านั้น สิ่งทั้งปวงต่างๆ ก็บังเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นดิน น้ำ แสงแดดอากาศ ต้นไม้ทุ่งหญ้า หรือสัตว์นานาชนิดรวมทั้งมนุษย์ และสิ่งทั้งปวงที่พระเจ้าทรงสร้างนั้นพระองค์ทรงเห็นว่าดียิ่งนัก จากการทรงสร้างสิ่งต่างๆ ทั้งปวงดังที่กล่าวมาแล้วนี้ทำให้เราเห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าจากสิ่งทั้งปวงที่พระเจ้าทรงสร้างโดยพระองค์ทรงสร้างทุกอย่างให้เป็นระบบระเบียบโดยการจัดวางและให้สิ่งต่างๆ ทำหน้าที่ของมันตามน้ำพระทัยของพระองค์ เช่นพระเจ้าให้ธรรมชาติหรือต้นไม้ที่ทำหน้าที่ในการปล่อยออกซิเจนเพื่อให้อากาศและสัตว์ป่านานาชนิดสามารถที่จะหายใจมีชีวิตได้หรือพระเจ้าทรงสร้างแม่น้ำเพื่อให้ใช้สำหรับดื่มกินเพื่อดับความกระหายได้ และหรือสามารถใช้ชำระร่างกายก็ได้เช่นกัน เมื่อมนุษย์เราได้เห็นถึงความรักและความยิ่งใหญ่ในการทรงสร้างของพระเจ้าแล้วเราก็ควรที่จะตอบสนองต่อการอนุรักษ์วรรณคดีดังนี้คือ

ประการที่หนึ่ง ถวายเกียรติแด่พระเจ้าผู้ทรงสร้างโลกและสรรพสิ่งทั้งปวงด้วยความรัก ดังนั้น เราจึงควรศึกษาเรื่องราวของจักรวาลและสรรพสิ่งทั้งปวงในจักรวาลเพื่อจะได้ชื่นชมในความรักและความยิ่งใหญ่ของพระเจ้า เพื่อให้เราได้ทำสิ่งที่ดีที่สุดทุกสิ่งเท่าที่เราจะสามารถทำได้เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและสรรเสริญพระเจ้า “สุริยันและจันทร์ จงสรรเสริญพระองค์ ดวงดาวพราวแสงทั้งหลาย จงสรรเสริญพระองค์เกิด ท้องฟ้าชั้นสูงสุด จงสรรเสริญพระองค์ น่านน้ำเหนือท้องฟ้า จงสรรเสริญพระองค์เกิด ทุกสิ่งเหล่านี้ จงสรรเสริญพระนามพระยาเวห์ เพราะทรงบัญชาสิ่งใด สิ่งนั้นก็ถูกสร้างขึ้นมา พระองค์ทรงตั้งทุกสิ่งไว้ให้มั่นคงอยู่เป็นนิรันดร์ ทรงกำหนดกฎไว้ไม่เปลี่ยนแปลง ทุกสิ่งในแผ่นดิน จงสรรเสริญพระยาเวห์เกิด สัตว์ประหลาดและห้วงน้ำลึกในท้องทะเล ทั้งไฟและลูกเห็บ หิมะและหมอก ลมพายุซึ่งปฏิบัติตามพระวาจา ภูเขาและเนินทั้งหลาย ต้นไม้ผลและสนสีดาร์ทุกต้น สัตว์ป่าและสัตว์เลี้ยง รวมทั้งสัตว์เลื้อยคลานและนกมีปีกทั้งหลาย บรรดาษัตริย์แห่งแผ่นดินและชนชาติทั้งหลาย บรรดาเจ้านายและผู้ปกครองแผ่นดิน บรรดาคนหนุ่มและหญิงสาว คนชรา รวมทั้งเด็ก” (สดุดี 148:3-12)

นอกจากนี้ พระเยซูคริสต์เจ้ายังทรงสอนให้เราค้นหาความรักของพระเจ้าผ่านทางความสวยงามของธรรมชาติ “จงสังเกตดูนกกาเถิด นกกาไม่ได้หว่าน มิได้เก็บเกี่ยว ไม่มีโรงนา ไม่มียุ้งฉาง แต่พระเจ้าทรงเลี้ยงมัน ท่านทั้งหลายมีค่ามากกว่านกสักรึ่งเดียว” (ลูกา 12:24) เราไม่ได้เห็นเพียงนกกาเท่านั้น แต่เรายังได้เห็นถึงพระเมตตาของพระเจ้าที่ทรงมีต่อนกกาเหล่านั้น พระองค์ยังตรัสอีกว่า “จงสังเกตดูดอกไม้ในทุ่งนาเถิด ดอกไม้ไม่ปั่นด้ายหรือทอผ้า แต่เราบอกท่านทั้งหลายว่า กษัตริย์ซาโลมอนเมื่อทรงเครื่องอย่างหรูหรา ก็ยังไม่งดงามเท่าดอกไม้ดอกหนึ่ง” (ลูกา 12:27) เราเห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าผู้สร้างผ่านทางดอกไม้ในทุ่งนา ผ่านทางธรรมชาติที่งดงาม เรายังมองเห็นถึงความเอาใจใส่ของพระเจ้าที่ทรงมีต่อเราทุกคน “พระองค์โปรดให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ ขึ้นเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม” (มัทธิว 5:45)

ประการที่สอง เคารพโลกธรรมชาติในฐานะสิ่งสร้างของพระเจ้า สรรพสิ่งทั้งปวงในจักรวาลนั้นล้วนเป็นของพระเจ้าและพระองค์ก็ทรงมีความรักและความกรุณาต่อทุกสิ่งที่เป็นของพระองค์ พระเจ้าได้ทรงมอบหมายให้มนุษย์ดูแลรักษาสิ่งสร้างต่างๆ แทนพระองค์ แต่ในปัจจุบันเราพบว่ามนุษย์กลับเป็นผู้ทำลายและเป็นผู้กระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจนส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ถ้าหากอุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น 1 องศาเซลเซียส ก็จะส่งผลต่อการเจริญเติบโตและการฟื้นฟูสภาพป่าในหลายแห่งของโลก และคาดว่าหนึ่งในสามของป่าที่มีอยู่ทั่วโลก จะมีการเปลี่ยนแปลงด้านชนิดพันธุ์พืชอย่างกว้างขวางด้วย

พระเจ้าได้ทรงแสดงความรักและความห่วงใยและดูแลรักษาทุกสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง “ท่านจะหว่านพืชในแผ่นดินของท่านและเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นเวลาหกปี ในปีที่เจ็ดท่านจะไม่ไถนา แต่จะปล่อยมันไว้โดยไม่เพาะปลูก คนยากจนในประชากรของท่านจะกินพืชผลที่ขึ้นเองและสัตว์ป่าจะกินสิ่งที่เหลือ ท่านจะทำเช่นเดียวกันกับสวนองุ่นและสวนมะกอกเทศ ท่านจะต้องทำงานเป็นเวลาหกวันแต่ในวันที่เจ็ดท่านจะต้องพักผ่อนเพื่อโคและลาของท่านจะได้พักผ่อนมีกำลังขึ้นใหม่” (อพยพ 23:10-12)

จากข้อความในพันธสัญญาเดิมดังกล่าวนี้ไม่เพียงแต่ผู้ที่ทำงานจะได้หยุดพักแต่ยังรวมไปถึงสัตว์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโคและลาของเจ้าของเอง ก็จะมีโอกาสได้หยุดพัก และหาสหรือคนทุกๆ คนในบ้านก็จะได้มีโอกาสหยุดพักด้วย ในช่วงเวลาที่มีการหยุดพักนี้ก็จะทำให้ทุกชีวิตในบ้านได้รับการพักผ่อนพลังให้กลับมาแข็งแรง มีความสดชื่น มีชีวิตชีวา สำหรับการทำงานและการดำรงชีวิตอย่างยืนยาวต่อไป ส่วนในเรื่องของการใช้ผืนดิน ผืนป่านั้นปีที่เจ็ดเป็นช่วงเวลา

ที่สำคัญเพราะทุกสิ่งไม่ว่าจะเป็น มนุษย์ ธรรมชาติที่เป็นผืนดิน ผืนป่า สัตว์ป่า ต้นไม้แม่น้ำ ลำธาร ภูเขา ฯลฯ ที่ถูกทำลายหรือมีความเสียหายก็จะได้รับการฟื้นฟูสภาพหรือ กู้คืนมาให้อยู่ในจุดที่สมดุลเหมือนเดิม

ดังนั้นไม่ว่าจะเป็น ต้นไม้ ป่าไม้ สัตว์ป่า แม่น้ำลำธาร ก็สมควรที่จะได้รับการเคารพ จากมนุษย์เสมือนหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่มีชีวิตลมหายใจดังเช่นมนุษย์เพราะมนุษย์คือหนึ่งในสิ่งที่ พระเจ้าทรงสร้างและพระเจ้ายิ่งทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมามีวัตถุประสงค์ และวัตถุประสงค์ ของพระเจ้าที่ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมานั้นนอกจากจะให้มนุษย์ถวายเกียรติแด่พระเจ้าแล้ว พระองค์ยังมีพระประสงค์ให้มนุษย์มีความเคารพและปกครองดูแลสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ขึ้นมาด้วย

ทุกสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นมานั้นล้วนมีเอกลักษณ์และความดีงามเฉพาะตัว พระองค์ ทรงสร้างทุกสิ่งขึ้นมาด้วยความแตกต่าง มีความหลากหลายของคุณสมบัติและจำนวนเพื่อ ทำให้เห็นว่าสิ่งสร้างทั้งหลายนั้นไม่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน โดย นำสิ่งที่ตนมีมาเติมเต็มกันและกันให้สมบูรณ์ ดังที่นักบุญเปาโลได้กล่าวว่า “โดยแท้จริงแล้ว พระเจ้าทรงจัดอวัยวะต่างๆในร่างกายให้อยู่ในที่ที่ทรงพระประสงค์ ถ้าร่างกายทุกส่วนเป็น อวัยวะเดียวกัน ร่างกายจะอยู่ที่ไหน เท้าที่เป็นอยู่ มีอวัยวะหลายส่วน แต่มีร่างกายเดียว ดวงตาพุดกับมือไม่ได้ว่า ‘เราไม่ต้องการเจ้า’ และศีรษะก็พุดกับเท้าไม่ได้ว่า ‘เราไม่ต้องการ เจ้า’ ตรงกันข้าม ส่วนที่เราคิดว่าเป็นอวัยวะที่อ่อนแอของร่างกายกลับเป็นอวัยวะที่จำเป็น มากกว่า อวัยวะส่วนที่เราคิดว่าไม่มีเกียรติในร่างกาย เรากลับทะนุทะนอมด้วยความเคารพ เป็นพิเศษ และอวัยวะที่น่าอับอายของเรากลับได้รับการตกแต่งให้งดงามมากกว่าส่วนอื่น อวัยวะที่นำดูแล้วไม่ต้องการตกแต่งอะไรอีก พระเจ้าทรงประกอบร่างกายขึ้นโดยให้เกียรติแก่ อวัยวะที่ไม่มีเกียรติมากกว่าอวัยวะอื่นๆ เพื่อร่างกายจะได้ไม่มีการแตกแยกใดๆ ตรงกันข้าม อวัยวะแต่ละส่วนจะเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ถ้าอวัยวะหนึ่งเป็นทุกข์ อวัยวะอื่นๆ ทุกส่วนก็ร่วม เป็นทุกข์ด้วย ถ้าอวัยวะหนึ่งได้รับเกียรติ อวัยวะอื่นๆ ทุกส่วนก็ร่วมยินดีด้วยเช่นกัน” (1 โครินธ์ 18-26) ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับสิ่งสร้างของพระเจ้าจึงเป็นหน้าที่ของทุกคน ที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษาสิ่งสร้างเหล่านั้น

บทสรุป

สิ่งสร้างที่สวยงามที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้นมาด้วยความรักแต่มาบัดนี้โลกธรรมชาติที่เคยสวยงามและมีความสมดุลกำลังถูกมนุษย์ทำลายอย่างหนัก บรรดาผู้นำประเทศส่วนใหญ่ในโลกได้มีการประชุมหารือกันเพื่อยับยั้งสภาพเลวร้ายนี้นานกว่า 3 ทศวรรษแล้ว แต่ยังคงขาดการกระทำที่จริงจัง และยังคงละเลยต่อข้อตกลงร่วมกันเพื่อร่วมกันแก้ไขวิกฤตภูมิอากาศของโลกอย่างจริงจังอีกด้วย สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงออกสมณสาส์นเตือนใจ “ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า” (Laudato Si) เกี่ยวกับการดูแลรักษาโลก บ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกัน เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม ค.ศ.2015 โดยพระองค์ได้ทรงนำเสนอมุมมองด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิกฤตด้านนิเวศวิทยาในปัจจุบัน อีกทั้งยังทรงชี้ให้เห็นถึงภาวะมลพิษและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พระองค์ได้ทรงเรียกร้องอย่างเร่งด่วนให้มีการเสวนาครั้งใหม่เกี่ยวกับวิธีการที่จะสร้างอนาคตของโลกซึ่งจำเป็นจะต้องมีการกลับใจ เพราะโดยแท้จริงแล้วเราไม่สามารถแยกธรรมชาติออกจากตัวเราได้ เรารวมอยู่ในธรรมชาติ และเราก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ พระองค์ทรงเตือนเราว่า ในช่วงระยะเวลา 2 ศตวรรษที่ผ่านมา มนุษย์ได้กระทำทารุณและทำร้ายบ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน แต่เรากลับมีปฏิกิริยาตอบสนองที่อ่อนแอมากต่อการเรียกร้องให้มีการแก้ไข พระองค์ได้ทรงเรียกร้องมิใช่แต่เพียงคริสตชนเท่านั้น แต่ยังได้เชิญชวนมนุษย์ทุกคนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขวิกฤตของโลกของเราด้วยกันอีกด้วย

ผู้เขียนจึงขอจบบทความนี้ด้วยพระดำรัสของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิสในพระสมณสาส์น “ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า” ซึ่งพระองค์ได้ทรงตรัสไว้ว่า “ความสำคัญถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันกับสิ่งธรรมชาติอื่นๆ ยังไม่เป็นจริง ถ้าหัวใจของเรายังขาดความอ่อนโยน ความเมตตาสงสาร และความห่วงใยที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ของเรา เราต้องตระหนักถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันของจักรวาล นั่นคือ พระบิดาเจ้าทรงเรียกร้องความเป็นหนึ่งเดียวกันของจักรวาลให้เป็นจริง โดยเราทุกคนถูกเชื่อมโยงด้วยพันธะที่มองไม่เห็นและก่อรูปแบบของครอบครัวโลกด้วยกัน ความเป็นหนึ่งเดียวกันที่สูงส่งซึ่งเติมเต็มเราด้วยความเคารพที่ศักดิ์สิทธิ์ ความรักและความถ่อมตน”

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2014). **พระคัมภีร์คาทอลิกฉบับสมบูรณ์**. แผนก
คริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
- เนืองน้อย บุญเนตร. (2537). **จริยศาสตร์สภาวะแวดล้อม:โลกทัศน์ในพุทธปรัชญาและโลก
ตะวันตก**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดวิด คิงสลีย์. (2551). **นิเวศวิทยากับศาสนา : จิตวิญญาณเชิงนิเวศในมุมมองต่าง
วัฒนธรรม**. สวนเงินมีนา.
- McFague, Sallie (1997). **Super, Natural Christians: How we should love
nature**. Philadelphia Fortress Press.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2023, 29 ธันวาคม). **ปีนี้เด็กเกิดใหม่พุ่ง 75ล้านคน เริ่มต้นปีใหม่กับ
ประชากรโลก 8 พันล้าน**. <https://www.bangkokbiznews.com>
- TheActive. (2567,18 กันยายน). **สรุปน้ำท่วม 2567**. [https://theactive.net>news
>disaster-20240918-3](https://theactive.net>news>disaster-20240918-3)
- THAIPBS. (2567, 19 เมษายน). **รวม “อุบัติภัย” ครั้งใหญ่จากสถานการณ์โลกรวน**.
<https://www.thaipbs.or.th>
- THAIPBS. (2567, 16 กันยายน). **“น้ำท่วม” ทำโลกสูญเสียเงินจากภัยธรรมชาติมากแค่ไหน**.
<https://www.thaipbs.or.th>ข่าว>ภัยพิบัติ>
- Salika.co (2561, 5 สิงหาคม). **สุนทรพจน์ของ Chief Seattle หัวหน้าเผ่าอินเดียนแดง**.
<https://www.salika.co>2018/08/05>chief-seattle-speech>
- NSTDA. (2567, 24 เมษายน). **วิกฤต!ทั่วโลกกำลังเผชิญปรากฏการณ์ ‘ปะการังฟอกขาว’**.
<https://www.nstda.or.th>
- Wikipedia. (2567, 18 พฤศจิกายน). **ธรรมชาติ**. <https://rikipedia.org>wiki>ธรรมชาติ>
- สภาพระสังฆราชแห่งประเทศไทย. (2023, 13 ธันวาคม). **Laudate Deum**. [https://
www.cbct.or.th/catagory/laudatedeum](https://www.cbct.or.th/catagory/laudatedeum)

[หมวดพระสังฆกรรม]

คำสอนของบรรดาบิดาจารย์ เกี่ยวกับพระนางมารีย์ (3)

บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไรล์, S.D.B.

3. การพัฒนาพระธรรมล้ำลึกเรื่องพระนางมารีย์จากอำนาจคำสอนของพระศาสนจักร

เป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาว่า คำสอนและความเลื่อมใสศรัทธาของบรรดาบิดาจารย์ในศตวรรษแรกๆ เกี่ยวกับพระนางมารีย์ดังที่อธิบายมาแล้ว ได้เป็นคำสอนทางการของพระศาสนจักรมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม เราควรจดจำเสมอว่า บริบทแท้จริงของเทววิทยาเรื่องพระนางมารีย์ก็คือเทววิทยาเรื่องพระคริสตเจ้า ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิจารณาความจริงเกี่ยวกับพระนางมารีย์ในความสัมพันธ์กับพระคริสตเจ้า

เราพบความจริงนี้อย่างชัดเจนในสภาสังคายนาสากลครั้งแรกที่เมืองนีเซีย (Nicaea) ในปี 325 บทแสดงความเชื่อที่ประกาศในสภาสังคายนานี้ต้องการสอนโดยตรงว่า พระบิดาทรงให้กำเนิดพระบุตรตั้งแต่นิรันดร์ภาพ จนกระทั่งพระบุตรทรงร่วมพระธรรมชาติเดียวกันกับพระบิดา ดังนั้น ข้อความนี้จึงรวมทั้งการให้กำเนิดของบิดาในนิรันดร์ภาพกับการบังเกิดมาเป็นมนุษย์ของพระบุตร แต่ไม่มีการอ้างถึงพระนางมารีย์เลย อย่างไรก็ตาม เราไม่ควรสรุป

บาทหลวงสังกัดคณะซาเลเซียน, S.D.B. อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ว่า บทแสดงความเชื่อนี้ไม่ให้ความสนใจเรื่องพระนางมารีย์ แม้ปัญหาของอารีอุส (Arius) เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเป็นพระเจ้าของพระบุตร เหมือนกับว่าเป็นพระเจ้าอีกองค์หนึ่งซึ่งด้อยกว่าพระบิดา ทศนคตินี้ทำให้คุณลักษณะของพระเจ้าไม่สามารถร่วมกับธรรมชาติมนุษย์ได้เลย ดังนั้น ความคิดนี้จึงเป็นการปฏิเสธไม่ยอมรับว่า พระนางมารีย์เป็นพระมารดาของพระเจ้า

ในสมัยนั้น ไม่มีผู้ใดทั้งในหมู่ผู้สนับสนุนอารีอุสและในหมู่ผู้ที่ต่อต้านคำสอนของเขา คิดว่าคำสอนของอารีอุสเกี่ยวข้องกับพระนางมารีย์ นักเทววิทยาที่ต่อต้านอารีอุสในเรื่องพระคริสตเจ้าพอใจเพียงที่จะยืนยันว่า พระองค์ทรงร่วมพระธรรมชาติเดียวกันกับพระบิดา โดยไม่แสดงความคิดที่ว่าพระนางมารีย์เป็นพระมารดาของพระเจ้า ซึ่งต่อมาจะเป็นเจตนาของสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสที่จะประกาศว่า พระนางมารีย์เป็นพระชนนีพระเจ้า (Theotokos)¹

พระนามของพระนางมารีย์ปรากฏในบทแสดงความเชื่อในปี 381 พร้อมกับสภาสังคายนากรุงคอนสแตนติโนเปิลที่ 1 แม้สภาสังคายนานี้เกิดขึ้นในสมัยที่นักเทววิทยามักจะอภิปรายเรื่องการเป็นพรหมจารีและความศักดิ์สิทธิ์ของพระนาง แต่บทแสดงความเชื่อนี้จำกัดคำสอนเรื่องพระนางมารีย์ว่า พระบุตรทรงรับธรรมชาติมนุษย์เดชะพระจิตเจ้าจากพระนางมารีย์พรหมจารี ประเด็นสำคัญในที่นี้คือ พระบุตรทรงรับธรรมชาติมนุษย์จากการกระทำของพระจิตเจ้าร่วมกับพระนางมารีย์พรหมจารี คือพระนางทรงเป็นสถานที่ซึ่งกิจการของพระเจ้าเข้ามาในประวัติศาสตร์มนุษย์และเริ่มนำความรอดพ้น นำสังเกตว่า ในบทแสดงความเชื่อนี้พระนางมารีย์ไม่ได้รับชื่อว่า “พระมารดา” เพราะไม่เป็นเรื่องที่ได้เถียงกัน แต่ได้รับชื่อว่า “พรหมจารี” ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้เถียงกันมากในสมัยนั้น

เราต้องยอมรับว่า ข้อความนี้“เป็นสูตรแสดงความเชื่อที่พระศาสนจักรถือว่ามืผลบังคับกับคริสตชนทุกนิกาย มีวันประกาศที่แน่นอน ใช้ภาษาโบราณแท้จริง และสรุปหลักคำสอนอย่างดีที่สุดเท่าที่เรารู้จักได้ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเรื่องมารดาของพระนางมารีย์ในพระธรรมล้ำลึกเรื่องพระบุตรทรงรับสภาพมนุษย์”²

¹ คำนี้ดูเหมือนจะสรุปประเด็นสำคัญทางเทววิทยาเรื่องพระคริสต์ที่ถกเถียงกันในสภาสังคายนาที่เมืองนีซอาอย่างดี แม้บรรดาพระสังฆราชผู้เข้าประชุมไม่ได้ใช้คำนี้ แต่ความคิดของเขาแสดงความหมายของคำนี้อย่างชัดเจน คือพระนางมารีย์เป็นพระชนนีพระเจ้า

² Salvatore Meo, La maternità salvifica di Maria: sviluppo e precisazioni dottrinali nei concili ecumenici, in AA. VV. Il Salvatore e la Vergine Madre, Ed. Marianum, Roma 1981, p.188,

สภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสในปี 431 เพิ่มเติมความเข้าใจอีกระดับหนึ่ง ซึ่งมีผลต่อเทววิทยาเรื่องพระนางมารีย์³ ข้อเท็จจริงพื้นฐานของการวิจัยทางประวัติศาสตร์ในปัจจุบันสรุปได้ว่า “สภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสปฏิเสธไม่ยอมเขียนสูตรใหม่เรื่องความเชื่อ แต่ชี้แจงว่าบทแสดงความเชื่อของสภาสังคายนาเมืองนีเซียเป็นบรรทัดฐานหนึ่งเดียวเพื่อทดสอบความจริงของความคิดใหม่ทางเทววิทยา อย่างไรก็ตาม โดยอาศัยหลักการนี้สภาสังคายนาประกาศอย่างสง่างามและเป็นทางการว่า จดหมายฉบับที่สองของนักบุญซีริล (Cyril) ถึงเนสโตริอุส (Nestorius) ซึ่งได้ชื่อว่า *Epistola dogmatica* (จดหมายทางพระสัจธรรม) มีคำสอนที่สอดคล้องต่อสภาสังคายนาเมืองนีเซีย พร้อมกับประณามคำสอนของเนสโตริอุส ซึ่งถูกปลดออกจากตำแหน่งพระสังฆราชแห่งกรุงคอนสแตนติโนเปิล”⁴

บัดนี้ เนื่องด้วยคำนิยามสง่างามเรื่องการเป็นพระมารดาของพระเจ้า อยู่ในคำประณามข้อความแรกของนักบุญซีริลที่กล่าวร้ายเนสโตริอุส และเป็นส่วนหนึ่งของจดหมายฉบับที่สาม⁵ เราจึงต้องสรุปได้ว่า สภาสังคายนามีเจตนาประณามเนสโตริอุสอย่างเป็นทางการ รวมทั้งยังต้องการรับรองความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระชนนีพระเจ้า (Theotokos) และยอมรับว่าพื้นฐานของความเลื่อมใสศรัทธานี้อยู่ในพระธรรมล้ำลึกเรื่องพระวจนาตถ์ทรงรับธรรมชาติมนุษย์

เราพบสิ่งที่มีคุณค่าในด้านพระสัจธรรมในภาคที่สองของจดหมายฉบับที่สองของนักบุญซีริลถึงเนสโตริอุส ซึ่งอธิบายหลักคำสอนเรื่อง “ความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวของคุณลักษณะ” (*Communicatio idiomatum*) คือการใช้คุณลักษณะของธรรมชาติหนึ่งในพระเยซูคริสตเจ้า มารวมกับคุณลักษณะของอีกธรรมชาติหนึ่ง ส่วนเนสโตริอุสยึดหลักการที่ว่า พระคริสตเจ้าทรงมีสองธรรมชาติ คือเป็นบุตรของพระเจ้าและเป็นมนุษย์ที่เกิดจากพระนางมารีย์ ทั้งสองธรรมชาตินี้ต้องแยกกันอยู่เสมอ จะอ้างคุณลักษณะของธรรมชาติหนึ่งมาเป็นภาคแสดงของอีกธรรมชาติหนึ่งไม่ได้ ความคิดนี้สะท้อนให้เห็นทัศนคติของสำนักเมืองอันท็อก ที่เคย

³ Salvatore Meo, La “theotokos” al concilio ecumenico di Ephesus, Marianum, Roma 1979.

⁴ Salvatore Meo, La maternità salvifica di Maria: sviluppo e precisazioni dottrinali nei concili ecumenici, in AA. VV. Il Salvatore e la Vergine Madre, Ed. Marianum, Roma 1981, p.193.

⁵ จดหมายฉบับที่สามของนักบุญซีริลถึงเนสโตริอุส ถูกนำเข้าสู่เอกสารของสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัส หลังจากการประชุมได้อ่านจดหมายฉบับที่สอง ฟังคำชี้แจงจากนักบุญซีริล และลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าเป็นความจริง ดังนั้น จดหมายฉบับที่สามนี้จึงไม่มีคุณค่าทางพระสัจธรรมในความหมายเคร่งครัด แต่ยังคงรักษาความหมายที่ชัดเจนในด้านอภิบาลไว้

ให้การอบรมแก่นิสโตริอุส สำนักนี้ต้องการเน้นธรรมชาติมนุษย์แท้ของพระเยซูเจ้าตามคำสอนของพระวรสาร เกรงว่าการเน้นธรรมชาติพระเจ้าของพระองค์ดังที่สำนักอเล็กซานเดรียสอน จะกลืนความเป็นจริงของธรรมชาติมนุษย์ลงไป

แต่ตามหลักเทววิทยาของสำนักอเล็กซานเดรีย ความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวของคุณลักษณะในพระเยซูเจ้าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง เพราะพระองค์เป็นพระบุคคลผู้ทรงมีสองธรรมชาติ และคุณลักษณะต่างๆ ของทั้งสองธรรมชาติรวมเป็นหนึ่งเดียวในพระบุคคล ดังนั้นนักบุญซีริลจึงสรุปว่า “ดังนั้น บรรดาปิตาจารย์จึงไม่ลังเลใจที่จะเรียกพระชนนีพระเจ้าว่า เป็นพระนางพรหมจารีศักดิ์สิทธิ์ ไม่ใช่ในความหมายที่ว่าธรรมชาติของพระวจนาตถ์และการเป็นพระเจ้าของพระองค์มีต้นกำเนิดจากพระนางพรหมจารีผู้ศักดิ์สิทธิ์ แต่ในความหมายที่ว่าพระวจนาตถ์ของพระเจ้าประสูติตามธรรมชาติมนุษย์ เพราะทรงรับพระวรกายศักดิ์สิทธิ์ตรงกับวิญญานที่ใช้เหตุผลของมนุษย์จากพระนางพรหมจารี เพราะการเป็นหนึ่งเดียวของพระบุคคล”⁶

แม้ความคิดเรื่องพระชนนีพระเจ้ายังไม่ได้รับคำนิยามอย่างเป็นทางการ แต่ก็มีคามผูกพันแน่นแฟ้นกับคำสอนเกี่ยวกับพระคริสตเจ้า เรื่องความเป็นหนึ่งเดียวของสองพระธรรมชาติในเอกภาพของพระวจนาตถ์ผู้ทรงรับธรรมชาติมนุษย์ ผลตามมาคือความคิดชัดเจนทางเทววิทยาที่ว่า การเป็นมารดาของพระนางมารีย์หมายถึงการเป็นมารดาแห่งธรรมชาติมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างแท้จริงของพระเยซูเจ้า ธรรมชาติมนุษย์นี้รวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระบุคคลของพระวจนาตถ์ผู้ทรงรับสภาพมนุษย์ ดังนั้น เราจึงพูดได้ว่าพระนางมารีย์เป็นพระชนนีพระเจ้า (Theotokos)

ความคิดนี้ดูเหมือนค่อนข้างมองข้ามบทบาทของพระนางมารีย์ในภารกิจทรงช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น เพื่อเน้นเพียงความคิดทางอภิปรายในการพระมารดา ดังนั้น จึงละเอียดที่จะมองการเป็นมารดาในความสัมพันธ์ตลอดชีวิตระหว่างพระบุตรกับพระมารดา บรรดาพระสังฆราชผู้ร่วมประชุมมักจะมองเพียงการตั้งครรภ์และการให้กำเนิดพระเยซูเจ้า แต่ค่อนข้างนิ่งเงียบเกี่ยวกับบทบาทของพระจิตเจ้าและการประทับอยู่ของพระนางมารีย์ที่เชิงไม้กางเขน เขาทั้ง

⁶ ดูตอนสุดท้ายของจดหมายฉบับที่สองของนักบุญซีริล (Cyril) ถึงเนสโตริอุส (Nestorius).

หลายต้องการโต้เถียงกับสำนักที่คิดว่าสอนผิด⁷ โดยอธิบายลักษณะประการหนึ่งของปัญหาอย่างชัดเจน แต่ไม่ได้เสนอบทแสดงความเชื่อที่สามารถรักษาคำสอนในพระคัมภีร์ และคำสอนของสภาสังคายนากรุงคอนสแตนติโนเปิลครั้งที่ 1 ได้ทั้งหมด

โดยแท้จริงแล้ว คำสอนของสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสรับรองเทววิทยาเรื่องพระคริสต์เจ้าของนักบุญซีริล แต่ไม่ได้แก้ปัญหทั้งหมดที่สำนักเมืองอันทิโอได้ตั้งขึ้นมา และการโต้เถียงกันระหว่างทั้งสองสำนักก็ดำเนินต่อไป เหตุการณ์ที่พิสูจน์ความจริงนี้คือ 1) สูตรใหม่ที่ได้เสนอมานในปี 433 เพื่อรวมความคิดของทั้งสองสำนัก แต่ไม่เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย 2) การเผยแผ่ความคิดผิดของผู้สอนว่า พระเยซูเจ้าทรงมีพระธรรมชาติหนึ่งเดียว (ลัทธิ Monophysitism) คือพระธรรมชาติพระเจ้าที่ปะปนกับธรรมชาติมนุษย์ 3) ผู้บิดเบือนคำสอนของสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสในปี 449 และที่สุด 4) ในปี 451 ภายใต้แรงกดดันของจักรพรรดิ บรรดาพระสังฆราชมาชุมนุมกันในสภาสังคายนาเมืองคัลเซดอน⁸ และได้กำหนดบทใหม่แสดงความเชื่อ ซึ่งได้รับอิทธิพลไม่เพียงจากสภาสังคายนาก่อนหน้านี้ แต่จากสูตรแห่งการประนีประนอมและจากจดหมายของสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 1 ผู้ทรงเขียนถึงฟลาเวียนซึ่งเป็นพระสังฆราชแห่งกรุงคอนสแตนติโนเปิล (Tomus ad Flavianum)

บทแสดงความเชื่อนี้จึงเน้นความแตกต่างระหว่างสองพระธรรมชาติของพระเยซูเจ้าไม่เพียงก่อนที่จะรวมเป็นหนึ่งเดียวในพระองค์ แต่แม้หลังจากที่รวมเป็นหนึ่งเดียวกันด้วย ดังนั้น การร่วมกันนี้จึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสองธรรมชาติ “โดยไม่ปะปนสับสน ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่แบ่งแยก ไม่พรากจากกัน” ความสัมพันธ์นี้เกิดขึ้นโดยไม่สูญเสียความแตกต่าง แต่เพื่อรักษาคุณลักษณะของแต่ละธรรมชาติ และส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวของพระบุคคล ในบริบทนี้สภาสังคายนา นำคำสอนเรื่องพระนางมารีย์เข้ามา

⁷ นักเทววิทยาในปัจจุบันถามตนเองว่า เหตุการณ์ต่างๆ ในสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสจะพัฒนาได้ดีขึ้นหรือไม่ หากนักบุญซีริลไม่ริบเปิดการประชุม แต่ยังมีมอดอน รอคอยให้ผู้แทนสมเด็จพระสันตะปาปาและเนสโตริอุสพร้อมกับพระสังฆราชของสำนักเมืองอันทิโอมาถึง เพื่อมีส่วนร่วมการอภิปรายผลงานของสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสอาจจะเป็นบทประกาศยืนยันความเชื่อที่สมดุลมากยิ่งขึ้น

⁸ Salvatore Meo, *La maternità salvifica di Maria: sviluppo e precisazioni dottrinali nei concili ecumenici*, in AA. VV. *Il Salvatore e la Vergine Madre*, Ed. Marianum, Roma 1981, pp.203-212.

บรรดาบิดาจารย์สอนว่า “พระบุตรเพียงพระองค์เดียว คือพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา พระองค์เดียวกันนี้มีพระเทวภาพอย่างสมบูรณ์และทรงมีธรรมชาติมนุษย์อย่างสมบูรณ์ด้วย เป็นพระเจ้าแท้และมนุษย์แท้ ประกอบด้วยวิญญูณที่มีเหตุผลและด้วยร่างกาย ร่วมพระธรรมชาติเดียว (Homo-ousion) กับพระบิดาตามพระเทวภาพ และทรงร่วมสภาวะเดียวกับเราในความเป็นมนุษย์ เหมือนกับเราทุกอย่าง ยกเว้นในเรื่องบาป ทรงบังเกิดจากพระบิดาก่อนกาลเวลาตามพระเทวภาพ และในช่วงเวลาหลังๆ นี้ เพราะเห็นแก่เรามนุษย์ เพื่อช่วยเราให้รอดพ้น ทรงบังเกิดตามสภาวะมนุษย์ จากพระนางมารีย์พรหมจารี พระมารดาของพระเจ้า”

เจตนารมณ์ของสภาสังคายนาเมืองคัลเซดอน คือต้องการทำให้การไต่ตรองทางเทววิทยาในสภาสังคายนาเมืองเอเฟซัสสมบูรณ์มากขึ้น ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจเลยที่เราพบข้อจำกัดเดียวกันนี้อีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เราเห็นความก้าวหน้าในทางเทววิทยาเรื่องพระคริสต์เจ้าที่มุ่งเน้นสภาพมนุษย์ของพระวจนาตถ์ผู้ทรงรับธรรมชาติมนุษย์ และความเข้าใจอย่างเป็นรูปธรรมในแง่บวกมากขึ้นในการเป็นมารดาของพระนางมารีย์ คือเน้นการให้ธรรมชาติมนุษย์ที่แท้จริงของมารดาในการประสูติพระคริสต์เจ้าขณะที่ยังเน้นการเป็นพรหมจารี คือเป็นการให้กำเนิดพิเศษสุดอย่างแท้จริงทางกายภาพ

เราต้องเข้าใจคำว่า “พระชนนีพระเจ้า” และคำว่า “พรหมจารี” ที่สภาสังคายนาสั่งสอนโดยตรงในความหมายที่ธรรมประเพณีเคยใช้ เพื่อต่อต้านลัทธิที่สอนว่าพระคริสต์เจ้าทรงมีธรรมชาติหนึ่งเดียว คำเหล่านี้จึงเน้นความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ของพระคริสต์เจ้า (ยังมีต่อฉบับหน้า)

บรรณานุกรม

- Aa. vv. (1981). **Il Salvatore e la Vergine Madre**. Roma.
- Alvarez Campos, S. (1970–1985). **Corpus marianum patristicum** (7 vols.). Burgos: Adelcoa.
- Burghardt, W. J. (1955). **Mary in Western Patristic Thought**. Bruce Publishing Company.
- Casagrande, D. (1974). **Enchiridion marianum biblicum patristicum**. Cor unum.
- Colzani, G. (1996). **Maria, Mistero di grazia e di fede**. Edizioni San Paolo.
- De Flores, S., & Meo, S. (Eds.). (1985). **Nuovo Dizionario di Mariologia**. Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline.
- De Flores, S. (1992). **Maria Madre di Gesù: Sintesi storico salvifica**. Edizioni Dehoniane.
- Di Nola, G., Gambero, L., Gharib, G., & Toniolo, E. (1988–1991). **Testi mariani del primo millennio** (4 vols.). Città Nuova.
- Felici, S. (Ed.). (1989). **La mariologia nella catechesi dei Padri (età prenicena)**. LAS.
- Felici, S. (Ed.). (1991). **La mariologia nella catechesi dei Padri (età postnicena)**. LAS.
- Gambero, L. (1999). **Mary and the Fathers of the Church: The Blessed Virgin Mary in Patristic Thought**. Ignatius Press.
- Koehler, T. (1971). **Maria nei primi secoli**. Vercelli: Centro mariano Chaminade.
- Meo, S. (1979). **La “theotokos” al concilio ecumenico di Ephesus**. Roma.
- O’Carrol, M. (1982). **A Theological Encyclopedia of the Blessed Virgin Mary**. Wilmington.
- Söll, G. (1981). **Storia dei dogmi mariani**. LAS.
- Spedalieri, F. (1975). **Maria nella Scrittura e nella Tradizione della Chiesa Primitiva** (4 vols.). Herder.

[หมวดพระจักรพรรม]

พระเยซูเจ้า และพระอาณาจักรพระเจ้า

บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, C.S.S.

ในบทความฉบับก่อนที่พูดถึงเรื่องพระเยซูเจ้าและยอห์น บัปติสต์ ได้พูดถึงการเทศน์สอนเรื่อง “พระอาณาจักรพระเจ้า” ของพระเยซูเจ้าว่าเป็นข่าวประเสริฐที่แตกต่างไปจากการเทศน์สอนของยอห์น บัปติสต์ และเรื่องนี้เป็นเหมือน “ศูนย์กลาง” ของการเทศน์สอนทั้งหมดของพระเยซูเจ้าด้วย ดังนั้น บทความนี้จึงเป็นการพยายามหาความเข้าใจเกี่ยวกับถ้อยคำและความหมายของพระอาณาจักรพระเจ้าตามที่พระเยซูเจ้าใช้ ซึ่งทั้งยากที่จะเข้าใจและยังมีความหมายในลักษณะเป็นนัยยะที่แฝงไว้ด้วย

บาทหลวงสังกัดคณะสติกมาติน, อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

1. การเทศน์สอนเรื่องพระอาณาจักรของพระเยซูเจ้า

พระเยซูเจ้าทรงเทศน์สอนเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้าโดยใช้คำพูดในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นคำพูดที่มาจากพระเยซูเจ้าเอง แต่นี้ไม่ได้หมายความว่า เป็นคำที่ออกจากปากของพระเยซูเจ้าเองทุกคำ แต่หมายถึงว่าแก่นหรือสาระสำคัญของคำพูดต่างๆ เหล่านั้นน่าจะมาจากพระเยซูเจ้าเองจริง

ในพระวรสาร มีอยู่หลายตอนที่พระเยซูเจ้าทรงตรัสถึงพระอาณาจักรพระเจ้า เช่น ในบทภาวนาที่พระเยซูเจ้าทรงสอนบรรดาศิษย์ของพระองค์ให้อธิษฐานภาวนา พระองค์ทรงสอนพวกเขาให้สวดว่า “พระอาณาจักรจงมาถึง” (มธ. 6:10) ขณะที่พระเยซูเจ้าทรงประหลาดใจในความเชื่อของนายร้อย พระองค์ตรัสว่า “เราบอกท่านทั้งหลายว่า คนจำนวนมากจะมาจากทิศตะวันออกและตะวันตก และจะนั่งร่วมโต๊ะกับอับราฮัม อิสอัค และยาโคบ ในอาณาจักรสวรรค์ แต่บุตรแห่งอาณาจักรจะถูกขับไล่ออกไปในที่มืดข้างนอก ที่นั่นจะมีแต่การร่ำไห้คร่ำครวญและขบฟันด้วยความขุ่นเคือง” (มธ. 8:11-12) ในบทเทศน์บนภูเขาเรื่องความสุขแท้จริง พระเยซูเจ้าทรงทอดพระเนตรบรรดาศิษย์ แล้วตรัสว่า “ท่านทั้งหลายที่ยากจนย่อมเป็นสุข เพราะพระอาณาจักรของพระเจ้าเป็นของท่าน” (ลก. 6:20) ในการโต้แย้งกับพวกศัตรูที่หาเรื่องใส่ร้ายพระองค์ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “แต่ถ้าเราขับไล่ปีศาจด้วยอำนาจของพระเจ้า ก็หมายความว่าพระอาณาจักรของพระเจ้ามาถึงท่านแล้ว” (ลก. 11:20) และอีกครั้งหนึ่ง พวกฟาริสีทูลถามพระเยซูเจ้าว่าพระอาณาจักรของพระเจ้าจะมาถึงเมื่อใด พระเยซูเจ้าตรัสตอบว่า “พระอาณาจักรของพระเจ้ามิได้มาอย่างที่จะสังเกตเห็นได้ จะไม่มีใครพูดว่า ‘พระอาณาจักรอยู่ที่นี้ หรืออยู่ที่นั่น’ เพราะพระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ในหมู่ท่านทั้งหลายแล้ว” (ลก. 17:20-21)

นอกจากนี้ ยังมี “นิทานหรืออุปมาเปรียบเทียบ” เกี่ยวกับพระอาณาจักรสวรรค์อีกหลายตอน เช่น เปรียบได้กับเชื้อแป้งบ้าง เปรียบได้กับเมล็ดพืชบ้าง เปรียบได้กับไข่มุกที่หายไปบ้าง เป็นต้น จึงเป็นที่ค่อนข้างชัดเจนว่า นิทาน อุปมา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวพันกับพระเยซูเจ้าจริง คือ เป็นสิ่งที่พระองค์ทรงเทศน์สอนไว้จริงๆ

2. ความหมายของพระอาณาจักรพระเจ้า

แล้วในการเทศน์สอนเรื่องพระอาณาจักรของพระเจ้านี้ พระเยซูเจ้าทรงต้องการหมายถึงอะไรกันแน่?

สำหรับเราก่อนข้างจะชัดเจนว่า พระเยซูเจ้าไม่ได้หมายถึงอาณาจักรบนโลกนี้แน่ แชนเดอร์ให้ความเห็นเรื่องนี้ว่า “สิ่งเดียวที่พระเยซูเจ้าเคยเรียกร้องให้ประชาชนถือปฏิบัติคือให้พวกเขาดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้อง พระองค์ไม่เคยกระตุ้นให้พวกเขาสร้างสังคมฝ่ายวัตถุให้เป็นทางเลือกใหม่เลย นอกจากเรื่องพระอาณาจักรของพระเจ้า”¹ เพื่อจะหาคำตอบของคำถามข้างต้น เมเยอร์ได้ศึกษา “บทภาวนาของพระเยซูเจ้า” ที่ทรงสอนบรรดาศิษย์ของพระองค์และสรุปว่า แก่นของบทภาวนานี้ น่าจะมีเนื้อความ ดังนี้

“ข้าแต่พระบิดา

ขอให้พระนามพระองค์จงเป็นที่เคารพสักการะ

พระอาณาจักรของพระองค์จงมาถึง

โปรดประทานอาหารประจำวันแก่เราในวันนี้

โปรดอภัยแก่พวกเรา เหมือนเราอภัยแก่ผู้อื่น

และโปรดอย่านำเราไปสู่การประจญเลย”

คำว่า “บิดา” คือ “อับบา” ซึ่งเป็นชื่อที่มีเพียงพระเยซูเจ้าผู้เดียวเท่านั้นที่ทรงใช้เรียกพระเจ้า การเรียกเช่นนี้ของพระองค์แตกต่างไปจากประชาชนคนอื่นๆ ในสมัยของพระองค์ เมเยอร์ได้วิเคราะห์คำนี้ว่าน่าจะแปลว่า “พ่อที่รักของฉัน” ส่วนคำภาวนาวอนของพระเยซูเจ้าในถ้อยคำต่อมานั้น เมเยอร์อธิบายว่า “เป็นการวอนขอที่มีจุดมุ่งหมายที่น่าประหลาดใจอย่างมาก และเป็นการแสดงออกอีกครั้งหนึ่งของทัศนคติการมีความไว้วางใจและปราศจากเล่ห์เหลี่ยมมารยาของเด็กที่ขึ้นตรงต่อบิดาที่เปี่ยมด้วยอำนาจและความรัก”² ดังนั้นประสบการณ์ของพระเยซูเจ้าที่มีต่อบิดาในฐานะเป็น “พ่อที่รักของฉัน” จึงเป็นศูนย์กลางของการภาวนาครั้งนี้ ซึ่งที่จริงก็เป็นศูนย์กลางของการภาวนาในหลายๆ ครั้งด้วย ประสบการณ์ของพระเยซูเจ้านี้จึงแตกต่างจากประสบการณ์ของยอห์น บัปติสต์ ท่านยอห์นภาวนาเพื่อขอ

¹ Sanders, E.P., The Historical Figure of Jesus. London: Penguin, 1993, p.178.

² Meier, John P., A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus. Volume Two: Mentor, Message, and Miracles. New York: Doubleday, 1994, p.294.

ให้พระเจ้าเสด็จมาปกครองด้วยอำนาจเหมือนกัน แต่ประสบการณ์ในพระเจ้าของยอห์นนั้นไม่เหมือนกับของพระเยซูเจ้า แน่แน่นอนว่า พระเยซูเจ้าทรงรู้ว่าพระเจ้าทรงเป็นผู้กลับเหนื่อความเข้าใจของมนุษย์ เป็นผู้ที่นำเกรงขามที่ทุกสิ่งที่ถูกสร้างเทียบเท่าไม่ได้เลย ต่อหน้าพระเจ้าทุกสิ่งมีค่าเป็นความว่างเปล่า พระเยซูเจ้าไม่เคยบอกปิดหรือปฏิเสธพระเจ้าในพระคัมภีร์ของชาวยิวหรือพระเจ้าของยอห์น บัปติสต์ แต่ขณะเดียวกัน พระเยซูเจ้าก็สามารถสนทนากับพระเจ้าองค์นี้ได้อย่างสนิทสนมคุ้นเคยยิ่ง จนถึงกับเรียกพระองค์ว่า “พ่อที่รักของฉัน” ได้ นี่คือการแตกต่าง

และหลังจากได้สอนให้พวกศิษย์อธิษฐานภาวนาต่อพระเจ้าโดยให้เรียกพระองค์ว่าพระบิดาแล้ว พระเยซูเจ้าก็สอนให้พวกเขาสดว่า “ขอให้พระนามพระองค์จงเป็นที่เคารพสักการะ พระอาณาจักรของพระองค์จงมาถึง” นี่เป็นคำภาวนาที่เรียกว่า “อ้อนวอนขอ” โดยพระเยซูเจ้าสอนให้บรรดาศิษย์ของพระองค์อ้อนวอนขอให้พระเจ้าทำให้พระนามของพระองค์ได้รับการนับถือหรือศักดิ์สิทธิ์ หมายถึง การเคารพสักการะพระนามของพระเจ้า และขอให้พระเจ้าทำให้พระอาณาจักรของพระองค์มาถึงด้วย การวอนขอทั้งสองประการนี้แสดงให้เห็นว่าเรื่องนี้เป็น “การกระทำของพระเจ้า” กล่าวคือ พระเยซูเจ้าภาวนาวอนขอให้พระเจ้าเผยแสดงพระองค์เองอย่างที่เราเองก็ทรงเป็นจริงๆ คือ “ศักดิ์สิทธิ์” เพื่อพระองค์จะได้รับการเคารพสักการะ เมเยอร์ได้อธิบายเรื่องนี้โดยให้เรากลับไปพิจารณาพระวาจาของพระเจ้าที่ตรัสไว้ในหนังสือประกาศกเอเสเคียลควบคู่ไปด้วย ซึ่งเป็นตอนที่พระยาห์เวห์ทรงตรัสว่า

“ดังนั้น จงประกาศแก่พงศ์พันธุ์อิสราเอลว่า พงศ์พันธุ์อิสราเอลเอ๋ย เราทำเช่นนี้ไม่ใช่เพราะเห็นแก่ท่าน แต่เพราะเห็นแก่นามศักดิ์สิทธิ์ของเราที่ท่านได้ทำให้เป็นมลทินในหมู่ชนนานาชาติที่ท่านไปอาศัยอยู่ด้วย เราจะทำให้นามยิ่งใหญ่ของเราศักดิ์สิทธิ์อีกครั้งหนึ่ง นามที่ได้เป็นมลทินในหมู่ชนนานาชาติ และที่ท่านทำให้เป็นมลทินในหมู่เขา แล้วนานาชาติจะรู้ว่าเราเป็นพระยาห์เวห์ พระยาห์เวห์องค์พระผู้เป็นเจ้าตรัส เมื่อเราจะแสดงความศักดิ์สิทธิ์ของเราในท่านต่อหน้าเขาทั้งหลาย” (อสค. 36:22-24)

พระเจ้าทรงสัญญาจะทำให้พระนามของพระองค์ศักดิ์สิทธิ์ (ได้รับการเคารพสักการะ) โดยพระองค์ทรงเข้าไปในประวัติศาสตร์ของประชากรที่พระองค์ทรงเลือกสรรไว้ ทรงนำพวกเขากลับจากถิ่นเนรเทศ ทรงอภัยความผิดให้กับพวกเขา และทรงประทานดวงใจใหม่ให้แก่พวกเขา ดังนี้ เมื่อพระเยซูเจ้าทรงภาวนาว่า “ขอให้พระนามของพระองค์จงเป็นที่เคารพสักการะ” จึงหมายถึงว่า พระเยซูเจ้าทรงกำลังขอให้พระเจ้าเผยแสดงพระองค์เองในหนทางแห่งความรอดนั่นเอง

ส่วนเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้าก็เป็นไปในแบบเดียวกันนี้ กล่าวคือ เป็นการอ้างถึงพระเจ้าในฐานะเป็น “ผู้ปกครอง” โรเจอร์ ไฮท์ ได้เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยกล่าวว่า พระอาณาจักรของพระเจ้านี้คือพระประสงค์ของพระเจ้าที่ถูกทำให้สำเร็จไป นั่นเอง ดังนั้น ในที่นี้ พระเยซูเจ้าจึงภาวนาเพื่อขอให้พระเจ้าเสด็จมาในฐานะผู้ปกครอง และในฐานะของผู้ที่พระประสงค์ของพระองค์ได้รับการถือปฏิบัติ พระองค์ทรงขอให้พระเจ้าเสด็จมาอย่างผู้มีอำนาจเพื่อช่วยและฟื้นฟูประชากรที่พระองค์ได้ทรงเลือกสรรไว้ หากจะพูดโดยอาศัยพื้นฐานจากพระคัมภีร์ เราก็คงพูดได้ว่า พระเยซูเจ้ากำลังขอให้พระเจ้าทำให้พันธสัญญาใหม่และนิรันดร์ของพระองค์สำเร็จไป

ดังนั้น พระเยซูเจ้าจึงภาวนาและสอนให้ศิษย์ของพระองค์ภาวนาเพื่อชัยชนะครั้งสุดท้ายของพระเจ้า เป็นการภาวนาขอในสิ่งที่พระเจ้าทรงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับมวลมนุษย์ ซึ่งก็คือโลกทั้งโลกนั่นเอง ชัยชนะครั้งสุดท้ายนี้แหละเป็นสิ่งที่พระเยซูเจ้าทรงเทศน์สอน พระองค์ไม่ได้เทศน์สอนในเรื่องของพระองค์เองเลย แต่เป็นเรื่องของพระเจ้าและการริเริ่มของพระเจ้า แต่ชัยชนะครั้งสุดท้ายของพระเจ้านี้ไม่ได้หมายถึงการทำลายล้างจักรวาล แซนเดอร์ได้อธิบายเรื่องนี้ว่า พระเยซูเจ้าไม่ได้รอคอยหรือคาดหวังให้เกิดการสิ้นสุดของโลกในความหมายของการทำลายล้างจักรวาล พระองค์รอคอยในความหมายของพระเจ้า คือ “การเปลี่ยนแปลงอย่างอัศจรรย์โดยพระเจ้า” ตามแบบหรือแนวทางที่พระเจ้าได้ทรงกระทำไว้ในประวัติศาสตร์ของประชากรที่พระองค์ได้ทรงเลือกสรร ในอนาคตพระเจ้าจะทรงกระทำอย่างชัดเจนและเด็ดขาดมากกว่าอดีตอีก กล่าวคือ พระเจ้าจะทรงสร้างโลกแห่งใหม่ขึ้นมา พระองค์จะทรงฟื้นฟูชนสิบสองเผ่าของอิสราเอลขึ้นมาใหม่ และสันติสุขและความยุติธรรมจะได้รับชัยชนะ³

3. พระอาณาจักรยังไม่ได้เกิดขึ้นในปัจจุบัน

เมื่อพระเยซูเจ้าทรงภาวนาขอให้การปกครองของพระเจ้ามาถึง ก็แสดงว่าการปกครองของพระเจ้านั้น “ยังมาไม่ถึง” โลกตามที่พระเยซูเจ้ารู้จักยังเป็นโลกที่ยังไม่ได้อยู่ภายใต้การปกครองของพระเจ้า ดูเหมือนว่า สำหรับพระเยซูเจ้า ความเจ็บป่วย ความมืดบอด การที่ซาตานเข้ามาครอบงำจิตใจมนุษย์ ความอยุติธรรม ความยากจน การหมิ่นประมาทพระเจ้าและบาป ล้วนเป็นเครื่องหมายว่าพระเจ้ายังไม่ได้ครอบครองโลกโดยสมบูรณ์ พระเยซูเจ้าทรงต้องการให้พระเจ้าเข้ามาปกครองโลกอย่างสมบูรณ์ ดังที่เราจะเห็นต่อไปว่า ดูเหมือนพระองค์เชื่อว่าการรักษาโรคภัยไข้เจ็บให้หายและการขับไล่ปีศาจของพระองค์เป็นเครื่องหมายแสดงให้เห็นว่าการปกครองของพระเจ้า ในแห่งหนึ่งนั้น “ได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว” แต่ในเวลาเดียวกัน แม้ว่าความเจ็บป่วย ความมืดบอด และความชั่วร้ายอื่นๆ จะต้องถูกขจัดอย่างถอนรากถอนโคนออกไปเพื่อให้พระเจ้าเข้ามาปกครองโลก แต่การปกครองของพระเจ้านี้ไม่ใช่หมายถึงความเป็นจริงตามฝ่ายโลกทั้งหมด แต่ยังมีมิติที่อยู่เหนือโลกด้วย ดังพระคำรัสของพระเยซูเจ้าที่ว่า

³ Cf. Sanders, E. P. The Historical Figure of Jesus, London: Penquin, 1993, p.183-184.

“เราบอกท่านทั้งหลายว่า คนจำนวนมากจะมาจากทิศตะวันออกและตะวันตก และจะนั่งร่วมโต๊ะกับอับราฮัม อิสอัคและยาโคบในอาณาจักรสวรรค์ แต่บุตรแห่งอาณาจักรจะถูกขับไล่ออกไปในที่มืดข้างนอก ที่นั่นจะมีแต่การร้องไห้คร่ำครวญ และขบฟันด้วยความขุ่นเคือง” (มธ. 8:11-12) นี่หมายความว่า การปกครองของพระเจ้าจะไม่เพียงอยู่เหนือข้อจำกัดของเวลา สถานที่ และความตายเท่านั้น แต่ยังอยู่เหนือข้อจำกัดการยึดครองของชนเผ่าด้วย กล่าวคือ เมื่อการปกครองอย่างเด็ดขาดของพระเจ้ามาถึงแล้ว อย่างน้อยที่สุด ก็มีคนต่างศาสนาได้นั่งโต๊ะอาหารกับพระองค์ด้วย ยิ่งกว่านั้น ดูเหมือนว่าพระเยซูเจ้าทรงรอคอยมิติที่อยู่เหนือธรรมชาตินี้ด้วย โดยขณะที่รับประทานอาหารค่ำมื้อสุดท้าย พระองค์ทรงเปิดเผยถึงเรื่องนี้โดยตรัสว่า “เราบอกความจริงกับท่านทั้งหลายว่า เราจะไม่ได้ดื่มน้ำจากผลไม้ใด จนกว่าจะถึงวันที่เราจะดื่มเหล้าองุ่นใหม่ในพระอาณาจักรของพระเจ้า” (มก. 14:25) เมเยอร์เชื่อว่าพระดำรัสตอนนี้มาจากพระเยซูเจ้าเองจริง และต้องเกี่ยวพันกับอาหารค่ำมื้อสุดท้ายนั้นด้วย แม้พระองค์ทรงสัมผัสหรือล่วงรู้ได้ถึงความตายของพระองค์ก็ใกล้จะมาถึงแล้ว แต่พระเยซูเจ้าก็ยังทรงเชื่อว่ามูลเหตุของพระองค์นั้นเป็นมูลเหตุของพระเจ้า พระองค์ยังทรงเชื่อกับว่าพระเจ้าจะยังคงไม่แก้แค้นให้พระองค์ พระเจ้าจะยังคงไม่ปกครองโลกอย่างสมบูรณ์ แม้พระองค์จะได้เข้าไปนั่งโต๊ะเลี้ยงในสวรรค์ร่วมกับการปกครองของพระเจ้าแล้วก็ตาม

จึงสรุปได้ว่า ดูเหมือนพระเยซูเจ้าทรงเชื่อว่าการปกครองอย่างเด็ดขาดและแน่นอนของพระเจ้า แม้จะยังไม่เกิดขึ้น แต่ก็ “ใกล้เข้ามาแล้ว” ดังนั้น การเทศน์สอนของพระองค์จึงมีลักษณะเป็นเรื่องเร่งด่วน เป็นความเร่งด่วนที่ทำให้นึกถึงการเทศน์สอนของยอห์น บัปติสต์ที่ได้ทำในแบบเดียวกัน พวกเราคริสตชน เรามักคุ้นเคยในการสวดภาวนาว่า “พระอาณาจักรจงมาถึง” โดยขาดหรือสูญเสียความหมายของ “การเร่งด่วน” ตามที่พระเยซูเจ้าในประวัติศาสตร์เคยสวดและสอนไว้ และตามที่พระศาสนจักรสมัยแรกๆ เคยมีสำนึกอยู่

อย่างไรก็ตาม เราก็ไม่ควรลืมว่าคริสตชนสมัยแรกๆ ประสบปัญหาและความยุ่งยากต่างๆ อย่างมากทีเดียว เมื่อการปกครองของพระเจ้า การเสด็จมาครั้งที่สองของพระเยซูเจ้านั้นล่าช้าออกไป คือ ไม่ได้มาถึงตามเวลาที่พวกเขาคาดหวังไว้ ยิ่งกว่านั้น ยิ่งที่พวกคริสตชนก็เริ่มทยอยตายลงไปเรื่อยๆ นี่เป็นปัญหาที่ทำนายเปาโลอย่างมาก หลักฐานเรื่องนี้พบได้ในจดหมายฉบับแรกที่ท่านเขียนถึงชาวเอเฟซุส โชนเดอร์กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า จากพยานหลักฐานเอกสารต่างๆ ชี้ให้เห็นว่า คริสตชนสมัยแรกได้มีการปรับเวลาแห่งการรอคอยการมาถึงอย่างรุ่งโรจน์ของพระอาณาจักรของพระเจ้านี้ออกไปเรื่อยๆ คือ เลื่อนออกไปเรื่อยๆ ครั้งแล้ว

ครั้งเล่า ทั้งนี้ เพราะพวกเขาเชื่อว่าเป็นพระเยซูเจ้าเองที่ตรัสแก่บรรดาศิษย์ของพระองค์ว่า บุตรแห่งมนุษย์จะเสด็จมาในขณะที่พวกเขายังมีชีวิตอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาการรอคอยดังกล่าวซึ่งทำให้คริสตชนสมัยแรกอึดอัดใจนั้น ก็ช่วยพิสูจน์ว่าพระเยซูเจ้าเองก็ถือเช่นนั้นด้วย⁴

เรมอนด์ บราวน์ ไม่กล้าฟันธงเหมือนแซนเดอร์ เพราะไม่แน่ใจเท่าไรนักว่าพระเยซูเจ้าเองได้ตรัสกับบรรดาศิษย์ของพระองค์จริงหรือเปล่าว่าบุตรแห่งมนุษย์จะเสด็จมาในขณะที่พวกเขายังมีชีวิตอยู่ แต่ท่านก็ชี้ให้เห็นว่ามีพยานหลักฐานอื่นๆ ที่แย้งว่ามีความคลุมเครือไม่แน่นอนเหมือนกันในพระเยซูเจ้าเกี่ยวกับวาระสุดท้ายว่าจะมาถึงเมื่อไร อย่างไรก็ตาม หลังจากใช้เหตุผลทางเทววิทยาพยายามอธิบายโดยขจัดคำพูดดังกล่าวออกไปว่าไม่ได้เป็นของพระเยซูเจ้า บราวน์ก็ได้ตั้งคำถามขึ้นมาว่า เป็นเรื่องที่น่าแปลกใจอยู่มากเหมือนกันที่พระเยซูเจ้าไม่รู้ว่าพระเจ้าจะทำให้ชัยชนะสุดท้ายของพระอาณาจักรเกิดขึ้นเมื่อไร ทั้งๆ ที่พระองค์เผด็จการคิดว่าจะเกิดขึ้นในไม่ช้านี้ และพระองค์ก็ได้เทศน์สอนตามนั้น? ⁵ อย่างไรก็ตามคาทอลิกประกาศความเชื่ออย่างชัดเจนว่าพระเยซูเจ้าทรงเป็นมนุษย์แท้และพระเจ้าแท้ การเป็นมนุษย์แท้หมายความว่าไม่อาจรู้อนาคตได้ และการไม่รู้อนาคตก็ไม่ได้หมายความว่าไม่สมบูรณ์ ในบทขอบคุนสำหรับศีลมหาสนิทแบบที่สี่ พระสงฆ์ก็สวดว่า “พระองค์ทรงปฏิสนธิด้วยอำนาจของพระจิตเจ้า และทรงเกิดมาจากพระนางพรหมจารีมารีย์ ทรงเป็นเหมือนเราทุกอย่างเว้นแต่บาป” ดังนั้น สิ่งจำเป็นที่สุดที่เราควรยืนยันถึงพระเยซูเจ้าคือ แม้พระองค์ทรงเป็นมนุษย์แท้ แต่ก็ทรงปราศจากบาป

เหตุการณ์การจำแลงพระวรกายของพระเยซูเจ้าบนภูเขา เป็นตัวอย่างที่ดีที่เราควรนำมาพิจารณาไตร่ตรองในยามที่เราริวกังวลในเรื่องเกี่ยวกับอนาคต ชีวิตของเราในฐานะเป็นมนุษย์เป็นเหมือนชีวิตที่ถูกปกคลุมด้วยเมฆที่เข้ามาปกคลุมพระเยซูเจ้าและบรรดาศิษย์ของพระองค์ ในเหตุการณ์ครั้งนั้น ในพระคัมภีร์ เมฆเป็นเครื่องหมายของการประทับอยู่ของพระเจ้า

⁴ Cf. Sanders, E. P., The Historical Figure of Jesus, London: Penquin, 1993, p.180.

⁵ Brown, Raymond E., An Introduction to New Testament Christology, New York/Mahwah: Paulist, 1994, p.58.

นี้หมายความว่า เมื่อเราอยู่ท่ามกลางเมฆก็เท่ากับพระเจ้าทรงประทับอยู่และดำเนินงานของพระองค์ในโลก ท่ามกลางเรา เราจึงไม่จำเป็นต้องสละนกับอนาคต เพียงแต่วางใจในการนำทางของพระเจ้าเท่านั้น พระเยซูเจ้าน่าจะได้ดำเนินชีวิตในแบบนี้ด้วย คือ วางใจในพระเจ้าว่าพระองค์จะเป็นผู้จัดการเองว่าพระอาณาจักรสวรรค์จะมาถึงเมื่อไร

4. อาณาจักรพระเจ้าเป็นคุณค่าที่ตรงข้ามกับที่เป็นอยู่

ตามความเข้าใจของพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูและของพระเยซูเจ้า การปกครองของพระเจ้าหมายถึงลักษณะที่ตรงข้ามกับความเสียหายของประชาชนและสังคม ในฐานะเป็นกษัตริย์ผู้ทรงยุติธรรม พระเจ้าจะทรงดูแลเอาใจใส่หญิงหม้าย เด็กกำพร้าและคนยากจน พระองค์จะทรงนำความยุติธรรมกลับมาสู่หนทางที่ถูกต้อง ความอยุติธรรมเป็นเหมือนโรคภัยที่เรื้อรังอยู่ในระบบสังคมและการเมืองที่ไม่ยอมรับพระสรรพานุภาพของพระเจ้าและพระประสงค์ของพระองค์ ในบทเทศน์เรื่องความสุขแท้จริง พระเยซูเจ้าได้ประกาศอย่างชัดเจนถึงพระประสงค์ของพระเจ้าที่ตรงข้ามกับสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้น “ผู้มีใจยากจนย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา... ผู้เป็นทุกข์โศกเศร้า ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการปลอบโยน... ผู้หิวกระหายความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะอิ่ม... ผู้ถูกเบียดเบียนข่มเหงเพราะความชอบธรรม ย่อมเป็นสุข เพราะอาณาจักรสวรรค์เป็นของเขา” (มธ. 5:1-11 และ ลก. 6:20-23) การมาถึงของการปกครองของพระเจ้าจะทำให้โชคชะตาของคนยากจนคนที่เป็นทุกข์โศกเศร้าและคนที่หิวกระหายหันกลับไปในทางตรงกันข้าม แต่ในที่นี้ เมื่อพระเยซูเจ้าพูดถึงการปกครองของพระเจ้าที่กำลังจะมาถึง พระองค์ไม่ได้กำลังประกาศแผนการในการปฏิรูปสังคม แต่พระองค์หมายถึงการสิ้นสุดของยุคปัจจุบัน คือ เมื่อคุณค่าต่างๆ ของพระเจ้าได้รับชัยชนะ และเป็นพระเจ้าที่ทรงประสงค์เช่นนั้น ดังนั้น แก่นของบทเทศน์เรื่องความสุขแท้จริงของพระเยซูเจ้าจึงเป็นการประกาศเรื่องการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ (การปฏิรูป) แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินการโดยพระเจ้าผู้เดียวเท่านั้น ราวกับว่าโลกปัจจุบันเดินมาถึงยุคสุดท้ายแล้ว⁶

⁶ Meier, John P., vol. II, p.331

คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) มองพระเยซูเจ้าในประวัติศาสตร์ว่าไม่ใช่ นักปฏิรูปสังคม แต่เป็นประกาศกที่พูดเรื่องพระเจ้าและสิ่งที่พระเจ้าทรงต้องการ เขาจึงวิพากษ์วิจารณ์คริสตชนว่าเป็น “พวกติดฝัน” สำหรับเขาเองนั้น ดูเหมือนศาสนาสามารถนำไปสู่เป้าหมายเดียวกับที่พวกผู้ติดตามพระเยซูเจ้าเป็นห่วงเป็นใย คือ การปกครองของพระเจ้าเท่านั้น นี่ทำให้พวกเขาไม่สนใจความเป็นอยู่ของตัวเองเท่าที่ควร โดยเฉพาะในเรื่องทางสังคมและการเมืองที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน แต่ในความเป็นจริง พระเยซูเจ้าในประวัติศาสตร์ไม่ได้เป็นเช่นนั้น พระเยซูเจ้าในประวัติศาสตร์ทรงใช้พรสวรรค์และพลังทั้งหมดที่พระองค์มีเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่พระองค์ทรงพบปะ พระเยซูเจ้าถูกมองและพระองค์เองก็เข้าใจเช่นนั้นด้วยว่าพระองค์เป็นคนที่น่าพิศวงยิ่ง พระองค์ไม่ได้ตรัสกับบรรดาศิษย์ของพระองค์ดอกหรือว่า “จงไปบอกยอห์นถึงสิ่งที่ท่านได้ยินและได้เห็น คนตาบอดกลับแลเห็น คนง่อยเดินได้ คนโรคเรื้อนหายจากโรค คนหูหนวกได้ยิน คนตายกลับคืนชีพ คนยากจนได้รับการประกาศข่าวดี” (มธ. 11:4-5) หากพระเยซูเจ้าทรงสนใจแต่เฉพาะการปกครองของพระเจ้าที่กำลังมาถึงเท่านั้น พระองค์ก็คงจะไม่มีเหตุผลใดๆ ที่จะสนใจและเอาใจใส่ความทุกข์ยากลำบากต่างๆ ของโลกนี้เป็นแน่

จึงเป็นที่ชัดเจนว่า พระเยซูเจ้าทรงเชื่อว่าพระเจ้าไม่ทรงประสงค์ให้ประชากรของพระองค์ตาบอด พิการ เป็นโรคเรื้อน เป็นใบ้ หูหนวก หรือถูกปีศาจสิง เมื่อพระองค์ทรงพบเห็นคนเหล่านี้ พระองค์จึงทรงขจัดโรคภัยไข้เจ็บและความทุกข์เจ็บปวดนี้ ยิ่งกว่านั้น พระเยซูเจ้ายังมองการกระทำอย่างน่าพิศวงและน่ามหัศจรรย์นี้ว่าเป็นเครื่องหมายชี้แสดงว่าวาระสุดท้าย การปกครองของพระเจ้านั้น ใกล้เข้ามาแล้ว

5. พระอาณาจักรของพระเจ้ามาถึงแล้ว

พระเยซูเจ้าไม่ได้ตรัสเพียงเรื่องพระอาณาจักรของพระเจ้าหรือการปกครองของพระเจ้าที่ใกล้เข้ามาแล้ว คือยังมาไม่ถึงเท่านั้น แต่พระองค์ยังทรงตรัสเหมือนกับว่าการปกครองของพระเจ้านี้ได้ “มาถึงแล้ว” ผ่านทางงานศาสนบริการของพระองค์เอง หนึ่งในคำชี้แจงนี้มาจากคำตอบของพระเยซูเจ้าเองต่อคำถามของศิษย์ของยอห์นที่ว่า “จงไปบอกยอห์นถึงสิ่งที่ท่านได้ยินและได้เห็น คนตาบอดกลับแลเห็น คนง่อยเดินได้ คนโรคเรื้อนหายจากโรค คนหูหนวกได้ยิน คนตายกลับคืนชีพ คนยากจนได้รับการประกาศข่าวดี” (มธ. 11:4-5) เรายังมีประจักษ์พยานแหล่งอื่นๆ อีกที่ทำให้คิดว่าการปกครองของพระเจ้าได้มาถึงแล้ว ซึ่งเป็นคำ

พูดที่ออกมาจากปากของพระเยซูเจ้าเอง เช่น ในการโต้เถียงกับแหล่งที่มาของอำนาจในการขับไล่ผีของพระองค์ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “แต่ถ้าเราขับไล่ปีศาจด้วยอำนาจของพระเจ้า ก็หมายความว่าพระอาณาจักรของพระเจ้ามาถึงท่านแล้ว (ลก. 11:20) การพูดถึงเรื่องการขับไล่ผีทำให้พวกเรารู้สึกขนลุกหรือผวาอยู่เหมือนกัน แต่พระเยซูเจ้าก็ไม่ได้มีข้อสงสัยใดๆ เลยในเรื่องนี้ พระองค์ทรงเชื่อว่าพระองค์ทรงขับไล่ปีศาจได้ คนในที่นั้นและในสมัยของพระองค์ก็ไม่สงสัยด้วยเช่นกันว่าพระเยซูเจ้าทรงขับไล่ผีได้จริง ยิ่งกว่านั้น พระเยซูเจ้าเองยังทรงตรัสด้วยว่า ในการขับไล่ปีศาจของพระองค์นั้น แสดงให้เห็นว่าการปกครองอย่างสมบูรณ์ของพระเจ้าได้เริ่มขึ้นแล้ว

ในอีกโอกาสหนึ่ง พระเยซูเจ้าถูกถามว่าพระอาณาจักรสวรรค์จะมาถึงเมื่อไร? พระองค์ตรัสตอบว่า “พระอาณาจักรของพระเจ้ามิได้มาอย่างที่จะสังเกตเห็นได้ จะไม่มีใครพูดว่า ‘พระอาณาจักรอยู่ที่นี่ หรืออยู่ที่นั่น’ เพราะพระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ในหมู่ท่านทั้งหลายแล้ว” (ลก. 17:20-21)

ในการพูดถึงยอห์น บัปติสต์ พระเยซูเจ้าก็ทรงพูดถึงพระอาณาจักรของพระเจ้าและความรุนแรงอย่างเป็นปริศนาด้วย (มธ. 11:12-13 และ ลก. 16:16) อย่างไรก็ตาม ข้อความเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า พระเยซูเจ้าทรงมั่นใจว่าพร้อมกับงานศาสนบริการของพระองค์ คือ ทั้งการประกาศข่าวดีและการปฏิบัติอย่างเช่นการขับไล่ปีศาจและการรักษาโรคต่างๆ นั้น ล้วนเป็นเครื่องหมายแสดงว่าการปกครองของพระเจ้าได้มาถึงโลกนี้แล้ว แต่การปกครองของพระเจ้านี้กำลังทุกข์ทรมานอันเกิดจากการต่อต้านอย่างรุนแรง และการต่อต้านนั้นมีเป้าหมายที่พระเยซูเจ้าเอง กระนั้นก็ดีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้แสดงให้เห็นสิ่งที่เป็นสาระแท้จริงของการปกครองของพระเจ้าว่า เป็นเรื่องที่อยู่เหนือความเข้าใจของมนุษย์ เป็นนิรันดร์ มองเห็นไม่ได้ และทรงสรรพานภาพ แต่ทั้งหมดนี้ได้กลายมาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงแล้วในงานศาสนบริการของพระเยซูเจ้า

6. บทสรุป

หลังพระสังคายนาวาติกัน ครั้งที่สอง เป็นต้นมา คริสตชนจำนวนมากเริ่มคุ้นเคยกับความคิดว่า การจะสามารถเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคมที่อยู่ดิศธรรมได้จะต้องกลายเป็นผู้ติดตามพระเยซูเจ้า มนุษย์ในที่ต่างๆ ทั่วโลก เช่น ในอเมริกาใต้ จึงพยายามอย่างยิ่งที่จะเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคมให้เป็นไปตามที่พระเจ้าทรงต้องการ ตามพระประสงค์ของพระเจ้า

พูดอีกอย่างคือ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปกครองของพระเจ้า ความพยายามทั้งหมดที่ทุ่มเทไปนี้ มองกันว่า เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยพระเจ้าเพื่อทำให้พระอาณาจักรของพระองค์เกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ และเมื่อทุ่มเทความพยายามต่างๆ ลงไปอย่างมากมายแล้ว มนุษย์ก็มุ่งหวังที่จะเห็นผลสำเร็จของแรงที่ทุ่มเทไป คือ เห็นสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปเป็นสังคมที่อยู่ใต้การปกครองของพระเจ้า ซึ่งดูเหมือนว่าพระเยซูเจ้าเองก็คิดและทำเช่นนี้ด้วยในสมัยของพระองค์ แต่จนถึงทุกวันนี้ ดูเหมือนว่าการปกครองของพระเจ้ายังอยู่ห่างไกลจากโลกของเราเหลือเกิน นี่ทำให้พวกเราหลายคนรู้สึกท้อแท้และหมดกำลังใจ เพราะความพยายามที่ทุ่มเทลงไปไม่เห็นจะเกิดผลอะไรเลย สังคมก็ยังเป็นสังคมเดิมอยู่ เป็นสังคมที่มีแต่ความอยุติธรรม หลายคนจึงรู้สึกไม่ค่อยสบายใจเท่าไรนักในเรื่องนี้ คือ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรกับโลกนี้เหมือนกัน ไม่รู้ว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร เพราะในด้านหนึ่ง เราก็กังวลกับคำสอนของพระศาสนจักร กังวลกับการมาถึงของการปกครองของพระเจ้า แต่ในอีกด้านหนึ่ง ดูเหมือนเราก็อะไรกับโลกนี้ไม่ได้เลย

พระเยซูเจ้าคงรู้สึกเช่นนี้ด้วยเหมือนกัน ดังที่เราได้เห็นมาตลอดว่าพระองค์ได้ออกเดินทางไปเทศนาสั่งสอนและประกอบศาสนบริการต่างๆ มากมาย พระองค์ได้ทำทุกอย่างเท่าที่พระองค์สามารถทำได้เพื่อทำให้สังคมในสมัยของพระองค์เป็นไปตามพระประสงค์ของพระเจ้า คือ สอดคล้องกับลักษณะการปกครองของพระเจ้า พระองค์ทรงรักษาคนป่วย ขับไล่ปีศาจ ปลุกคนตายให้คืนชีพ เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพการมาถึงของการปกครองของพระเจ้า ยิ่งกว่านั้น พระองค์ยังทรงสนใจและเป็นห่วงในเรื่องการถือปฏิบัติกฎเกณฑ์ของพระเจ้าของประชาชนด้วย ทั้งนี้ เพราะพระองค์ทรงรู้ว่าอะไรเป็นรูปแบบการปกครองที่พระเจ้าทรงต้องการ ตัวอย่างเช่น พระเยซูเจ้าทรงรู้สึกเป็นห่วงอย่างมากในเรื่องการหย่าร้าง โดยตรัสว่า “ทุกคนที่หย่าร้างภรรยาและแต่งงานใหม่ก็ทำผิดประเวณี และผู้ที่แต่งงานกับหญิงที่หย่าร้างแล้วก็ทำผิดประเวณีด้วย” (ลก. 16:18; เทียบ 1 คร. 7:10-11; มก. 10:2-12) แต่การห้ามเช่นนี้ดูเหมือนเป็นเรื่องที่ยากมาก สังคมในสมัยของพระเยซูเจ้าจึงยังเป็นสังคมที่อยุติธรรมอยู่ ยากจนทุกข์ทรมาน และประชากรของพระเจ้าส่วนใหญ่ก็ยังเต็มไปด้วยบาป แต่พระเยซูเจ้าก็ยังคงมี “ความไว้วางใจ” ในพระญาณสอดส่องของพระเจ้าอย่างเต็มที่ พระองค์ยังมีความเชื่อว่าพระเจ้าจะต้องเสด็จมาปกครองโลกอย่างแน่นอน พระองค์จึงไม่ได้มุ่งทุกอย่างไปที่ตัวพระองค์เอง แต่มุ่งไปที่การกระทำทุกอย่างที่เป็นการริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ของพระเจ้า

พระเยซูเจ้าจึงเป็นผู้ที่ “ได้ทำ” ในสิ่งที่พระองค์คิดว่ามีประโยชน์ที่สุดสำหรับมนุษย์แล้ว พูดอีกอย่างคือ พระเจ้าได้ทำทุกสิ่งที่จำเป็นแล้วและทรงกำลังกระทำทุกอย่างอย่างต่อเนื่อง นักบุญอิกญาซีโอได้สอนเช่นนี้เหมือนกันว่า “จงภาวนาเหมือนกับว่าทุกสิ่งขึ้นอยู่กับท่าน จงทำงานเหมือนกับว่าทุกสิ่งขึ้นอยู่กับพระเจ้า” ความหมายก็คือ เราภาวนาเพื่อจะได้มองเห็นว่า เราควรจะทำอะไรและอย่างไรต่อไปในโลกอย่างสอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้า เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่เราจะต้องทำให้ดี แต่เมื่อใดที่เราต้องตัดสินใจลงมือกระทำ ให้เราอบทุกสิ่งไว้ในพระหัตถ์ของพระเจ้าเหมือนที่พระเยซูเจ้าได้ทำ ไม่ว่าความพยายามของเราจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าวิธีการของเราจะไฉ่ๆ งอๆ อย่างไรก็ตาม พระเจ้าจะเป็นผู้บันดาลให้มันตรงเอง

บรรณานุกรม

- Barry, William A. (1996). *Who Do You Say I Am?* Notre Dame. Indiana: Ave Maria Press.
- Brown, Raymond E. (1994). *An Introduction to New Testament Christology*. Mahwah: Paulist.
- Hillesum, Etty. (1985). *An Interrupted Life: The Diaries of Etty Hillesum, 1941-1943*. Washington Square Press.
- Meier, John P. (1991). *A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus* (Volume 1). Doubleday.
- Meier, John P. (1994). *A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus* (Volume 2). Doubleday.
- Sanders, E.P. (1993). *The Historical Figure of Jesus*. Penguin.

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

ปลูกฝังการให้อภัย อย่างสุดใจในตัวเอง

บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.

ในการพูดคุยกันเกี่ยวกับหลักความเชื่อของคริสต์ศาสนา จะมีประเด็นหนึ่งที่ถือว่ายากมากในทางปฏิบัติ นั่นคือข้อเรียกร้องของบทภาวนา ‘ข้าแต่พระบิดา’ “โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้าเหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น” และพวกเราก็กยอมรับทราบอย่างดี ว่ามันแสนยากที่จะเข้าในการให้อภัยอย่างสุดใจดังที่พระเยซูคริสต์ได้ทรงขอร้อง พระองค์ได้เคยตรัสอีกว่า “พระบิดาผู้สถิตในสวรรค์จะทรงกระทำต่อท่านในท่านเองเดียวกัน ถ้าท่านแต่ละคนไม่ยอมยกโทษให้พี่น้องอย่างสุดใจ” (เทียบ มัทธิว 18:35)

คำว่า ‘ใจ/หัวใจ’ ในภาษาของพวกเราทั่วไป หมายความว่าถึงมิติทางอารมณ์/ความรัก ขอบต้องใจ ส่วนในพระคัมภีร์ ‘ใจ/หัวใจ’ นี้หมายความว่าถึงเนื้อที่ของการตัดสินใจ ของความตั้งใจจะทำ ความมุ่งมั่น เป็นศูนย์กลางของผู้ตัดสินใจ

บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, O.M.I.

ถ้าเราลดความหมายของคำ‘ใจ/หัวใจ’อยู่แค่ระดับมิติทางอารมณ์/ความรักชอบต้องใจเท่านั้น เราก็จะไม่เข้าใจ ว่าทำไมเราต้องให้อภัยในเมื่อใจเรายังโมโหจนเฉียวและเจ็บใจอยู่ ครุ่นคิดถึงการที่ตนเองถูกกระทำเหมือนเคี้ยวเอื้องความเจ็บแค้นอยู่ อันมีผลกระทบให้วุ่นวายใจ รู้สึกถึงความไม่เป็นระเบียบภายในจนสุดจะก้าวเข้าในตรรกะของการให้อภัยได้

แต่ทว่าเราสามารถในเวลาเดียวกันหมกอยู่ในอารมณ์และในการให้อภัยได้ เพราะสักๆ แล้วการให้อภัยมิใช่การพยายามลืม ใครจะลืมเหตุการณ์อันสะเทือนใจและเจ็บปวดได้ในเมื่อ ภูมิปัญญาและหัวใจของเรายังอาจอ่อนหัดในศักยภาพของการลบความทรงจำอันเจ็บปวดและ ขมขื่นนั้นได้ออกไป เพราะถ้าเราลืม แปลว่าความหมองใจหรือเจ็บใจของเรานั้นมันเบาบางมาก และปฏิกิริยาทางอารมณ์/ความรักชอบต้องใจของเราในเวลานั้นหาได้มีสัดส่วนที่เหมาะสม ไม่ **การให้อภัยไม่ใช่เป็นเพียงการลืมหรือการยกโทษ** เมื่อเกิดการล่วงละเมิด เกิดการ ทำให้หมองใจหรือเจ็บใจ ซึ่งบางครั้งดูหนักหน่วง มันไม่เหลือที่ไว้สำหรับการยกโทษต่อการ ล่วงละเมิดนั้น เพราะมันเกินกว่าจะยกโทษให้ได้ ด้วยว่าการทำให้หมองใจหรือเจ็บใจนั้น กระทำอย่างอิสระและเต็มใจโดยมีจุดประสงค์จะให้อีกฝ่ายเจ็บปวดด้วยการกล่าวโทษใส่ร้าย แต่เราสามารถใช้/ขอความยุติธรรมโดยในเวลาเดียวกันสามารถให้อภัยอย่างสุดใจได้

ถ้าบังเอิญเราไปผลักดันใครสักคนโดยมิได้ตั้งใจ เราสามารถขอการยกโทษ เพราะว่าเรา มิได้ตั้งใจจะกระทำการไม่ดี แต่ถ้าเราตั้งใจตบหน้าใครสักคน เราต้องขอภัยอย่างจริงใจให้ ยกโทษ เพราะเราเสียใจในการกระทำนั้น การให้อภัยก็หาใช่การ “การทำเหมือนกับว่า” ไม่มี อะไรเกิดขึ้น เลยชี้แจงใสใจ ด้วยกลัวจะลามปามหรือทำให้ลำบากใจ

การให้อภัย คือการมองการล่วงละเมิด การหมองใจหรือเจ็บใจที่ตนได้ประสบให้ชัดเจน เสียก่อน มองแบบซึ่งๆ หน้าโดยไม่หลบหลีก ต่อไปชักชวนให้เกิดการพูดคุยสนทนา บอกกับ อีกฝ่ายว่าเราสะเทือนใจและเจ็บใจในการกระทำของเขา นี่คือ **ก้าวแรกของการกระบวนการ ให้อภัย**

รู้จักแยกแยะผู้กระทำและการกระทำ ไม่ควรนำตัวบุคคลผู้กระทำการไปปนกับการ กระทำของเขา เมื่อพระเจ้าทรงให้อภัยเรา พระองค์ตรัสว่าเรามีค่ามากกว่าการกระทำผิดนั้นๆ เราไม่ใช่ว่าการกระทำผิดนั้น เรามีค่าสูงส่งกว่าความเลวร้ายทั้งปวง และศักดิ์ศรีของเรามนุษย์ อยู่เหนือกว่าการกระทำผิดทั้งปวง การให้อภัย คือ การบอกกับผู้กระทำผิดต่อเราว่า “คุณมี ค่ามากกว่าการกระทำของคุณ” แม้ในเวลานั้นหัวใจของเราอาจปวดร้าว เศร้าหมอง ผิดหวัง ท้อแท้หรือโมโห ใจของเราสามารถให้อภัยได้โดยรำลึกเสมอว่าเรามีค่ามากกว่าการกระทำของ เขา เหมือนเรามีค่ามากกว่าความผิดที่เราเองได้กระทำลงไป

เราควร**ใช้สติ** ให้อยู่เหนือการใช้อารมณ์ และอาจต้องเชื่อว่า วันนี้คือวันที่มีค่า ไม่มีวันหน้า ไม่มีวันหลัง เมื่อวานก็สายเกินแก้ พรุ่งนี้ก็สายเกินไป สัมพันธภาพจะกลับมาดีที่สุดเมื่อทั้งสองฝ่าย ให้ความสำคัญต่อกันอย่างสมดุล เพราะว่าคนที่คุณรัก ไม่ได้รักคุณหมดทุกคน เพื่อนทั่วไปไม่เห็นคุณร้องไห้ เพื่อนแท้มีหัวไหล่ไว้ให้พิง และคอยซับน้ำตาให้ เพื่อนทั่วไปคาดหวังให้คุณอยู่เคียงข้างเขาเสมอ เพื่อนแท้คาดหวังที่จะอยู่เคียงข้างคุณตลอดไป คนที่ชอบคุณ ยิ่งไถ่อย่างไรเสียเขาก็ชอบคุณอยู่วันยังค่ำ และไม่ต้องการฟุ้งคุณสาธยายเกี่ยวกับตัวคุณ

มีเมตตาต่อผู้ที่กระทำผิด เราสามารถขยายการให้อภัยของเราออกไป ถึงผู้กระทำความผิดที่เราไม่รู้จัก ทุกๆ วันเราได้เห็นจากสื่อหลากหลาย ถึงความรุนแรงที่มนุษย์ก่อขึ้น อันกระทบเราทั้งทางตรงและทางอ้อม เราสะท้อนใจต่อความอยุติธรรม การล่วงละเมิด ฆาตรกรรมในหลากหลายรูปแบบ ความโหดเหี้ยมอันเกิดจากการแก้แค้น ความเห็นแก่ตัวที่พาทุกคนจมถึงสู่ความยากจน ฯลฯ พวกเราบ่นว่าด่าแข่ง วิพากษ์วิจารณ์การกระทำอันไม่เป็นระเบียบเหล่านั้น แต่ในทางกลับกัน เราได้ใช้สติและความเมตตาคิดถึงผู้กระทำความไม่เป็นระเบียบเหล่านั้นมาน้อยแค่ไหน

เคยไหมที่เราคิดว่าพวกเขาก็เหมือนกับเรา มีค่ามากกว่าการกระทำอันรุนแรงและเลวร้ายเหล่านั้น เราให้ที่ว่างที่ต้องคิดว่า ‘เอ พวกเขาตระหนักรู้หรือเปล่าว่าพวกเขากำลังทำอะไร?’ บางทีด้วยแนวความคิดนี้ หัวใจของเราอาจให้อภัยทั้งผู้ที่กระทำผิดต่อเราทั้งโดยตรงและทางอ้อม เพื่อให้การมองของเราเป็นแบบการทอดเนตรของพระเจ้า ผู้ทรงทอดพระเนตรศักดิ์ศรีของสิ่งสร้างของพระองค์ผู้ถูกตราไว้เพื่อไปรับชีวิตนิรันดร์ สิ่งสร้างนี้แม้แปดเปื้อนด้วยแผลของความบาป แต่พระเยซูคริสต์ได้เสด็จมาประทานอภัยด้วยพระโลหิตของพระองค์ ณ ไม้งาเจน

“โปรดอภัยแก่พวกลูก เหมือนพวกลูกให้อภัยแก่ผู้อื่น” ชัดเจนว่า นี่คือการสั่ง/คำภาวนาที่พระเยซูคริสต์ได้ทรงมอบไว้เพื่อเราจะต้องให้อภัยตลอดเวลาต่อผู้ที่กระทำความผิดใส่เราโดยไม่ลืมนึกว่าพระเจ้าทรงประทานพระพรให้เราสามารถให้อภัยผู้กระทำผิดต่อเราเสมอ แม้อาจต้องใช้เวลาหรือดูเป็นเรื่องเหลือเชื่อ

ให้อภัยในความหวังจะพบการคืนดีกัน (แม้หลังความตาย) เราสามารถให้อภัยได้จริงๆ แก่ผู้ที่กระทำผิดต่อเราแล้วขอขมาเรา ถ้าเขาไม่ขอโทษ เราก็ต้องปรารถนาแต่เพียงให้อภัยในความหวังว่า ผู้นั้นจะมาขอขมาเราสักวันข้างหน้า เหตุที่เพราะการให้อภัยของเราจะเป็นการให้อภัย (ของ) แท้ก็ต่อเมื่อมีการคาดหวังที่จะกลับคืนดีอย่างสมบูรณ์ในภายหน้า และหวังว่าจะได้สวมกอดเขาในสันติให้เร็ววันที่สุด

แต่ดูเหมือนว่าเป็นการยากที่เดียวที่จะถูการกลับคืนดินโลกนี้ เพราะมีความรุนแรง รอยแผลและการบาดหมางร้าวฉานมากมาย เราก็มียุติหวังการกลับคืนดีหลังความตาย โดยคิดคาดคะเนเช่นกันว่าผู้กระทำผิดจะสำนึกและขอโทษที่ได้ทำให้ชีวิตของเรา ‘เน่าเหม็น’ และหวังว่าเขาจะเป็น “คนใหม่” ที่มีชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ถ้าเราไม่ยึดหลักความหวังแบบนี้ ก็ดูเหมือนการให้อภัยของเราโดยที่อีกฝ่ายหาได้ขอขมาไม่ คงเป็นความจริงอันยากที่สุดที่จะเป็นไปได้ แต่ไม่มีอะไรที่เป็นไปไม่ได้สำหรับพระเจ้า

ความขุ่นเคืองใจ ความคับแค้นเจ็บใจ ไม่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตที่ดี เพราะมันเป็นอุปสรรคต่อการรู้จักมีสันติในใจ และเมื่อไตร่ตรองอย่างลุ่มลึกแล้ว มันไม่ยากเกินความสามารถที่เราจะหยุดการเป็นทาสของความขุ่นเคืองใจหรือความคับแค้นเจ็บใจ ถ้าเราพยายามให้อภัยแทนการดำเนินชีวิตต่อไปด้วยการแบกภาระหนักอึ้งและเจ็บปวดของความเกลียดชังไม่ชอบหน้า โดยมีข้ออ้างว่าเรารู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจ ชีวิตมิได้ให้เราต้องดำเนินไปแบบนั้น เพราะมันจะทำให้ชีวิตของเราไม่สามารถสามัคคีกลมกลืนกับตัวเราเองได้ แต่ถ้าเราให้อภัยอย่างสุดใจ เราจะมีอิสระอย่างเต็มเปี่ยมในการรัก เป็นวิธีการเดียวที่จะทำให้เราได้พบเจออีกครั้งซึ่งสันติในใจ เพราะในความเป็นจริง มันขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นตั้งใจของเรา การให้อภัยคือ **พฤติกรรมของความตั้งใจจะกระทำ**

เราอาจพูดได้อย่างเต็มปากว่า การให้อภัยนี้ คือการลบหนี้ด้านศีลธรรมต่อผู้ที่กระทำผิดต่อเรา เพื่อเราจะได้เป็นอิสระพ้นจากความคับแค้นเจ็บใจ หรือจากความอาฆาต ยิ่งการถูกละเมิดล่วงเกินหนักเท่าไร การให้อภัยก็ต้องยิ่งทวีความเข้มข้นหนักหน่วงมากขึ้นเท่านั้น เพราะไม่เช่นนั้นความทุกข์ใจของเราก็จะทวีคูณ ทำให้จิตวิญญาณของเราเป็นไข้ไม่สบาย ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องเข้าใจให้ได้ว่า การให้อภัยไม่ใช่แค่เรื่องของความรู้สึก แต่เป็น**พฤติกรรมของความตั้งใจจะกระทำ** ที่เราต้องให้ลุถึงความสำเร็จให้ได้

อาจเป็นไปได้ ว่าเป็นการง่ายมากในการให้อภัย ถ้าเราบังเอิญได้ผ่านพบประสบการณ์สุดประทับใจที่เราเอง**ได้รับการให้อภัย** ตรงนี้เองที่ดูมีความสำคัญในการสอนให้ลูกๆ ของเรา หรือเด็กๆ ได้รู้จักขอขมาในความผิดหรือความบกพร่องของตน ความดีอื้อฉาว การไม่เชื่อฟังของพวกเขา เพื่อพวกเขาจะได้สัมผัสความปิติที่ได้รับการยกโทษความผิดนั้นๆ ตั้งแต่เยาว์วัย ในอนาคต พวกเขาจะไม่ลังเลใจในการขอโทษ/ขอขมาให้ยกโทษวีรกรรมบ้าง บอๆ ของพวกเขา ผู้ใหญ่มากมายยอมรับว่า เมื่อตอนเด็กๆ ตนได้รับ “การยกโทษ” แต่ไม่เคยเรียนรู้การ “การกล่าวโทษตนเอง” เลย อันอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่เรามาจดจำนึกของการยอมรับผิดเพราะหวังที่จะ ‘แก้ตัว’ หาข้ออ้างรำไป

ทั้งนี้และทั้งนั้นเราต้องรู้จักเคารพหนทางเดินในแนวความคิดของแต่ละคน ไม่ควรรีบกล่าวโทษ/กล่าวหาผู้ที่ต้องใช้เวลาพอสมควร ในการทำให้หัวใจของพวกเขาสุกงอม จนสามารถรับสถานการณ์ของความผิดของตนเองพร้อมทั้งขออภัยและได้รับการให้อภัย

ก้าวแรกของการสามารถให้อภัยอย่างสุดใจ คือต้องมีความสุภาพถ่อมตน

ความสุภาพ/ความนอบน้อม/ความอ่อนน้อมถ่อมตน แม้อ่านๆ ฟังๆ ดูแล้วมันแสนยากในการให้อภัยอย่างสุดใจ คุณธรรมหลักประการหนึ่งที่จะช่วยเราอย่างมากในการบรรลุถึงพฤติกรรมอันแสนยากนี้ได้ ก็คือ **ความสุภาพ/ความนอบน้อม/ความอ่อนน้อมถ่อมตน** ลึกๆ แล้วคุณธรรมหลักประการนี้หาได้ทำให้เราตกต่ำหรือด้อยค่าตนเองไม่ ตรงกันข้ามกลับทำให้เราเปิดตัวเปิดใจสู่/เข้าหาผู้อื่น

ต้องถือว่านี่คือพระพร/พระพรขทานโดยแท้ เพราะหมายถึงการสร้างพฤติกรรมแห่งแทรกซึมซับนี้ให้เข้าไปในตัวตนของเรา ผ่านทางการดำเนินชีวิต (การกระทำ) มิใช่ผ่านทางวิสัยสวยหรู

เริ่มแรก เราต้องเชื่อมั่นใจก่อนว่า ความสุภาพ/ความนอบน้อม/ความอ่อนน้อมถ่อมตน มิใช่การมีความรู้สึกว่าตนเองต่ำต้อย ไร้ศักยภาพ หมดสิ้นซึ่งศักดิ์ศรี แต่เป็นการเปิดตาดูสิ่งมหัศจรรย์ต่างๆ ดูให้เห็นว่าพระเจ้าทรงยิ่งใหญ่ ว่าชีวิตนี้ช่างสวยงาม ว่าความรักสร้างความมีรสชาติและหอมหวาน ว่าสิ่งเหล่านี้มันอยู่เหนือเรา จึงมิใช่เป็นเรื่องของความตกต่ำด้อยค่า แต่เป็นการเปิดตัวเอง อาจมีช่วงที่ต้องหลบหายไปจากฉาก หรือการลืมตัวเอง (ไม่ใช่ลืมตัว) แต่หาใช่ผลของการมองอะไรแบบลบๆ หรือเป็นการตัดทิ้ง แต่เป็นกระบวนการไปสู่

การเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจมากกว่า เพราะแทนที่การดำเนินชีวิตโดยเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง อาศัยความสุขภาพ/ความนอบน้อม/ความอ่อนน้อมถ่อมตน เราจะเรียนรู้การให้ความสำคัญกับสิ่งอื่นที่อยู่นอกตัวเรา “ผู้ที่รักชีวิตของตนย่อมจะเสียชีวิตนั้น ส่วนผู้ที่พร้อมจะสละชีวิตของตนในโลกนี้ ก็ย่อมรักษาชีวิตนั้นไว้สำหรับชีวิตนิรันดร์” (ยอห์น 12: 25)

แต่ในปฏิบัติการของการสร้างความสุขภาพ/ความนอบน้อม/ความอ่อนน้อมถ่อมตนนี้ให้แทรกเข้าไปในตัวของเรา จำเป็นที่เราต้องระวัง**เชื้อร้าย**ของความสุขภาพ/ความนอบน้อม/ความอ่อนน้อมถ่อมตนจอมปลอม ซึ่งสามารถมาในรูปแบบของการ**สร้างภาพ**ให้ตัวเองดูดีอย่าคำนาสมเพชจากความทุกข์นานาประการ ตีอกชกตัวถึงความไม่สมบูรณ์แบบของตน อันเป็นวิธีการที่แยบยลและมีไหวพริบแต่ชั่วร้าย ในการเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น และบ่อยครั้งก็คือความเห็นแก่ตัว หยิงเยโสที่พรางตัวเข้ามา ซึ่งจะทำให้ลึกๆจะเห็นความรู้สึกขึ้นขมต่อความล้มเหลวของตน แอบมีความรู้สึกอิจฉาริษยาเมื่อเห็นคนอื่นได้ดี รู้สึกโกรธตัวเองต่อขีดจำกัดของตน ซึ่งสุดท้ายก็จะจบลงที่การทำบาปผิด

ผู้ที่สุภาพถ่อมตน ไม่มีอะไรที่ต้องพิสูจน์ตนเอง ไม่จำเป็นต้องสะสางคดีใดใด เขาไม่เสาะหากำไรหรือผลประโยชน์ใดใด ตรงกันข้ามเขาน่าจะต้องเป็นคนร่าเริง คอยสังเกตเหตุการณ์ต่างๆ และพร้อมให้ความช่วยเหลืออย่างอาจหาญโดยปราศจากความกลัว “เพราะไม่มีความกลัวในความรัก ความรักที่สมบูรณ์ย่อมขจัดความกลัว” (1 ยอห์น 4:18) ด้วยว่าความเกรงกลัว/ยำเกรงพระเจ้า หรือความกลัวคนอื่นล้วนเป็นผลมาจากการดิ้น/เซ็นเซอร์ตนเอง

ความสุภาพถ่อมตนไม่นำไปสู่ความมีใจแคบ หรือทำให้ใจคับขันเย็นชา ไม่รู้ร้อนรู้หนาว ตรงกันข้ามท่าทีนี้สร้างหัวใจที่เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ดังเช่นในบทสรรเสริญพระเจ้าของพระแม่มารี พระแม่เป็นหญิงสาวชาวนาซาเร็ธตัวน้อยๆ ผู้ขอเป็นเพียงข้าช่วงใช้เล็กๆ ด้วยเหตุนี้พระเจ้าจึงได้ทรงกระทำการยิ่งใหญ่ในตัวพระแม่

ในความสัมพันธ์กับพระเจ้า ความสุภาพถ่อมตนจะพัฒนาความเจริญเติบโตทางชีวิตธรรมจิต คือ การนมัสการพระเจ้าผู้ทรงสร้างเรา สรรเสริญพระเจ้าที่ไม่หยุดยั้งที่จะรักเรา สำนักผิดที่ตนเองไม่เคยหยุดยั้งที่ได้ทำเคืองพระทัยพระองค์ ช่วยให้เราเรียนรู้การฟังพระองค์อย่างสงบ เกิดความนอบน้อมที่ทำให้เราอยากรับใช้พระองค์เสมอ

ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสุภาพถ่อมตนจะปรับและฟื้นฟูความสัมพันธ์แบบมนุษย์ค่อยๆ ออกจากแดนของความคับขันเย็นชา จากความแก่งแย่งชิงดี จากการเปรียบเทียบจากความไม่ไว้วางใจกัน จากการหลอกใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ท่าทีนี้เอื้อให้ผู้อื่นเป็น

ตัวเขาเอง นักบุญเปาโลได้เขียนไว้ว่า “อย่ากระทำการใดเพื่อชิงดีกันหรือเพื่อโอ้อวด แต่จงถ่อมตนคิดว่าผู้อื่นดีกว่าตน”(ฟิลิปปี 2:3)

ความสุภาพถ่อมตนทำให้เรายอมรับก่อนว่าเราก็เช่นกัน เราเคยล่วงละเมิดกระทำผิดต่อผู้อื่น และเราต้องการรับการให้อภัย เราอาจให้อภัยแล้ว และก็คิดว่ามันไม่เหลืออะไรในความรู้สึกสะเทือนใจ คงไม่ใช่ทีเดียว เพราะว่าหลังการให้อภัย เราคงต้องมีความรู้สึกขุ่นเคืองใจอะไรอยู่ดี แต่นี่คือกระบวนการของการเยียวยารักษาจิตใจให้หายขาด เพราะถ้าเรายังจดจำเหตุการณ์หรือความรู้สึกสะเทือนใจ ก็แปลว่าเรายังไม่ได้ให้อภัยจริงๆ เราอาจเผลอบ่อยๆหลงคิดว่าและเชื่อว่า ถ้าเราไม่ให้อภัย เราอาจทำร้ายผู้ที่กระทำผิดต่อเราต่อไป และนั่นคือ ความขุ่นเคืองคับแค้นใจ อันเป็นเสมือนยาพิษที่เราดื่มเพื่อหวังทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด

11 แนวทางปฏิบัติต่อไป อาจช่วยในการทำให้การอภัยอย่างสุดใจ เป็นจริงในชีวิตของเราได้

1. เราอาจคิดว่าผู้ที่กระทำผิดต่อเราไม่สมควรได้รับการอภัย อาจเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม เรามีสิทธิ์ในการดำเนินชีวิตอย่างอิสระและอย่างมีสันติ (มีใช้อย่างทาส)
2. เราไม่ยอมให้อภัยเพราะเราทำไม่ได้ ไม่จริง ถ้าเราไม่ให้อภัยก็เพราะเราไม่ต้องการให้อภัย การให้อภัย คือพฤติกรรมของความตั้งใจจะกระทำ
3. เราให้อภัย แต่เราจะไม่ลืมการกระทำของคุณ คำว่า ‘ไม่ลืม’ มีนัยว่าเราใช้เวลาแกล้งแค้นอยู่ หรือรอดูว่าเมื่อไรผู้กระทำผิดต่อเราจะได้ได้รับความทุกข์ เราต้องพยายามจดจำเหตุการณ์โดยไม่ต้องให้สะเทือนใจเรา
4. ไม่จำเป็นต้องมีการคืนดีกันหรือพบปะกันอีกทุกครั้ง บางครั้งน่าจะเป็นผลดีและปลอดภัย ถ้าสามารถทิ้งทั้งระยะและเวลาให้ห่างกัน
5. ไม่จำเป็นต้องเสมอไปว่าต้องบอกทุกครั้งที่เราให้อภัย การให้อภัยเป็นพฤติกรรมส่วนตัว และมีพลังทุกครั้งเมื่อมีความปรารถนาและความตั้งใจจะให้อภัย
6. จงอย่าพูดว่าการให้อภัยเป็นการกระทำที่ง่ายมาก เหตุมาจากขีดจำกัดและความเปราะบางของความเป็นมนุษย์ของเรา
7. เป็นที่แน่นอนว่า ความหยิ่งยโสและความมโน สบสนนศักยภาพของการให้อภัยของเรา ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องถือการกระทำผิดล่วงละเมิดในสภาพความเป็นจริง เพราะจะทำให้การตัดสินใจลดน้อยลงตามความเป็นจริง

FORGIVE

8. เป็นความคิดที่ผิด ถ้าเราคิดว่ามันเป็นไปได้ที่จะให้อภัยถ้าไม่ได้รับการขอโทษ ขอขมา การให้อภัยเป็นการเลือกกระทำด้วยความเต็มใจ แม้ไม่ได้รับการขอขมาจากผู้ที่ทำให้ผิดต่อเรา

9. ไม่ถูกต้องอีกเช่นกัน ที่เรามีความคิดว่าจะไม่ให้อภัยอีกเป็นครั้งที่สอง การให้อภัยเป็นพฤติกรรมที่สามารถกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีกได้ แต่ต้องระวังว่าเราจะไม่ไปเป็นชนวนเอื้อโอกาสให้การล่วงละเมิดเกิดขึ้น

10. เป็นความจริงทีเดียว ที่ทุกครั้งเราให้อภัย เรายก/ถอดอำนาจ/อิทธิพลของคู่กรณีที่มีเหนือเราออกไป

11. เราอาจต้องคอยระวัง ว่าเราอาจไม่เป็นสุขได้เสมอเมื่อเราได้ให้อภัยแล้ว แม้เราอาจสลด ‘อีโก้ที่บาดเจ็บ’ ของเราออกไปแล้ว ปัญหาอาจยังอยู่ยังไม่สามารถแก้ได้ และตัวเราเองอาจไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติได้อย่างที่หวัง

การให้อภัย คือกระบวนการที่ต้องกระทำทุกวัน การให้อภัยอย่างสุดใจ คือการเลือกจัดความคิดแก้แค้น ความขุ่นข้องหมองใจ อาจไม่สามารถกระทำได้ในสนามของเหตุการณ์ แต่เป็นกระบวนการที่ต้องปฏิบัติทุกวัน อาจไม่จำเป็นที่การให้อภัยคือการต้องมีความรู้สึกดีๆ ประณาสสิ่งดีๆ แก่ผู้อื่น เพราะเราอาจเผลอหลงไปในความหน้าไหว้หลังหลอก ในความไม่จริงใจ โดยเฉพาะต่อผู้ที่กระทำให้เราเจ็บช้ำน้ำใจ แต่การเริ่มปฏิบัติการในการให้อภัย เป็นวิธีการที่เราให้แก่ผู้ที่พระเจ้าได้ทรงสร้างมาเปี่ยมด้วยพระพร อาศัยความช่วยเหลือขององค์เจ้าเหนือหัว ผู้ทรงให้อภัยตลอดเวลา เราจะสามารถบรรลุชัยชนะได้

อาจมีคำถามที่ว่า ‘เรามีสิทธิ์ปฏิเสธที่จะให้อภัยหรือเปล่า?’ เมื่อเพ่งมองพระเยซูคริสต์แล้ว คำตอบก็คือเราไม่ควรมีความคิดนี้ในหัวเลย เราคิดว่าเราดีกว่าผู้ที่กระผิดล่วงเกินเราละ หรือ! เหตุก็เพราะว่า เมื่อเราให้อภัยอย่างสุดใจ ความรักเมตตา ความมีใจเอื้ออารีที่เกิดขึ้นในตัวเรา จะพาตัวเราเข้าสู่ความผาสุกและสันติสุข และในความชื่นชมยินดีในความเป็นจริงว่าเราเป็นหนึ่งเดียวกัน

หลักสูตรอบรม คริสตศาสนธรรม ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ

ปิชอบ ฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์

ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ (National Catechetical Center – NCC) ได้รับการก่อตั้งขึ้นโดย ชมรมนักบวชหญิงแห่งประเทศไทย เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1965 โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์ศาสนศาสตร์” เปิดทำการสอนครั้งแรกที่ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพฯ และในปี ค.ศ. 1974 ย้ายมาที่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ต่อมาสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้เล็งเห็นความสำคัญของศูนย์ฯ นี้และชื่นชมในผลงานที่ดำเนินมาโดยตลอด จึงมีมติให้สร้างศูนย์ฯ ถาวรขึ้นที่ เลขที่ 82 หมู่ 6 ถนนเพชรเกษม ซอยวัดเทียนดัด ตำบลท่าข้าม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม ในปี ค.ศ. 1976 โดยให้ชื่อว่า “ศูนย์อบรมการแพร่ธรรมแห่งประเทศไทย” โดยมี ฯพณฯ ไมเกิ้ล มีชัย กิจบุญชู เป็นผู้อำนวยการก่อสร้าง ดังนั้น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1976 เป็นต้นไป นักศึกษาได้เข้ารับการอบรม ณ ศูนย์ฯถาวรแห่งนี้ และในปี ค.ศ. 1987 “ศูนย์อบรมการแพร่ธรรมแห่งประเทศไทย” ได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรม” เพื่อความเหมาะสมตามที่ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัย ให้เป็นสาขาหนึ่งของคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ ได้จัดให้มีการอบรมด้วยคริสตศาสนธรรม ตั้งแต่ ปี ค.ศ.1965-2024 เป็นเวลา 59 ปี โดยมีหลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติ 2 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 -2005 จำนวน 32 รุ่น และ ปิดการอบรมภาคปกติ และเปิด หลักสูตรสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม ในปี ค.ศ.2000 ส่วนหลักสูตรภาค ฤดูร้อน 3 ภาคฤดูร้อน เดือนมีนาคม - เมษายน (6สัปดาห์) เปิดการอบรม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 -2024 จำนวน 37 รุ่น

และในปี ค.ศ.1998 รุ่นที่ 12 ถึงปัจจุบัน ทางศูนย์ฯ ได้ปรับหลักสูตรอบรมคริสต ศาสนธรรม ภาคฤดูร้อน เป็น 3 ชั้นปี คือ ปี 1-2-3 จึงถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 25 ปี ที่มีการอบรมฯ แบบ 3 ชั้นปี ดังรายละเอียด ดังนี้

หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ ตั้งแต่ ปี ค.ศ.1965 -2024

- 1). ชิสเตอร์ทีโอโดร์ ฮาเนนเฟลด์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1965
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 1- รุ่น 6
เรียนที่ ร.ร.มาแตร์เดอีวิทยาลัย
- 2). บาทหลวงพเยาว์ มณีทรัพย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1974
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 7
เรียนที่ ร.ร.เซนต์โยเซฟคอนเวนต์
- 3). บาทหลวงสมบุรณ์ แสงประสิทธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1976-1981
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 8-11
เรียนที่ศูนย์อบรมการแพร่ธรรมแห่งประเทศไทย ซอยเทียนดัด
- 4). บาทหลวงวัลลภ จำหน่ายผล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1981-1984
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 12-14
- 5). เซอร์สแตลลา นิลเขต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1984-1986
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 14-16/ภาคฤดูร้อนรุ่น 1
- 6). เซอร์แอนนี สนเจริญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1986-1989
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 16-18/ภาคฤดูร้อนรุ่น 2
เรียนที่ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ ซอยเทียนดัด

- 7). ชิสเตอร์ฟิโรนพร เดชาเลิศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1989-1990
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 18-20/ภาคฤดูร้อนรุ่น 3-5
 - 8). ชิสเตอร์ศิริพร จิตต์เสนาะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1990-1991
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 20-21/ภาคฤดูร้อนรุ่น 5-6
 - 9). ชิสเตอร์สุมาลี สุดจินดา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1992-1993
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 21-22/ภาคฤดูร้อนรุ่น 6-7
- ปิดศูนย์ชั่วคราว ปรับปรุงหลักสูตรและอาคารสถานที่ ปี 1993**
- 10). เซอร์เอดิธ เสงี่ยมแก้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1993-1997
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 22-23/ภาคฤดูร้อนรุ่น 8-12
 - 11). เซอร์ไอริน ชำนาญธรรม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 1998-2003
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 24-30/ภาคฤดูร้อน รุ่น 12-16
ปรับหลักสูตรเป็นการเรียนแบบ 3 ชั้นปี คือ ปี 1-2-3
 - 12). เซอร์โรส เดอเซนต์ เดอนีส กิจเจริญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2003-2005
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคปกติรุ่น 30-32/ภาคฤดูร้อนรุ่น 16-20
 - 13). ชิสเตอร์สุมาลี สุดจินดา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2005-2008
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่น 19-22
 - 14). ชิสเตอร์ฟิโรนพร เดชาเลิศ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2008-2011
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่นที่ 23-25
 - 15). ชิสเตอร์สุวรรณี พันธวิไล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2011-2014
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่นที่ 26-28
 - 16). ชิสเตอร์สังวาลย์ วาปีทะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2014-2017
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่นที่ 29-31
 - 17). ชิสเตอร์วรรณิ ฉัตรสุภาวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2017-2020
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่นที่ 32-34
 - 18). ชิสเตอร์ พีชรัตน์ สุขสำราญ ปี ค.ศ. 2020-2023
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่นที่ 35-36
- หยุดการจัดอบรมคริสตศาสนธรรมฤดูร้อน ปี 2020 เนื่องจากการระบาดของไวรัสโควิด 19**
- 19) ชิสเตอร์ศรีพิมพ์ ชาเวียร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ปี ค.ศ. 2023-ปัจจุบัน
หลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อนรุ่นที่ 37

ดังนั้น คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม ร่วมกับ ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ (National Catechetical Center-NCC) ได้จัดการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรอบรม คริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อน โดยมีบิชอป วีระ อาภรณ์รัตน์ ประธานคณะกรรมการฯ ชิสเตอร์ศรีพิมพ์ ชาเวียร์ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ กรรมการบริหารศูนย์ฯ และกรรมการรับเชิญ รวมทั้งหมด 16 ท่าน เพื่อร่วมกันจัดทำ หลักสูตรการสอนคริสตศาสนธรรม ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ ฉบับปรับปรุง 2024 โดยความร่วมมือกันของคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ และวิทยาลัยแสงธรรม เมื่อวันที่ 15-16 ตุลาคม 2567 ณ บ้านผู้หว่าน สามพราน จ.นครปฐม

1. บิชอปวีระ อาภรณ์รัตน์
ประธานคณะกรรมการฯ แผนกคริสตศาสนธรรม
2. บาทหลวงเปรมปรี วาปีโส
ผู้อำนวยการคณะกรรมการฯ แผนกคริสตศาสนธรรม
3. ชิสเตอร์ศรีพิมพ์ ชาเวียร์
ผู้อำนวยการศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ
4. บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ
หัวหน้าสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม
5. บาทหลวง ผศ.เชษฐา ไชยเดช
อาจารย์วิทยาลัยแสงธรรม
6. ผศ.ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
7. คุณครูทัศนีย์ มธุรสสุวรรณ
กรรมการบริหารศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ
8. อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม
กรรมการบริหารศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ
9. คุณครูยุพา ชูลีระรักษ์
กรรมการบริหารศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ

10. คุณครูกมลลา สุริยพงศ์ประไพ
กรรมการบริหารศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ
11. คุณครูกฤติยา อุตสาหะ
กรรมการบริหารศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ
12. ซิสเตอร์ ดร.ชวาลา เวชยันต์
ผู้อำนวยการโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง - กรรมการรับเชิญ
13. ซิสเตอร์สุวรรณี พันธวิไล
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลอุบลราชธานี - กรรมการรับเชิญ
14. คุณครูบัวไข วีระโห
ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลนครราชสีมา - กรรมการรับเชิญ
15. คุณครูสาวินี เกษตรบริบูรณ์
โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์ นนทบุรี - กรรมการรับเชิญ
16. คุณเอมอร ทองอดิศัย

เจ้าหน้าที่แผนกคริสตศาสนธรรม - กรรมการรับเชิญ

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม ร่วมกับศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ และวิทยาลัยแสงธรรม จึงร่วมมือกันจัดปรับปรุงหลักสูตรอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อน ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลง สื่อดิจิทัลได้มีการพัฒนามากขึ้น จึงจัดปรับปรุงหลักสูตรให้เท่าทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรการอบรมคริสตศาสนธรรม ภาคฤดูร้อน คือ ครูคำสอน ครูจิตตาวินิจฉัย ครูคาทอลิก คริสตชนฆราวาส นักบวชชาย-หญิง ผู้ฝึกหัด และพระสงฆ์ ในสถาบันการศึกษาคาทอลิก ได้รับการหล่อหลอมอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Formation) ในด้านการสอนคริสตศาสนธรรม สามารถนำผลการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ในการสอนคริสตศาสนธรรม มุ่งเน้นพัฒนาตน และบุคคลรอบข้างให้เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามความเชื่อร่วมกันเป็นหมู่คณะ รักและรับใช้เพื่อนพี่น้องด้วยจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้า และให้การอบรมแก่นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพในด้านคริสตศาสนศาสตร์

อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

อนึ่ง ในการจัดทำ (ร่าง) หลักสูตรการสอนคริสตศาสนธรรม ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2024 นี้ มี ผศ.ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม เป็นผู้จัดทำ (ร่าง) หลักสูตรฯ นำเสนอและฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรฯ เพื่อเป็นการพิจารณาร่วมกันในการประชุมครั้งแรก และจะมีการประชุมเพื่อเสนอหลักสูตรที่รับฟังความเห็นและแก้ไขแล้วจากคณะกรรมการฯ ชุดเดิมนี้อีกครั้งหนึ่งต่อไป เมื่อหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการร่วมปรับปรุงหลักสูตรแล้ว ก็จะนำหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้มอบให้กับสภาวิทยาลัยแสงธรรมพิจารณาและรับรองต่อไป

หลักสูตรการสอนคริสตศาสนธรรม ฉบับปรับปรุงใหม่ ค.ศ. 2024 หากได้รับการรับรองแล้ว ก็จะใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่นี้ ในปี ค.ศ.2025 เป็นปีแรกต่อไป สำหรับนักศึกษาที่เรียนต่อในชั้นปี 2 และ ปี 3 จะเรียนต่อในหลักสูตรเดิมจนจบการศึกษาระดับชั้นปี 3 ชั้นปี

บรรณานุกรม

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ และวิทยาลัยแสงธรรม สามพราน นครปฐม. ม.ป.ป. (ร่าง)

หลักสูตรการสอนคริสตศาสนธรรม. ม.ป.ท.

ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ. ม.ป.ป. **ประวัติความเป็นมา.** www.thaicatechesis.com/cc/

ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ. ม.ป.ป. **หนังสือที่ระลึก 50 ปี.** ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ

[หมอวัดชีวิตด้านจิตใจ]

ก้าวเข้าปีศักดิ์สิทธิ์ด้วย ความหวังใหม่เสมอ

บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.

วันเวลาผ่านไป จากวันเป็นปีเป็นศตวรรษ แต่ละคนได้มีประสบการณ์ชีวิตของตน แต่ละคนสามารถจดรายชื่อเหตุการณ์ในอดีตที่ยังจำใจได้จนถึงทุกวันนี้ อาจเหมือนหรือ ไม่เหมือนกันสุดแล้วแต่เราได้เกิดมาในช่วงไหนของประวัติศาสตร์ของโลกที่อาบด้วยสันติ หรือ โลกที่อาบด้วยภัยสงครามหรือวิกฤติทางเศรษฐกิจ วิกฤติอุทกภัยนานา ทั้งจากธรรมชาติและ ฝีมือมนุษย์ แต่โลกก็สลับโฉมหน้าไปตามช่วงอายุคนอย่างไม่เปลี่ยนแปลง

โลกที่ปรับเปลี่ยนตัวอยู่ตลอดเวลา บังคับให้ทุกช่วงอายุคนต้องเฝ้ามองและพยายาม ค้นเจอสาระอันมีความหมายอย่างแท้จริงของทุกๆ เหตุการณ์ อันเป็นการผจญภัยโดยแท้ของ ทุกสิ่งสร้าง ไม่มีใครคาดเดาอย่างถูกต้องแม่นยำในทุกเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและจะจบอย่างไร และเมื่อความเป็นจริงที่บอกพวกเราทุกคนว่าอย่างไรก็ตามไม่มีใครหลุดพ้นจากความตายไปได้ พวกเราอาจคิดอยู่ในใจไม่มากก็น้อยว่า แล้วพวกเราจะหวังไปทำไม

บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, O.M.I.

เป็นโชคอย่างหนึ่งของพวกเราในช่วงอายุนี้ ที่พระศาสนจักรพยายามตอบโจทย์ของความหวังนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านทางผู้สืบทอดภารกิจของพระเยซูคริสต์ คือ พระสันตะบิดรฟรานซิส ผู้ได้ทรงประกาศ “ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025” ผ่านทางสมณโองการ/สาส์นตราตั้ง (Bull of indiction) โดยทรงให้ชื่อว่า “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง (Spes non confundit)” พระศาสนจักรพยายามยืนยันถึงความหวังที่เป็นการยอมรับรู้ว่า เกี่ยวโยงกับความรักอันสุดบรรยายของพระเจ้า ผู้ทรงมีความรักและความหวังนี้ มอบให้พวกเราตลอดเวลา

เย็นวันพฤหัสบดีที่ 9 พฤษภาคม 2024 พระสันตะบิดรฟรานซิส ทรงเป็นประธานในการสวดทำวัตรเย็นโอกาสสมโภชพระเยซูคริสต์เสด็จสู่สวรรค์ ซึ่งจัดในมหาวิหารนักบุญเปโตร วาติกัน ความพิเศษของวันนี้อยู่ที่ช่วงเริ่มพิธีที่มีการประกาศสมณโองการ/สาส์นตราตั้ง (Bull of Indiction) ชื่อ “ความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง” (Spes non confundit) และพระสันตะบิดรได้ทรงประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 อย่างเป็นทางการ พระองค์ได้ทรงเน้นย้ำวันสมโภชพระเยซูคริสต์เสด็จสู่สวรรค์และทรงนำมนุษยชาติผู้มากล้นด้วยความหวังเข้าในพระหฤทัยของพระเจ้า เพื่อทรงประทานความวางใจแก่พวกเราว่าที่ๆ พระองค์ได้เสด็จไปนั้น พระองค์จะทรงรวมพวกเราเข้าในพระสิริรุ่งโรจน์เดียวกัน อันจะเป็นจุดสุดยอดความสำเร็จของภารกิจของพระองค์”

{สมณโองการ/สาส์นตราตั้ง (Papal Bull) เป็นกฎหมายเฉพาะของพระสันตะบิดร (ประทับตราของพระองค์) บ่งบอกถึงความสำคัญอย่างเป็นทางการ ออกมาในรูปแบบที่สง่าและศักดิ์สิทธิ์ จะประกาศก่อนเริ่มปีศักดิ์สิทธิ์ จะขึ้นต้นด้วยพระนามและตำแหน่ง (พระภารกิจ) ของพระองค์ จะใช้คำแรกของสมณอักษรเป็นหัวข้อเรื่องของสมณเอกสารเสมอ

ปีศักดิ์สิทธิ์จะช่วยเตือนสติพวกเราว่า พวกเราทุกคนได้รับเรียกให้เดินทางออกจากโลกนี้ในวันหนึ่งข้างหน้า มิใช่สลายตัวแต่เพื่อก้าวเข้าสู่ชีวิตอันเป็นเป้าหมายปลายทางของชีวิตของพวกเรา

“ด้วยจิตวิญญาณแห่งความหวังนี้เองที่อัครสาวกเปาโลได้กล่าวถ้อยคำให้กำลังใจแก่ชุมชนคริสตชนในกรุงโรม และความหวังนี้ยังเป็นสารสำคัญของปีเฉลิมฉลองที่จะมาถึง ซึ่งสอดคล้องกับธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมที่สมเด็จพระสันตะบิดรทรงประกาศให้ทุกๆ ยี่สิบห้าปีเป็นปีศักดิ์สิทธิ์ ความคิดนี้มุ่งไปยังการจาริกแสวงบุญแห่งความหวังซึ่งผู้แสวงบุญจะเดินทางมายังกรุงโรม เพื่อรับประสบการณ์ปีศักดิ์สิทธิ์ และบุคคลอื่นๆ ที่แม้ว่าจะไม่สามารถมาเยี่ยมชมเมืองของอัครสาวกเปโตรและเปาโลได้ แต่ก็เฉลิมฉลองในพระศาสนจักรท้องถิ่นของ

พวกเขา ขอให้ปีศักดิ์สิทธิ์นี้เป็นช่วงเวลาแห่งการพบพระเยซูคริสต์เป็นส่วนตัวอย่างแท้จริงสำหรับทุกคน พระองค์ผู้ทรงเป็น “ประตู” แห่งความรอดพ้นของเรา พระศาสนจักรมีภารกิจที่จะต้องประกาศในทุกหนแห่ง และแก่ทุกคนเสมอว่า พระเยซูคริสต์ทรงเป็นองค์ ‘ความหวังของเรา’

ทุกคนทราบดีว่าความหวังคืออะไร ความหวังฝังอยู่ในหัวใจของแต่ละคน เป็นความปรารถนาและความคาดหวังถึงสิ่งดีๆ ที่จะเกิดขึ้น แม้เราไม่ทราบว่าอนาคตจะเป็นเช่นไร กระนั้นก็ตาม บางครั้งความไม่แน่นอนในเรื่องอนาคตอาจก่อให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง เปลี่ยนจากความเชื่อมั่นวางใจกลายเป็นความวิตกกังวล จากความมั่นใจกลายเป็นความลังเลใจและความสงสัย บ่อยครั้ง เราพบคนที่ท้อแท้สิ้นหวัง มองโลกในแง่ร้ายและไม่มั่นใจในอนาคต รวากับว่าไม่มีสิ่งใดที่จะนำความสุขมาให้พวกเขาได้ ขอให้ปีศักดิ์สิทธิ์นี้เป็นโอกาสให้เราแต่ละคนปลูกฝังความหวังขึ้นใหม่ พระวาจาของพระเจ้าจะช่วยเราให้พบเหตุผลสำหรับความหวังนั้น และขอให้เรานำสารของอัครสาวกเปาโลซึ่งเขียนถึงคริสตชนในกรุงโรม มาเป็นแนวทาง (เทียบ สมณโองการ 1)

หลังจากที่นักบุญพระสันตะปาปาฟรานซิสได้ทรงประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ 2000 พระสันตะปาปาฟรานซิสได้ทรงประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 เพื่อเป็นพยานยืนยันถึงความหวังและความรักอันสุดบรรยายของพระเจ้า ดึงสติของพวกเราอีกครั้งว่าโลกที่พวกเราอยู่นี้หาใช่ปลายทางของการเดินทางของพวกเราไม่ ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 จะเป็นโอกาสให้พระศาสนจักรคาทอลิกฉลองครบรอบ 1,700 ปีของสภาสังคายนาแห่งนีเซ (Nicaea) ที่ได้มาซึ่งข้อตกลงกันในการสวด “บทข้าพเจ้าเชื่อ” อันเป็นที่ยอมรับทั้ง “คาทอลิก ออร์ทอดอกซ์ และโปรเตสแตนต์”

ปีศักดิ์สิทธิ์จะเริ่มต้นด้วยการเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารนักบุญเปโตรในคืนวันที่ 24 ธันวาคม 2024 วันที่ 29 ธันวาคม พระสันตะปาปาฟรานซิสจะทรงเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหาร จอห์น ลาเตรัน ซึ่งเป็นอาสนวิหารประจำกรุงโรม และในวันเดียวกันนี้เองทุกอาสนวิหารทั่วโลกจะถวายบูชาขอบพระคุณโดยบิซ็อบท้องถิ่น เพื่อเริ่มต้นปีศักดิ์สิทธิ์ในเขตปกครองของตน วันที่ 1 มกราคม 2025 วันสมโภชพระแม่มารีพระชนนีพระเจ้าพระองค์จะทรงเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ที่มหาวิหารซานตา มารีอา มาจโจเร วันที่ 5 มกราคม 2025 วันสมโภชพระคริสตเจ้าแสดงองค์ พระสันตะปาปาฟรานซิสจะทรงเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ที่มหาวิหารนักบุญเปาโล นอกกำแพงกรุงโรม

สำหรับพระศาสนจักรท้องถิ่น ปีศักดิ์สิทธิ์จะสิ้นสุดลงในวันที่ 28 ธันวาคม 2025 แต่ ประตูกศักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารยอห์น ลาเตรัน มหาวิหารซานตา มารีอา มายอเร่, มหาวิหาร นักบุญเปาโล นอกกำแพงกรุงโรม จะปิดในวันที่ 6 มกราคม 2026 ปีศักดิ์สิทธิ์จะจบลงอย่างเป็นทางการในวันสมโภชพระเยซูคริสต์แสดงองค์

เป็นเวลานานที่คริสตศาสนิกลืมนปีศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮีบรู จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1300 ศาสนจักรจึงนำมาปรับใช้และทำให้เข้ากับคริสตศาสนา พระสันตะบิดร โบนิเฟซ ที่ 8 ทรงประทานอภัยโทษบาปแก่ผู้แสวงบุญที่เดินทางมากรุงโรมในปีนั้นเพื่อระลึกถึงการเริ่มต้นศตวรรษใหม่

ผ่านร้อนผ่านหนาวมากับหลากหลายเหตุการณ์ของประวัติศาสตร์โลก จนในปี 1975 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2000 สามารถเห็นปีศักดิ์สิทธิ์ในความเป็นลักษณะสากลของ คาทอลิก ปีศักดิ์สิทธิ์ 2000 ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ เพราะนักบุญพระสันตะบิดร ยอห์น ปอล ที่ 2 ทรงปรารภนาให้ปีศักดิ์สิทธิ์เป็นโอกาสในการรำลึกถึงสองสหัสวรรษแห่ง การดำรงอยู่ของศาสนจักร เพื่อให้ศาสนจักรได้ทบทวนและรู้สำนึกในความผิดพลาดของตน

ประวัติความรอดพ้นของมวลมนุษย์ในพระคัมภีร์สอนพวกเราว่า พระเจ้าทรงห้ามมิให้ทำงานหนึ่งวัน (วันสัปดาห์) เพื่อให้ประชากรของพระองค์ไม่ลืมว่าพวกเขามาจากพระองค์ และจะต้องกลับไปหาพระองค์ การหยุดพักนี้บอกพวกเราว่าร่างกายที่พวกเราเอาไปใช้ทำงานนั้นต้องการการพักจากความเหน็ดเหนื่อย (คงเป็นการยากในสังคมปัจจุบันของประเทศเราที่คนจำนวนไม่น้อยที่ต้องปากกัดตีนถีบทุกวันเพื่อหาเลี้ยงชีพ)

พวกเราคงต้องยอมรับว่าในโลกปัจจุบันมนุษย์ใช้ร่างกายของตนแสวงหาอย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อย (แม้กระทั่งบรรดาเจ้าตัวเอง) เพื่อได้มาซึ่งเงินทอง ลาภและทรัพย์สินสมบัติ รวมถึงเกียรติยศชื่อเสียง และบ่อยครั้งกระทำอย่างลืบลืมตา ลืมไปว่าการห้ามมิให้ทำงานในวันสัปดาห์ ก็คือห้ามใช้ร่างกายของพวกเราเหมือนเครื่องมือที่เป็นทาสความต้องการของเรา แท้จริงแล้ว พวกเราต้องเข้าใจว่าร่างกายของพวกเราเป็นพยานยืนยันถึงชีวิตที่มีได้มาจากโลก พระเจ้าทรงให้ร่างกายของพวกเราเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ากับพวกเรา เพื่อสร้างแรงผลักดันให้พวกเราก้าวเข้าไปในความรักให้เข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ เป็นหนทางเดินแห่งชีวิตธรรมจิต เพราะกฎนี้ปกป้องศักดิ์ศรีของจิตวิญญาณมนุษย์ ผู้สามารถเปิดตัวสู่พระวาจาของพระเจ้า ฟังเสียงเรียกของพระองค์ และพร้อมน้อมรับพันธสัญญาที่พระเจ้าผู้สร้างได้ทรงผูกพันไว้ตลอดนิรันดร์ วันที่เจ็ดนี้จึงเป็นวันที่ทุกสิ่งสร้างควรมายพบกันในพันธสัญญากับพระเจ้า เป็นวันพักผ่อนเพื่อรำพึงเพ่งพิศ เพื่อหายใจด้วยคำภาวนา วันที่ควรชวนให้พวกเรารำพึงถึงการให้เปล่าๆ จากพระเจ้าและการได้รับมาเปล่าๆของพวกเรา

ปีศักดิ์สิทธิ์เอื้อให้พวกเราค้นเจอบุคลิกของชีวิตที่ได้มาเปล่าๆ เป็นโอกาสให้พวกเราหลุดรอดพ้นจากข้อบังคับจอมปลอมของโลกที่ถาถมมาหาพวกเราเป็นอุปสรรคทำให้พวกเราไม่สามารถมองและเข้าใจได้อย่างถูกต้อง การได้เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าที่ช่วยพวกเราให้พ้นจากโลกโดยยังมีชีวิตอยู่ อันเป็นยอดความหวังอันแสนยินดีของพวกเรา

ปีศักดิ์สิทธิ์ทุกปีมอบโอกาสให้พวกเราค้นเจออีกครั้งซึ่งเส้นขอบฟ้าที่แท้จริงของชีวิตอันไม่จีรัง ในเนื้อความของสมณโองการ “ความหวังนี้ไม่ทำให้ผิดหวัง” พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงอักษรว่า ‘ข้าพเจ้าเชื่อในชีวิตนิรันดร์’ คำว่า ‘เชื่อ’ บ่งบอกถึงความแน่นอน เป็นบาทฐานอันมั่นคงสำหรับการปรับทิศทางที่แน่วแน่

สังคายนาวาติกันที่ 2 ได้ยืนยันว่า ‘เมื่อขาดการอุปถัมภ์ของพระเจ้าและขาดความหวังในชีวิตนิรันดร์ ศักดิ์ศรีของมนุษย์ถูกริดเป็นผลฉกรรจ์ และพวกเราก็สามารถเห็นบ่อยๆ ได้ในปัจจุบันถึงปัญหาอันซับซ้อนไม่แตกของชีวิตและของความตาย ไร้ความสามารถในการตอบ

โทษต่อความผิดพลาดและความทุกข์ บ่อยครั้งมนุษย์จึงจมอยู่ในความสิ้นหวัง’ (เทียบ Gaudium et spes 21 และ Spes non confundit 19) จึงเป็นไปได้อย่างมากที่พวกเราอาจทำร้ายผู้อื่นอย่างรุนแรงโดยมิได้หิบบั่นความหวังให้ รับประทานอาหารนรีนดรอันเป็นขอบฟ้าอันแท้จริงของชีวิต คือการสร้างรอยแผลฉกรรจ์ที่ทำให้เขาต้องอิงแอบพึ่งโลก พระสันตะบิดรได้ทรงพระอักษรต่อว่า ‘พวกเรามีความมั่นใจว่า ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ และของแต่ละคน มิได้มุ่งตรงไปสู่ทางตันหรือตกในหุบเหวอันมืดมน แต่มุ่งตรงไปยังการพบพระเจ้าแห่งพระสิริรุ่งโรจน์’ ด้วยเหตุนี้พวกเราจึงควรดำเนินชีวิตในการรอคอยการเสด็จมาครั้งที่สองของพระองค์ และเจริญชีวิตด้วยความหวังว่าจะได้อยู่ในพระองค์ตลอดไป ด้วยเจตนารมณ์นี้พวกเราจึงขอเสนอคำวิงวอนอันประทับใจและตื่นตันใจเหมือนของคริสตศาสนิกชนรุ่นแรกๆ ว่า ‘เชิญเสด็จมาเถิด องค์เจ้าเหนือหัวเยซู’

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ตรัสด้วยภาษาเรียบง่ายอีกเกี่ยวกับ**ความหวังแบบคริสตชน** ว่า ‘ความหวังแบบคริสตชน คือ พวกเราเป็นทุกข์เพราะจำต้องตายซึ่งดูเหมือนเป็นจุดจบของทุกสิ่ง แต่พระเยซูคริสต์ได้กลับคืนพระชนมชีพ และอาศัยศีลล้างบาป/ศีลจุ่ม พวกเราจึงมีความหวังว่าจะกลับคืนชีพ และตระหนักถึงพระสัญญาว่าจะได้ชีวิตอมตะ เพราะสำหรับผู้ที่มีความเชื่อในพระเยซูคริสต์ ชีวิตมิได้สูญหาย แต่กลับกลายเป็นชีวิตใหม่ ในศีลล้างบาป/ศีลจุ่ม พวกเราถูกฝังพร้อมกับพระองค์ และเมื่อร่างกายในโลกนี้สลายไป พวกเราจะได้รับพระพร/ของขวัญแห่งชีวิตใหม่ที่ทลายความตาย เปิดเส้นทางสู่นิรันดร์ภาพในสวรรค์’

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงเคยอักษรสาส์นตอนวันสันติภาพสากล (วันที่ 19 ธันวาคม 2019/2562 ส่วนหนึ่งของ สาส์น พระองค์ทรงอักษรว่า “สันติภาพเป็นการเดินทางแห่งความหวัง ผ่านอุปสรรคและปัญหา ต่างๆ มีคุณค่ายิ่งใหญ่และประเสริฐมาก เป้าหมายแห่งความหวังของเราและเป็นศูนย์กลางแห่งแรงปรารถนาของครอบครัวมนุษยชาติ ... ความหวังจึงเป็น คุณธรรมขั้นสูงที่สร้างแรงบันดาลใจให้พวกเราต้องพยายามก้าวต่อไป แม้ต้องเผชิญอุปสรรคมากมาย...”

พระองค์ได้ทรงเอ่ยอ้างถึงคำของนักบุญ ยอห์นแห่งไม้กางเขนที่ว่า “พวกเราทุกคนจะได้รับทุกสิ่งที่เราหวัง” ความหวัง ต้องผสมผสานกับความเพียรทนอดกลั้น พร้อมทั้งมีความเชื่อมั่นใจ เพราะความหวังที่แท้ก็คือการต้องเดินทาง [.....]

เมื่อเราหวัง เราก็มั่นใจว่าเราสามารถไปถึงจุดที่เรามีเป้าหมายไว้ให้ได้ เราท้อเมื่อเราคิดว่าเราจะไปไม่ถึงและรู้สึกจะทำอะไรไม่ได้ ความหวังอิงอยู่กับอำนาจ อยู่กับความเป็นไปได้

อยู่กับการเปลี่ยนแปลงได้ ความหวังคือสิ่งที่ก้องในหัวใจเรายังไม่มีอะไรสาบสูญเป็นการมอบชีวิตพร้อมกับประสบการณ์ความทุกข์และความสุข เสมือนเป็นคำสัญญา ที่ต้องลงมือปฏิบัติให้ครบจบขบวนการ เป็นการมองไปข้างหน้าในอนาคต ขณะเดียวกันก็ต้องทำตราบนี้ ณ เวลานี้ก่อนเป็นการปฏิเสธที่จะฝังตัวเองหรือกลบตัวเองหรือจมปลักอยู่กับที่ กับสิ่งที่เราตระหนักรู้ว่าเราขาดอยู่ พุดกันจริงๆ แล้ว ความหวัง คือ การยอมรับว่าตนเป็นทาสที่ผลักดันให้ ตัดสินใจออกจากสถานการณ์นั้น เป็นความต้องการปลดปล่อยตนเองให้พ้นจากสภาพการณ์นั้น นี่คือการแสวงหาตลอดเวลาให้พบความปลดปล่อยให้พ้นให้เป็นอิสระนั่นเอง [.....]

องค์พระสันตะบิดรฟรานซิสยังตรัสอีกว่า

“พระเจ้านั้นทรงกระทำการอันเปี่ยมด้วยความคาดไม่ถึงเสมอๆ เป็นประสบการณ์ที่หลายคนได้สัมผัส โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่ทำงานกับคนที่มีสภาพจิตไม่ปกติ ผู้ต้องเผชิญการปิดกั้นกันสารพัดในสังคมในโลกของความไม่จริงใจ หน้าไหว้ หลังหลอกเพียงเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว พวกเขาที่เราคิดว่าผิดปรกติ กลับต้องยอมจำนนและเจริญชีวิตแทบจะเปลือยเปล่าเพราะต้องประนีประนอม เพื่อความหวังของโลกที่ดีกว่าในอนาคต ความหวังนี้เหมือนพยายามมองสิ่งที่ไม่เห็น และสัมผัสไม่ได้ ในสิ่งที่เห็นและสัมผัสได้ในทุกวัน การมองหรือมีที่ทัศนแบบนี้ เป็นการข้ามผ่านเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นการ เปลี่ยนแปรอันยิ่งใหญ่ในตัว เพราะเวลานั้นเรายอมรับความจริงที่อยู่พ้นมิติ นี่คือการกำเนิดทำให้เกิดความวางใจอันนำไปสู่ความหวัง”

คงเป็นที่เข้าใจกันแล้วว่า ความหวังคือคุณธรรมที่ดึงเราเข้าสัมผัส/สัมพันธ์กับพระเจ้าโดยตรง และผลักดันให้เรา ก้าวไปอย่างมุ่งมั่นสู่อนาคต ความหวังยังอิงแอบอยู่ในพระสัญญาของพระเจ้าที่มีความเชื่อเป็นเครื่องรับรอง สามารถทำให้ใครก็ได้เพียรทนและสัตย์ซื่อจนตลอดในความทุกข์ยากนานา

“เป็นเรื่องที่น่าไตร่ตรองว่า ศตวรรษแรกสุดในชีวิตของพระศาสนจักร ได้มีประเพณีสร้างอ่างล้างบาปเป็นรูปแปดเหลี่ยม [...] การสร้างในรูปแบบนี้มีจุดมุ่งหมายให้เป็นเครื่องหมายของการเกิดรุ่งอรุณของ ‘วันที่แปด’ อันเป็นวันแห่งการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์ เป็นวันพิเศษข้ามผ่านเหนือจังหวะธรรมดาของทุกๆ วันในสัปดาห์ เปิดดวงจรเวลาสู่มิติแห่งนิรันดร์ภาพ สู่ชีวิตที่จะดำรงอยู่ตลอดกาล นี่คือการเป่าหมายปลายทางของพวกเราในการก้าวเดินแสวงบุญบนโลกนี้” (สมณโอองการ 20)

“ถ้าเช่นนั้น หลังจากความตายเราจะเป็นอย่างไร” เมื่อผ่านพ้นชีวิตบนโลกนี้ไปแล้ว พวกเราพร้อมกับพระเยซูคริสต์ จะพบชีวิตนิรันดร์ และอยู่ในความเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์ แบบกับพระเจ้า ในความร่าเริงเฟื่องฟู และในการมีส่วนร่วมในความรักอันไม่สิ้นสุดของ พระองค์ตลอดไป กับทุกสิ่งที่พวกเราดำเนินชีวิตอย่างมีความหวังในเวลานี้ เราจะได้เห็นใน ความเป็นจริง ซึ่งเตือนพวกเราให้นึกถึงคำกล่าวของนักบุญออกัสตินที่ว่า ‘เมื่อข้าพระองค์เป็น หนึ่งเดียวกับพระองค์จนหมดทั้งชีวิต จะไม่มีความเจ็บปวดอีกต่อไป ไม่ต้องทำงานหนัก ชีวิต ของข้าพระองค์จะสรรหาร่ำรวย เพราะเป็นชีวิตที่เต็มไปด้วยพระองค์’ แล้วอะไรละเป็น ลักษณะบอกถึงความสมบูรณ์แบบในความเป็นหนึ่งเดียวนี้ ก็คือการมีความสุขนั่นเอง “ความ สุข คือ กระแสเรียกของมนุษย์ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับทุกคน

แต่ความสุขคืออะไร ความสุขที่เรารอคอยและปรารถนาคืออะไร มิใช่ความสุขชั่วคราว มิใช่ความพอใจชั่วขณะหนึ่ง ซึ่งเมื่อประสบพบแล้วก็ทำให้เราปรารถนาต่อไปอีก เป็นภารกิจ ที่สิ้นหวัง ทำให้จิตใจของเราไม่อิ่มและว่างเปล่ามากขึ้น เราปรารถนาที่จะมีความสุขในสิ่งที่

จะทำให้เราอึดใจ ก็คือ ความรัก เพื่อว่าเราจะสามารถกล่าวได้ตั้งแต่บัดนี้ว่า ‘มีคนรักฉันแล้ว’ ดังนั้น ฉันจึงดำรงอยู่ และฉันจะมีชีวิตอยู่ตลอดไปในองค์ความรักที่ไม่ทำให้ผิดหวัง เป็นความรักที่ไม่มีอะไรมาพรากไปได้’ ให้เราฟังวาจาของอัครธรรมทูตที่ว่า ‘เพราะข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ไม่ว่าความตายหรือชีวิต ไม่ว่าทูตสวรรค์หรือผู้มีอำนาจปกครอง ไม่ว่าปัจจุบันหรืออนาคต ไม่ว่าฤทธิ์อำนาจใด หรือความสูง ความลึก ไม่มีสรรพสิ่งใดๆ จะพรากเราได้จากความรักของพระเจ้า ซึ่งปรากฏในพระเยซูคริสต์ องค์เจ้าเหนือหัวของเรา’ (โรม 8:38-39)” (สมณโองการ 21)

ถ้าความรักเป็นจุดเริ่มต้นและจุดปลายทางของชีวิตของพวกเรา ความรักจะตัดสินพิพากษาพวกเรา พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงพระอักษรในเนื้อความของสมณโองการ/สาส์นตราตั้งเกี่ยวกับการถูกตัดสินพิพากษานี้ว่า “ต้องเป็นเรื่องที่ควรเข้าใจว่า การถูกตัดสินพิพากษานี้เกี่ยวโยงเป็นสายสัมพันธ์แห่งความจริงกับพระเจ้าผู้ทรงเป็นองค์ความรัก และกับตนเองในธรรมล้ำลึกอันมีอาจหยั่งรู้ได้ของพระเมตตากรุณาของพระเจ้า”

พระสันตะบิดรเบเนดิกต์ที่ 16 ได้เคยตรัสว่า ‘ในช่วงเวลาแห่งการพิพากษานั้น เราจะมิประสบการณ์และจะน้อมรับแรงครอบคลุมจากความรักของพระองค์ เหนือสิ่งชั่วร้ายทั้งในโลกและในตัวเรา ความทุกข์ทรมานเหตุเพราะความรักจะกลายเป็นความรอดพ้นและความยินดีของเรา’ (เทียบ สมณสาส์นเวียน Spe Salvi 47)

ดังนั้นการพิพากษาจึงเป็นการเปิดตัวพวกเราเข้าสู่การพบอันสุดยอดเยี่ยมกับพระเจ้า พระเยซูคริสต์ทรงมีชัยชนะเพื่อเรา โดยอาศัยการสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ ซึ่งหมายถึงพระองค์ทรงเป็นผู้ทรงพาพวกเราไปพบพระเจ้า ในแง่มุมความคิดเช่นนี้พวกเรา “ไม่อาจซ่อนเร้นความชั่วร้ายที่เราได้กระทำนั้นได้ จำเป็นต้องได้รับการชำระตัวให้บริสุทธิ์ เพื่อการพบความรักของพระเจ้าตลอดไป ดังนั้น เราจึงเริ่มเห็นความจำเป็นของการอธิษฐานภาวนาเพื่อทุกคนที่สิ้นสุดการจาริกแสวงบุญในโลกแล้ว ความเป็นหนึ่งเดียวของเราในการภาวนาวิงวอน ซึ่งมีผลโดยอาศัยการร่วมเป็นหนึ่งเดียวของบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ และความผูกพันที่มีร่วมกัน ทำให้เราเป็นหนึ่งเดียวกันในพระเยซูคริสต์ ผู้ทรงเป็นบุตรหัวปีเหนือสิ่งสร้างทั้งปวง” (เทียบ สมณโองการ 22)

“ในการเดินทางของเราสู่ปีศักดิ์สิทธิ์ ให้เรากลับมาที่พระคัมภีร์ และตระหนักรู้ว่าพระคัมภีร์กล่าวแก่เราในถ้อยคำเหล่านี้ คือ “เพื่อให้เราซึ่งหนีทุกข์ภัย มีกำลังใจอย่างแรงกล้าที่จะยึดมั่นในความหวังเบื้องหน้า พระสัญญาและคำปฏิญาณจะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะ

พระเจ้าทรงมูสาไม่ได้ เรามีความหวังนี้เป็นดังสมอเรือที่มั่นคงปลอดภัยสำหรับชีวิต ความหวังดังกล่าวผ่านเข้ามาไปถึงห้องภายในพระวิหาร ที่พระเยซูคริสต์เสด็จล่วงหน้าเข้าไปก่อนแล้วเพื่อเรา” (ฮีบรู 6:18-20) ถ้อยคำเหล่านี้เป็นกำลังใจที่เข้มแข็งสำหรับเรา เพื่อมิให้เราสูญเสียความหวังที่เราได้รับ เพื่อที่จะยึดมั่นในความหวังนั้น พบที่ลี้ภัยและพลกำลังของเราในองค์พระเจ้า ภาพของสมอเรือมีความหมายมากมาย ช่วยให้เราระลึกถึงถึงความมั่นคงและปลอดภัยในจิตวิญญาณของเรา ท่ามกลางกระแสน้ำที่ปั่นป่วนในชีวิต หากเราวางใจในพระเยซูคริสต์ พายุที่โหมติเรานั้นจะไม่มีวันชนะเราได้ เพราะเรายึดมั่นในความหวัง อันเกิดจากพระพรที่ช่วยให้เราสามารถดำเนินชีวิตในพระเยซูคริสต์ เอาชนะบาป ความกลัว และความตายได้ ความหวังนี้ซึ่งเปลี่ยนแปลงความสุขชั่วขณะในชีวิตการบรรลุเป้าหมายในทันทีทำให้เราอยู่เหนือการทดสอบและความยากลำบากต่างๆ และทำให้เรามุ่งหน้าต่อไปโดยไม่ละสายตาจากความยิ่งใหญ่ในเป้าหมายแห่งสวรรค์ที่เราได้รับเรียก” (สมณโองการ 25)

วันต่อมา (10 พฤษภาคม 2024) พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ตรัสเพื่อสื่อให้โลกได้รู้ถึงปัญหา “อัตราการเกิด” และเรียกร้องบรรดาเยาวชนอย่าได้สิ้นหวังต่ออนาคต พระองค์ได้ทรงเคยเปรยถึงปัญหาของอัตราการเกิด (ต่ำ) ที่มีผลกระทบอย่างมากมาหลายปีแล้ว พระองค์ได้ทรงตำหนิการค้นคว้าและทฤษฎี ที่เตือนให้ระแวดระวังการเพิ่มจำนวนอันสูงลิ่วของประชากรบนโลก เหมือนกับว่าผู้ที่เกิดมานั้นคือ “ปัญหา” ไม่ใช่พระพร/ของขวัญ จากพระเจ้า

‘ปัญหาของมลภาวะ ของความอดอยากในโลกมิได้มีเหตุมาจากการเกิดของทารก แต่เกิดจากความละเมอเพื่อฝันถึงบริโภคนิยมอันไม่มีขีดจำกัด เป็นกระแสบริโภคนิยมที่เป็นเหมือนไวรัสตัวฉกาจที่ทำร้ายคนจำนวนมาก ทำให้หน้ามืดเดินหลงทาง จนกระทบกระเทือนความเป็นอยู่ของมนุษย์และสังคม’

พระองค์ยังตรัสอีกว่า ‘ปัญหาไม่ได้อยู่ที่ว่าจะมีประชากรมากเท่าไรในโลก ปัญหาอยู่ที่ว่าพวกเรากำลังสร้างโลกแบบไหนให้ตัวพวกเราอยู่ ปัญหาไม่ใช่เด็กที่เกิดมา แต่เป็นความเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ที่สร้างความอยุติธรรมและโครงสร้างของความบาป จนถึงขั้นต้องเชื่อมโยงความพึงพาอาศัยอันอุปาทนทั้งระบบของสังคม ของเศรษฐกิจและการเมือง’

‘ความเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ทำให้พวกเราทุกคนไม่ได้ยินพระสุรเสียงของพระเจ้า ผู้ทรงรักพวกเราก่อนเสมอ ทั้งยังทรงคอยพรั่นสอนให้พวกเราารู้จักรัก หูหนวกจนไม่ได้ยินเสียงขอร้อง ความต้องการของเพื่อนรอบข้าง มันทำให้หัวใจด้าน หมดความรู้สึก และถูกงูให้กระทำคุณความดีหลากหลายโดยไม่รู้ว่าเป็นความดีหรือไม่รู้ทำไปเพื่ออะไร และทำไปทำไม’

พระองค์ตรัสอีกว่า **จำนวนการเกิดคือเครื่องชี้วัดความหวัง** ‘ปราศจากเด็กๆ ปราศจากเยาวชน ประเทศจะสูญเสียความปรารถนาในการก้าวเข้าสู่อนาคต’ พระองค์ทรงหวังว่า ‘ช่วงอายุของเยาวชน พวกเขาจะได้รับโอกาสและอำนาจความรับผิดชอบ ตามสภาพสิทธิและตามความฝันของพวกเขา

พระองค์ได้ทรงเสนอการส่งเสริม **‘วัฒนธรรมแห่งความรักเผื่อแผ่และความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน’** ระหว่างคนในช่วงอายุที่ต่างกัน พระองค์ตรัสถึงเยาวชนเป็นพิเศษว่า ‘เพื่อให้อารยธรรม/วัฒนธรรมของความรักเผื่อแผ่และความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน สามารถทำให้โลกของพวกเราเห็นแก่ตัวและอยู่ภายใต้กระแสปัจเจกนิยมน้อยลง จำเป็นที่จะต้องเผชิญกับโลกของความเป็นจริงและเพ่งมองไปยังอนาคต แม้อาจเห็นหลายอย่างที่น่ากังวล อาทิ อัตราการเกิดต่ำ สงคราม โรคระบาด ภูมิอากาศเสื่อมโทรม เป็นต้น ความกังวลเหล่านี้อาจทำให้พวกเราดำเนินชีวิตในความหวังยาก แต่พวกเราต้องไม่ยอมแพ้ **พวกเราต้องมีความหวัง** เพราะพวกเราหลีกเลี่ยงพรุ่งนี้ไม่ได้ พวกเราในทุกช่วงอายุ ทั้งหนุ่มและอาวุโส จะช่วยกันสร้างเป็นความกล้าหาญและเป็นความทรงจำในอดีตร่วมกัน และในการช่วยทำงานร่วมกันนี้ **พวกเรามีองค์เจ้าเหนือหัวเยซูคริสต์’**

“เป็นผู้ช่วยสร้างความหวัง” เป็นพระดำรัสสะท้อนความหวังของพระสันตะบิดรฟรานซิส เมื่อได้เสด็จเยือนปาปัวนิวกินี สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นเวลา 12 วัน (2 ถึง 13 กันยายน 2024) การเสด็จนี้เป็นการเสด็จเยือนนานาชาติครั้งที่ 45 ด้วยพระพรรษา 88 พรรษา เป็นการเสด็จที่ต้องผ่านทั้งประเทศที่ร่ำรวย (สิงคโปร์) และประเทศที่ยากจน ผ่านกระแสทางศาสนาทั้งมุสลิม คาทอลิก โปรเตสแตนต์ และพุทธศาสนา

การเสวนาต่อกันและกันทางศาสนาคือเป้าประสงค์เอกของการเสด็จเยือนครั้งนี้ พระองค์ได้เสด็จไปเยี่ยมเด็กจรจัดกว่า 900 คนในความดูแลของพระศาสนจักรคาทอลิกท้องถิ่น พระองค์ทรงปลอบประโลมและทรงให้กำลังใจเพื่อให้พวกเขามีความหวัง

ในบุชาขอบพระคุณพระองค์ทรงวิงวอนขอให้ศาสนิกคาทอลิก มั่นคงและสัตย์ซื่อในสันติภาพและ**ในความหวัง** นี่คือการประสงค์ของพระองค์ตลอดเวลา คือ แสวงหา“สันติภาพและการเสวนาต่อกันและกัน” พระองค์ทรงมีความปรารถนาเช่นกันที่จะส่งเสริมให้ศาสนิกคาทอลิก “สร้างสังคมที่เที่ยงธรรมอย่างแท้จริง” แม้ต้องเผชิญอุปสรรคมากมาย พระองค์ทรงขอร้องพวกเราไม่ให้ติดกับจมปลักเป็นทาสของความล้มเหลว พระองค์ทรงเน้นให้พวกเราเพ่งมองพระเยซูคริสต์และ**หวังไว้ในพระองค์**

พระองค์ทรงเน้นย้ำหลายครั้งหลายคราถึงความสำคัญอันจำเป็นและเร่งด่วนในการกิจของการ “เป็นผู้ช่วยสร้างวัฒนธรรมของสันติ และเป็นผู้ช่วยสร้างความหวัง” สัปดาห์ต่อมา (13 พฤษภาคม) หลังการประกาศสมณโอวาท/สาส์นตราตั้ง ‘Spes non confundit/ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง’ ศาลพระศาสนจักรเพื่อชีวิตภายในได้ประกาศโอกาสที่พวกเราสามารถรับพระคุณการุณย์บริบูรณ์ได้

พวกเราต้องพยายามทำความเข้าใจให้ดีว่าพระพรหรรษาแห่งพระคุณการุณย์เสริมการได้รับอภัยจากศีลแห่งการคืนดี นั่นคือ เมื่อพวกเราทำผิดทำบาป เกิดความไม่เป็นระเบียบ/ความผิดปกติในตัวพวกเรา ตราบใดที่พวกเราไม่เสียใจ ไม่เป็นทุกข์และไม่ขอโทษ ก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้น และแม้การเป็นทุกข์เสียใจและศีลแห่งการคืนดีช่วยให้พวกเราได้รับการอภัย (ได้รับการยกบาป) แต่ความไม่เป็นระเบียบ/ความผิดปกตียังคงอยู่ (ยังมีรอยเปื้อนเปื้อนหลงเหลืออยู่) จนกว่าจะมีการซ่อมแซม ขดไข่ ขดเซย (กิจใช้โทษบาป) ที่สมบูรณ์แบบอาศัยวิธีการและหลักความเชื่อของพระศาสนจักร ด้วยการก้าวเข้าหาทอธารแห่งพระคุณการุณย์ ผ่านทางพระสันตะบิดร อาศัยเจตนารมณ์ ตามคำตรัสของพระเยซูคริสต์ที่ได้ทรงให้ไว้แก่นักบุญเปโตรว่า ‘เราออบกัญแจอาณาจักรสวรรค์ไว้ให้...ทุกสิ่งที่จะแก่ในแผ่นดินนี้ จะถูกแก่ในสวรรค์ด้วย’ (เทียบ มัทธิว 16:19)

ด้วยพระพรแห่งพระคุณการุณย์นี้ พระเยซูคริสต์ทรงสามารถซ่อมแซม พื้นฟู ปรับเปลี่ยน และสร้างดวงใจใหม่ในตัวพวกเราได้ เพื่อร่วมเดินทางแสงบุญไปด้วยกันสู่เป้าหมายสูงสุดโดยมีพระองค์เสด็จอยู่เคียงข้าง ทอธารแห่งพระพรของพระคุณการุณย์อยู่ในพระเมตตากรุณาอันไร้ขอบเขตขององค์เจ้าเหนือหัวเยซูคริสต์ ผู้ทรงมีชัยชนะเหนือความตายและความบาปผิดทั้งหมด นี่คือการหวังที่เชื่อเชิญพวกเราให้ก้าวเดินต่อไปด้วยกัน ในหนทางแห่งการชำระล้างจิตใจอยู่ตลอดเวลา เพื่อมุ่งสู่ความไพบูลย์ของความรัก

[หมวดคำสอน]

ครูคำสอนในบริบทเอเชีย

บิชอบ ฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์

ถ้าปราศจากความเชื่อเข้มแข็งและการบริการด้วยใจของบรรดาครูคำสอนเป็นเวลานานหลายร้อยปี พระศาสนจักรในเอเชียคงไม่เป็นแบบปัจจุบัน ในทวีปกว้างใหญ่ที่มีประชากรมากกว่าสี่พันล้านคน

พระศาสนจักรท้องถิ่นทั่วทวีปเอเชียชื่นชมยินดี เมื่อสมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิสได้แต่งตั้งครูคำสอน เป็นศาสนบริกรฆราวาส ด้วยสมณลิขิต *Antiquum ministerium* (ศาสนบริกรดั้งเดิม) ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2021 ซึ่งปรากฏในพระศาสนจักรแรกเริ่ม ดังที่นักบุญเปาโลเขียนถึงชุมชนที่เมืองโครินธ์ “พระเจ้าทรงแต่งตั้งบางคนให้ทำหน้าที่ต่างๆ ในพระศาสนจักร คือ หนึ่งให้เป็นอัครสาวก สองให้เป็นประกาศก และสามให้เป็นครูอาจารย์ ผู้มีอำนาจทำอัศจรรย์ ผู้รักษาโรค ผู้ช่วยเหลือ ผู้ปกครอง...” (1 คร 12:28) มีหลายรูปแบบในบริการสร้างพระศาสนจักร ของประทานแตกต่างกันในแต่ละคน “พระพรพิเศษมีหลายประการ แต่มีพระจิตเจ้าพระองค์เดียว... ผู้กระทำให้ทุกอย่างในทุกคน” (1คร 12:4-6)

ประมุขสังฆมณฑลเชียงใหม่ และรักษาการณ์ประมุขอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส ได้เสด็จเยี่ยมพระศาสนจักรเอเชียหลายแห่ง เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงและความต้องการ โดยอาศัยการเสด็จเยี่ยมมอริซาล ประเทศเกาหลีใต้ (ค.ศ. 2014) ศรีลังกา และฟิลิปปินส์ (2015) เมียนมาและบังคลาเทศ (2017) ประเทศไทยและญี่ปุ่น (2019) มองโกเลีย (2023) อินโดนีเซีย ปาปัวนิวกินี ดิมอร์ตะวันออก และสิงคโปร์ (2-13 กันยายน 2024) พระองค์ตระหนักถึงครุคำสอนมากมายที่ได้รับใช้ฐานะเป็นประจักษ์พยานชีวิต ครู ผู้แปล (ล่าม) ผู้นำทาง ที่ปรึกษา และคนงานด้านสังคมทั่วทวีปเอเชีย

ทรัพยากรเอเชียมากมายสำหรับการประกาศพระวรสารได้รับการพัฒนาในช่วงหลังสมัชชากายนาวาติกันที่ 2 เช่น หนังสือคำสอนสำหรับชาวคาทอลิกฟิลิปปินส์ (การแปลเป็นภาษาตากาล็อก และเซบูอานอ) หรือหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกในภาษาจีน เวียดนาม เกาหลี เบงกาลี ไทย และภาษาอื่นๆ ในเอเชีย เป็นตัวอย่างที่ทรงเห็นความสำคัญของศาสนบริการด้านคำสอน เพื่อ “การประกาศข่าวดีในโลกปัจจุบัน” (เทียบ สมณสาส์นเตือนใจ ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร *Evangelii Gaudium* ข้อ 163-168) เพื่อ

“พันธกิจของฆราวาส...สะท้อนให้เห็นคุณค่าของคริสตชนที่ดำรงชีวิตอยู่ในโลก สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ... เป็นข้อท้าทายงานอภิบาลที่สำคัญ” (EG102)

ในบทความนี้ขอเสนอของขวัญ 2 ประการ ในกระบวนการสอนคริสตศาสนธรรมในเอเชีย ประการแรกจากสหพันธ์สภาบิชอปเอเชีย (FABC) ที่มาจากสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ได้เสด็จเยี่ยมเอเชีย ในวันที่ 27-29 พฤศจิกายน ค.ศ. 1970 ประเทศปาเกีสถานฟิลิปปินส์ วันที่ 3-5 ธันวาคม อินโดนีเซีย ฮองกง และศรีลังกา ได้นำเสนอวิธีการอภิบาลและการถ่ายทอดความเชื่อ แบบ Pastoral Spiral

และเรื่องที่สอง เน้นเนื้อหาการสอน Renewed integral evangelization (การประกาศข่าวดีแบบบูรณาการที่ได้รับการฟื้นฟู) วิสัยทัศน์นี้มาจากการประชุมระดับชาติฟิลิปปินส์ 20 มกราคม -17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1991 PCP – 2 มีผู้ร่วมประชุม 490 คน ประกอบด้วยบิชอป 94 บาทหลวง 226 ซิสเตอร์ 12 บราเดอร์ 2 และฆราวาส 156 คน

วิธีการ เกสียวอภิบาล (Pastoral Spiral)

พระศาสนจักรท้องถิ่นของเอเชียจินตนาการพันธกิจเป็น

- การมีส่วนร่วมของชุมชนต่างๆ (Communion of Communities)
 - พระศาสนจักรแบบมีส่วนร่วม (A Participatory Church)
 - พระศาสนจักรท้องถิ่นที่อยู่ในวัฒนธรรม (Inculturated local Church) เป็น
- ประจักษ์พยานชีวิตถึงพระเยซูผู้กลับคืนชีพ ดังนั้น สหพันธ์สภาบิชอปเอเชีย สนใจวิธีการอภิบาลแบบนี้ โดยมี 4 ขั้นตอนคือ

1. การไปสัมผัสชีวิต (Exposure-immersion) เข้าไปเสวนาชีวิต ยึดหลักการพื้นฐานแห่งการรับสภาพมนุษย์ (Incarnation) คริสตชนท้องถิ่นแสวงหาการแบ่งปันชีวิตประจำวันกับเพื่อนบ้านและชุมชนต่างๆ

2. การวิเคราะห์สังคม (Social analysis) ชุมชนต่างๆ พยายามประเมินระบบในสังคมด้านศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยสังเกตและวิเคราะห์เหตุการณ์แนวโน้ม ไตร่ตรอง แยกแยะสิ่งที่เป็นผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างรวดเร็วต่อชีวิตมนุษย์ พิจารณาสัญญาณของกาลเวลา เสียงของยุคปัจจุบัน เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ความต้องการ และแรงบันดาลใจของประชาชนและชุมชน

3. มิติการไตร่ตรอง (Contemplative Dimension) ของการประกาศข่าวดีและการพัฒนามนุษย์ ขั้นที่ 3 เป็นการไตร่ตรองความเชื่อ ออกมาจากมรดกด้านวัฒนธรรมและศาสนาของทวีปเอเชีย

โดยการไตร่ตรอง (Contemplation)นี้ ประชาชนค้นพบการประทับอยู่ของพระเจ้าและกิจการภายในข้อเท็จจริงด้านสังคม การไตร่ตรอง แยกแยะ มิได้คิดมิติสังคมด้านลบเท่านั้น แต่มีชีวิตด้านบวก ประกาศด้วย ที่สามารถให้แรงบันดาลใจถึงเรื่องพระเจ้าและจิตวิญญาณ ขั้นนี้ ในกระบวนการทั้งหมด ช่วยคนจนให้มีส่วนร่วมในพันธกิจของพระศาสนจักร เช่น การภาวนา ความพยายามด้านจิตวิญญาณ

4. การวางแผนอภิบาล (Pastoral Planning) การไตร่ตรองด้านเทววิทยา-จิตวิญญาณนำไปสู่ขั้นที่ 4 กล่าวคือ แพลนสามขั้นแรกลงสู่แผนงานภาคปฏิบัติ โปรแกรมการประกาศข่าวดีและการสอนคำสอนที่จำเป็น โดยอาศัยกระบวนการแบบเอเชียที่พระเจ้าเชิญชวนพระศาสนจักรให้ “เป็น” และ “ลงมือทำ”

เราควรสังเกตว่า กระบวนการนี้เป็น แบบเกลียว (Spiral) ต้องซ้ำบ่อยๆ พระศาสนจักรท้องถิ่นในทวีปเอเชีย ได้อุทิศตนตามวิธีการนี้ สู่การประกาศข่าวดีแบบธรรมทูต และครูคำสอนจึงมีบทบาทสำคัญในการทำให้วิสัยทัศน์วงจรรอบีบาลนี้เป็นจริง

การประกาศข่าวดีแบบบูรณาการที่ได้รับการฟื้นฟู

ปัจจุบันพระศาสนจักรสากล และพระศาสนจักรเอเชีย เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญของการประกาศข่าวดีแบบธรรมทูต และการสอนคริสตศาสนธรรม มีดังนี้

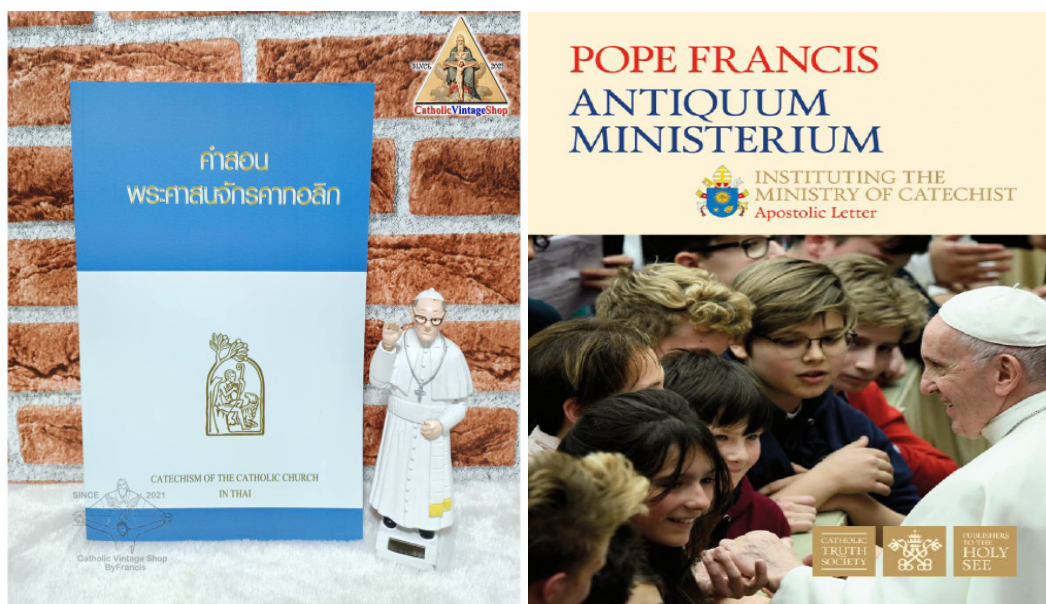
- การอยู่ (Presence) และการเป็นประจักษ์พยานชีวิต
- การอุทิศตนในการพัฒนาสังคม และการทำให้มนุษย์เป็นอิสระ
- การเสวนาระหว่างศาสนาต่างๆ
- การประกาศและการสอนคำสอน
- ชีวิตด้านพิธีกรรม การอธิษฐาน และการรำพึงไตร่ตรอง

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ พันธกิจการประกาศข่าวดีของพระศาสนจักร มีองค์ประกอบหลายประการและหลายรูปแบบ

สมเด็จพระสันตะปาปา ปอล ที่ 6 เห็นว่า “การประกาศข่าวดีหมายถึงการนำข่าวดีสู่ทุกฐานะของมนุษยชาติ” (EN 18) การอยู่และการเป็นประจักษ์พยานชีวิตคริสตชน “ทำให้เกิดการเริ่มต้นการประกาศข่าวดี” (EN 21) กิจกรรมแต่ละวัน การอยู่ด้วยกันในความปรองดอง ชีวิตที่ดีของแต่ละคน การปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน ทั้งหมดเป็น “ประจักษ์พยานความเชื่อ” ที่สำคัญที่ชี้ให้เห็นว่า “การดำเนินชีวิตคริสตชน มีความเชื่อ และคุณค่าอะไรอาศัยการเป็นประจักษ์พยานชีวิต โดยปราศจากคำพูด จะทำให้เกิดคำถามเองในใจของบรรดาผู้ที่เห็นวิถีชีวิต” (EN 21) ใครๆ ก็ปรารถนาและเคารพการเป็นประจักษ์พยานชีวิตแท้

การดำเนินชีวิตในชุมชน แบบเพื่อนบ้านที่ดี โดยมีความมั่นใจในความเชื่อ อุทิศตนเพื่อการพัฒนาสังคม และการทำให้มนุษย์เป็นอิสระ เป็นการรับใช้ที่แท้จริง หมายความว่า การรับใช้ช่วยเหลือคนยากจนที่สุด “คนชายขอบสังคม” (EG 20) การเป็นประจักษ์พยานต่อความยุติธรรม ปกป้องธรรมชาติ การสร้างสันติ การศึกษาและบริการสุขภาพ การส่งเสริมชีวิตครอบครัว และการปกครองที่ดี การเสวนากับศาสนาอื่นๆ (RM 55)

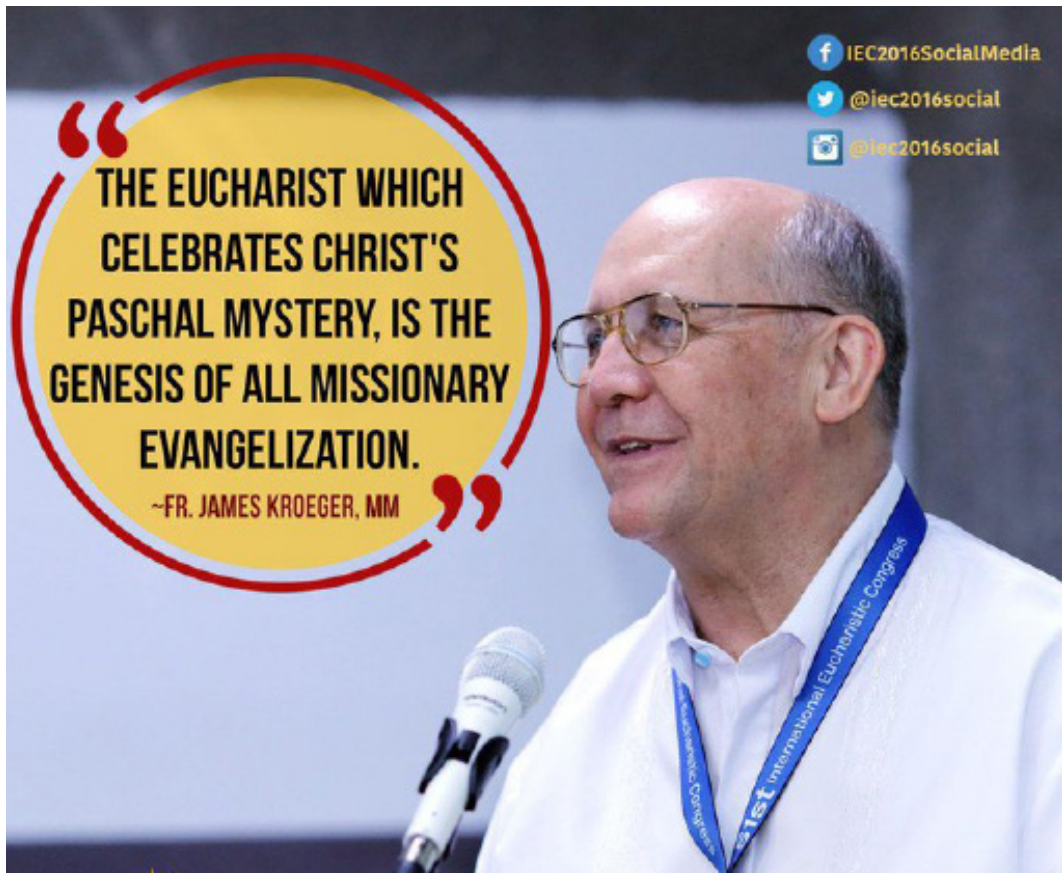
การสอนคำสอนด้านธรรมทูต การเทศน์ การสอนคำสอนเรื่องชีวิตคริสตชน การสอนเนื้อหาความเชื่อ พุดสั้นๆ คือ การบอกเล่าเรื่องพระเยซูเจ้า เมื่อพระจิตเจ้าทรงเปิดประตูและโอกาสที่เหมาะสม เราก็เล่าเรื่องพระเยซูเจ้า ดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับความเชื่อ เป็นขบวนการส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไป

ท้ายสุด การประกาศข่าวดีและการสอนคำสอน ต้องรวมถึงชีวิตด้านพิธีกรรม การอธิษฐานภาวนา และการรำพึงไตร่ตรอง ไม่มีใครปฏิบัติพันธกิจของพระศาสนจักรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปราศจากความเชื่อเข้มแข็งและชีวิตภาวนา การประกาศข่าวดีต้องการคนศักดิ์สิทธิ์ ผู้รักพระเจ้า นี่เป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับผู้ประกาศข่าวดีทุกคน

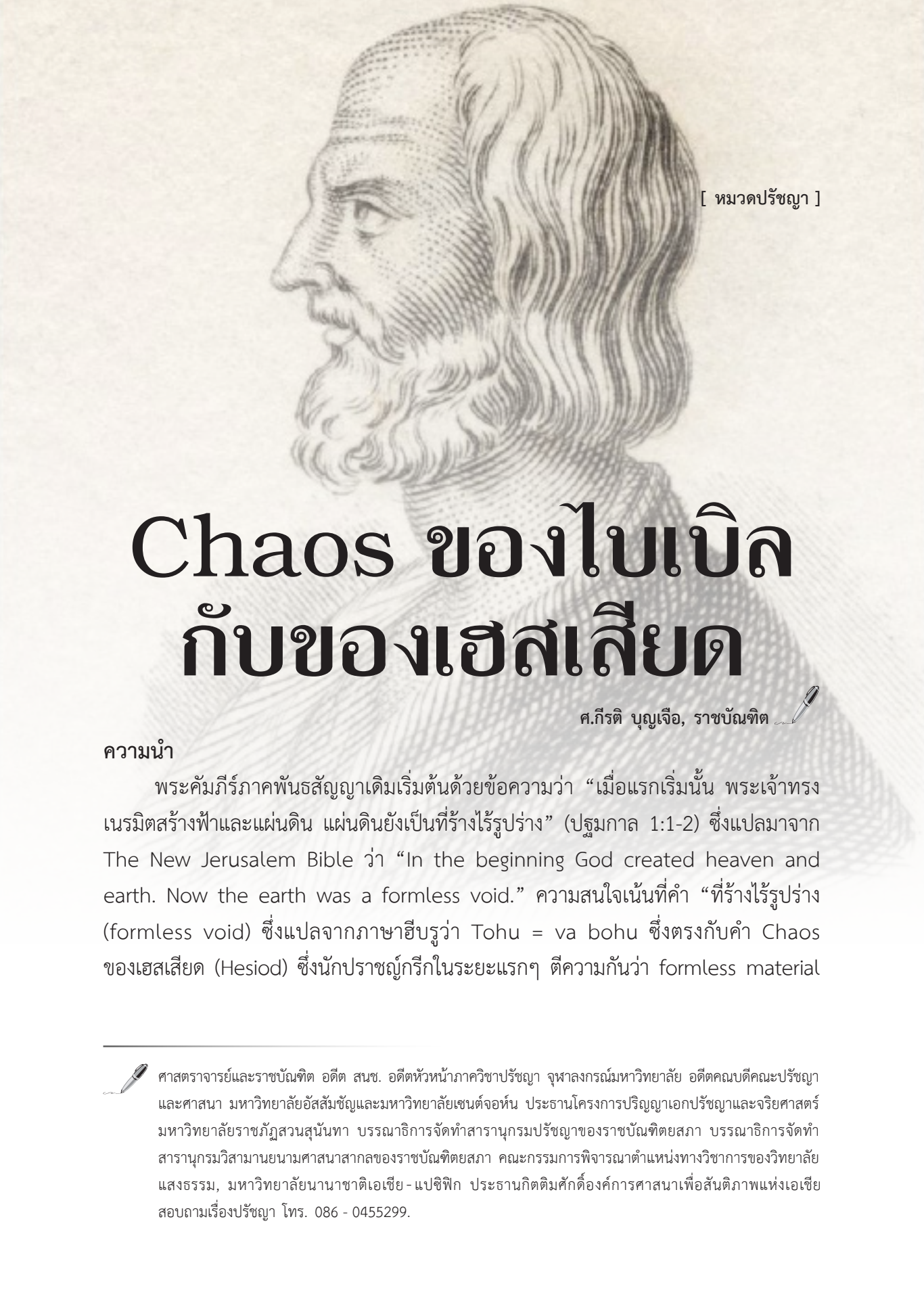
ความเข้าใจการประกาศข่าวดีทั้ง 5 มิตินี้ เป็นการส่งเสริมและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน พระสันตะปาปาปอลที่ 6 ได้แนะนำทันเวลา ว่า “การให้คำนิยามเพียงส่วนหนึ่ง ที่ไม่ครบถ้วนนั้น ไม่อธิบายให้เห็นลักษณะแท้จริงของการประกาศพระวรสาร ซึ่งมีความสลบซับซ้อน ความมั่งคั่ง และพลวัต (Dynamism) หรือถ้าอธิบาย ก็อธิบายโดยเสี่ยงต่อการทำให้ความหมายของการประกาศพระวรสารจืดจาง และบิดเบือนความจริง” (EN 17)

ดังนั้น ความคิดเดิมเรื่อง พันธกิจของพระศาสนจักร ต้องปรับปรุงมิใช่เป็นองค์ประกอบเรื่องความยุติธรรมสังคม การเสวนาระหว่างศาสนาต่างๆ การสร้างสันติภาพ การศึกษา การบริการสุขภาพ ประจักษ์พยานชีวิต ฯลฯ ที่ถูกถือว่เป็นการเตรียมสู่การประกาศข่าวดีทั้ง 5 มิติ องค์ประกอบสำคัญ (Principal elements) เป็นรัฐธรรมนูญของการเข้าใจแบบบูรณาการของการสอนคำสอน ขยายพันธกิจด้านการประกาศข่าวดี ธรรมชาติด้านธรรมชาติของพระศาสนจักร สมาชิกทุกคนที่ได้รับศีลล้างบาปของพระศาสนจักร คือ ผู้ประกาศข่าวดี (Evangelizer) ไม่ว่า ฆราวาส ผู้รับศีลบวช หรือนักบวช (ผู้ได้รับเจิม) ดังนั้น ครุคำสอนก็รับใช้พันธกิจของพระศาสนจักร ในวิธีที่ไม่เหมือนใคร

พระศาสนจักร ทั้งทวีปเอเชีย และที่อื่นๆ ตีใจที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส ได้แต่งตั้งศาสนบริการครูคำสอนในพระศาสนจักรเป็นทางการ พระองค์สะท้อนความรู้สึกของ สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 ว่า “ครูสอนคำสอนทั้งชายและหญิงจำนวนมากที่ได้รับใช้งานการ แพร่ธรรมให้กับประเทศอย่างดียิ่งนั้น สมควรได้รับคำชมสรรเสริญ” (AG 17) ให้เราภาวนา พร้อมกับพระสันตะปาปาฟรานซิส “เราต้องไม่ปล่อยให้ความชื่นชมยินดีแห่งการประกาศ พระวรสารถูกขโมยไป” (EG 83)

แปลจาก วารสาร World mission,
ตุลาคม 2022 เล่มที่ 371 หน้า 14-17
บาทหลวงเจมส์ โกรเกอร์ ธรรมทูตอเมริกัน
ได้รับศีลบวช 1975 ทำงานในประเทศฟิลิปปินส์ 43 ปี

[หมวดปรัชญา]

Chaos ของไบเบิล กับของเฮสเลียด

ศ.กิริติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

ความนำ

พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมเริ่มต้นด้วยข้อความว่า “เมื่อแรกเริ่มนั้น พระเจ้าทรง
เนรมิตสร้างฟ้าและแผ่นดิน แผ่นดินยังเป็นที่ร้างไร้รูปร่าง” (ปฐมกาล 1:1-2) ซึ่งแปลมาจาก
The New Jerusalem Bible ว่า “In the beginning God created heaven and
earth. Now the earth was a formless void.” ความสนใจเน้นที่คำ “ที่ร้างไร้รูปร่าง
(formless void) ซึ่งแปลจากภาษาฮีบรูว่า Tohu = va bohu ซึ่งตรงกับคำ Chaos
ของเฮสเลียด (Hesiod) ซึ่งนักปราชญ์กรีกในระยะแรกๆ ตีความกันว่า formless material

ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อติต สนข. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตคณบดีคณะปรัชญา
และศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ประธานโครงการปริญญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสภา บรรณาธิการจัดทำ
สารานุกรมวิสามานยนามศาสนาสาทุกของราชบัณฑิตยสภา คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของวิทยาลัย
แสงธรรม, มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย
สอบถามเรื่องปรัชญา โทร. 086 - 0455299.

แต่ต่อมาวิจารณ์กันว่าน่าจะแปลว่า all-forms material ซึ่งเป็นการตีความของเพลโทว์ และแอร์เรสทาทัส อย่างเช่นในบทสนทนา Phaedrus ของเพลโทว์ สรุปได้ว่า Chaos ของเฮสเสียดเป็นสิ่งมีมาเองแต่นิรันดร์ ถ้ามีพระเจ้าสูงสุด พระเจ้าก็เป็นส่วนหนึ่งของ Chaos ไม่ใช่ผู้สร้าง Chaos ส่วนคัมภีร์ไบเบิลกล่าวชัดเจนว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้าง Chaos

Phaedrus ในบทสนทนาของเพลโทว์เป็นคนละคนกับ Phaedrus or Phaeder นักประพันธ์ภาษาละตินที่มีชื่อเต็มว่า Gaius Julius Phaedrus ที่เป็นทาสจากเทรซเซีย ถูกนำตัวมาขายที่กรุงโรมและปลดปล่อยเป็นพลเมืองโรมันเพราะมีความรู้สูง แต่งประพันธ์หนังสือนิทานสอนจริยธรรม 5 เล่ม นิทานส่วนมากปรับปรุงจากนิทานอีสปแต่งใหม่เป็นคำกลอนภาษาละติน ส่วน Phaedrus ของเพลโทว์นั้นเป็นชาวเอเธนส์ ลูกศิษย์ของซาคเรอติส ถกปัญหากันเรื่องวิญญาณอมตะของมนุษย์ตามความเชื่อของเพลโทว์ในขณะนั้น บรรยากาศของการสนทนาคือริมฝั่งของแม่น้ำ Ilissus ที่ไหลอ้อมกรุงเอเธนส์ ในตอนบ่ายที่อากาศสดชื่นเย็นสบาย และอาจารย์ซาคเรอติสกับลูกศิษย์พีเดริสก็ถือโอกาสใช้ธรรมชาติอันงดงามนี้สนทนากันเรื่องวาทศิลป์อันแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ วาทศิลป์เทียมที่ใช้เล่ห์เหลี่ยมตรรกวิบัติเพื่อเอาเปรียบและเอาชนะกันด้วยโวหารหลอกล่อ กับวาทศิลป์แท้ที่ตั้งอยู่บนฐานของความจริงที่รู้จักจริงตามหลักตรรกะแท้ ทั้งนี้ก็เพราะมนุษย์คือปัญญาในร่างกายเปรียบเหมือนสารถีขับเคลื่อนรถเทียมม้า 2 ตัว ตัวหนึ่งเป็นม้าพยศ อีกตัวหนึ่งเป็นม้าเชื่อง ใช้งานและเชื่อตรงต่อสารถีอันได้แก่ชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตายในร่างกายหนึ่งที่สลายตัวไปหลังจากที่วิญญาณอมตะหลุดลอยออกจากร่างไปแล้ว วิญญาณและร่างกายจึงต่างก็เป็นองค์ประกอบของมนุษย์คนหนึ่งๆ

บทสนทนา Phaedrus

Edward Caird, The Evolution of Theology in the Greek Philosophers, p.215 ฝากหลักฐานไว้ว่า “ดังปรากฏในบทสนทนา Phaedrus ว่า เพลโทว์เชื่อว่าวิญญาณเป็นหลักการของทุกสิ่งขนาดที่ว่าการเคลื่อนทั้งหมดจะต้องออกมาจากหลักการนั้น ไม่ว่ากัมมันตภาพ (activity) และการทำจริงของมันตภาพ (actuality of that activity) มันเป็นเรื่องมีอยู่อย่างสากลจริงๆและในเวลาเดียวกันก็มีอยู่อย่างเฉพาะหน่วยจริงๆ มันกำหนดตัวเองให้มีอยู่และไม่ถูกกำหนดโดยสิ่งใดเลย และด้วยเหตุผลนี้วิญญาณแต่ละดวงจึงเป็นสิ่งไม่รู้ตายตลอดนิรันดร์ เมื่อเป็นเช่นนี้วิญญาณจึงมีลักษณะทั้งหมดที่เพลโทว์ให้ไว้กับโลกแห่ง

มโนคติ หรือมิฉะนั้นก็ต้องถอดจากมโนคติสากลมาสวมใส่ไว้ให้กับวิญญาณทั้งหลายได้ เพื่อให้มีฐานะเป็นหลักการสุดท้ายของการมีอยู่และการรู้” เมื่อเป็นเช่นนี้จึงสรุปขยายผลต่อไปได้ว่า ในบทสนทนา Phaedrus เพลโทว์ได้แสดงความอึดอัดอะไรไว้ที่ตนเองและรู้สึกว่าคุณเองไม่มีอายุยืนพอจะปรับปรุงแก้ไขแล้ว แต่คอยให้ทายาทปรัชญาคิดทำต่อไปในฐานะศิษย์บูชาครู เพื่อให้รู้ชัดเจนในเรื่องนี้จำเป็นต้องหวนกลับไปดูบทสนทนา Phaedrus เพียงเพื่อจับประเด็นและเดาอารมณ์ความรู้สึกของเพลโทว์และของแอร์เรสทาเทิลส์ที่ไล่จับประเด็นของเพลโทว์มาจนถึงบทสนทนานี้

ผู้เชี่ยวชาญงานเขียนของเพลโทว์มีความหนักใจที่จะกำหนดเวลาเรียบเรียงบทสนทนานี้ แต่ที่สุดก็ลงความว่าเป็นงานเขียนช่วงหลังของชีวิต ขณะที่ความคิดใหม่พุ่งพรูโดยไม่มี ความหวังว่าจะมีเวลาชี้แจง

โอกาสที่กระตุ้นให้ซาคเชรอติสได้ถูกปัญหาอดเยียมนี้ เพลโทว์ได้เลือกบรรยากาศที่งดงามที่สุดของซานเมือง แล้วเติมแต่งระบายนีหุหรานยากที่จะกำหนดบรรยากาศจริงที่เป็นไปได้ คอรัณฟอร์ดใน Cornford, F.M. *Principium Sapientiae*, p.66. ได้แสดงความรู้สึกเรื่องนี้ไว้ว่า บทนี้บทเดียวในบรรดาบทสนทนาของเพลโทว์ทั้งหมดที่กำหนดให้ซาคเชรอติสแสดงความคิดเห็นในที่โล่งแจ้งตามธรรมชาติของชนบท ซาคเชรอติสถึงกับระบายนความรู้สึกว่าเป็นบรรยากาศแปลกใหม่สำหรับตน เพราะแต่ก่อนมาซาคเชรอติสไม่ชอบท้องทุ่งและพฤษชาติ เพราะไม่มีประสาทรับรู้ความไพเราะจากเสียงจักจั่นเซ็งแซ่ ลำน้ำไหลรินงดงามด้วยการประทับอยู่ของทวยเทพและเทพธิดา ซาคเชรอติสค่อยๆ ตกในภวังค์และได้รับการคลอให้เพื่อพูดเป็นภาษาวิเจียแจ้วที่สร้างความประทับใจให้แก่พีเดริสที่อยู่เคียงข้างและแปลกใจมากที่ซาคเชรอติสพูดอย่างที่ไม่เคยพูดเช่นนี้มาก่อน

เพลโทว์ได้สร้างสถานการณ์ให้กับบทสนทนาที่ชอบที่สุดนี้ โดยสมมุติให้ซาคเชรอติสต้องเดินทางด้วยธูระที่ไม่เปิดเผยทางภาคใต้ของกรุงเอเธนส์โดยต้องผ่านแม่น้ำ Ilissus สวนทางกับพีเดริสที่เป็นศิษย์ก้นกุฎิคนหนึ่งที่กำลังมุ่งหน้าออกจากเมืองยามบ่ายมุ่งสู่แม่น้ำอ้อมเมือง จึงได้หยุดพักทายกันและอวดว่าตนได้ใช้เวลาตลอดเช้านั่งฟังลายเสียด (Lysias) ปาฐกถาภาษาทวิวาตศิลป์ วางแผนว่าจะไปนั่งทบทวนที่ริมฝั่งน้ำ หากสนใจก็ให้ไปด้วยกันและจะเล่าให้ฟังทั้งหมด แต่ซาคเชรอติสได้สังเกตเห็นม้วนปาปิรัสได้รักรัและอยากอ่านที่จดมากกว่าที่จำได้ จึงรีบตักปากรับคำเชิญ พบค่ายพักแรมอยู่ใกล้ก็เข้าไปจับจองและเริ่มศึกษาทันที ลายเสียดเป็นบุตรชายของเซฟเฟอเลิส (Cephalus) ซึ่งเป็นพ่อค้าร่ำรวยและศิษย์คนหนึ่งของซาคเชรอติส ลายเสียดได้ไปเรียนวาทศิลป์มาจากอิตาเลียและตั้งสำนักสอนที่เอเธนส์

ครั้งนี้ได้ศาลาพักคนเดินทางและหาที่นั่งได้เหมาะสมแล้ว พีเดริสก็คลี่แผ่นกระดาษบันทึกให้ซาคเซรอติสอ่านตามต้องการและเริ่มเล่าจากความจำว่า เป็นประเด็นฮิตที่ชาวเอเธนส์กระหายที่จะฟัง จึงมีผู้ร่วมฟังมาก เป็นสุนทรพจน์เปรียบเทียบระหว่างความรักกับความใคร่ที่บุรุษคนหนึ่งพึงมีต่อเด็กหนุ่มคนโปรดของตน จับความได้ว่าถ้ามีความใคร่ก็มุ่งปฏิบัติตามที่ความใคร่จะสั่ง เวลาผ่านไปแล้วก็รู้สึกเสียดายยังไม่อ้มและระบายอารมณ์หงุดหงิดกับคนรอบข้าง ส่วนผู้มีความรักเสียสละจะทำอะไรก็คิดรอบคอบเสียก่อน จึงไม่มีอะไรจะต้องเสียตายหรือเสียใจ รักษาอารมณ์อย่างเสมอดั้นเสมอปลาย และเมื่อเด็กของเขาไปเข้ากลุ่มเพื่อนฝูงเขาก็จะไม่แสดงอาการหึงหวงซึ่งจะทำให้เด็กของเขาเสียอนาคต เพราะความรักแท้ย่อมเกิดผลดีแก่กันและกัน

พีเดริสอยากฟังคำวิจารณ์ของซาคเซรอติส แต่ซาคเซรอติสพูดเชิงสัพยอกว่า “จะบ้าหรือไง จะให้มาวิจารณ์ผู้มีชื่อเสียงระดับโลกกลับหลัง ไปไหนมิต้องเอาป๊อบคลุ่มหัวหรือไม่วุดเล่นนะ จะเสนอความเห็นต่างมิดีกว่าหรือ ฟังแล้วเอาไปเปรียบเทียบกันดูว่า ตั้งอยู่บนฐานกระบวนทรรศน์ต่างกันอย่างไรจึงต้องคิดต่างกัน อยากเปลี่ยนก็ให้พิจารณาเปลี่ยนฐานเสียก่อนจะดีกว่าไหม เอาละฟังดีๆ

เพื่อความกระชับเรามาตกลงคำนิยามกันเสียก่อน คนเราทุกคนเกิดมามีสัญชาตญาณอยากได้ (hybris) คู่กับความรู้อย่าง (gnosis) ทุกระดับและทุกอย่างไม่ว่าจะอยากได้หรือไม่อยากได้ก่อนที่จะตระหนักว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์หรือให้โทษ (sophrosyne) หรือไม่ หากได้สำนึกก่อนแล้วจึงตัดสินใจอีกทีหนึ่ง หากตัดสินใจตามมโนธรรมความอยากนั้นก็ได้อีกว่าความรัก (love) หากตัดสินใจตรงข้ามกับมโนธรรมก็เรียกว่าความใคร่ (pleasure) ในกรณีของความใคร่เด็กผู้ชายเขาจะอยากให้เด็กที่เขามีความใคร่เป็นคนพินอบพิเทาว่านอนสอนง่าย ไม่ยอมให้คบหาสมาคมและไม่ให้รู้ปรัชญา เพื่อให้ใจง่เงาะดักดานเกียจคร้านหลังยาว สุขภาพอ่อนแออ่อนแอไร้คุณค่า ครั้นเมื่อหน่ายแล้วก็ทิ้งขว้างปล่อยปละละเลยตามยถากรรมให้ช่วยตัวเองอย่างอนาถใจ หากเขารักเด็กคนใดจริงเขาจะต้องดูแลให้เด็กนั้นเติบโตขึ้นตามธรรมชาติในบรรยากาศของครอบครัวของเขา คอยดูแลเมื่อขัดสนเพื่อช่วยแก้ปัญหาจนกว่าเขาจะเป็นตัวของตัวเอง สรุปได้ว่าหากรักแท้ก็จะทำทุกอย่างตรงข้ามกับกรณีของผู้มีความใคร่

ซาคเซรอติสจบการระบายความคิดของตนอย่างปราบปลื้มเต็มอ้ม รู้สึกว่าพูดได้ดีกว่าที่คิดว่าตัวเองสามารถ จึงถวายพรแด่เทพในท้องที่ที่ช่วยคลี่คลายให้ระบายความคิดออกมาได้อย่างนี้ แต่พีเดริสกลับคิดว่าฟังเพลินและยังไม่อ้ม ยังอยากฟังต่อ จึงหาเหตุผลถ่วงเวลาให้

ซาคเชอธิสอย่าเพิ่งคิดรีบกลับบ้าน เพราะยังมีภารกิจสำคัญอีกอย่างที่จะต้องทำให้ได้ก่อนกลับบ้าน เพราะทั้งตัวซาคเชอธิสเองและลายเซียสได้เข้าใจผิดแล้วกล่าวผิดๆเชิงผรุสวาทต่อเทพแห่งความรักคือองค์กามเทพ ริมเม้นนั้นแหละเป็นที่เหมาะสมที่จะประกอบพิธีชดใช้บาป (Palinode) ด้วยการกล่าวสดุดีส่วนที่เป็นมงคลเป็นการแก้เคล็ด ซึ่งซาคเชอธิสเห็นด้วยอย่างเต็มที่ โดยสรรกถาสรรเสริญคุณความดีของเทพแห่งความรักด้วยสุนทรพจน์ ซึ่งฟีเดริสก็ได้ถือโอกาสบันทึกไว้ ดังความใน Guthrie, A History Greek Philosophy, vol.4, p.401 ความว่า กามเทพ (Eros) ทรงแสดงความรักแท้แก่นมนุษย์อย่างบ้าคลั่ง (Divine Madness) อย่างน้อยใน 3 เรื่อง คือ 1. การพยากรณ์แม่นยำที่ทรงคุณค่า 2. รัปพิธีล้างมลทิน (purificatory rite) ที่ช่วยให้มนุษย์พ้นมลทินและสบายใจไปตลอดชีวิต 3. ช่วยคลี่คลายจิตใจให้สร้างผลงานอมตะแห่งความรัก ทั้งนี้ก็เพราะมนุษย์มีวิญญาณอมตะอย่างเทพ จึงสื่อความหมายนิรันดร์กับเทพได้ และกามเทพก็มีได้ละเลยปล่อยให้คุณสมบัตินี้เป็นหมันต่อด้วยการบรรยายความเชื่อเรื่องอมตภาพของวิญญาณแต่ละดวงที่มีมาอย่างนิรันดร์ในเคออส (Chaos) ไม่ใช่วิญญาณเฉพาะดวงเลียนแบบวิญญาณสากลที่มีมาแต่นิรันดร์ ซึ่งก็เท่ากับว่าวิญญาณสากลเท่านั้นเป็นอมตะ อันเป็นความคิดใหม่ล่าสุดในชั้นปลายชีวิตของเพลโทว์ที่ถือโอกาสมาห้อยไว้เพื่อฝากไว้ให้ทายาทปรัชญาของตนพัฒนาต่อไป ซึ่งแอร์เรสทาเกล็ดจะตอบสนองอย่างเฉียบขาดว่าไม่มีวิญญาณอมตะสากล แต่มีวิญญาณอมตะเป็นดวงๆ ในเคออส

เพลโทว์กับวิญญาณอมตะในเคออส

245c วิญญาณแต่ละดวงเป็นอมตะเพราะวิญญาณแต่ละดวงมีความจำเพาะของตัวเอง ตรงนี้เป็นการเน้นธรรมชาติแท้ของวิญญาณ ซึ่งก็ตรงกับข้อสังเกตของพระพุทธเจ้าว่าธรรมชาติแท้ของวิญญาณคือสันตติ (continuity) ไม่ใช่สักแต่ว่ามีปัญญา เพราะวิญญาณกับอมตภาพเป็นคนละนิยาม แต่การสืบเนื่องหรือสันตติเรียกร้องให้ต้องมีอยู่ต่อไปอย่างไม่รู้จบ นอกเสียจากว่าจะมีผู้ทรงสรรพฤทธิ์จากภายนอกที่ทรงฤทธิ์ถึงขนาดบันดาลให้มีเป็นขึ้นมาจากความเปล่าได้ จึงสามารถบันดาลให้สิ่งมีเป็นหยุดมีเป็นได้ ปัญหาที่ทั้งเพลโทว์และพระพุทธเจ้าต้องตอบประสบการณ์ของคนทั่วไปว่าทำไมแต่ละคนเกิดมาเป็นคนโดยไม่รู้ว่าวิญญาณ (soul) ของตนมีอยู่ก่อนแล้ว ก็ตอบได้ว่าเพราะบุญไม่พอ ถ้าพอก็จะรู้อดีตชาติของตนเองและของผู้อื่นได้มากน้อยแล้วแต่บุญบาปมี ศาสนาคริสต์และศาสนาเทวนิยมอื่นๆ แก้ปัญหาโดยสอนว่าวิญญาณของมนุษย์แต่ละคนเริ่มมีในครรภ์มารดาโดยการสร้างของพระผู้เป็นเจ้าเฉพาะคน

และจะมีชีวิตต่อไปเป็นนิรันดร์หรือไม่ก็แล้วแต่น้ำพระทัยจะทรงโปรดอย่างไรต่อไปก็ได้ แต่เพลโทว์ไม่มีความคิดเรื่องพระผู้สร้างถึงปานนั้น จึงคิดมาทางแนวคิดของพระพุทธเจ้ามากกว่า

เพลโทว์เชื่อว่าแต่แรกเริ่มเดิมที มีวิญญาณอย่างอิสระจากสสารมากมายแต่ก็มีจำนวนจำกัด วิญญาณเป็นปัญญาที่มีคุณภาพต่างกัน โดยปัญญาของแต่ละดวงเป็นหลักการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง เป็นการกำหนดปัจจัย (efficient cause) ของตัวเองและรับผิดชอบตัวเองอย่างเต็มที่ วิญญาณดวงหนึ่งเปรียบได้กับรถศึกเทียมม้ามีปีกคันหนึ่งที่วิ่งในอากาศตลอดเวลาไม่รู้เหน็ดเหนื่อย ม้าบินเหล่านี้เชื่อคำสั่งของสารถิกมี ชัดขึ้นจนปีกหลุดก็มี ปีกหลุดบินต่อไปไม่ได้ก็ตกลงดิน จมในร่างกายเป็นร่างมนุษย์ก็เกิดเป็นคน ที่เกิดในร่างสัตว์ก็มี แลเกิดในร่างพืชก็มี ได้ชื่อว่าสัตว์โลก เจริญงาน และชีวิตอินทรีย์ รวมเรียกว่าสิ่งรู้ตายเมื่อวิญญาณออกจากร่างเรียกว่าตาย

246d ตอนหนึ่งระหว่างบรรยาย ซาคเชรอกิสนั่งสงบนิ่งเหมือนกับเข้าฌาน ออกจากฌานแล้วก็เล่าประสบการณ์ว่า วิญญาณของตนออกจากร่างไป บังเอิญเป็นวันแพเรตัทศนาจรหมื่นปีครึ่งของวิญญาณก็เลยถือโอกาสเข้าร่วมด้วย ขบวนแพเรตแบ่งออกเป็น 11 ขบวน แต่ละขบวนมีเทพองค์หนึ่งของสภาออลิมเปียสนาขบวน Hestia เทวีแห่งเตาไฟซึ่งไม่ยอมนำขบวน) ตามติดด้วยบรรดาจิตบริสุทธิ์ ตามด้วยจิตที่เป็นวิญญาณ ตามด้วยโอปาติกะ daimones ประเภทต่างๆ แพเรตทั้ง 12 ขบวนต่างดาหน้าบินสูงขึ้นในท้องฟ้า เหนือเร็วช้าต่างกันตามพลังที่มีเป็นทุนอยู่ ครั้นถึงเขตแบ่งสวรรค์กับสวรรค์ชั้นฟ้า จะผ่านเขตได้ต้องใช้พลังมากเป็นพิเศษ ส่วนน้อยของขบวนแพเรตผ่านเข้าไปได้ ส่วนที่ฝ่าไม่ผ่านก็ได้แต่บินนอกเขตมองเข้าไปดูภายในหรือยืนสักระยะโงกหน้าได้เพียงหน้าพยายามดูเท่าที่จะทำได้ จนเหนื่อยอ่อนหมดเรี่ยวแรงก็ยอมตกกลับลงสู่พื้นดิน ซาคเชรอกิสเป็นหนึ่งในนั้น แล้วก็ตื่นจากภวังค์เล่าประสบการณ์ให้ฟัง รับรู้พลังของตนว่ายังมีไม่พอ จำต้องคิดเสริมพลังเพื่อครั้งต่อไปด้วยการสะสมความดี ความงาม และความจริง สามสิ่งนี้เป็นอาหารแท้ของเทพซึ่งก็เสื่อมได้ด้วยความเลว ความน่าเกลียดและความเท็จ ในเขตสวรรค์มีแต่ความเป็นจริงแท้ล้วนๆ ที่มองไม่เห็น สัมผัสไม่ได้ ต้องรู้ได้ด้วยปัญญาเท่านั้นซึ่งมีคุณธรรมบานพับสี่ (the Four Cardinal Virtues) เป็นเกณฑ์รับรอง คือ ความรอบรู้ ความกล้า ความพอเพียง และความชอบธรรม ดวงจิตบริสุทธิ์ที่ดีทั้งสามแท้และจริงแท้เท่านั้นจึงจะผ่านแดนเข้าไปได้สุดตัวและมีสิทธิ์เลี้ยงฉลองกันด้วยอาหารทิพย์จนอิ่มหนำแล้วก็เสด็จกลับวิมานส่วนตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตาม

เดิม จิตที่บริบูรณ์พร้อมเปรียบได้กับรศีกที่มีพลังรวมบริบูรณ์ของสารถึคือปัญญา และม้าเทียมที่ตึบริบูรณ์ท้ังคู้ ส่วนความบริบูรณ์ของร่างกายซึ่งได้แก่ตัวรศีกน้ันไม่เกียว หากไม่บริบูรณ์ก็รอกเกิดใหม่เพื่อไ้ร่างใหม่ แต่เมื่อวิญญานถอดร่างแล้วร่างกายก็ไม่มีคามหมาย เพราะไม่เป็นส่วนหนึ่งของจิตที่ถอดร่าง ตัวรศีกจึงได้แก่องค์ประกอบของจิตซึ่งประกอบด้วยสัณษัตถยานรดับต้งๆและคุณภาพของวิญญานแต่ละดวง

วิญญานคือสันตติ

ไม่ควรล้ิมว่า พียกบทสนทนาของเพลโทว์ให้เป็นความคิดของชาคเชรถิสน้ี แท้ที่จริงเป็นความคิดของเพลโทว์เองแทบท้ังล้ัน และแอร์เรสทาทถึล้เข้าใจดีว่าเป็นความคิดช่วงปลายชีวิตของเพลโทว์อาจารย์ของคนที่กำลังฝากมรตคความคิดไว้ให้ผู้สมครใจเป็นทายาทปรัชญาจะต้องเอาไปทำหน้าที่ทายาทคิดต่อ ด้งน้ันแอร์เรสทาทถึล้มีสัทธิจะถึว่าอาจารย์เพลโทว์ของตนักำลังเกยต้ันเคออสท้ังๆ ที่อยากจะไปให้ถึถึงโลกอส แต่เพลโทว์มีเวลาไม่พอสำหรับสละสางรื่องน้ี จะทำอยางไรดี

248c ผลของการเข้าภวังค้วันน้ัน ยังออกมาเป็นรื่องเล่าเกียวกับความเชือรื่องเวียนว้ยตายเกิด (reincarnation) ของเพลโทว์ในช่วงเวลาน้ันว่า แต่ละขบวนแพเรตมีจิตที่มีคุณสมบัตัแตกต่างกันมากมายและเป็นจำนวนมากในแต่ละระดับ ซึ่งมองไม่ออกในขณะเริ่มเคลือนขบวน ต้องรอให้ผู้นำขบวนข้ามเขตเข้าแดนสรวงสวรรคแล้ว ต่อจากน้ันจะเห็นชดัมีจิตจำนวนหนึ่งข้ามแดนตามผู้นำขบวนเข้าไปเสวยบรมสุขอยางปกติ จิตจำนวนหนึ่งข้ามเข้าไปไม่ได้ ไ้แต่สอดศัรชะเข้าไปห้อยต้งแต่งอยูกักหนึ่งและทำใจได้ ยอมถอยออกมาและกลับไปทำหน้าที่เดิมเพื่อสละสมบารมีไว้ลองข้ามคร้ังต่อไป ซึ่งจิตของชาคเชรถิสต้วแทนของเพลโทว์อยูกในจำนวนน้ี จิตจำนวนหนึ่งไม่ยอมจำนน ดันทุรังจนหมดแรงปึกหลุด ตกลงสู่ปฐพีพบร่างเดิมก็ไ้เข้าอยางผิดหวังที่จิตเลื่อม ที่ไม่พบร่างเดิมก็กลายเป็นโอปาตึกะแย่งกันหาร่างเกิดใหม่อยางทุลัททุเล หากไม่รู้จักทำใจให้สงบด้วยปรัชญาที่ถึถ้อง จิตก็จะวุ่นวายกระวนกระวายใจไม่รู้ว้ย

249d รักแท้น้ันคือฉันใด รักแท้คือสัณษัตถยานของปัญญา รักไม่แท้เป็นสัณษัตถยานของอารมณที่ต่ากว่าปัญญา เมื่อปัญญาเข้าถึถึงความจริง ปัญญารู้สึกชื่นใจอยางสูงส่ง (sublimely) และอยากชื่นใจอยางน้ีอีก เป็นสัณษัตถยานของปัญญาเพราะปึกเติบโตใหญ่ในตัวม้าเทียมของรศีกแล้ว ปัญญาหรือสารถึจะมองหาโดยรอบต้วเพื่อไ้ถึทิศทาง ก็หาพบใน

เทพหัวหน้าขบวนแพเรดของตนเอง ใครรักความงามของเทพชูสก็เอาชูสเป็นต้นแบบของความ
จริงและความดีของตนก็จะทุ่มเทให้กับปรัชญาอย่างมีความสุข ใครรักความงามของเทวีเฮียร์
เรอ (Hera) เป็นต้นแบบของความจริงและความดีของตนก็จะทุ่มเทให้กับงานบริการสังคม
อย่างมีความสุข เขาทุ่มเทให้กับอุดมการณ์ของเทพที่เขารักแท้และรู้ดีกว่าเทพต้นแบบของเขา
ก็รักเขา เขามีความรักอย่างบ้ำระห่ำและมีความสุขอย่างบ้ำระห่ำซึ่งผู้เข้าไม่ถึงจะไม่เข้าใจเขา
และคิดว่าเขาบ้ำจริง ๆ แต่มันเป็นความบ้ำระห่ำในรหัสธรรม (captured in the mystery)
สัญชาตญาณมีด้วยกัน 4 ระดับ คือ ระดับรักษาสถานภาพของสสาร ระดับรักษาศีวิต ระดับ
รักษาเผ่าพันธุ์ และระดับรักษาความสุขสูงสุดของปัญญา ผู้เข้าถึงรหัสธรรมย่อมไม่โอ้อวดเพื่อ
ยกย่องตัวเอง ผู้ยกย่องตัวเองคือผู้เข้าไม่ถึง เฟลโทว์ตอนปลายชีวิตน่าจะเข้าถึงระดับหนึ่ง
แอร์เรสทาเทิ้ลจึงได้ยกย่องอย่างจริงจังและบริสุทธิ์ใจ

245c ยืนยันว่า All nous is immortal ปัญญาทุกดวงเป็นอมรรตัย เป็นความคิด
ใหม่ในช่วงนี้ของเฟลโทว์ คือ จิตที่เป็นปัญญามีความรู้และความจำอย่างสันตติอิสระของตัว
เองเป็นดวงๆ ไป เป็นความคิดแหวกแนวออกจากทฤษฎี โลกแห่งมโนคติเท่านั้นที่เป็นสากล
ไม่เปลี่ยนแปลงคงอยู่เช่นนั้นแลตั้งแต่ไหนๆ มาและเรื่อยไป ซึ่งก็ย่อมหมายความว่าวิญญาณ
มนุษย์แต่ละคนเริ่มมีกำเนิดตั้งแต่มีร่างกายแรกที่รับส่วนหนึ่งจากวิญญาณสากลหรือเลียนแบบ
วิญญาณสากลออกมาเป็นวิญญาณเฉพาะดวง ก็จะเริ่มมีอัตลักษณ์และสันตติของตนเองซึ่งอาจ
จะเป็นมรรตัยเฉพาะในอนาคตเท่านั้น ในตอนนี้จึงน่าจะเชื่อมากกว่า ปัญญาแต่ละดวงมีมาเรื่อยมา
ในเคออส ซึ่งหมายรวมถึงเทพทุกองค์ มนุษย์ทุกคน และโอปาติกะทุกคน ล้วนแต่มีสันตติมา
ในเคออสและจะคงอยู่เรื่อยไปในเคออส เว้นเสียแต่ว่าจะมีผู้ทรงฤทธิ์เหนือเคออสที่สามารถ
สร้างสิ่งมีเป็นจากความเปล่าได้หรือทำให้สิ่งมีเป็นกลายเป็นเปล่าไปได้ แต่ก็ยังมีปัญหาว่า
nous หรือปัญญาบริสุทธิ์เหล่านี้ หากไม่อาศัยร่างกาย จะรู้สิ่งเฉพาะหน่วยได้อย่างไร
เฟลโทว์ไม่ได้คิดถึงปัญหานี้ เป็นหน้าที่ของแอร์เรสทาเทิ้ลจะต้องหาทางออกต่อไป

สังเคราะห์กับวิเคราะห์สวนทางกันอย่างไรในโลกอส

สมมุติเฟลโทว์และแอร์เรสทาเทิ้ลฟื้นคืนชีพมาอยู่กับเราในขณะนี้ และเราพาไป
เกาะสมุยเพื่อสัมผัสธรรมชาติ เข้าห้องพักรีสอร์ทที่สงบไม่พลุกพล่าน เขาร่มและเก้าอี้นอนที่
ห่างจากผู้คน แต่นอนพักแล้วมองเห็นภูเขา น้ำ และสูดอากาศบริสุทธิ์ได้เต็มอิม ปลอ่ยให้
สัมผัสธรรมชาติแบบเดียวกันอย่างนั้นสัก 1 ชั่วโมงแล้วให้เขียนความประทับใจ ก็น่าจะได้

รายงานธรรมชาติเดียวกัน แต่มองต่างมุมตามวิสัยทัศน์ที่แต่ละคนชอบ โดยเพลโทว์เริ่มจากองค์รวมไปหาค่อยๆว่า ทุกอย่างที่มีมองเห็นรอบตัวนั้นพิสูจน์ให้เห็นความจริงร่วมกันว่า ทุกสิ่งเหมือนกันในฐานะเป็นสิ่งมีอยู่ แสดงด้วยคำกรีกว่า *estin* ภาษาละตินว่า *est* ภาษาบาลีและสันสกฤตว่า *अस्ति* ส่วนเพลโทว์ก็น่าจะบันทึกว่าได้เห็นภูเขาสวยงามลูกหนึ่ง ซึ่งเป็นหนึ่งในบรรดาสิ่งที่มีขึ้นในเอกภพได้ก็โดยสามารถเลียนแบบภูเขาสากลในโลกแห่งมนโคติมาได้สำเร็จ มิฉะนั้นก็จะเป็นอย่างอื่นที่ไม่เรียกว่าภูเขา ที่เรียกได้ว่าเป็นภูเขาก็คเพราะเลียนแบบภูเขาต้นแบบมาได้มากน้อยไม่เท่ากัน จากความบกพร่องต่างๆกันนี้ทำให้เราตั้งชื่อภูเขาต่างๆกันไป จะเห็นได้ว่าแม้แต่ภูเขาลูกเดียวก็อาจจะสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการได้ด้วยการเริ่มที่สูงสุดของการสังเกต อันเป็นวิธีการที่มนุษย์เราใช้ศึกษาและถกเถียงแลกเปลี่ยนความรู้กันให้ก้าวหน้ามาจนทุกวันนี้

จากสิ่งสากลสู่กรณีย่อยที่สุดในเคออส (เพลโทว์)

เพลโทว์รับเชื่อทฤษฎีเคออสของเฮสเสียดเป็นสัจธรรมเบื้องต้นของตน เคออสของเฮสเสียดมีขอบเขตรู้จบ นอกขอบเขตของเคออสคือความว่างเปล่าไม่มีอะไรรอบทุกทิศทาง เป็นความเปล่าที่ไม่มีแม้แต่ความว่างและความเปล่า เป็นสุญตาบริสุทธิ์ แอร์เรสทาเทิลล์คงได้รู้สึกอึดอัดใจมากกับข้อจำกัดนี้ และในที่สุดทนความอึดอัดใจไม่ไหว จึงตัดสินใจยกเลิกข้อจำกัดนี้เพื่อบูชาครู คือ เพื่อมีโอกาสได้พัฒนาปรัชญาของครูได้เต็มที่

จากเคออสสู่โลกอส (แอร์เรสทาเทิลล์)

ครั้นไขประตูลับของอาจารย์ได้ก็พบบรรยากาศแห่งความไม่รู้จบด้วยทฤษฎีศักยภาพ อันไม่รู้จบรอบด้านซึ่งภาษามีความหมายไปได้ถึงไหนถึงกัน และเมื่อภาษาไปถึงได้ปัญญาก็ตามติดไปถึงได้ทันที จึงบูชาครูชาคเชรอลิสและเพลโทว์ว่าภาษาหรือโลกอสมีพลังถึงไหนถึงกันอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด จึงบูชาครูด้วยการปรับทฤษฎีเคออสเป็นทฤษฎีโลกอส โดยรวบรวมพลังปรัชญาของอาจารย์มาปรับกระบวนการใช้พลังปรัชญาเดิมในทิศทางใหม่ เพื่อเดินหน้าสู่วิสัยทัศน์สุดลูกหูลูกตาไม่รู้จบ โดยตั้งเข็มทิศไว้เป็น 3 ทิศทางจากข้อเท็จจริงว่าฉันเกิดมาเป็นคนมีปัญญา คือ 1. เข็มทิศสู่ความรู้ที่เป็นจริงในชีวิตจริง ปรับมาจากอภิปรัชญาเดิมว่าด้วยความมีจริงเป็นจริงคืออัตถิภาวะ 2. ทิศทางปัญญาคิดได้ว่าเป็นไปได้ ปรับมาจากญาณปรัชญาเดิมว่าด้วยความจริงคือสัจธรรมโดยไม่รับรองว่ามีจริงเป็นจริงแล้วหรือยัง

3. ทิศทางอยากหาความสุขของมนุษย์ ปรับมาจากจริยศาสตร์เดิมว่าด้วยความสุขแท้ปรมาซึ่ง ทั้ง 3 เรื่องนี้แคร่ต์ได้ทำการศึกษาจนรื่องไว้แล้วใน Edward Caird, The Evolution of Theology in the Greek Philosophers, chapters 11-13 บทละหัวข้อ

เลือกเป็นนักปรัชญาพหุนิยม

แอริสทาทเกิลเกิดที่ตำบล Stagira ในเขตแดนของราชอาณาจักรแมสเสโดัน (Macedon Kingdom) บิดานามว่านิคโคแมเชส (Nicomachus ซึ่งแอริสทาทเกิลจะเอามาตั้งเป็นชื่อของบุตรชายด้วย) ซึ่งเป็นแพทย์ในราชสำนักแมสเสโดัน เป็นที่โปรดปรานของกษัตริย์อมีนเกสที่ 2 ซึ่งเป็นพระราชบิดาของพระเจ้าฟิลิปมหาราช แต่บิดาถึงแก่กรรมตั้งแต่แอริสทาทเกิลยังเยาว์วัย มอบให้ปร็อกเซนนิส (Proxenus) เป็นผู้จัดการมรดกซึ่งเปิดโอกาสให้แอริสทาทเกิลเลือกเรียนตามใจ จึงเมื่ออายุได้ 17 ปี ให้เดินทางไปกรุงเอเธนส์และเลือกเรียนในสำนักแอคเคเดเมียซึ่งเปิดมาได้ 18 ปีแล้ว เพราะชอบปรัชญาของเพลโทว์แต่ก็สนใจรับฟังความรู้จากอาจารย์อื่นๆ ที่สอนในสำนักด้วย เช่น คณิตศาสตร์และข้อมูลด้านต่างๆ เป็นศิษย์อยู่ถึง 20 ปีจนกระทั่งเพลโทว์ถึงแก่กรรม และหลานชายของเพลโทว์ได้รับเลือกเป็นเจ้าสำนัก เห็นว่าความคิดไม่ลงรอยกัน แอริสทาทเกิลจึงเดินทางไปเมืองแอสซอส (Assos) ในเอเชียไมเนอร์ เพราะมีศิษย์จากสำนักแอคเคเดเมียกลุ่มหนึ่งไปตั้งสำนักแอคเคเดเมียสาขาขึ้นที่นั่นและได้รับการสนับสนุนจากเจ้านครรัฐเฮร์มิเอิส (Hermeias) อยู่ได้ 6 ปีได้รับเชิญให้ไปสอนเจ้าชายแอลเล็กแซนเดอร์แห่งแมสเสโดัน ซึ่งเมื่อได้ขึ้นครองราชย์ก็ไม่สนพระทัยเรียนอะไรจากแอริสทาทเกิลอีก จึงเดินทางมากรุงเอเธนส์ พบผู้อำนวยการสำนักแอคเคเดเมียคนที่ 3 คือ เซนเนอเครติสซึ่งเคยสอนที่แอสซอสมาด้วยกันและรักใคร่ชอบพอกันมากอยู่ แต่มีห้วงทางคณิตศาสตร์และชอบปีสนาการ (contemplation) แอริสทาทเกิลไม่เห็นด้วยจึงไม่คิดจะร่วมงานกันได้ ด้วยความร่วมมือของธีโอเฟรสเทิส (Theophrastus) ลูกศิษย์คนโปรด ช่วยกันตั้งสำนักใหม่ที่อุทยานลายเซียม (Lycium) ในปี ก.ศ.335 และเน้นวิธีเดินเรียนคือเดินเป็นกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนความเห็นกัน พยายามให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ร่วมของวิชาต่างๆทุกอย่าง ส่งเสริมการค้นคว้าเขียนตำรา

เมื่อพระเจ้าแอลเล็กแซนเดอร์กรีธาทัพไปปรุกรานทางตะวันออก ได้มอบให้แอนติเปอร์ (Antipater) เป็นผู้สำเร็จราชการอยู่ที่แมสเสโดันดูแลกรีซทั้งหมด เขาชอบพอกับแอริสทาทเกิลทั้งนับถือและเชื่อถือฝีมือสอนอยู่มากถึงกับส่งลูกชายให้มารับการอบรมที่

สำนักกลายเสียง ทำให้แอร์เรสทาเทิลส์มีความสัมพันธ์กับแมสเสอดันอย่างโจ่งแจ้ง ครั้นมีข่าวว่าพระเจ้าแอลเล็กแซนเดอร์สิ้นพระชนม์อย่างกะทันหันในปี ก.ค.ศ.323 ชาวเอเธนส์ก็ลุกฮือกันขึ้นแข็งข้อต่ออำนาจของแมสเสอดัน ใครเคยได้รับความโปรดปรานจากแมสเสอดันถูกเพ่งเล็งว่าเป็นอันตรายต่อรัฐ แต่แอร์เรสทาเทิลส์โดนข้อหาหนักกว่านั้นอีก คือ ถูกกล่าวหาว่าแต่งกลอนสดุดีเฮอร์มีเยส (Hermeias) เสมอเทพเจ้า เป็นการลบหลู่เทพเจ้าอย่างร้ายกาจ แอร์เรสทาเทิลส์รู้ชะตากรรมของตนดี จึงไม่รอให้ถูกจับไปแก้คดีอย่างใจเย็นเหมือนซาคเชรอลิส รีบมอบหมายสำนักให้ธีโอแฟรสเทิสแห่งอีเรส (Theophrastus of Eresus) ให้เป็นผู้อำนวยการสำนัก ตนเองรีบหนีภัยการเมืองไปยังแคลชีส (Chalchis) อันเป็นบ้านเกิดของมารดาและยังอยู่ภายใต้อำนาจของแอนเถอแพเทออร์ หนีมาได้เพียง 2-3 เดือนก็ถึงแก่กรรมด้วยโรคกระเพาะอาหาร นักประวัติศาสตร์บางคนจึงเชื่อว่าอาจจะถูกวางยาพิษโดยฝีมือของพวกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อแอนเถอแพเทออร์ก็ได้ รวมอายุได้ 62 ปี ทำพินัยกรรมให้แอนเถอแพเทออร์ปฏิบัติคือให้ฝังศพของตนเคียงข้างภรรยาคนแรก ททรัพย์สินที่เหลือให้แบ่งกันระหว่างภรรยาคนที่ 2 และที่ 3 ลูกชาย 3 คนให้อยู่ในความดูแลของธีโอแฟรสเทิส คนหนึ่งมีชื่อนิคเขอเมเชิสเหมือนปูซึ่งเป็นชื่อของหนังสือจริยศาสตร์ Nicomechian Ethics ที่มรดกทางปัญญาให้ผู้สมัครเป็นทายาทปรัชญาเอาไปขยายผลได้ไม่รู้จบ ทั้งนี้โดยได้รับการอุปการะจากเฮอร์มีเอิสราชาแห่งนครรัฐแอสส์เป็นปฐมและธีโอแฟรสเทิสซึ่งสมัครใจรับเป็นทายาทปรัชญาเป็นคนแรก

บรรณานุกรม

Borchert, Donald. (2006). *Encyclopedia of Philosophy*. Macmillan.

Caird, Edward. (1968c.). *The Evolution of Theology in the Greek Philosophers*.
Kraus Reprint Co.

Craig, Edward. (1998). *Routledge Encyclopedia of Philosophy*. Routledge.

Eliade, Mircea. (1987). *The Encyclopedia of Religion*. Macmillan.

Freeman, Kathleen. (1966). *The Pre-Socratic Philosophers*. Basil Blackwell.

Hastings, James. (1959). *Encyclopedia of Religion and Ethics*. Scribner.

Jaeger, Werner. (1967). *The Theology of the Early Greek Philosophers*.
University Press.

[หมวดพระสังฆธรรม]

ข่าวดี

เรื่องพระอาณาจักรพระเจ้า:

คำสอนสำคัญของพระเยซูเจ้า

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

1. คำนำ

พระเยซูเจ้าทรงเริ่มประกาศข่าวดีว่า “เวลากำหนดมาถึงแล้ว พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ใกล้แล้ว จงกลับใจและเชื่อข่าวดีเถิด” (มก 1:15; มธ 4:17; ลก 4:43) ข่าวดีสำคัญที่พระเยซูเจ้าทรงเทศนา คือ ข่าวดีเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้า เราพบคำว่า “อาณาจักรพระเจ้า” (นักบุญมัทธิวใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันว่า อาณาจักรสวรรค์) ในพระวรสารถึง 122 ครั้ง และ 90 ครั้ง มาจากพระโอษฐ์ของพระเยซูเจ้าเอง

คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกสอนว่า “ในพันธสัญญาใหม่คำกรีก “basileia” สามารถแปลว่าการเป็นกษัตริย์ พระอาณาจักร รัชสมัย หรือช่วงเวลาที่เป็นกษัตริย์ พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ก่อนเรา เข้ามาใกล้เราในพระวจนารถผู้รับสภาพมนุษย์ ได้รับการประกาศในพระวรสารทั้งหมด มาถึงในการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนม์ชีพของพระคริสตเจ้า พระอาณาจักรของพระเจ้ามาตั้งแต่การเลี้ยงอาหารค่ำมื้อสุดท้ายและในศีลมหา

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์ประจำสาขาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

สนิท พระอาณาจักรนี้ยังคงอยู่ในหมู่เรา พระอาณาจักรจะมาในสิริรุ่งโรจน์เมื่อพระคริสตเจ้าจะทรงมอบพระอาณาจักรนี้แด่พระบิดาของพระองค์ นักบุญซีเปเรียนกล่าวว่า “พระอาณาจักรของพระเจ้าหมายถึงพระคริสตเจ้าเองที่เราปรารถนาให้เสด็จมาถึงทุกวัน และเราอยากให้เสด็จมาถึงเราโดยเร็วด้วย เพราะในเมื่อพระองค์ทรงเป็นการกลับคืนชีพ เพราะเราก็กลับคืนชีพในพระองค์ ดังนั้นพระอาณาจักรของพระเจ้าจึงเข้าใจได้ว่าเป็นพระองค์เพราะเราจะเป็นกษัตริย์ครองราชย์ในพระองค์ด้วย”¹ (CCC n.2816)

คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกสอนว่า พันธสัญญาใหม่ใช้วิธีพูดหลายอย่างเพื่อบรรยายถึงความสุขที่พระเจ้าทรงเรียกมนุษย์มารับ เช่น อาณาจักรสวรรค์ของพระเจ้าอยู่ใกล้แล้ว (มธ 4:17) การเห็นพระเจ้า “ผู้มีใจบริสุทธิ์ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้เห็นพระเจ้า” (มธ 5:8) การเข้าร่วมยินดีกับองค์พระผู้เป็นเจ้า (มธ 25:21,23) การเข้าไปพักผ่อนกับพระเจ้า (ฮบ 4:7-11) “ที่นั่นเราจะพักผ่อนและจะแลเห็น เราจะแลเห็นและจะรัก เราจะรักและจะสรรเสริญ นี่คือนสิ่งที่จะเป็นมาในที่สุดโดยไม่มีที่สิ้นสุด อะไรเล่าจะเป็นจุดหมายของเราถ้าไม่ใช่การไปถึงพระอาณาจักรที่ไม่มีวันจะจบสิ้น”² (CCC n.1720)

พระสังฆราชโรเบิร์ต บาร์รอนนักเทววิทยาสอนว่า พระอาณาจักรพระเจ้าคือพระคริสตเจ้าเอง ออริเจน (185-253) นักเทววิทยาแห่งอเล็กซานเดรียสอนว่า พระคริสตเจ้าคือพระอาณาจักรพระเจ้าที่เป็นบุคคลที่เชื่อมความเป็นพระเจ้าและความเป็นมนุษย์เข้าด้วยกัน เพราะบาปกำเนิดหรือบาปแรกของมนุษย์ส่งผลให้เกิดความแตกแยกระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ และความแตกแยกต่างๆ ได้กล่าวไว้ในพระคัมภีร์ปฐมกาลเช่น ความเกลียดชัง ความรุนแรง การต่อสู้ชิงดี การใช้อำนาจเข้าครอบงำผู้อื่น การฆาตกรรม และอื่นๆ ซึ่งมาจากรากเหง้าการแตกแยกกับพระเจ้า พระคริสตเจ้าคือพระอาณาจักรพระเจ้าที่รวมพระเจ้าและมนุษย์เข้าด้วยกันใหม่ ทำให้กฎเกณฑ์แผนการสร้างโลกและจักรวาลของพระเจ้าเกิดเป็นจริงในโลก พระอาณาจักรพระเจ้าได้ดำเนินต่อไปในพระศาสนจักรซึ่งพระกายล้าลึกของพระคริสตเจ้าชุมชนที่พระคริสต์ก่อร่างขึ้น พระศาสนจักรยังกำลังดำเนินชีวิตต่อไปในโลกพร้อมกับพระคริสตเจ้า เมื่อพระคริสตเจ้าเสด็จมาในโลก ทรงทำให้พระอาณาจักรพระเจ้าเกิดเป็นจริงใน

¹ Sanctus Cyprianus Carthaginensis, De dominica Oratione, 13: CCL 3A, 97 (PL 4, 545)

² Sanctus Augustinus, De civitate Dei, 22, 30: CSEL 402, 670 (PL 41, 804)..

โลก แม้ยังไม่สำเร็จสมบูรณ์ (Already but not yet) แต่จะสำเร็จสมบูรณ์เมื่อพระคริสตเจ้าจะเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง (ลก 17:22-37; 21:5-33; มธ 24; มก 13:24-32; กจ 1:11; ฮบ 9:28)³

ในพระสมณสาสน์พระพันธกิจขององค์พระผู้ไถ่ (Redemptoris Missio) ของนักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์นปอลที่ 2 เรื่องคุณค่าภาวณาของบัพติศมาและการแพร่ธรรม ได้กล่าวถึง “อาณาจักรพระเจ้า” ในบทที่ 2 บทความนี้จึงพยายามอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับข่าวดีเรื่อง อาณาจักรพระเจ้า เพื่อช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในอาณาจักรพระเจ้ามากยิ่งขึ้น

2. ความหมายของอาณาจักรพระเจ้าในพันธสัญญาเดิม

ในพันธสัญญาเดิม อาณาจักรพระเจ้าไม่ได้หมายถึง อาณาจักรที่เป็นสถานที่หรืออาณาเขตแต่หมายถึง การครองราชย์ของพระเจ้าเหนือสิ่งสร้าง อำนาจมหิทธิศักดิ์ของพระเจ้าปรากฏในการกระทำของพระองค์ พระเจ้าทรงเป็นพระเจ้าผู้สร้าง ทรงเป็นบิดาของมนุษย์ทุกคน ทรงดูแลและอวยพรมนุษย์ทุกคน (เทียบ ปฐก 12:3) พระองค์ได้ทรงทำพันธสัญญากับมนุษย์ทุกคน (ปฐก 9:1-7) พระเจ้าได้ทรงเลือกและก่อตั้งประชากรชาติหนึ่งขึ้นคือ ชนชาติอิสราเอล เพื่อเผยแผ่การแห่งความรักของพระองค์และนำแผนนั้นไปปฏิบัติ ชนชาติอิสราเอลมีประสบการณ์ว่าพระเจ้าเป็นพระบุคคลและเป็นพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด (ฉธบ 4: 37; 7:6-8; อสย 43:1-7) พวกเขาอิสราเอลได้เป็นพยานและประกาศถ่ายทอดประสบการณ์พระเจ้าแก่ชนชาติอื่นๆ ตลอดเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ของชาติอิสราเอล พวกเขาอิสราเอลสำนึกว่าการที่พระเจ้าเลือกชนชาติของตนไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของชาติของตนเท่านั้น แต่เพื่อมนุษย์ทุกคน (เทียบ อสย 2:2-5; 25:6-8; 60:1-6; ยรม 3:17; 16:19)

พวกเขาอิสราเอลมีประสบการณ์ว่าพระเจ้านั้นมีพระประสงค์จะช่วยทุกคนให้รอด แม้มนุษย์ได้ทำบาป แต่พระเจ้าทรงสัญญาจะส่งพระเมสซีอาห์มาช่วยมนุษย์ เพื่ออำนาจของพระเจ้าจะปกครองทั่วแผ่นดินและอาณาจักรจะมาถึง พวกเขาประกาศได้ทำนายถึงเหตุการณ์เหล่านี้ (อสย 7:14-16; ยรม 23:1-5; มคา 5:1-5; อมส 9:11) ประกาศอิสยาห์ได้ประกาศถึง

³ Robert Barron, Youtube: What Is The Kingdom of God? (#AskBishopBarron)

อาณาจักรพระเจ้าโดยอาศัยภาพพจน์ดังนี้: “สุนัขป่าจะอยู่กับลูกแกะ เสือดาวจะนอนกับลูกแพะ ลูกโคกับสิงห์หนุ่มจะกินหญ้าอยู่ด้วยกัน และเด็กเล็กๆ จะนำมันไป... เด็กที่หย่านมจะเอามือวางบนรังของงูทับทาง สัตว์เหล่านั้นจะไม่ทำให้เจ็บหรือจะทำร้าย ทัวภูเขาตัดดีลิตีของเรา เพราะว่าแผ่นดินโลกจะเต็มไปด้วยความรู้เรื่องพระเจ้า ดังนั้น ปกคลุมทะเลอยู่นั้น” (อสย 11:6-9) สันติภาพในพระคัมภีร์หมายถึง ชีวิตที่สงบสุขเหมือนในสวนเอเดน มนุษย์อยู่ในสภาพพระหรรษทานมีชีวิตพระ มีความสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์

ในประวัติศาสตร์ของชาติอิสราเอล พวกอิสราเอลมิได้ซื้อสัตย์ต่อพันธสัญญาที่กระทำกับพระเจ้า แต่พระเจ้าทรงสัญญาจะช่วยอิสราเอลให้มีจิตใจใหม่ (อสค 36:24-28) จะทำพันธสัญญาใหม่ในใจของพวกเขา (ยรม 31:31-34) จะช่วยให้มีประชากรใหม่ของพระเจ้าจากทุกชาติ (อสย 2:1-5) ผู้ตายจะกลับมีชีวิตใหม่ (อสย 26:19; อสค 37) พวกอิสราเอลรอคอยการเสด็จมาของพระเมสซีอาห์ผู้จะมาสถาปนาอาณาจักรพระเจ้าในโลก

3. ความหมายของอาณาจักรพระเจ้าในคำสอนและชีวิตของพระเยซูคริสต์เจ้า

เมื่อถึงเวลาเหมาะสมพระเยซูเจ้าหลังจากรับพระจิตในขณะรับพิธีล้างจากท่านยอห์น บัพติสแล้ว พระองค์ได้เริ่มประกาศข่าวดีว่า “เวลากำหนดมาถึงแล้ว พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ใกล้แล้ว จงกลับใจและเชื่อข่าวดีเถิด” (มก 1:15; มธ 4:17; ลก 4:43) พระเยซูเจ้าตระหนักว่า ภารกิจสำคัญของพระองค์คือ การประกาศและสถาปนาอาณาจักรพระเจ้า (ลก 4:43) พระองค์คือ ผู้ที่ประกาศได้ทำนายไว้ว่าจะนำข่าวดีมาประกาศพระอาณาจักรพระเจ้า ซึ่งมาถึงในองค์พระเยซู พระองค์คือ องค์ข่าวดี (ลก 4:14-21; อสย 6:1)

3.1 พระเยซูเจ้าทรงใช้นิทานเปรียบเทียบและคำอุปมาเพื่อถ่ายทอดข่าวดีเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้า พระอาณาจักรพระเจ้าเป็นสิ่งลึกลับเหนือสติปัญญามนุษย์จะหยั่งถึงภาษาของมนุษย์มีขอบเขตไม่สามารถใช้ถ่ายทอดได้ครบ ดังนั้น พระเยซูเจ้าไม่ได้ให้คำนิยามหรือความหมายของพระอาณาจักรพระเจ้า แต่พระองค์เลือกใช้นิทานเปรียบเทียบและคำอุปมา (มก 4:33) เพื่อถ่ายทอดข่าวดีเรื่องอาณาจักรพระเจ้า ประชาชนให้ความสนใจต่อข่าวดีเหล่านี้มาก (มก 3:7-21) นิทานเปรียบเทียบเรื่องผู้หว่าน, ต้นข้าวเติบโตตามลำพัง, เมล็ดซินาปิส, เรื่องเชื้อแป้ง, เรื่องข้าวละมานและเรื่องอวนจับปลา (มธ 13; มก 4) เป็นนิทานเปรียบเทียบที่พระเยซูเจ้าใช้ถ่ายทอดถึงประสบการณ์อาณาจักรพระเจ้าของพระองค์

อุปมาเรื่องขุมทรัพย์ที่ซ่อนในนา และเรื่องไข่มุกล้ำค่า (มธ 13:44-46) เป็นกุญแจช่วยอธิบายนิทานเปรียบเทียบเรื่องอื่นๆ พระเยซูเจ้าประกาศว่าอาณาจักรพระเจ้าเป็นประสบการณ์ใหม่ในประวัติศาสตร์ เมื่อเราได้รับประสบการณ์อาณาจักรพระเจ้า จะทำให้เกิดความปิติยินดีและสันติสุข ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชีวิต เหมือนผู้พบสมบัติในนาแล้วจะขายทุกสิ่ง เพื่อจะได้นำเงินไปซื้อนาแปลงนั้น

3.1.1 ลักษณะสำคัญและข้อเรียกร้องอาณาจักรพระเจ้า พระเยซูเจ้าทรงเผยแสดงถึงลักษณะสำคัญและข้อเรียกร้องของอาณาจักรพระเจ้าตามลำดับ โดยอาศัยพระวาจา พระกรณียกิจ และชีวิตของพระองค์

1. อาณาจักรพระเจ้ามีไว้สำหรับทุกคน ทุกคนได้รับการเรียกให้มาเป็นสมาชิกของอาณาจักรพระเจ้า ในอาณาจักรพระเจ้าไม่มีการแบ่งแยกเป็นหมู่เหล่า มนุษย์ทุกคนและแต่ละคนมีศักดิ์ศรีเป็นบุตรพระเจ้า พระเยซูเจ้าทรงประกาศข่าวดีกับทุกคนโดยเฉพาะคนยากจน คนบาป หญิงโสเภณี คนเก็บภาษี คนที่ถูกสังคมสมัยนั้นทอดทิ้ง ถูกเหยียดหยาม พระองค์ประทับอยู่และร่วมรับประทานอาหารกับพวกเขา (ลก 5:30; 15:2) ถือว่าพวกเขาเป็นมิตรสหาย (ลก 7:34) ทำให้พวกเขาตระหนักถึงความรักอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้าต่อผู้ยากไร้และคนบาป (ลก 15:1-32) พระเยซูคริสต์ได้สั่งให้พวกเขาไปประกาศข่าวดีแก่ทุกคนทุกชาติ (มก 16:16; 13:10; กจ 1:8)

2. อาณาจักรพระเจ้านำการปลดปล่อยมนุษย์ทั้งครบให้เป็นอิสระและนำความรอดแก่มนุษย์ พระเยซูเจ้าทรงคำนึงถึงการปลดปล่อยมนุษย์ทั้งครบ ทั้งกายและจิตวิญญาณให้เป็นอิสระ พระองค์ทรงช่วยมนุษย์ให้พ้นโรคร้ายไข้เจ็บ และความทุกข์ทรมานเป็นจำนวนมากและพระองค์ทรงเชิญชวนให้พวกเขามีความเชื่อกลับใจ และปรารถนาที่จะได้รับการอภัยบาป (ลก 5:24) การรักษาให้หายโรคและให้อภัยบาปเป็นเครื่องหมายแสดงว่าอาณาจักรพระเจ้าได้มาถึงแล้ว (มธ 12:28)

3. อาณาจักรพระเจ้าเริ่มแล้วและจะสำเร็จสมบูรณ์ในวาระสุดท้าย อาณาจักรพระเจ้าเริ่มแล้วในชีวิตของพระเยซู อาณาจักรพระเจ้านำการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านภายในจิตใจและด้านชีวิตภายนอก รวมทั้งสิ่งสร้างทั้งหมด พวกฟาริสีทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “พระอาณาจักรของพระเจ้าจะมาเมื่อใด?” พระองค์ตอบว่า “**พระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ในหมู่ท่านทั้งหลายแล้ว**” (ลก 17:20-21) อาณาจักรพระเจ้าค่อยๆ เติบโตในจิตใจของมนุษย์ (มธ 13:31-33)

นักบุญเปาโลกล่าวว่า “เพราะอาณาจักรของพระเจ้าไม่ใช่เรื่องการกินการดื่ม แต่เป็นความชอบธรรม (righteousness) สันติ (peace) และความชื่นชมยินดีในพระจิตเจ้า (joy in the Holy Spirit)” (รม 14: 17) “ส่วนผลของพระจิตก็คือความรัก ความชื่นชม ความสงบ ความอดทน ความเมตตา ความใจดี ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยนและการรู้จักบังคับตนเอง” (กท 5:22) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “เพราะสรรพสิ่งยังมีความหวังว่าจะได้รับการปลดปล่อยจากการเป็นทาสของความเสื่อมสลายเพื่อไปรับอิสรภาพอันรุ่งเรืองของบรรดาบุตรของพระเจ้า” (รม 8:21; อสย 11:6-9)

อาณาจักรพระเจ้าเป็นอาณาจักรของพระบิดา (ลก 22:29) เมื่อไรจะถึงวาระสุดท้ายพระบิดาเท่านั้นทราบกำหนดเวลา (มธ 24: 36) มนุษย์ต้องภาวนาให้อาณาจักรสำเร็จสมบูรณ์ (มธ 6:10; มก 10:15; ลก 11:2) เมื่อพระคริสตเจ้าเสด็จมาในโลก ทรงทำให้พระอาณาจักรพระเจ้าเกิดเป็นจริงในโลก แต่ยังไม่สำเร็จสมบูรณ์ (Already but not yet) จะสำเร็จสมบูรณ์เมื่อพระคริสตเจ้าจะเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง (ลก 17:22-37; 21:5-33; มธ 24; มก 13:24-32; กจ 1:11; ฮบ 9:28)

4. อาณาจักรพระเจ้าเป็นของประทานที่พระเจ้าประทานให้ ในนิทานเปรียบเทียบของพระเยซูเจ้า เรื่องเมล็ดซีนาปส์และเรื่องต้นข้าวที่เติบโต (มก 4) แสดงว่าการเติบโตนั้นอาศัยพลังและอำนาจของพระเจ้า นิทานเปรียบเทียบเรื่องงานเลี้ยง (มธ 22:1-14) แสดงว่าพระเจ้าเป็นผู้เชิญมนุษย์ก่อน มนุษย์อาจภาวนาให้อาณาจักรพระเจ้ามาถึง (มธ 6:10) อาจเตรียมตัวต้อนรับอาณาจักรพระเจ้า เหมือนสาวพรหมจารีที่ฉลาด (มธ 15: 1-13) หรือแสวงหาอาณาจักรพระเจ้าเสมอ (มธ 6:33) แต่พระเจ้าเป็นผู้ประทานอาณาจักรพระเจ้าแก่มนุษย์ (ลก 12:13) พระเจ้าประทานให้และมนุษย์ตอบสนองให้อาณาจักรพระเจ้าอยู่ท่ามกลางพวกเขา

5. ข้อเรียกร้องของอาณาจักรพระเจ้า พระเยซูเจ้าทรงเรียกร้องให้กลับใจ และเจริญชีวิตตามพระวรสาร (มก 1:15) การกลับใจหมายถึงการปล่อยให้อิทธิพลแห่งพระเจ้า เหมือนลูกล้างผลาญที่สำนึกตนและยอมรับสภาพความจริงแห่งชีวิตของตนและตัดสินใจกลับไปหาบิดาผู้ใจดี (ลก 15:17-20) การกลับใจเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงชีวิตทั้งครบรวมทั้งความสัมพันธ์กับพระเจ้า กับเพื่อนมนุษย์และกับสิ่งสร้างอื่นๆ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ วิธีคิด มุมมองต่อสิ่งต่างๆ วิธีการมอง มีวิสัยทัศน์ใหม่ตามพระวรสาร ดำเนินชีวิตวิถีชีวิตแห่งพระวรสารบันทึกในบทเทศนาบนภูเขา (มธ 5-7) และ

สรุปในบัญญัติที่สำคัญที่สุด คือ บัญญัติแห่งความรัก (มธ 22:34-40; ลก 10:25-28) และ บัญญัติใหม่ที่พระเยซูเจ้าทรงมอบให้พวกสาวกคือ “เรารักท่านทั้งหลายอย่างไร ท่านก็จงรักกันอย่างนั้นเถิด” (ยน 13:34; 15:12) ความรักที่พระเยซูเจ้าแสดงออกในลักษณะสูงสุด คือการอุทิศชีวิตเพื่อเพื่อนมนุษย์ (ยน 15:13) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรักของพระบิดาที่มีต่อโลก (ยน 3:16) กฎเกณฑ์ในการตัดสินการเข้าสู่อาณาจักรพระเจ้าในโลก คือการมีชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกันเหมือนชีวิตของพระตรีเอกภาพ (ยน 17) ดังนั้นลักษณะธรรมชาติของอาณาจักรพระเจ้า คือ การร่วมเป็นหนึ่งเดียวกันของมนุษย์ทุกคน ระหว่างมนุษย์ด้วยกันและกับพระเจ้า (R.M. 15)

3.2 พระอาณาจักรพระเจ้าสำเร็จและประกาศในองค์พระเยซูคริสต์ผู้ทรงกลับคืนชีพ พระวรสารใช้คำ “พระอาณาจักรพระเจ้า” มากที่สุด ขณะที่หนังสือกิจการอัครสาวก และจดหมายของนักบุญเปาโลใช้คำ “พระศาสนจักร” มาก เพราะพวกสาวกของพระเยซูเจ้าตระหนักว่า อาณาจักรพระเจ้าได้ปรากฏในองค์พระเยซูคริสต์และค่อยๆ เติบโตทีละน้อยในใจของมนุษย์ และในโลกอาศัยความสัมพันธ์อันลึกลับกับพระเยซูคริสต์ หลังการกลับคืนชีพของพระเยซูคริสต์ พวกสาวกได้ออกประกาศข่าวดี เรื่องอาณาจักรพระเจ้าและประกาศพระเยซูคริสต์ผู้สิ้นพระชนม์และกลับคืนชีพ นักบุญฟิลิปในสะมาเรีย “ประกาศข่าวดีเรื่องพระอาณาจักรของพระเจ้าและพระนามของพระเยซูคริสต์เจ้าแล้ว” (กจ 8:12) นักบุญเปาโลในโรม “ประกาศพระอาณาจักรของพระเจ้าและสอนความจริงเรื่องพระเยซูคริสต์” (กจ 28:31) การเทศนาสั่งสอนของพระศาสนจักรในยุคแรก จึงประกาศพระเยซูคริสต์ พวกสาวกได้เรียกพระเยซูคริสต์ว่า “พระเจ้า” (Lord) “ทุกวันนี้จึงต้องรวมการประกาศอาณาจักรพระเจ้าและการประกาศถึงชีวิตของพระเยซูคริสต์เจ้าไปด้วยกัน” (R.M. 16)

4. พันธกิจของพระคริสตเจ้าพระแมสซียาห์ผู้จะมาสถาปนาอาณาจักรพระเจ้าในโลก

พวกอิสราเอลรอคอยการเสด็จมาของพระแมสซียาห์ผู้จะมาสถาปนาอาณาจักรพระเจ้าในโลก พระสังฆราชโรเบิร์ต บาร์รอนนักเทววิทยาสอนว่า จากพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมและบรรดาคริสตชนสมัยแรกเริ่มคาดหวังว่าพระคริสตเจ้าจะมาทำพันธกิจที่ยิ่งใหญ่ 4 ประการ⁴ คือ

⁴ Robert Barron, Catholicism A Journey to the heart of the faith, p.15-35

4.1 พระคริสต์จะมา “รวบรวมมนุษย์ทุกคนให้เป็นหนึ่งเดียวกัน” พระคัมภีร์ปฐมกาลกล่าวถึงบาปกำเนิดหรือบาปแรกของมนุษย์ ซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกแยกระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ และความแตกแยกต่างๆตามมา พวกอิสราเอลมีประสบการณ์ว่าพระเจ้ามีพระประสงค์จะช่วยทุกคนให้รอด แม้มนุษย์ได้ทำบาป พระเจ้าทรงสัญญาจะส่งพระแมสซียาห์มาช่วยมนุษย์ เพื่ออำนาจของพระเจ้าจะปกคลุมทั่วแผ่นดินและอาณาจักรจะมาถึง พวกประกาศกได้ทำนายถึงเหตุการณ์เหล่านี้ พระเยซูเจ้าทรงมาสถาปนาอาณาจักรพระเจ้าที่มีไว้สำหรับทุกคน พระเยซูเจ้าทรงทวงกระแสวัฒนธรรมสมัยนั้นถือว่ามนุษย์ทุกคนและแต่ละคนมีศักดิ์ศรีเป็นบุตรพระเจ้า ทั้งสตรีและเด็ก และโดยเฉพาะ คนยากจน คนบาป หญิงโสเภณี คนเก็บภาษี คนที่ถูกสังคมสมัยนั้นทอดทิ้ง ถูกเหยียดหยาม พระองค์ประทับอยู่และร่วมรับประทานอาหารกับพวกเขา (ลก 5:30; 15:2) ถือว่าพวกเขาเป็นมิตรสหาย (ลก 7:34) ความสัมพันธ์กันมิใช่เฉพาะสายสัมพันธ์ทางครอบครัวเท่านั้น แต่ในสายสัมพันธ์แห่งความเชื่อในพระเยซูคริสต์เจ้า (มธ 12:50) พระองค์ให้บรรดาศิษย์ดำเนินชีวิตวิถีชีวิตแห่งพระวรสารบทเทศนาบนภูเขา (มธ 5-7) และสรุปในบัญญัติที่สำคัญที่สุด คือบัญญัติแห่งความรัก (มธ 22:34-40; ลก 10:25-28) และมอบบัญญัติใหม่คือ “เรารักท่านทั้งหลายอย่างไร ท่านก็จงรักกันอย่างนั้นเถิด” (ยน 13:34; 15:12) คือการอุทิศชีวิตเพื่อเพื่อนมนุษย์ (ยน 15:13) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรักของพระบิดาที่มีต่อโลก (ยน 3:16) พระเยซูเจ้าทรงตั้งอัครสาวกให้มาอยู่กับพระองค์และเพื่อให้สืบต่อพันธกิจของพระองค์คือ การเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน “เพื่อทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน” (ยน 17:21)

4.2 พระคริสต์เจ้าจะมาชำระพระวิหารเพื่อการนมัสการพระเจ้าแท้ มิใช่นมัสการทรัพย์สินความร่ำรวย อำนาจ ชาตินิยม และความสนุกสนานฝ่ายโลก พระเยซูเจ้าเสด็จไปยังกรุงเยรูซาเล็ม เมื่อเสด็จเข้าสู่พระวิหารทรงขับไล่บรรดาคนซื้อขายในพระวิหาร ทรงคว่ำโต๊ะของคนแลกเงิน และม้านั่งของคนขายนกพิราบ พระองค์ตรัสสอนประชาชนว่า “มิใช่เขียนไว้ในพระคัมภีร์มิใช่หรือว่า บ้านของเราจะได้ชื่อว่าบ้านแห่งการอธิษฐานภาวนาสำหรับนานาชาติ แต่ท่านทั้งหลายกลับมาทำให้เป็นช่องโจร” บรรดามหาสมณะและบรรดาธรรมจารย์ได้ยินเรื่องนี้ ก็หาช่องทางที่จะกำจัดพระองค์ (มก 11:15-18) สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 อธิบายว่า พระเยซูเจ้าทรงปฏิบัติตามธรรมเนียมบัญญัติ และทรงต่อต้านการใช้พระวิหารอย่างไม่ถูกต้องเพื่อประโยชน์สำหรับกลุ่มชนชั้นปกครองของพระวิหาร ในพระวรสารของนักบุญยอห์นกล่าวว่า “จงทำลายพระวิหารนี้ แล้วเราจะสร้างขึ้นใหม่ภายในสามวัน”

(ยน 2:19) ยุคของพระวิหารเดิมจบลงเมื่อพระเยซูเจ้าทรงถูกตรึงกางเขน พระวิหารใหม่และคารวกิจใหม่ที่มีมนุษย์มิได้สร้างขึ้น พระวิหารใหม่นี้คือพระกายของพระคริสต์ผู้กลับคืนพระชนมชีพ ผู้รวบรวมมนุษยชาติในศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งพระกายและพระโลหิต คารวกิจพระเจ้าแบบทำให้มนุษย์ใหม่เริ่มต้น “ด้วยจิตและความจริง” (ยน 4:23) มิใช่มนัสการทรัพย์สินความร่ำรวย อำนาจ ชาตินิยม และความสนุกสนานฝ่ายโลก

4.3 พระคริสตเจ้าจะมาต่อสู้กับศัตรูของชนชาติอิสราเอล ประกาศกอิสยาห์กล่าวว่า “เท้าของผู้นำข่าวดีมาประกาศบนภูเขาช่างงามยิ่งนัก เขาประกาศสันติภาพ นำข่าวดีประกาศความรอดพ้น พระยาห์เวห์ทรงสำแดงพระอานุภาพต่อหน้าประชาชาติทั้งปวง ชนชาติทั้งหลายจากสุดปลายแผ่นดินจะได้เห็นว่า พระเจ้าของเราประทานความรอดพ้นให้แก่เรา” (อสย 52:7, 10) คำสอนพระศาสนจักรครทอลิกสอนว่าศัตรูที่ประจัญหันมนุษย์ทำความชั่วมาจากภายในและภายนอกมนุษย์คือ 1. จากภายในมนุษย์ความโน้มเอียงทางบาป “กิเลสตัณหา ความใคร่หรือความโลภอยากได้” (CCC1264, 2515) (มธ 15:18-19; ยก 1:15; 4:1-3) 2. จากภายนอกคือมารร้ายปีศาจและจิตชั่วอื่นๆ โดยธรรมชาติพระเจ้าสร้างมาดี แต่เข้าไปเพราะการกระทำของตนคือการต่อต้านพระเจ้า ปีศาจ (dia-bolos) หมายถึงผู้ขัดขวางแผนการของพระเจ้าและกิจการงานความรอดพ้นที่สำเร็จในพระคริสตเจ้า (CCC391, 2851) 3. การชักนำผู้อื่นให้ทำบาปทั้งส่วนตัวและโครงสร้างของบาปหรือบาปสังคมที่แพร่ความใคร่ทางเพศ ความรุนแรง ความอยุติธรรม (CCC 1869, 2284)

เมื่อคำนึงถึงโลกแห่งความทุกข์ทรมานของมนุษย์จากแง่ส่วนตัวและแง่ส่วนรวม นักปรัชญา ปอลรีเกอร์⁵ ได้แยกความชั่วที่ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานเป็น 2 ประเภท คือ ความชั่วแบบธรรมชาติ (physical evil) เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ได้แก่ ไฟไหม้ แผ่นดินไหว น้ำท่วม ภูเขาไฟระเบิด ลมพายุ ฯลฯ เป็นต้น เป็นภัยพิบัติที่ทำให้เกิดความทุกข์ เป็นไปตามธรรมชาติหรือมนุษย์ทำให้ความสมดุลของระบบนิเวศวิทยาเสียไป ความชั่วแบบจริยะ (moral evil) เช่น สงคราม การเบียดเบียน ทำลายล้างกัน การแบ่งแยกทุกรูปแบบ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การพัฒนาที่ขาดความสมดุล การทำลายความสมดุลของธรรมชาติ การทำลายคุณค่าด้านจิตใจอันนำไปสู่

⁵ ยัง ดังโตแนล ปัญหาของความชั่วและความทุกข์ในโลก แสงธรรมปริทัศน์ ปี 13 ฉ.2

วิกฤตการณ์ด้านศีลธรรมและด้านจิตวิญญาณ เป็นต้น โลกเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งส่งผลดีและผลร้ายต่อมนุษย์ ผลร้ายเพราะความผิดพลาด และโทษผิดของมนุษย์เอง โลกแห่งความทุกข์ทรมานจึงมีมูลเหตุอยู่ในตัวมนุษย์แต่ละคน และมีมูลเหตุมาจาก “กลไกและโครงสร้างของบาป”⁶ ในระดับต่างๆ จนถึงระดับโลก

พระเยซูเจ้าทรงต่อสู้กับความชั่วร้ายด้วยการทำความดีและความรัก ประสบการณ์ความทุกข์ทรมานของพระเยซูบนกางเขน : ความทุกข์ทรมานที่พ่ายต่อความรัก⁷ พระเยซูเจ้าตรัสกับนิโคเดมัสว่า “เพราะพระเจ้าทรงรักโลกจนได้ประทานพระบุตรองค์เดียวของพระองค์ เพื่อทุกคนที่วางใจในพระบุตรนั้นจะไม่พินาศ แต่จะมีชีวิตนิรันดร์” (ยน 3:16) การช่วยให้รอดหมายถึงการปลดปล่อยให้พ้นความชั่ว ความทุกข์ และความตายเพื่อให้มีชีวิตใหม่นักบุญโทมัส อากвіนัส ตั้งคำถามว่า “การไถ่กู้มันเกิดขึ้นเมื่อไร?” ตลอดเหตุการณ์การทนทุกข์ทรมานจนสิ้นพระชนม์หรือเฉพาะเวลาสิ้นพระชนม์เท่านั้น? ท่านได้ตอบเองว่า “การไถ่กู้มันเกิดขึ้นตลอดเวลาที่พระเยซูต้องอยู่ในสภาวะแห่งความทุกข์ทรมาน ตั้งแต่ที่สวนมะกอกจนสิ้นพระชนม์บนกางเขนการไถ่กู้จบลงด้วยการสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนชีพของพระองค์”⁸ การสิ้นพระชนม์ของพระองค์เป็นการตาย “เพื่อผู้อื่น” เป็นการพิชิตความตาย และชีวิตใหม่จากไม้กางเขนเป็นบ่อเกิดชีวิตสำหรับพระองค์และมนุษยชาติทั้งมวล

4.4 พระเมสสิยาห์ทรงเป็นพระคริสต์และบุตรของพระเจ้า พระวรสารของนักบุญมาระโกเริ่มต้นว่า “การเริ่มต้นข่าวดีเรื่องพระเยซูเจ้าเป็นพระคริสต์ พระบุตรของพระเจ้า” นักบุญเปโตรผู้นำบรรดาอัครสาวกได้สรุปความเชื่อคริสตชนว่า “พระเยซูเจ้าทรงเป็นบุคคลที่พระเจ้าทรงส่งมาประกาศข่าวดีด้วยกิจการและคำพูด พระองค์ทรงถูกประหารโดยถูกตรึงบนไม้กางเขน แต่พระเจ้าทรงบันดาลให้พระองค์กลับคืนพระชนมชีพ และทรงแต่งตั้งพระองค์เป็น “องค์พระผู้เป็นเจ้าและพระคริสต์เจ้า” (กจ 2:14-36; ฟป 2:6-11) ในพันธสัญญาใหม่คำว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้า” ใช้เรียกพระเยซูเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ (กจ 2:36; รม 10:9; ฟป 2:11; มก 12:36) การยอมรับว่าพระเยซูเจ้าเป็น “องค์พระผู้เป็นเจ้า” เป็นหลักความเชื่อพื้นฐานของคริสตชน ผู้ที่เชื่อว่าพระเยซูเจ้าคือพระคริสต์ผู้กลับคืนพระชนมชีพ จึงได้

⁶ ยอห์น ปอลที่ 2 พระสมณสาส์นเรื่องความหวังในเรื่องสังคม ข้อ 36, 39, 46

⁷ แสงธรรมปริทัศน์ ปีที่ 42 ฉ.1 พระเยซูผู้ถูกตรึงกางเขนและถูกทอดทิ้งแบบอย่างและหนทางสู่ชีวิตใหม่

⁸ Pasquale Foresi, God among us p.67

ชื่อว่า “คริสตชน” (กจ 11:26)⁹ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16 สอนว่า “พระวรสารของลูกาบทสุดท้าย “พระองค์ทรงนำบรรดาศิษย์ออกไปใกล้หมู่บ้านเบธานี ทรงยกพระหัตถ์ขึ้นอวยพระพร และขณะที่ทรงอวยพระพรนั้น พระองค์ทรงแยกไปจากเขา และทรงถูกนำขึ้นสู่สวรรค์ บรรดาศิษย์กราบนมัสการพระองค์ แล้วกลับไปกรุงเยรูซาเล็มด้วยความยินดียิ่ง เขาอยู่ในพระวิหารตลอดเวลา ถวายพระพรแด่พระเจ้า” (ลก 24:50-53) นักบุญลูกาได้บอกเราว่า บรรดาศิษย์มีความยินดียิ่งเมื่อพระคริสต์ผู้กลับคืนชีพเสด็จสู่สวรรค์ พระคริสต์ผู้กลับคืนชีพได้อบรมบรรดาศิษย์เป็นเวลาสี่สิบวัน บรรดาศิษย์ได้เกิดความเข้าใจใหม่ถึงการประทับอยู่ของพระคริสต์ผู้กลับคืนชีพในรูปแบบใหม่และทรงพลัง พระคริสต์เจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพประทับอยู่กับพวกเขาในสภาพใหม่ ในพระวาจาและในศีลมหาสนิท (ลก 24:30-32) ในเพื่อนพี่น้อง “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40) ในหมู่ผู้ที่รวมกันในพระนามของพระองค์ “ที่ใดมีสองหรือสามคนชุมนุมกัน ในนามของเรา เราจะอยู่ที่นั่นในหมู่ท่านทั้งหลาย” (มธ 18:20) ในผู้นำพระศาสนจักร “ผู้ใดฟังท่าน ผู้นั้นฟังเรา” (ลก 10:16) และในจิตใจของผู้มีความเชื่อ อาศัยพระจิตเจ้าที่เป็นจิตของพระคริสต์เจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพช่วย دلใจและนำชีวิตคริสตชน (ยน 14:15-26; 8:1-17) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ทุกคนที่มีพระจิตเจ้าเป็นผู้นำย่อมเป็นบุตรพระเจ้า” (รม 8:14)

คริสตชนเชื่อว่าพระคริสต์เจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพยังประทับอยู่ในพระศาสนจักร พระองค์ทรงมอบการสืบสานพันธกิจของพระองค์ และทรงสัญญาจะประทับอยู่และร่วมงานกับบรรดาศิษย์ว่า “จงรู้ไว้เถิดว่า เราอยู่กับท่านทุกวันตลอดไปตราบจนสิ้นพิภพ” (มธ 28:20) การประทับอย่างใกล้ชิดนี้ยังดำเนินต่อไปจนบรรดาศิษย์มีความยินดียิ่ง และผลที่ตามมาคือการเป็นพยานถึงพระเยซูคริสต์ พระองค์ยังเสด็จมาในหลายแบบที่ฟื้นฟูพระศาสนจักรและเปลี่ยนแปลงโลก ผ่านทางบรรดานักบุญและบุคคลต่างๆ ในยุคสมัยต่างๆ จนถึงสมัยของเรา¹⁰

⁹ สมชัย พิทยาพงศ์พร, พัฒนาการวิถีชีวิตจิตคริสตชน. น.14

¹⁰ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ ที่ 16 พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ เล่ม 2 หน้า 440-460

5. พระศาสนจักรมีขึ้นเพื่อรับใช้อาณาจักรพระเจ้า

พระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ได้ชี้ให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ระหว่างพระศาสนจักรและอาณาจักรของพระเจ้า แม้พระศาสนจักรมิได้มีเป้าหมายโดยตนเอง แต่มีเพื่อรับใช้อาณาจักรพระเจ้า พระศาสนจักรคือ ประชากรของพระเจ้าที่กำลังเดินทางมุ่งไปสู่อาณาจักรพระเจ้า แต่พระคริสต์ให้พระศาสนจักรเป็นเมล็ดพันธุ์ เป็นเครื่องหมายและเป็นเครื่องมือแห่งอาณาจักรพระเจ้าทั้งการเป็นหนทางแห่งความรอด พระจิตประทับในพระศาสนจักร ทรงบันดาลให้มีชีวิตชีวา ด้วยพระคุณและพระพรพิเศษต่างๆ ทรงทำให้พระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์ ทรงชี้หนทางและฟื้นฟูพระศาสนจักรเพื่อนำทางไปสู่จุดหมาย

พระศาสนจักรรับใช้อาณาจักรพระเจ้าดังนี้ :

1. พระศาสนจักรประกาศข่าวดี เรื่องอาณาจักรพระเจ้า เทศน์สอนเรียกร้องให้กลับใจ และดำเนินชีวิตใหม่ตามพระวรสารในพระคริสต์ เพื่ออาณาจักรจะมาถึงในบุคคลและในสังคม
2. พระศาสนจักรรับใช้อาณาจักรพระเจ้า เมื่อพระศาสนจักรก่อตั้งชุมชนและสถาปนาพระศาสนจักรท้องถิ่นและช่วยให้พระศาสนจักรท้องถิ่นเติบโตสู่วุฒิภาวะในความเชื่อและความรัก โดยเปิดใจยอมรับผู้อื่น จนสามารถทำหน้าที่ของตนและสามารถรับใช้ผู้อื่นและสังคมได้ และให้ความเข้าใจและความนิยมนกย่องแก่สถาบันของมนุษย์
3. พระศาสนจักรรับใช้อาณาจักรพระเจ้า เมื่อพระศาสนจักรเผยแผ่ “ค่านิยมแห่งพระวรสาร” ท่ามกลางมวลมนุษย์ ช่วยมนุษย์ให้ต้อนรับแผนการของพระเจ้า แม้อาจจะอยู่โพ้นขอบเขตของพระศาสนจักร เป็นการเปิดรับการทำงานของพระจิตเจ้า (เทียบ ยน 3:8) พระศาสนจักรเป็นเครื่องหมายแห่งความรอดสำหรับมนุษยชาติทั้งมวล โดยการเป็นประจักษ์พยานด้วยการกระทำกิจการต่างๆ เช่น การเสวนา การส่งเสริมศักดิ์ศรีของมนุษย์ ส่งเสริมความยุติธรรมและสันติสุข การศึกษา การรักษาพยาบาลผู้ป่วย การช่วยเหลือคนยากจนและผู้ด้อยค่า ทั้งนี้ โดยไม่ละเลยการให้ความสำคัญลำดับแรกกับความเป็นจริงที่อยู่เหนือธรรมชาติและชีวิตจิตที่เป็นหลักฐานของความรอดในอันทกาล
4. พระศาสนจักรรับใช้อาณาจักรพระเจ้าโดยการภาวนาวอนขอ เนื่องจากอาณาจักรพระเจ้าเป็นของประทานและเป็นกิจการของพระเจ้า เราจึงต้องการภาวนาวอนขอเพื่อต้อนรับและทำให้อาณาจักรพระเจ้าเติบโตในตัวเราและร่วมมือทำงานเพื่อให้มนุษย์จะได้ต้อนรับอาณาจักรพระเจ้าด้วย เพื่ออาณาจักรพระเจ้าจะได้เจริญเติบโตท่ามกลางมนุษย์ จนถึงวันที่พระคริสต์ จะทรงมอบพระอาณาจักรให้แก่พระบิดา เพื่อพระเจ้าจะได้ทรงเป็นทุกสิ่งในทุกคน”(เทียบ1คร15:24;28)

6. “บทภาวนาของพระเยซูคริสต์” สรุประวบรวมทั้งหมดและสรุปข่าวดีเรื่องพระอาณาจักรพระเจ้า¹¹

ในสมัยพระเยซูเจ้า พวกกลุ่มศาสนา เช่น พวกฟาริสี พวกเอสเซน (Essence) พวกศาสนิกซ์ของท่านยอห์นบัพติศ เป็นต้น มีบทภาวนาที่เป็นเอกลักษณ์สำหรับกลุ่มของตน พวกศาสนิกซ์ของพระเยซูเจ้าจึงขอให้พระเยซูเจ้าสอนบทภาวนาที่สอนแก่นคำสอนธรรมของพระองค์ พระเยซูเจ้าจึงสอนบทภาวนา “ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย” (ลก 11:1-4; มธ 6:9-13) บทภาวนานี้ใช้ตั้งแต่สมัยคริสตชนกลุ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ใช้ภาวนาทั้งส่วนตัวและส่วนรวมในพิธีกรรม

บทภาวนาเป็นการถวายเกียรติแด่พระเจ้า โดยประกาศความเชื่อ ความศรัทธา การยอมรับและการวอนขอ

บทภาวนาจากพระวรสารของนักบุญมัทธิว ดังนี้

“ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย พระองค์สถิตในสวรรค์

พระนามพระองค์จงเป็นที่สักการะ

พระอาณาจักรจงมาถึง

พระประสงค์จงสำเร็จในแผ่นดินเหมือนในสวรรค์

โปรดประทานอาหารประจำวันแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายในวันนี้

โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้าเหมือนพระเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น

โปรดช่วยข้าพเจ้าไม่ให้แพ้การผจญ แต่โปรดช่วยให้พ้นจากความชั่วร้ายเทอญ”

(มธ 6:9-13)

¹¹ คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ข้อ 2761-2865

6.1 บทภาวนาตอนหนึ่ง

1. **บทภาวนาที่อยู่ศูนย์กลางพระคัมภีร์** นักบุญมัทธิวได้นำบทภาวนานี้ไว้ในบทเทศนาบนภูเขา (มธ 5-7) นักพระคัมภีร์ส่วนใหญ่จึงลงความเห็นว่า บทภาวนาข้าแต่พระบิดาของเรานี้เป็น บทภาวนาแห่งพระอาณาจักรพระเจ้า¹² พระวรสารเป็นข่าวดี นักบุญมัทธิวสรุปการประกาศข่าวดีนี้ของพระเยซูเจ้าไว้ในบทเทศน์บนภูเขา (มธ 5-7) บทเทศน์บนภูเขาเป็นคำสอนสำหรับชีวิต บทข้าแต่พระบิดาเป็นบทภาวนาขอชีวิตนี้ ความถูกต้องของชีวิตขึ้นกับความถูกต้องของการภาวนาของเรา

2. **บทภาวนาขององค์พระผู้เป็นเจ้า** มีความสำคัญเพราะเริ่มต้นจากประสบการณ์ของพระเยซูเจ้าทรงเรียกพระเจ้า “ข้าแต่พระบิดา” ในพันธสัญญาเดิม บิดา หมายถึง ผู้มีอำนาจที่ชอบธรรมและมีความรักอย่างไม่มีเงื่อนไข ในพระวรสาร เราพบว่า พระเยซูเจ้าทรงเรียกพระเจ้าเป็นบิดา 170 ครั้ง พระเยซูเจ้าทรงใช้คำ “อับบา” (Abba) แปลว่า “พ่อ” เป็นภาษาอราเมอิกที่เด็กๆ เรียกบิดาของตนแสดงออกถึงความรักและความสนิทสนม เป็นการแสดงออกถึงประสบการณ์ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกับพระเจ้าของพระเยซูคริสต์ในฐานะบุตร พระเยซูเจ้าประทานพระจิตเจ้าเพื่อให้บทภาวนานี้เป็น “จิตและชีวิต” (ยน 6:63) นักบุญเปาโลกล่าวว่า มนุษย์จะมีประสบการณ์เช่นนี้ได้โดยอาศัยพระจิตเจ้า (กท 4:6; โรม 8:15) เราภาวนาเรียกพระเจ้าเป็นบิดา “ของข้าพเจ้าทั้งหลาย” หมายถึงการเป็นประชากรของบุตรพระเจ้า และมนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน มีพระเจ้าเป็นบิดาของมนุษย์ทุกคน

3. **บทภาวนาของพระศาสนจักร** กลุ่มคริสตชนสมัยแรกสวดบทข้าแต่พระบิดาวันละสามครั้ง¹³ แทนคำอวยพรสิบแปดประการซึ่งเป็นบทภาวนาของชาวยิวที่ศรัทธา บทข้าแต่พระบิดาเป็นการภาวนาที่ยอดเยี่ยมของพระศาสนจักร เป็นองค์ประกอบในพิธีกรรมทำวัตรและศีลศักดิ์สิทธิ์ โดยเฉพาะในพิธีบูชาขอบพระคุณแสดงให้เห็นลักษณะ “อันดกาล” ขณะที่รอคอยองค์พระผู้เป็นเจ้า “จนกว่าพระองค์จะเสด็จมา” (1 คร 11:26)

¹² J. Jeremias, the Lord's Prayer in the light of recent research

¹³ Didache, 8,3:SC248,174 (Funk, Patres apostolici, 1,29)

6.2 บทภาวนาตอนที่สอง

1. เรากล้าเข้าไปเฝ้าพระองค์ด้วยความไว้วางใจเยี่ยงบุตร มีแต่พระเยซูเจ้าเพียงพระองค์เดียวที่อาจก้าวข้ามเขตความศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าได้ พระองค์ผู้ “ทรงลบล้างมลทินแห่งบาปแล้ว” (ฮบ 1:3) ทรงนำเราไปอยู่เฉพาะพระพักตร์พระบิดา “ข้าพเจ้าและบรรดาบุตรที่พระเจ้าได้ประทานอยู่ที่นี่” (ฮบ 2:13) นักบุญเปาโลกล่าวว่า “พระเจ้าทรงส่งจิตของพระบุตรของพระองค์เข้ามาในใจของเรา ทำให้เราร้องออกมาว่า ‘อับบา พระบิดา’ (รม 8:15)” [...] เมื่อไรเล่าที่มนุษย์ผู้รู้ตายกล้าเรียกพระเจ้าว่าพระบิดา นอกจากเมื่อเขาได้รับพลังบันดาลใจภายในนี้มาจากเบื้องบน?” พลังนี้ของพระจิตเจ้าผู้ทรงนำเราให้สดบทรบเข้าแต่พระบิดา ในพิธีกรรมมีภาษาที่งดงามว่า *parresia* หรือ “ความกล้า” “ความไว้วางใจเยี่ยงบุตร” “ความมั่นใจด้วยความยินดี” “ความกล้าอย่างสุภาพถ่อมตน” “ความมั่นใจว่าพระเจ้าทรงรักตน” (อฟ 3:12; ฮบ 3:6; 4:16; 1 ยน 2:8)

2. “ข้าแต่พระบิดา” ก่อนที่จะภาวนาบทข้าแต่พระบิดา เราควรจะถ่อมใจของเราชำระจิตใจของเราให้พ้นจากภาพพจน์ที่ผิดๆ เสียก่อน ความสุภาพถ่อมตนทำให้เรายอมรับว่า “ไม่มีใครรู้จักพระบุตร นอกจากพระบิดา และไม่มีใครรู้จักพระบิดา นอกจากพระบุตรและผู้ที่ยังพระบุตรเปิดเผยให้รู้” (มธ 11:27) นั่นคือ “ให้แก่บรรดาผู้ต่ำต้อย” (มธ 11:25) การชำระจิตใจเรื่องภาพพจน์เกี่ยวกับบิดามารดา ซึ่งเกิดจากประวัติความเป็นมาส่วนตัวหรือทางวัฒนธรรม ความคิดว่าพระเจ้าเป็นพระบิดาของเราอยู่เหนือมโนทัศน์ของโลกนี้ เป็นการเข้าไปในพระธรรมล้ำลึกของพระองค์ ตามที่พระองค์ทรงเป็นและตามที่พระบุตรทรงเปิดเผยให้เรา “พระนามของพระเจ้าพระบิดาไม่เคยถูกเปิดเผยให้แก่ผู้ใดเลย แม้แต่โมเสสที่ได้ทูลถามเรื่องนี้ เขากลับได้ยินนามอื่น พระบุตรทรงเปิดเผยพระนามนี้ให้แก่เรา ก่อนจะมีพระบุตรก็ไม่มีพระนามของพระบิดา”

เราเรียกพระเจ้าเป็น “พระบิดา” ได้ก็เพราะว่าพระองค์ทรงเปิดเผยพระองค์เองโดยทางพระบุตรผู้ทรงมาเป็นมนุษย์และเพราะพระจิตของพระองค์ทรงบันดาลให้เรา รู้จักพระองค์ พระจิตของพระบุตรทรงบันดาลให้เรามีส่วนร่วมความสัมพันธ์นี้ เราซึ่งเชื่อว่าพระเยซูเจ้าคือพระคริสตเจ้าและเรายังบังเกิดจากพระเจ้าอีกด้วย (1 ยน 5:1) เมื่อเราอธิษฐานภาวนาต่อพระบิดา เราก็มีความสัมพันธ์กับพระองค์และกับพระเยซูคริสต์พระบุตรของพระองค์ (1 ยน 1:3) เราจึงขอบพระคุณพระองค์ที่ทรงเปิดเผยพระนามและโปรดให้เราเชื่อเช่นนี้ทั้งยังประทับอยู่กับเราด้วย เรามั่นใจว่าพระบิดาได้ เพราะทรงบันดาลให้เราบังเกิดใหม่มารับชีวิตของ

พระองค์ ทรงรับเราเป็นบุตรบุญธรรมในพระบุตรเพียงพระองค์เดียว อาศัยศีลล้างบาป และการเจิมของพระจิตเจ้า ทำให้เรากลายเป็น “ผู้รับเจิม” หรือ “พระคริสต์” ด้วย ดังนี้ บทภาวนาขององค์พระผู้เป็นเจ้าเปิดเผยให้เรา รู้จักตนเอง พร้อมกับเปิดเผยให้เรา รู้จักพระบิดา พระพรการรับเป็นบุตรบุญธรรมที่พระองค์ประทานให้เปล่านั้นเรียกร้องให้เรา กลับใจและมีชีวิตใหม่อยู่ตลอดเวลา การอธิษฐานภาวนาต่อพระบิดาของเราจึงต้องพัฒนาคุณสมบัติพื้นฐานสองประการ 1. ความปรารถนาและตั้งใจจะเป็นเหมือนพระองค์ 2. ปฏิบัติตนเหมือนกับบุตรของพระองค์” นอกจากนั้น เรายังต้องกลับใจทำตนให้มีใจถ่อมตนและวางใจในพระองค์ กลับเป็น “เหมือนเด็กเล็กๆ” (มธ 18:3) เพราะพระบิดาทรงเปิดเผยพระองค์ “แก่บรรดาผู้ต่ำต้อย” (มธ 11:25) การอธิษฐานภาวนาเป็นสภาพ “ที่เกิดขึ้นจากการพิศเพ่งพระเจ้า และจากความรักกระตือรือร้นที่ทำให้จิตใจมุ่งหาความรักของพระเจ้า และสละตนให้มีความใกล้ชิด สนทนากับพระองค์ด้วยความศรัทธาเป็นพิเศษเหมือนสนทนากับบิดาของตน” (CCCn.2785)

3. ข้าแต่พระบิดา “ของข้าพเจ้าทั้งหลาย” หมายถึงการเป็นประชากรของบุตรพระเจ้า และมนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน มีพระเจ้าเป็นบิดาของมนุษย์ทุกคน เมื่ออธิษฐานภาวนาต่อพระบิดา “ของข้าพเจ้าทั้งหลาย” ผู้รับศีลล้างบาปแล้วแต่ละคนย่อมอธิษฐานภาวนาในความสัมพันธ์นี้ “กลุ่มผู้มีความเชื่อ [...] เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน”(กจ 4:32)

แม้บรรดาคริสตชนยังแตกแยกกัน บทภาวนาต่อพระบิดา “ของเรา” ก็ยังคงเป็นสมบัติส่วนรวมและเป็นการเรียกอย่างแข็งขันสำหรับคริสตชนทุกคน ในความสัมพันธ์ต่อกันอาศัยความเชื่อในพระคริสต์เจ้าและศีลล้างบาป จึงต้องมีส่วนในการอธิษฐานภาวนาของพระเยซูเจ้าเพื่อบรรดาศิษย์ของพระองค์จะได้มีเอกภาพร่วมกัน¹⁴ เพื่อเราจะต้องเอาชนะการแตกแยกและการขัดแย้งกันเองให้ได้ การอธิษฐานภาวนาของเราก็ต้องไม่มีขอบเขตด้วย¹⁵ เป็นการอธิษฐานภาวนาพร้อมกับมนุษย์ทุกคนและสำหรับมนุษย์ทุกคนที่ยังไม่รู้จักร่องพระองค์ เพื่อเขาเหล่านั้นจะได้มาร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว (ยน 11:52)

¹⁴ Cf Concilium Vaticanum II, Decr. Unitatis redintegratio, 8: AAS 57 (1965) 98; Ibid., 22: AAS 57 (1965) 105-106.

¹⁵ Cf Concilium Vaticanum II, Decl. Nostra aetate, 5: AAS 58 (1966) 743-744.

4. “พระองค์สถิตในสวรรค์” “พระองค์สถิตในสวรรค์” มิได้หมายถึงสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง แต่หมายถึงพระมหิทธานุภาพของพระเจ้าและการที่พระองค์ประทับอยู่ในจิตใจของบรรดาผู้ชอบธรรม “สวรรค์” ที่ประทับของพระบิดานั้นเป็นบ้านแท้จริงที่เรากำลังมุ่งหน้าไปหา และที่เรากำลังเป็นสมาชิกอยู่แล้วด้วย จากเหตุผลที่ว่าพระองค์ทรงความศักดิ์สิทธิ์อย่างยิ่ง พระองค์จึงทรงอยู่ใกล้ชิดอย่างยิ่งกับจิตใจที่สุภาพถ่อมตนและเป็นทุกข์ พระองค์ประทับอยู่ในใจของบรรดาผู้ชอบธรรม เหมือนประทับอยู่ในพระวิหารศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ และยังมีความหมายอีกว่าผู้อิฐฐานภาวนาต้องมีความปรารถนาให้พระองค์ผู้ที่ตนเรียกหา นั้นมาประทับอยู่ในตนเองด้วย” (อสย 45:8) “สวรรค์ยังอาจหมายถึงผู้ที่มิภาพของสวรรค์อยู่ในตัว ซึ่งพระเจ้าประทับอยู่และทรงพระดำเนินในตัวเขาด้วย”

บาปทำให้เราถูกเนรเทศจากแผ่นดินแห่งพันธสัญญา (ปฐม.3) และการกลับใจทำให้เรากลับไปหาพระบิดา กลับไปสวรรค์ ดังนั้นสวรรค์และแผ่นดินจึงคืนดีกันในพระคริสตเจ้า¹⁶ เพราะพระบุตร “ได้เสด็จลงมาจากสวรรค์” เพียงพระองค์เดียว และพระองค์ทรงบันดาลให้เราขึ้นไปสวรรค์พร้อมกับพระองค์ อาศัยไม้กางเขน การกลับคืนพระชนมชีพ และการเสด็จสู่สวรรค์ของพระองค์” (ยน 12:32) เมื่อพระศาสนจักรอิฐฐานภาวนาว่า “ข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลาย พระองค์สถิตในสวรรค์” พระศาสนจักรก็ประกาศว่าพวกเราเป็นประชากรของพระเจ้า มีที่นั่งในสวรรค์อยู่ร่วมกับพระองค์ในพระคริสตเยซู¹⁷ ชื่อนอยู่กับพระคริสตเจ้าในพระเจ้า¹⁸แล้ว และยัง “คร่ำครวญปรารถนาอย่างยิ่งที่จะสวมใส่ร่างกายที่มาจากสวรรค์” (2 คร 5:2)¹⁹ บรรดาคริสตชน “อยู่ในร่างกาย แต่ไม่ดำเนินชีวิตตามอย่างร่างกาย เขาอาศัยอยู่ในโลกนี้ แต่มีบ้านแท้จริงอยู่ในสวรรค์”²⁰

¹⁶ เทียบ อสย 45:8; สดด 85:12.

¹⁷ เทียบ อฟ 2:6.

¹⁸ เทียบ คส 3:3.

¹⁹ เทียบ ฟป 3:20; ฮบ 13:14.

²⁰ ฟป 3:20; ฮบ 13:14.

6.3 บทภาวนาตอนที่สาม:คำวอนขอเจ็ดประการ

6.3.1 สามประการแรกเกี่ยวกับพระเจ้า

1. ขอให้ “พระนามพระองค์จงเป็นที่สักการะ” พระนามหมายถึง พระเจ้าเอง ขอให้พระองค์ได้รับการสักการะอย่างสมควร เป็นการสรรเสริญและขอบพระคุณพระเจ้า เมื่อเราภาวนาว่า “พระนามพระองค์จงเป็นที่สักการะ” เราก็เข้าร่วมกับแผนการของพระเจ้า เพื่อให้พระนาม – ที่ทรงเปิดเผยแก่โมเสส และทรงเปิดเผยสูงสุดในพระเยซูเจ้า – ได้รับการสักการะจากเราและในตัวเรา เช่นเดียวกับในชนทุกชาติและในมนุษย์แต่ละคน พระเยซูคริสต์มอบหน้าที่ให้พระศาสนจักรให้ประกาศพระเจ้าองค์ความรักแก่มนุษย์ทุกคน

2. ขอให้ “พระอาณาจักรจงมาถึง” พันธกิจสำคัญของพระเยซูคริสต์ คือ การประกาศข่าวดีว่า พระอาณาจักรพระเจ้ามาถึงแล้ว เริ่มแล้วในองค์พระเยซูคริสต์ และกำลังดำเนินต่อไปในปัจจุบัน อาณาจักรพระเจ้ากำลังเปลี่ยนแปลงชีวิตและสังคม เมื่ออาณาจักรพระเจ้ามาถึง อาณาจักรแห่งความชั่วร้ายและบาปก็ต้องสลายไป จะอยู่ด้วยกันไม่ได้ (มก 1:24; วว 3:10) พลังความดีจะชนะความชั่วร้ายและอาณาจักรพระเจ้าจะดำเนินต่อไปจนกว่าจะสำเร็จสมบูรณ์ในวาระสุดท้าย

“อาณาจักรของพระเจ้า [...] เป็นความชอบธรรม สันติ และความชื่นชมยินดีในพระเจ้า” (รม 14:17) “จิตใจที่สะอาดเท่านั้นอาจกล่าวอย่างมั่นใจได้ว่า ‘พระอาณาจักรจงมาถึง’ เพราะผู้ที่ไดยินเปาโลกล่าวว่า ‘ดังนั้น อย่าให้บาปครอบงำร่างกายที่ตายได้ของท่าน’ (รม 6:12) และแสดงตนบริสุทธิ์ด้วยการกระทำ ความคิดและคำพูดเท่านั้นอาจกล่าวได้ว่า ‘พระอาณาจักรจงมาถึง’” การรู้จักแยกแยะตามพระจิตเจ้า บรรดาคริสตชนต้องแยกแยะระหว่างความเจริญเติบโตของพระอาณาจักรของพระเจ้ากับพัฒนาการของวัฒนธรรมและสังคมที่เขาดำเนินชีวิตอยู่ด้วย การแยกแยะเช่นนี้ไม่ใช่การแยกตัวออกไป การที่พระเจ้าทรงเรียกมนุษย์สำหรับชีวิตนิรันดร์ไม่ขัด แต่กลับผลักดันให้เขาทำหน้าที่ที่จะใช้พลังของตนและเครื่องมือต่างๆ ที่เขาได้รับจากพระเจ้าเพื่อนำมารับใช้ความยุติธรรมและสันติภาพในโลก (G.S.22) คำวอนขอนี้ได้รับการสนับสนุนจากการอธิษฐานภาวนาของพระเยซูเจ้า และพระเจ้าทรงฟังในการอธิษฐานภาวนาของพระคริสตเจ้า (ยน 17:17-22) ที่มีอยู่และเกิดผลในพิธีบูชาขอบพระคุณ และบังเกิดผลในชีวิตใหม่ตามคำสอนเรื่องความสุขแท้จริง (มธ 5:13-16) ในคำภาวนานี้ พระศาสนจักรคิดถึงการเสด็จกลับมาของพระคริสตเจ้าและโดยเฉพาะการที่พระอาณาจักรของพระเจ้าจะมาถึงในวาระสุดท้าย และพระศาสนจักรยังวอนขอให้พระอาณาจักรของพระเจ้าได้เติบโตขึ้น “วันนี้” ในชีวิตของเราด้วย

3. ขอให้“พระประสงค์ จงสำเร็จ ในแผ่นดินเหมือนในสวรรค์” เป็นการวอนขอให้อาณาจักรพระเจ้าเป็นจริง ในชีวิตจิตใจของมนุษย์และในสังคมปัจจุบัน เราวอนขอพระบิดาของเราให้ทรงรวมความปรารถนาของเราเข้ากับพระประสงค์ของพระบุตรที่ทรงประสงค์ให้แผนการของพระบิดาที่จะให้มนุษย์ทุกคนได้รับความรอดพ้นสำเร็จไปในชีวิตของโลก พระประสงค์ของพระบิดาของเราก็คือ “ให้ทุกคนได้รับความรอดพ้นและรู้ความจริงที่สมบูรณ์” (1 ทธ 2:4) พระองค์ “ไม่ทรงประสงค์ให้ผู้ใดต้องพินาศ” (2 ปต 3:9) พระประสงค์ทั้งหมดของพระองค์ก็คือให้เรารักกันเหมือนกับที่พระองค์ทรงรักเรา ในองค์พระคริสตเจ้านี้เราจึงวอนขออย่างแข็งขันให้แผนการที่ทรงประสงค์นี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์เช่นเดียวกับที่ได้เกิดขึ้นแล้วในสวรรค์

พระเยซูเจ้าได้ตรัสว่า “ข้าพเจ้ามาเพื่อปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระองค์” (ฮบ 10:7) ในความทุกข์อย่างสาหัส พระองค์ทรงยอมรับพระประสงค์นี้ของพระบิดา “อย่าให้เป็นไปตามใจข้าพเจ้า ให้เป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์เถิด” (ลก 22:42) “ทรงมอบพระองค์เพื่อช่วยเราให้รอดพ้นจากบาป [...] ตามพระประสงค์ของพระเจ้าพระบิดาของเรา” (กท 1:4) “แม้ว่าทรงเป็นพระบุตร ก็ยังทรงเรียนรู้ที่จะนอบน้อมเชื่อฟังโดยการรับทรมาน” (ฮบ 5:8) ส่วนเราซึ่งเป็นเพียงสิ่งสร้างและคนบาป แต่พระเจ้าทรงรับไว้เป็นบุตรบุญธรรมในพระองค์ จะไม่ต้องเรียนรู้ที่จะนอบน้อมเชื่อฟังมากกว่านั้นเทียวหรือ เมื่ออธิษฐานภาวนา เราอาจแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า และได้รับความพากเพียรที่จะปฏิบัติตามพระประสงค์นั้น พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “พระอาณาจักรไม่ใช่สำเร็จด้วยคำพูด แต่โดยปฏิบัติตาม “พระประสงค์ของพระบิดาของเรา ผู้สถิตในสวรรค์” (มธ 7:21) การอธิษฐานภาวนาของพระศาสนจักรเดชพระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้า โดยเฉพาะในพิธีบูชาขอบพระคุณ ทรงพล้งอย่างยิ่ง การอธิษฐานภาวนานี้ยังเป็นการวอนขอร่วมกับพระมารดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ยิ่งของพระเจ้า และร่วมกับบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่เคยเป็น “ที่โปรดปราน” ขององค์พระผู้เป็นเจ้า เพราะเขาเหล่านี้ไม่ได้ปรารถนาอะไรอื่นนอกจากพระประสงค์ของพระองค์

6.3.2 บทภาวนาส่วนที่สอง เป็นการวอนขอเพื่อความจำเป็นด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

4. “โปรดประทานอาหารประจำวันแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายในวันนี้” ในแต่ละวัน โดยเฉพาะในวันนี้ ขอให้เรามีอาหารที่จำเป็น ประจำวัน อาหารด้านร่างกายและอาหารจิตใจ (พระวาจาและศีลมหาสนิท) เมื่อเราภาวนาว่า “โปรดประทาน...แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย” เรามีความสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนพี่น้องของเรา แสดงความไว้วางใจของเราเยี่ยงบุตรต่อพระบิดาในสวรรค์ “อาหาร (ของเรา)” หมายถึงอาหารหล่อเลี้ยงชีวิตของเราในโลกนี้เพื่อทุกคนจะได้มีอาหารที่จำเป็นเพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต เราคำนึงถึงความรับผิดชอบอย่างจริงจังต่อบรรดาพี่น้องผู้ยากจน ขาดแคลนอาหารที่จำเป็น เสริมสร้างโครงสร้างที่ยุติธรรม เราภาวนาและทำงาน และอาหารที่จำเป็นสำหรับชีวิต คือพระวาจาของพระเจ้าและพระวรกายของพระคริสตเจ้า (ในศีลมหาสนิท) ด้วย เราต้องรับอาหารนี้ “ประจำวัน” ใน “วันนี้” ของพระเจ้าเป็นอาหารที่จำเป็นอย่างยิ่ง จากงานเลี้ยงในพระอาณาจักรสวรรค์ ที่ศีลมหาสนิทเป็นการเกริ่นล่วงหน้าถึงงานเลี้ยงนี้ เพื่อเราจะได้มีชีวิตโดยให้พระอาณาจักรพระเจ้าอยู่ท่ามกลางเรา

5. “โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้า เหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น” การยกโทษ การให้อภัยเป็นเครื่องหมายแห่งอาณาจักรพระเจ้ามาแล้ว (มก 2:5; มธ 9:2; ลก 5:20) เราขอพระกรุณาของพระเจ้าสำหรับความผิดที่เราได้ทำ พระกรุณานี้ไม่อาจเข้าไปในใจของเราได้ นอกจากว่าเราได้เรียนรู้ที่จะให้อภัยแก่ศัตรูของเราตามพระฉบับแบบของพระคริสตเจ้าและได้รับความช่วยเหลือจากพระองค์เสียก่อน เมื่อพระเจ้ายกโทษเรา เราก็ต้องยกโทษผู้อื่นด้วย (มธ 18:23-25) การให้อภัยของพระเจ้า ทำให้เรามีความรักมากขึ้นและอภัยผู้อื่นได้ (ลก 7:36-50) ความสัมพันธ์ของพระตรีเอกภาพเป็นบ่อเกิดและมาตรการของความจริงในความสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ความสัมพันธ์นี้ยังเป็นชีวิตในการอธิษฐานภาวนา โดยเฉพาะในพิธีบูชาขอบพระคุณ “ดังนั้น ขณะที่ท่านนำเครื่องบูชาไปถวายยังพระแท่น ถ้าระลึกได้ว่าพี่น้องของท่านมีข้อบาดหมางกับท่านแล้ว จงวางเครื่องบูชาไว้หน้าพระแท่น กลับไปคืนดีกับพี่น้องเสียก่อน แล้วจึงค่อยกลับมาถวายเครื่องบูชา” (มธ 5:23-24)

6 “โปรดช่วยข้าพเจ้าไม่ให้แพ้การประจญ หรือตามตัวอักษรว่า “อย่า นำข้าพเจ้าทั้งหลายเข้าไปในการผจญ” เราวอนขอพระเจ้าอย่าปล่อยให้เราเข้าไปในหนทางที่จะนำไปหาบาป คำวอนขอข้อนี้ขอให้เรามีจิตที่รู้จักแยกแยะและทรงพลัง วอนขอพระพรหทานที่จะระวังตัวและยืนหยัดมั่นคงจนถึงที่สุด

พระจิตเจ้าทรงบันดาลให้เรา รู้จักแยกแยะระหว่างการทดสอบที่จำเป็นสำหรับความก้าวหน้าด้านจิตใจ และมุ่งหา “คุณธรรมที่แท้จริง” กับการผจญที่นำไปหาบาปและความตาย เรายังต้องแยกแยะระหว่าง “ถูกผจญ” และ “ยอมแพ้” แก่การผจญ (ปฐก 3:6) ผลของมันก็คือความตาย

“พระเจ้าไม่ทรงบังคับให้เราต้องทำดีด้วยความจำเป็น แต่โดยอิสระ [...] การประจญนี้จึงมีประโยชน์ด้วย เพื่อเราจะได้รู้จักตัวเองด้วยว่าเราเป็นอย่างไร แต่เมื่อเรารู้จักตัวเองแล้ว เรารู้ว่าเราอยากทำชั่วหรือเปล่า “ไม่ให้แพ้การผจญ” ยังหมายถึงการตัดสินใจ “ทรัพย์สินสมบัติของท่านอยู่ที่ใด ใจของท่านก็จะอยู่ที่นั่นด้วย [...] ไม่มีใครเป็นข้าสองเจ้าบ่าวสองนายได้” (มธ 6:21,24) “ถ้าเรามีชีวิตเดชะพระจิตเจ้า เราจึงดำเนินชีวิตตามพระจิตเจ้าด้วย” (กท 5:25) พระบิดาประทานพลังให้เราในการ “เห็นพ้อง” เช่นนี้กับพระจิตเจ้า “ท่านทั้งหลายไม่เคยเผชิญกับการผจญใดๆ ที่เกินกำลังมนุษย์ พระเจ้าทรงซื่อสัตย์ พระองค์จะไม่ทรงอนุญาตให้ท่านถูกผจญเกินกำลังของท่าน แต่เมื่อถูกผจญ พระองค์จะประทานความสามารถให้ท่านยืนหยัดมั่นคงและหาทางออกได้” (1 คร 10:13) อาศัยการอธิษฐานภาวนา พระเยซูเจ้าทรงพิชิตมารผจญตั้งแต่แรก (มธ 4:1-11) รวมทั้งในการต่อสู้กับการทนทุกข์ทรมานครั้งสุดท้าย ให้เรามีใจตื่นเฝ้าระวัง ร่วมกับการตื่นเฝ้าระวังของพระองค์ ขอให้เรามีความยืนหยัดมั่นคงจนถึงวาระสุดท้าย “ดูเถิด เรามาเหมือนขโมย ผู้ที่ตื่นเฝ้า....ยอมเป็นสุข” (วิว 16:15)

7. แต่โปรดช่วยให้พ้นจากความชั่วร้ายเทอญ มนุษย์ในโลกนี้ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการทดสอบ การทดลอง แต่ขอให้รักษาความเชื่อไว้แม้อยู่ในความทุกข์ยากลำบาก (มธ 26:41; มก 14:3; ลก 22: 40, 46) พวกสานุศิษย์ของพระเยซูคริสต์ยังอยู่ในโลกต้องต่อสู้กับความชั่ว แต่ต้องไม่หมดหวัง หมดกำลังใจหรือรู้สึกขมขื่นเพราะพระอาณาจักรพระเจ้าเริ่มแล้ว แม้จะมีสภาพเหมือนเมล็ดพืชเล็กๆ (มธ 13: 31-33) แต่อาณาจักรพระเจ้ากำลังเติบโตให้ภาวนาตื่นเฝ้า ในคำภาวนาขอข้อสุดท้าย “แต่โปรดช่วยให้พ้นจากความชั่วร้ายเทอญ” คริสตชนวอนขอพระเจ้าพร้อมกับพระศาสนจักรให้ช่วยขณะที่พระคริสตเจ้าทรงได้รับมาแล้ว “ต่อเจ้าแห่งโลกนี้” คือจากปีศาจ ทูตสวรรค์ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อพระเจ้าโดยตรงและต่อแผนงานความรอดพ้นของพระองค์นั้น ได้เป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจน

โดยคำภาวนาสุดท้าย “อาเมน” เราแสดงความปรารถนา “ขอให้เป็นอย่างนี้” ต่อคำวอนขอของเราทั้งเจ็ดข้อว่า “สาธุ – ขอให้เป็นอย่างนี้เทอญ”

สรุป เคลเมนต์แห่งอเล็กซานเดรีย (+150) อธิบายเสริมว่า “พระเยซูเจ้าสอนให้ภาวนา วอนขอสิ่งใหญ่โตเพื่อเกียรติมงคลของพระเจ้า เพื่ออาณาจักรพระเจ้าจะมาถึงในปัจจุบัน สิ่งเล็กๆ น้อยๆ พระองค์จะประทานให้เอง” บทภาวนานี้จึงสอนให้เราภาวนาขอสิ่งใหญ่โต จากพระเจ้า ดังนั้น บทข้าแต่พระบิดาของเรา จึงเป็นบทภาวนาของผู้มีประสบการณ์ อาณาจักรพระเจ้าได้เริ่มแล้ว ในชีวิตของเราในปัจจุบัน แต่ละขณะอาณาจักรพระเจ้าทำให้ทัศนคติและชีวิตของเราเปลี่ยนแปลง แม้เราจะกำลังเดินทางอยู่ในโลกต้องเผชิญ กับความทุกข์ยากลำบาก ต้องต่อสู้กับความชั่วร้าย แต่เราก็ไม่หมดกำลังใจหรือท้อถอยเพราะตระหนักว่าอาณาจักรพระเจ้าเริ่มต้นแล้ว พลังความดีจะชนะความชั่ว เรามีส่วนร่วมต้อนรับและเสริมสร้างอาณาจักรพระเจ้า และเราภาวนาขอให้อาณาจักรพระเจ้า สำเร็จสมบูรณ์ในวาระสุดท้าย

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคริสตธรรม. (2562). คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- เบเนดิกต์ที่ 16, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2555). พระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ (เล่ม 2). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ยอห์น ปอลที่ 2, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2533). พระสมณสาสน์พันธกิจขององค์พระผู้ไถ่ (Redemptoris Missio). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ยอห์น ปอลที่ 2, นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา. (2527). พระโอวาทเรื่องความหมายของความทุกข์ทรมานแห่งมนุษย์จากแง่ของคริสตชน (Salvifici Doloris). สำนักเลขาธิการสภาคาทอลิกเพื่อการพัฒนาและชมรมนักบวช.

- ยอห์น ปอลที่ 2, นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปา. (2530). **พระสมณสาส์นเรื่องความห่วงใยเรื่องสังคม (Sollicitudo Rei Socialis)**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมชัย พิทยาพงศ์พร. (2535). การกลับใจและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติใหม่. วารสารแสงธรรมปริทัศน์, 16(1). 22.
- สมชัย พิทยาพงศ์พร. (2533).การกลับใจ:ประสบการณ์ชีวิตที่ต่อเนื่อง. วารสารแสงธรรมปริทัศน์, 14(1). 70.
- สมชัย พิทยาพงศ์พร. (2551). พัฒนาการวิถีชีวิตจิตคริสตชน: ประวัติความเป็นมาของวิถีชีวิตจิตคริสตชนตั้งแต่สมัยแรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม.
- สมชัย พิทยาพงศ์พร. (2564). วิถีชีวิตจิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียวแบบองค์ความและแนวปฏิบัติ. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม.
- Barron, R. (2011). **Catholicism: A journey to the heart of the faith.** Image.
- Leon-Dufour, X. (1987). **Dictionary of Biblical theology.** Asian Trade.
- Rahner, K. (1977). **Encyclopedia of theology.** Burns & Oates.
- Fuellenbach, J. S.V.D. (1989). **The Kingdom of God.** Divine Word Publications.
- Jeremias, J. (1966). **The prayers of Jesus.** BCM Press.
- Jeremias, J. (1964). **The Lord's Prayer.** Fortress Press.
- Connolly, F. C.S.S.R. (1984). **God and man in modern spirituality.** Christian Classics.
- Davies, J. G. (1965). **The early Christian Church.** Baker Book House.

[หมวดทั่วไป]

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ปีศักดิ์สิทธิ์ยูบิลี 2025

บาทหลวงนพรัตน์ ทัศนาลี

1. ความหมายดั้งเดิม

Jubilee ในภาษาอังกฤษ แปลว่า การเฉลิมฉลอง ความปลื้มปิติ งานฉลองครบรอบ 50 ปี กาญจนภิเษก

iubilo ในภาษาละติน แปลว่า ฉ้นชื่นชมยินดี iubilae/iubilaeum ในภาษาละติน แปลว่า ความปิติยินดี หรือ การเฉลิมฉลองครบรอบ 50 ปี

มาจากรากศัพท์ภาษาฮีบรูของคำว่า 'לַבַּי' อ่านว่า โยเวล (yovél) แปลว่า เขาแกะ หมายถึงการฉลองปีที่ 50 ที่จะปลดปล่อยทาสให้เป็นอิสระ ดังที่มีกำหนดเอาไว้ในหนังสือเลวีนิติ โดยจะมีสัญลักษณ์ของการเป่าเครื่องดนตรีที่ทำจากเขาแกะตัวผู้ (ram's horn) เรียกว่า โซฟาร์ (Shofar) เครื่องดนตรีชนิดนี้มีมาในสมัยโบราณแล้ว ใช้ในเหตุการณ์สำคัญในพระคัมภีร์เช่น การเรียกประชากรอิสราเอลรวมตัวกัน เพื่อเตรียมตัวทำพันธสัญญากับพระเจ้า ณ เชิงเขาซีนาย (อพย 19:13)

ผู้อำนวยการแผนกคริสตศาสนธรรม (คำสอน) สังฆมณฑลจันทบุรี

2. พระคัมภีร์เลวินติ บทที่ 25 เรื่องปีศาจลึทธิ

ก. ปีที่เจ็ด

25 1พระยาห์เวห์ตรัสสั่งโมเสสบนภูเขาซีนาย 2ให้บอกชาวอิสราเอลว่า “เมื่อท่านทั้งหลายจะเข้าไปในแผ่นดินที่เรามอบให้แล้วนั้น แผ่นดินจะต้องมีเวลาพักเป็นเกียรติแด่พระยาห์เวห์ทุกเจ็ดปี 3ท่านจะหว่านพืชในทุ่งนา ลิดเถาองุ่นในสวนของท่านและเก็บพืชผลตลอดหกปี 4แต่ในปีที่เจ็ด แผ่นดินจะต้องมีเวลาพักเต็มที่เหมือนในวันสัปดาห์โตเป็นเกียรติแด่พระยาห์เวห์ ท่านจะต้องไม่หว่านพืชในทุ่งนา ไม่ลิดเถาองุ่นในสวน 5ท่านจะต้องไม่เก็บเกี่ยวข้าวที่งอกขึ้นเอง และไม่เก็บผลองุ่นจากเถาที่ไม่ได้ลิด ปีนั้นจะต้องเป็นปีที่แผ่นดินมีเวลาพักเต็มที่

6สิ่งที่แผ่นดินผลิตออกมาในปีที่มีเวลาพักนั้นจะเป็นอาหารเลี้ยงท่าน ทาสชายหญิงของท่าน ลูกจ้างและคนต่างด้าวที่อาศัยอยู่กับท่าน 7สิ่งที่แผ่นดินผลิตนั้น จะเป็นอาหารสำหรับสัตว์เลี้ยงของท่าน ตลอดจนสัตว์ป่าที่อยู่ในแผ่นดินของท่านด้วย”

ข. ปีเปาเซาส์ตร

8“ท่านจะต้องนับระยะเวลาเจ็ดปีเจ็ดครั้ง จะได้รวมทั้งสิ้น 49 ปี (เรียกว่าวันสัปดาห์โตของวันสัปดาห์โต) 9ในวันที่สิบเดือนเจ็ด ท่านจะสั่งให้เปาเซาส์ตร ท่านจะสั่งให้ประกาศวันชดเชยบาปโดยเปาเซาส์ตรทั่วแผ่นดินของท่าน 10ท่านจะต้องประกาศว่าปีที่ห้าสิบนั้นเป็นปีศาจลึทธิ และประกาศการปลดปล่อยสำหรับทุกคนที่อาศัยอยู่ในแผ่นดิน ปีนั้นจะได้ชื่อว่า ‘ปีเปาเซาส์ตร’ สำหรับท่าน แต่ละคนจะได้รับที่ดินของตระกูลคืนมา แต่ละคนจะกลับไปยังครอบครัวของตน 11ในปีที่ห้าสิบซึ่งเป็นปีเปาเซาส์ตรสำหรับท่านนี้ ท่านจะต้องไม่หว่านพืช ไม่เก็บเกี่ยวข้าวที่งอกขึ้นเอง ไม่เก็บผลองุ่นจากเถาที่ไม่ได้ลิด 12ปีเปาเซาส์ตรนี้จะเป็นปีศาจลึทธิสำหรับท่าน ตลอดปีนี้ ท่านจะกินพืชผลที่งอกขึ้นเองในทุ่งนา”

13“ในปีเปาเซาส์ตรนี้ แต่ละคนจะได้รับที่ดินของตระกูลคืนมา 14ดังนั้น เมื่อท่านขายที่ดินแก่เพื่อนบ้าน หรือซื้อจากเขา ท่านจะต้องไม่เอารัดเอาเปรียบกัน 15เมื่อซื้อที่ดินจากเพื่อนบ้าน ท่านจะต้องคำนวณราคาซื้อตามจำนวนปีที่ผ่านมาจากปีเปาเซาส์ตรครั้งก่อน ราคาขายจะขึ้นอยู่กับจำนวนปีการผลิตที่ยังเหลืออยู่ 16ยิ่งเหลือจำนวนปีมากเท่าใด ราคา ก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ยิ่งจำนวนปีน้อยลงเท่าใด ราคา ก็ยิ่งลดลงตามไปด้วย เพราะสิ่งที่เขาขายให้ท่านนั้น คือจำนวนการเก็บเกี่ยวพืชผล 17เพราะฉะนั้น ท่านจะต้องไม่เอารัดเอาเปรียบกัน แต่จงยำเกรงพระเจ้าของท่าน เพราะเราคือพระยาห์เวห์พระเจ้าของท่าน”

พระเจ้าทรงรับประกันว่าจะทรงดูแลประชากรในปีที่เจ็ด 18“ท่านทั้งหลายจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและถ้อยสัญญาของเรา ท่านจะต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อจะได้พำนักอยู่อย่างปลอดภัยในแผ่นดิน 19แผ่นดินจะผลิตพืชผลให้ท่านจะกินจนอิ่ม และพำนักอยู่อย่างปลอดภัย 20แต่อาจมีบางคนถามว่า ‘พวกเราจะมีอะไรกินในปีที่เจ็ด ถ้าเราไม่หว่านพืชและเก็บเกี่ยวพืชผล’ 21เรา พระยาห์เวห์จะหลังพระพรมายังท่านในปีที่หก ให้ปีนั้นมีผลิตผลเพียงพอสำหรับสามปี 22ในปีที่แปด ท่านจะหว่านพืชอีกและกินผลิตผลที่ได้เก็บรวบรวมไว้จนถึงปีที่เก้าด้วย ท่านจะมีอาหารเพียงพอจนถึงฤดูเก็บเกี่ยวปีต่อไป”

(กฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับปีศักดิ์สิทธิ์จบแค่นี้ ที่เหลือเป็นการกล่าวซ้ำ พูดถึงเรื่องทาส)

การได้รับที่ดินของตระกูลคืนมา

23“ท่านทั้งหลายจะต้องไม่ขายที่ดินเป็นการถาวร เพราะแผ่นดินเป็นของเรา และท่านเป็นเหมือนคนต่างด้าวหรือคนเช่าที่ดินของเรา 24ดังนั้น ทัวแผ่นดินที่เราจะมอบให้แก่ท่าน ท่านจะต้องอนุญาตให้ซื้อที่ดินคืนได้ 25ถ้าพี่น้องของท่านยากจนลง จำเป็นต้องขายที่ดินของตน ญาติสนิทที่สุดของเขาซึ่งมีสิทธิ์จะซื้อคืน จะต้องซื้อที่ดินนั้นคืนมา 26ผู้ไม่มีญาติสนิทที่จะซื้อที่ดินคืนมา ถ้าเขาร่ำรวยขึ้น เขาจะซื้อที่ดินนั้นคืนมาด้วยตนเอง 27โดยลดราคาตามจำนวนปีที่ผ่านมาตั้งแต่ขาย และคืนราคาที่ดินให้ตามจำนวนปีที่ยังเหลือก่อนถึงปีเปาเส้าสัตว์ และดังนั้นเขาจะซื้อที่ดินของตนคืนมาได้ 28แต่ถ้าเขาไม่มีเงินเพียงพอที่จะซื้อที่ดินคืน ที่ดินนั้นยังคงเป็นของผู้ซื้อจนถึงปีเปาเส้าสัตว์ ในปีนั้น ที่ดินก็จะกลับคืนมาเป็นของเจ้าของเดิม”

29“ผู้ใดขายบ้านที่อยู่อาศัยได้ภายในกำแพงเมือง เขาจะซื้อบ้านนั้นคืนได้ภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่ขายไป 30แต่ถ้าเขาไม่ซื้อบ้านคืนมาในปีนั้น เขาก็จะซื้อคืนอีกไม่ได้ บ้านจะเป็นของผู้ซื้อและลูกหลานของผู้ซื้อตลอดไป ผู้ซื้อไม่ต้องคืนบ้านให้เจ้าของเดิมในปีเปาเส้าสัตว์ 31แต่บ้านในชนบทนอกกำแพงเมือง จะต้องปฏิบัติตามกฎเช่นเดียวกับไร่นา เจ้าของเดิมยังคงซื้อคืนได้ตลอดเวลา และในปีเปาเส้าสัตว์ ผู้ซื้อจะต้องคืนให้เจ้าของเดิม 32ชนเลวีจะซื้อบ้านของตนคืนมาได้เสมอ ถ้าบ้านนั้นอยู่ภายในกำแพงเมืองของชนเลวี 33ถ้าชนเลวีขายบ้านของตนที่อยู่ภายในกำแพงเมืองและไม่ได้ซื้อคืน เขาจะได้บ้านนั้นคืนมาในปีเปาเส้าสัตว์ เพราะบ้านภายในกำแพงเมืองเป็นของชนเลวีตลอดไป 34แต่ทุ่งนาที่อยู่รอบๆ เมืองของชนเลวินั้นจะขายไม่ได้ เพราะเป็นของชนเลวีตลอดไป”

การให้ยืมและการให้ทาสเป็นอิสระ

35 “ถ้าพี่น้องของท่านยากจนลงไม่สามารถหาเลี้ยงตนเองได้ ท่านจะต้องช่วยเหลือเขา เช่นเดียวกับที่ควรช่วยเหลือคนต่างด้าวหรือคนเช่าที่ดิน เพื่อเขาจะมีชีวิตอยู่กับท่านต่อไปได้ 36 อย่าคิดดอกเบี้ยเงินยืม แต่จงยำเกรงพระเจ้าของท่าน และให้พี่น้องของท่านมีชีวิตอยู่กับท่านต่อไป 37 ท่านจะต้องไม่ให้เขากู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ย หรือให้เขาขี้มอาหารเพื่อหากำไร 38 เราคือพระยาห์เวห์พระเจ้าของท่าน เราได้นำท่านออกจากแผ่นดินอียิปต์ เพื่อมอบแผ่นดินคานาอันให้แก่ท่าน และเพื่อเป็นพระเจ้าของท่าน”

39 “ถ้าพี่น้องของท่านที่อยู่กับท่านยากจนลง (หรือขราลง) ต้องขายตัวเป็นทาสของท่าน ท่านจะต้องไม่ให้เขาทำงานเยี่ยงทาส 40 แต่จงให้เขาอยู่กับท่านอย่างลูกจ้างหรือคนเช่าที่ดิน เขาจะรับใช้ท่านจนถึงปีเปาเขาสัตว์ 41 ในปีนั้น เขาและลูกๆ ของเขาจะจากท่านไป กลับคืนสู่ครอบครัว และได้รับที่ดินของบรรพบุรุษคืนมา 42 เพราะชาวอิสราเอลทุกคนเป็นผู้รับใช้ของเรา เราได้นำเขาออกจากแผ่นดินอียิปต์ เพราะฉะนั้น เขาจะต้องไม่ถูกขายเยี่ยงทาส 43 ท่านจะต้องไม่ทำทารุณต่อเขา แต่จะต้องยำเกรงพระเจ้าของท่าน”

44 “ถ้าท่านต้องการทาสชายหญิง ท่านจะหาซื้อได้จากชนชาติที่อยู่โดยรอบ 45 ท่านอาจซื้อทาสจากลูกหลานของคนต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในหมู่ท่าน หรือจากเด็กที่เกิดในครอบครัวของเขาในแผ่นดินของท่าน เขาจะเป็นทรัพย์สินของท่าน 46 ท่านอาจยกเขาให้เป็นมรดกแก่บุตรของท่าน เพื่อจะเป็นทรัพย์สินของเขาต่อไป เขาจะเป็นทาสรับใช้ท่านตลอดไป แต่ท่านจะต้องไม่ทำทารุณต่อพี่น้องชาวอิสราเอลเลย 47 ถ้าคนต่างด้าวที่อาศัยอยู่กับท่านร่ำรวยขึ้น และพี่น้องของท่านกลับยากจนลงจนต้องขายตัวเป็นทาสแก่คนต่างด้าวที่อาศัยอยู่กับท่านหรือขายตัวเป็นทาสแก่ลูกหลานของคนต่างด้าว 48 หลังจากเขาขายตัวเป็นทาสแล้ว เขายังซื้ออิสราภาพคืนได้ พี่ชายหรือน้องชายคนใดคนหนึ่งของเขาสามารถซื้อเขาคืนได้ 49 ลูก น้า อา หรือลูกพี่ลูกน้องของเขา หรือญาติสนิทคนหนึ่งคนใดสามารถซื้อเขาคืนได้ หรือถ้าเขาร่ำรวยขึ้น เขาอาจซื้ออิสราภาพให้แก่ตนเองได้ 50 เขาจะตกลงกับผู้ซื้อเขา และนับจำนวนปีตั้งแต่ปีที่ขาย จนถึงปีเปาเขาสัตว์ แล้วตีราคาการงานที่ได้ทำตามจำนวนปี เหมือนค่าจ้างที่ลูกจ้างควรได้รับ 51 ถ้ายังเหลือเวลาอีกหลายปี ก่อนจะถึงปีเปาเขาสัตว์ เขาจะต้องจ่ายส่วนหนึ่งของราคาขาย คำนวณตามจำนวนปีที่ยังเหลือ 52 ถ้ายังเหลือเวลาไม่กี่ปีก่อนจะถึงปีเปาเขาสัตว์ เขาจะตกลงกับผู้ซื้อเขาและจะจ่ายค่าไถ่ตัวตามจำนวนปีที่เหลือ 53 ตราบใดที่เขาอยู่อยู่กับนาย เขาจะต้องเป็นเหมือนลูกจ้างรายปี ท่านทั้งหลายจะต้องคอยดูแลมิให้นายทำทารุณต่อ

เขา”

54 “ถ้าเขาไม่ได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระโดยวิธีใดวิธีหนึ่งเช่นนี้ เขาและบุตรจะเป็นอิสระในปีเปาเขาสัตว์ 55 เพราะชาวอิสราเอลเป็นผู้รับใช้ของเรา เขาเป็นผู้รับใช้เพราะเราได้นำเขาออกจากแผ่นดินอียิปต์ เราคือพระยาห์เวห์พระเจ้าของท่าน”

3. พระเยซูเจ้ากับปีศักดิ์สิทธิ์ (ลก 4:16-21)

พระเยซูเจ้าที่เมืองนาซาเร็ธ

16 พระเยซูเจ้าเสด็จมาถึงเมืองนาซาเร็ธ ซึ่งเป็นสถานที่ที่พระองค์ทรงเจริญวัย ในวันสัปดาห์โต พระองค์เสด็จเข้าไปในศาลาธรรมเช่นเคย ทรงยืนขึ้นเพื่อทรงอ่านพระคัมภีร์ 17 มีผู้ส่งม้วนหนังสือประกาศกอิสยาห์ให้พระองค์ พระเยซูเจ้าทรงคลี่ม้วนหนังสือออก ทรงพบข้อความที่เขียนไว้ว่า

18 พระจิตขององค์พระผู้เป็นเจ้าทรงอยู่เหนือข้าพเจ้า เพราะพระองค์ทรงเจิมข้าพเจ้าไว้ ให้ประกาศข่าวดีแก่คนยากจน ทรงส่งข้าพเจ้าไปประกาศการปลดปล่อยแก่ผู้ถูกจองจำ คืนสายตาให้แก่คนตาบอด ปลดปล่อยผู้ถูกกดขี่ให้เป็นอิสระ 19 ประกาศปีแห่งความโปรดปรานจากองค์พระผู้เป็นเจ้า 20 แล้วพระเยซูเจ้าทรงม้วนหนังสือส่งคืนให้เจ้าหน้าที่และประทับนั่งลง สายตาของทุกคนที่อยู่ในศาลาธรรมต่างจ้องมองพระองค์ 21 พระองค์จึงทรงเริ่มตรัสว่า “ในวันนี้ ข้อความจากพระคัมภีร์ที่ท่านได้ยินกับหูอยู่นี้เป็นความจริงแล้ว” 22 ทุกคนสรรเสริญพระองค์และต่างประหลาดใจในถ้อยคำน่าฟังที่พระองค์ตรัส (ลก 4:16-21)

4. ปียปีลีครั้งแรกในพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก

ในปี 1300 พระสันตะปาปาโบนิฟาซที่ 8 ซึ่งเป็นพระสันตะปาปาองค์ที่ 193 กำหนดให้มีปีศักดิ์สิทธิ์ยู่ปีลีขึ้นเป็นครั้งแรก และกำหนดให้มีทุกๆ 100 ปี โดยออกเอกสารที่ชื่อว่า (lat. Antiquorum habet fida relation/eng.=The ancients have a reliable report/tha. คนโบราณมีการรายงานที่เชื่อถือได้) เพื่อประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ยู่ปีลีในครั้งนั้น

ต่อมาลดลงเหลือ 33 ปี เท่ากับพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า และตั้งแต่ปี 1450 ก็เริ่มต้นเฉลิมฉลองทุกๆ 25 ปี เพื่อให้คนแต่ละรุ่นได้สัมผัสประสบการณ์ปีศักดิ์สิทธิ์อย่างน้อยหนึ่งครั้งหนึ่ง

ปี 1500 มีธรรมเนียมการเปิดประตูปีศักดิ์สิทธิ์เป็นครั้งแรกของพระมหาวีหรณ์นักบุญเปโตร โดยพระสันตะปาปาอเล็กซานเดอร์ที่ 6 จากนั้นวันต่อๆ มา ก็จะมีการเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ของพระมหาวีหรณ์อื่นๆ ตลอดจนพระวิหาร อาสนวิหาร และวัดต่างๆ ทั่วโลก

การเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ในสมัยก่อนจะใช้ค้อนทุบที่ประตูที่เอาก่อนอิฐมาทำเป็นกำแพงเอาไว้ สมัยนักบุญพระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 ได้เปลี่ยนมาเพื่อให้เอากำแพงอิฐออกก่อนล่วงหน้า โดยพระองค์จะทรงผลักประตูเปิดเท่านั้น

5. อุปสรรคของปีศักดิ์สิทธิ์ที่ผ่านมา

ปี 1350 ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้า 7 ปี แต่ว่าในปี 1348 ได้เกิดโรคระบาดครั้งใหญ่ และในปี 1349 ได้เกิดแผ่นดินไหวตอนกลางของประเทศอิตาลี ทำให้หลังคาของพระมหาวีหรณ์นักบุญยอห์นแห่งลาเตรันและพระมหาวีหรณ์นักบุญเปาโลได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก ปี 1450 มีผู้คนจำนวนมากมาอย่างไม่น่าเชื่อแสวงบุญไปยังกรุงโรม ส่วนผู้ที่ไม่สามารถไปได้ก็สามารถฝากเงินไปทำบุญ ทำให้วัดกันได้รับเงินทำบุญอย่างมากมาย

ปี 1600 ปีศักดิ์สิทธิ์ปีสี่เริ่มต้นขึ้นในอีกหนึ่งสัปดาห์ต่อมา คือวันที่ 31 ธันวาคม แทนที่จะเป็นวันที่ 25 ธันวาคม เนื่องจากพระสันตะปาปาเคลเมนต์ที่ 7 ได้รับผลกระทบจากโรคเกาต์, หลายครั้งในอดีต ผู้แสวงบุญจำนวนมากสร้างปัญหาด้านการขนส่งมวลชนเนื่องจากมีฝูงชนจำนวนมาก ปัญหาด้านสุขอนามัย สาธารณสุข และโรคระบาด

ด้วยเหตุผลทางการเมือง จึงไม่มีการเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ในปี 1800, 1850 และ 1875

ปี 1950 เป็นปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษโอกาสครบรอบ 1950 ปีแห่งการไถ่กู้ของพระเยซูเจ้า (1 พฤศจิกายน 1950 ผู้นำเคารพพระสันตะปาปาปิโอที่ 12 ประกาศข้อความเชื่อเรื่องแม่พระรับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ทั้งร่างกายและวิญญาณ), ปีศักดิ์สิทธิ์ปีสี่ครั้งล่าสุด ปี 2000 โดยนักบุญพระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 มีการเตรียมตัวล่วงหน้า 3 ปี (ปีพระบิดาปีพระบุตร และปีพระจิตเจ้า)

6. ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษ

ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษที่ไม่ใช่ปีศักดิ์สิทธิ์ยูบิลี (นอกเหนือจากปีที่ตั้งท้ายด้วย 25 50 75 00) ได้แก่ ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษครั้งคือปี 2015 คือ ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งเมตตาธรรม ที่ประกาศโดย พระสันตะปาปาฟรังซิส โอกาสครบรอบ 50 ปีการสิ้นสุดสภาวาติกันครั้งที่สอง พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงออกพระสมณสาส์น *Misericordiae Vultus* (พระพักตร์แห่งความเมตตา)

7. ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษของพระศาสนจักรในประเทศไทย

ปี 2015 ปีศักดิ์สิทธิ์พระศาสนจักรไทย โอกาสครบรอบ 350 ปีแห่งการสถาปนา มิสซังสยาม

3 กันยายน 2022 ปีศักดิ์สิทธิ์คณะรักกางเขนในประเทศไทย โอกาส 350 ปี คณะรักกางเขนในประเทศไทย

8. คริสตชนควรทำอะไรในปีศักดิ์สิทธิ์

1. พัฒนาความเชื่อของตนเอง (อธิษฐานภาวนา ศีลศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรม แสงบุญ รับพระคุณการุณย์)
2. ปลดปล่อยตนเองจากการเป็นทาสของสิ่งต่างๆ ในโลกนี้
3. ปลดปล่อยผู้อื่นให้เป็นอิสระ คืนศักดิ์ศรีให้กับผู้อื่น หากเราเหนียวรั้งหรือกักขังผู้อื่นเอาไว้ (คนยากจน บุคคลชายขอบ การคืนดี ปลดปล่อยทาส ของที่เอาของคนอื่นมาให้เอาไปคืนเขา การเอาใจเอาเปรียบ การกลับใจ เมตตาฝ่ายกายและฝ่ายจิต 7 ประการ)
4. รับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ โดยการอธิษฐานภาวนา แสงบุญ ผ่านประตูดุศีลศักดิ์สิทธิ์ หรือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ รับศีลอภัยบาป รับศีลมหาสนิท สวดตามวัตถุประสงค์ของพระสันตะปาปา

9. ปีศักดิ์สิทธิ์ยูบิลี 2025

อาร์คบิชอปรีโน ฟิชเชลล่า (Archbishop Rino Fisichella) ประธานสมณสภาเพื่อการประกาศข่าวดีในยุคใหม่ (President of the Pontifical Council for Promoting the New Evangelization) ได้แถลงการณ์หลังจากได้ปรึกษาหารือกับพระสันตะปาปาฟรังซิส เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2022 เกี่ยวกับปีศักดิ์สิทธิ์ (Jubilee Year 2025) ที่กำลัง

จะมาถึง โดยได้เลือกคำ 2 คำ ที่มีความหมายและสื่อให้เห็นถึงภารกิจของพระสันตะปาปา ฟรังซิสในพระสมณสมัยของพระองค์ คือ “การแสวงบุญ” และ “ความหวัง”

10. ตราสัญลักษณ์ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025

ตราสัญลักษณ์ ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 เป็นผลงานของจาโกโม ทราวิสานี (Giacomo Traversani) จาก 294 ผลงาน จาก 213 เมือง ใน 48 ประเทศ มีความหมายดังต่อไปนี้คือ

1. คนที่ใส่เสื้อ 4 สี คือ ฟ้า เหลือง เขียว แดง เป็นตัวแทนของคน 4 มุมทั่วโลก พวกเขาทั้งสี่กำลังสวมกอดกันและกัน แสดงให้เห็นถึง “ความเป็นหนึ่งเดียวกัน” ความเป็นพี่น้อง ที่จะต้องเป็นหนึ่งเดียวกันกับบุคคลอื่น ๆ ไม่ได้เป็นการเดินทางแสวงบุญโดยลำพัง แต่ก้าวเดินไปพร้อมกับบุคคลอื่นๆ เป็นพลังที่ทำให้เติบโต ผลักดันไปข้างหน้า ตามที่ไม้กางเขนหรือองค์พระเยซูเจ้าจะพาไป

2. พวกเขากำลังจับ “ไม้กางเขน” ด้านล่างของไม้กางเขนเป็นรูปสมอเรือ ที่มีความหมายถึง “ความหวัง”

3. คลื่นสีฟ้าที่อยู่ด้านล่าง คือ “การแสวงบุญของชีวิต” ที่ไม่ได้ราบรื่นเสมอไป

4. สถานการณ์ของบุคคลและโลก เรีกร้องความรู้สึกมากขึ้นแห่งความหวัง

5. กางเขนที่โค้งอ่อนเนื่องมาจากการเคลื่อนไหวของคลื่น หมายถึง พระเยซูเจ้าที่เป็นหนึ่งเดียวและร่วมเดินทางไปกับมนุษยชาติ ในการฟันฝ่าคลื่นลมแห่งชีวิต เป็นหลักประกันในความหวังในโลกยุคปัจจุบัน

6. ตัวอักษรคำว่า “การแสวงบุญแห่งความหวัง” แสดงออกด้วยตัวอักษรสีเขียว

11. ปฏิทินปีศักดิ์สิทธิ์ยูบิลีแห่งความหวัง 2025

สันตะสำนักกำหนด 37 เหตุการณ์ใช้เวลามากกว่า 80 วัน

ธันวาคม 2024

- วันที่ 24 ธันวาคม เปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ ณ พระมหาวิหารนักบุญเปโตร
มกราคม 2025

- วันที่ 24-26 มกราคม เพื่อโลกแห่งสื่อสารมวลชน

กุมภาพันธ์ 2025

- วันที่ 8-9 กุมภาพันธ์ เพื่อบุคลากรทางทหาร ตำรวจ และผู้รักษาความปลอดภัย
- วันที่ 16-18 กุมภาพันธ์ เพื่อศิลปินทุกแขนง
- วันที่ 21-23 กุมภาพันธ์ เพื่อสังฆานุกร

มีนาคม 2025

- วันที่ 8-9 มีนาคม เพื่อผู้ทำงานจิตอาสา
- วันที่ 28 มีนาคม วันอธิษฐานภาวนา 24 ชั่วโมงเพื่อพระเจ้า
- วันที่ 28-30 มีนาคม เพื่อธรรมทูตแห่งเมตตาธรรม

เมษายน 2025

- วันที่ 5-6 เมษายน เพื่อผู้ทำงานกับผู้ป่วย
- วันที่ 25-27 เมษายน เพื่อคนหนุ่มสาว
- วันที่ 28-30 เมษายน เพื่อผู้พิการ

พฤษภาคม 2025

- วันที่ 1-4 พฤษภาคม เพื่อผู้ใช้แรงงาน
- วันที่ 4-5 พฤษภาคม เพื่อผู้ประกอบการ
- วันที่ 10-11 พฤษภาคม เพื่อวงดนตรีทุกแขนง
- วันที่ 16-18 พฤษภาคม เพื่อการตรวจภาพ
- วันที่ 24-25 พฤษภาคม เพื่อเด็ก
- วันที่ 30 พฤษภาคม – 1 มิถุนายน เพื่อครอบครัว ปู่ย่าตายาย และผู้สูงอายุ

มิถุนายน 2025

- วันที่ 7-8 มิถุนายน เพื่อองค์กรต่างๆ สมาคม และหมู่คณะใหม่ ๆ
- วันที่ 9 มิถุนายน เพื่อสันตะสำนัก
- วันที่ 14-15 มิถุนายน เพื่อกีฬา
- วันที่ 20-22 มิถุนายน เพื่อรัฐบาลของทุกประเทศ
- วันที่ 23-24 มิถุนายน เพื่อสามเณร
- วันที่ 25 มิถุนายน เพื่อบิชอป
- วันที่ 25-27 มิถุนายน เพื่อพระสงฆ์
- วันที่ 28 มิถุนายน เพื่อพระศาสนจักรตะวันออก

กรกฎาคม 2025

- วันที่ 28 กรกฎาคม – 3 สิงหาคม เพื่อเยาวชน

กันยายน 2025

- วันที่ 15 กันยายน เพื่อการบรรเทาใจ
- วันที่ 20 กันยายน เพื่อความยุติธรรม
- วันที่ 26-28 กันยายน เพื่อครูคำสอน

ตุลาคม 2025

- วันที่ 5 ตุลาคม เพื่อผู้อพยพ
- วันที่ 8-9 ตุลาคม เพื่อผู้ถวายตัว
- วันที่ 11-12 ตุลาคม เพื่อชีวิตจิตแบบพระนางมารีย์
- วันที่ 18-19 ตุลาคม เพื่องานแพร่ธรรม
- วันที่ 30 ตุลาคม – 2 พฤศจิกายน เพื่อโลกแห่งการศึกษา

พฤศจิกายน 2025

- วันที่ 16 พฤศจิกายน เพื่อผู้ยากจน
- วันที่ 22-23 พฤศจิกายน เพื่อคณะนักขบถ

ธันวาคม 2025

- วันที่ 14 ธันวาคม เพื่อผู้ถูกจองจำ

12. กำหนดการ “เปิด” และ “ปิด ประตูกศักดิ์สิทธิ์ (SNC 6)

พิธี “เปิด” ประตูกศักดิ์สิทธิ์

- พระมหาวีหรณนักบุญเปโตร จะเปิดในวันอังคารที่ 24 ธันวาคม 2024
- พระมหาวีหรณนักบุญยอห์นแห่งลาเตรัน จะเปิดในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2024
- พระมหาวีหรณแม่พระแห่งกรุงโรม จะเปิดในวันพุธที่ 1 มกราคม 2025
- พระมหาวีหรณนักบุญเปาโล จะเปิดในวันอาทิตย์ที่ 5 มกราคม 2025
- อาสนวิหารทั่วโลก จะมีพิธีบูชาขอบพระคุณเปิดปีศักดิ์สิทธิ์อย่างสง่าตามพิธีกรรมที่ได้จัดเตรียมไว้ (สำหรับพระศาสนจักรในประเทศไทย วันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2024 โอกาสวันฉลองครอบครัวยุคศักดิ์สิทธิ์)

- ปีศักดิ์สิทธิ์จะสิ้นสุดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025 (วันฉลองครอบครัวยุคศักดิ์สิทธิ์ปิดปีศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักรในประเทศไทย)

พิธี “ปิด” ประตูกัศศีลพิธี

- พระมหาวีหรณ์นักบุญยอห์นแห่งลาเตรัน จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025
- พระมหาวีหารแม่พระแห่งกรุงโรม จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025
- พระมหาวีหรณ์นักบุญเปาโล จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025
- พระมหาวีหรณ์นักบุญเปโตร จะปิดในวันจันทร์ที่ 6 มกราคม 2025 โอกาสสมโภชพระคริสตเจ้าแสดงองค์

13. ความหมายของประตูกัศศีลพิธี

1. พระเยซูเจ้าเป็นประตูของพระศาสนจักร อาศัยศีลล้างบาป พระองค์ทรงเป็นหนทางความจริงและชีวิต ไม่มีใครไปหาพระบิดาเจ้านอกจากผ่านทางพระองค์ (ยน 14:6) พระศาสนจักรเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ประการที่ 8 ที่ประทานความรอดพ้น

2. ประตูแห่งความเชื่อ (ศีลล้างบาป)
3. ประตูที่เปิดรับทุกคนอย่างไม่มีเงื่อนไข
4. ประตูที่เปิดรับสิ่งใหม่ๆ เข้ามาสู่พระศาสนจักร
5. ประตูที่เปิดรับทุกคนที่แยกตัวออกไปจากพระศาสนจักร
6. การออกไปจากพระศาสนจักร เพื่อประกาศพระวรสารให้กับคนทั้งโลก
7. พระเยซูเจ้าเป็นประตูคอกแกะคอยเฝ้าระวังให้เราปลอดภัย
8. จงขอเถิด แล้วท่านจะได้รับ จงแสวงหาเถิด แล้วท่านจะพบ จงเคาะประตูเถิด แล้วเขาจะเปิดประตูรับท่าน (ลก 11:9)

9. ดูเถิด เรากำลังยื่นเคาะประตู ถ้าผู้ใดได้ยินเสียงของเราและเปิดประตู เราจะเข้าไปกินอาหารร่วมกับเขา เขาจะกินอาหารร่วมกับเรา (วว 3:20)

10. ลำดับชั้นผู้เปิดประตู (Minor Orders)
11. การสัมผัสกับการประทับอยู่ของพระเจ้าในปัจจุบันเพื่อรับการอภัยบาป (รับพระคุณการุณย์)

[หมวดชีวิตด้านจิตใจ]

สมณสาส์น

“พระองค์ทรงรักเรา” (Dilexit Nos) : การกลับมาอีกครั้งของแนวคิดทาง จิตวิญญาณนฝรั่งเศส

ธัญภรณ์ ลีกำเนิดไทย

หลังจากที่พระสันตะปาปาฟรานซิสทรงออกสมณสาส์นที่เน้นด้านสังคมสองฉบับติดต่อกันถึงสองครั้ง สมณสาส์นล่าสุดของพระสันตะปาปาฟรานซิส “Dilexit Nos” หรือที่แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “พระองค์ทรงรักเรา” กลับเป็นสมณสาส์นที่แตกต่างจากที่ผ่านมาโดยสิ้นเชิง ซึ่งเน้นเรื่องราวของความรักของพระเยซูคริสต์ อันแสดงออกจากพระหฤทัยศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซู

ดูเหมือนว่า การออกสมณสาส์นเรื่อง “พระองค์ทรงรักเรา” ของพระสันตะปาปาฟรานซิส ในวันที่ 24 ตุลาคม 2024 ซึ่งเกิดขึ้นเพียงไม่กี่วันก่อนที่การประชุมซินโดดาด้วยการก้าวเดินไปด้วยกันจะสิ้นสุดลงนั้น นับเป็นการเชื่อเชิญให้พึงระลึกเสมอว่า การปฏิรูปทางโครงสร้างของพระศาสนจักรที่ปราศจากพระคัมภีร์ หรือข้อเสนอที่ถูกยกขึ้นมาเหมือนคำสั่งที่บังคับทุกคน ก็เป็นแค่ภาพลวงตา จอมปลอม (Dilexit Nos, 88) ดังนั้นแล้ว ในช่วงนี้

 นักวิเคราะห์เศรษฐกิจและการเงิน นักแปล นักเขียน มหบัณฑิตด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยรัฐศาสตร์ปารีส, อดีตนักเรียนทุนรัฐบาลฝรั่งเศสที่สนใจศึกษาค้นคว้าทางเทววิทยา และพยายามเป็นศิษย์ธรรมทูตตามแบบฉบับฆราวาสในโลกปัจจุบัน

ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของทิศทางพระศาสนจักรคาทอลิก สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับทุกๆ คน คือการให้พระหฤทัยของพระเยซูคริสต์ เป็นหัวใจในการทำสิ่งต่างๆ

แนวคิดทางจิตวิญญาณฝรั่งเศส (French school of spirituality) ในสมณสาสน์ “พระองค์ทรงรักเรา” สมณสาสน์ฉบับนี้นับเป็นสมณสาสน์ฉบับที่สี่ของพระสันตะปาปาฟรานซิสซึ่งในสมณสาสน์ดังกล่าว พระสันตะปาปาฟรานซิสอ้างถึงนักเขียนชาวฝรั่งเศสไม่ต่ำกว่าสิบคน ยิ่งไปกว่านั้นยังกล่าวถึงบุคคลสำคัญในแนวคิดทางจิตวิญญาณฝรั่งเศส ไม่ว่าจะเป็นนักบุญฟรังซัว เดอ ซาลส์ (Saint François de Sales) นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู (Saint Thérèse of Lisieux) นักบุญชาร์ล เดอ ฟูกอด (Saint Charles de Foucauld) ฌอง อูดส์ (Jean Eudes) นักบุญมากาเร็ต มารี อาลาก็อก (Saint Marguerite-Marie Alacoque) โคลด ลา โกลอมเปียร์ (Claude La Colombière) เป็นต้น

เมื่อย้อนกลับไปในอดีต “ความศรัทธาต่อดวงหฤทัยของพระคริสต์ได้ค่อยๆ แผ่ขยายออกไปจากอารามนักบวช และเติมเต็มชีวิตทางจิตวิญญาณของนักบุญ ปรมาจารย์ทางจิตวิญญาณ นักเทศน์ และผู้ก่อตั้งคณะนักบวช ซึ่งได้เผยแผ่ความศรัทธาในพื้นที่ห่างไกลที่สุดของโลก” (Dilexit Nos, 112) ซึ่งพระสันตะปาปาฟรานซิส ได้ยกตัวอย่าง ฌอง อูดส์ (Jean Eudes) ที่ริเริ่มเผยแผ่ความศรัทธาในดวงหฤทัยของพระเยซู ระหว่างที่ทำงานธรรมทูตอยู่ที่แคว้นนอร์ม็องดี (Normandie) โดยฌอง อูดส์ ได้โน้มน้าวให้บิชอปจัดฉลองดวงพระหฤทัยของพระเยซู ในช่วงศตวรรษที่ 17 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่งานฉลองดวงหฤทัยของพระเยซูได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการในพระศาสนจักรคาทอลิก (Dilexit Nos, 113) ในขณะเดียวกัน พระสันตะปาปาฟรานซิสก็ไม่ลืมที่จะกล่าวถึงนักบุญฟรังซัว เดอ ซาลส์ ซึ่งมีส่วนร่วมในการเผยแผ่ความศรัทธาต่อพระหฤทัยของพระเยซูคริสต์ สำหรับนักบุญฟรังซัว เดอซาลส์นั้น “ความศรัทธาไม่ใช่ไสยศาสตร์หรือเป็นการทำให้พระหรรษทานกลายเป็นวัตถุโดยไม่สมควร แต่ทว่าความศรัทธาในดวงหฤทัยของพระเยซูคริสต์กลับเป็นคำเชื้อเชิญสู่ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ที่แต่ละคนมีรู้สึกต่อพระเยซูคริสต์ที่ไม่เหมือนกัน” (Dilexit Nos, 115)

เป็นเวลากว่าสองร้อยกว่าปีมาแล้ว ความศรัทธาในพระหฤทัยของพระเยซูคริสต์เริ่มต้นขึ้นอย่างแพร่หลายในฝรั่งเศส ความศรัทธาในพระหฤทัยของพระเยซูคริสต์เริ่มเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนเมื่อนักบุญมากาเร็ต มารี อาลาก็อก พระเยซูเจ้าได้ทรงประจักษ์แก่นักบุญมากาเร็ต มารี อาลาก็อก ซึ่งพระองค์ตรัสว่า “ดวงใจของเราเต็มไปด้วยความรักต่อมนุษยชาติจนไม่

อาจเก็บกักไฟที่กำลังแผดเผาด้วยความรักนี้เอาไว้ได้ เราจำเป็นต้องบอกให้มนุษย์ได้รู้ถึงสมบัติล้ำค่าแห่งดวงพระหฤทัยของเราและช่วยพวกเขาให้รอดพ้นจากหายนะในนรก”

โดย โคลด ลา โกลอมเปียร์ ซึ่งเป็นเยสุอิต และเป็นที่ปรึกษาทางจิตวิญญาณ (Spiritual Director) ของนักบุญมากาเร็ต มารี อาลาก็อก ได้สนับสนุนความเชื่อความศรัทธาต่อพระหฤทัยของพระเยซูคริสต์หลังจากการประจักษ์ที่เมืองปาเรย์ เลอ โมเนียล (Paray le Monial) ในแคว้นบูร์กอญ (Bourgogne) ซึ่งอยู่ตอนกลางของประเทศฝรั่งเศสในปัจจุบัน

ทั้งนี้ พระสันตะปาปาฟรานซิสยังชื่นชมโคลด ลา โกลอมเปียร์ ว่าโคลด ลา โกลอมเปียร์ได้ “มอบบทสรุปที่เต็มไปด้วยประสบการณ์ทางจิตวิญญาณของนักบุญมากาเร็ต มารี อาลาก็อก และในขณะเดียวกันก็ยังคงเผยให้เห็นถึงการภาวนาตามแนวทางการฝึกปฏิบัติทางจิตของนักบุญอิกญาซีโอแห่งโลโยลา” (Dilexit Nos, 128)

ความศรัทธาต่อดวงพระหฤทัยของพระคริสต์ ซึ่งเผยถึงความรักที่เปี่ยมล้นอย่างไม่มีสิ้นสุดของพระเจ้า/พระเยซูคริสต์ ถือเป็นการตอบโต้ต่อแนวคิดยันเซ็น (Jansenism) ในช่วงศตวรรษที่ 17 ที่เข้มงวดสุดโต่ง โดยละเลยความเมตตาอันไม่มีที่สิ้นสุดของพระเจ้า

ยิ่งไปกว่านั้น พระสันตะปาปาฟรานซิสก็ยังไม่ลืมที่จะกล่าวถึงบุคคลซึ่งมีความสำคัญต่อความศรัทธาต่อดวงพระหฤทัยของพระคริสต์ในยุคปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ นักบุญเทเรซาแห่งพระกุมารเยซู และนักบุญชาร์ล เดอ ฟุโกต์ ซึ่งทั้งสองต่าง “ปรับเปลี่ยนความศรัทธาต่อพระหฤทัยของพระคริสต์ในบางแง่มุม ซึ่งช่วยพวกเราให้เข้าใจความเชื่อความศรัทธาดังกล่าวโดยยังคงยึดมั่นต่อพระวรสารอย่างมั่นคงมากยิ่งขึ้น” (Dilexit Nos, 129)

แนวคิดทางจิตวิญญาณฝรั่งเศส และพระสันตะปาปาฟรานซิส นับตั้งแต่ที่พระสันตะปาปาฟรานซิสดำรงตำแหน่งพระสันตะปาปา พระสันตะปาปาฟรานซิสได้กล่าวถึงปรมาจารย์ทางจิตวิญญาณอยู่บ่อยครั้ง ในสมณสาส์นเตือนใจ เรื่องความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร (Evangelii Gaudium) ซึ่งเผยออกสู่สาธารณชนในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2013 อันเป็นช่วงแรกที่ดำรงตำแหน่งพระสันตะปาปา พระสันตะปาปาฟรานซิสก็ได้กล่าวถึงชาร์ล เดอ ฟุโกต์ และต่อมาพระสันตะปาปาฟรานซิสยังเขียนสมณสาส์นเตือนใจเรื่องทุกสิ่งเกี่ยวข้องกับความรัก (Totum amoris est) ในโอกาสครบรอบสี่ร้อยปีการจากไปของนักบุญฟรังซิส เดอ ซาลส์ ซึ่งกล่าวถึงมรดกทางจิตวิญญาณที่นักบุญฟรังซิส เดอ ซาลส์ ได้ทิ้งไว้ หลังจากที่เสียชีวิตที่เมืองลียง เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม ค.ศ. 1622

อาจเป็นไปได้ที่พระสันตะปาปาฟรานซิสได้รับอิทธิพลจากแนวคิดทางจิตวิญญาณฝรั่งเศส ผ่านการอบรมในคณะเยสุอิต ซึ่งเป็นช่วงที่พระสันตะปาปาฟรานซิสได้รู้จักหลุยส์ ลาลม็องต์ (Louis Lallement) ปีแอร์ ฟาร์ฟ (Pierre Favre) และโคลด ลา โกลอม บิเปียร์ ซึ่งต่างเป็นเยสุอิตฝรั่งเศสที่ได้ชื่อว่าเป็นปรมาจารย์ด้านจิตวิญญาณ

[แนะนำหนังสือ]

ปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 และพระคุณการุณย์ โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์

บาทหลวง ผศ.เชษฐา ไชยเดช

บทนำ : การเตรียมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025

พระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงมอบหมายให้สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ (Pontifical Council for Promoting the New Evangelization) เป็นผู้ประสานงานเพื่อเตรียมการฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ค.ศ. 2025 และคำขวัญของปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 คือ “บรรดาผู้จาริกแห่งความหวัง” (Pilgrims of Hope)

โปรแกรมการเฉลิมฉลองทางพิธีกรรมตลอดปีศักดิ์สิทธิ์ โลโก้ของปีศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งบทภาวนาและบทเพลงของปีศักดิ์สิทธิ์ได้ออกมาแล้ว ซึ่งสามารถติดตามได้จากเว็บไซต์ปีศักดิ์สิทธิ์ <https://www.iubilaeum2025.va/en.html> นี้ รวมทั้งคำแปลภาษาไทยจากเว็บไซต์ของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลกรุงเทพ, อาจารย์ประจำคณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

พระสันตะปาปาทรงปรารถนาที่จะอุทิศปี ค.ศ. 2024 ซึ่งเป็นปีก่อนที่จะถึงปีศักดิ์สิทธิ์ให้เป็นปีแห่งการภาวนา (Year of Prayer) เป็นคำภาวนาที่จะรื้อฟื้นความปรารถนาของเราให้อยู่กับการประทับของพระเจ้าที่จะฟังพระองค์ และที่จะนมัสการพระองค์ ปีแห่งการภาวนาเริ่มเมื่อวันอาทิตย์ที่ 21 มกราคม ค.ศ. 2024 “วันอาทิตย์พระวาจาของพระเจ้า” (Sunday of the Word of God) ที่ผ่านมา

ในจดหมายที่พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเขียนถึงพระอัครสังฆราชรีโน ฟิสิเซลลา (Rino Fisicella) สมณมนตรีแห่งสมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ เรื่องการเตรียมปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 พระองค์ทรงขอให้สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ ค้นหาวิธีการที่เหมาะสมในการวางแผนสำหรับปีศักดิ์สิทธิ์ และทำการเฉลิมฉลองด้วยความเชื่อที่ลึกซึ้ง ความหวังอันมีชีวิตชีวา และความรักอย่างเป็นรูปธรรม การจาริกแสวงบุญของเราสู่ปีศักดิ์สิทธิ์จะเป็นการแสดงออก และเป็นการยืนยันถึงการเดินทางร่วมกันที่พระศาสนจักรถูกเรียกให้ปฏิบัติ เพื่อที่จะได้เป็นเครื่องหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันในความหลากหลายที่ประสานกลมกลืนกัน

สมณสภาเพื่อส่งเสริมการประกาศพระวรสารยุคใหม่ได้จัดทำหนังสือเกี่ยวกับการภาวนา (เพื่อเตรียมจิตใจสู่ปีศักดิ์สิทธิ์) 1 ชุด จำนวน 8 เล่ม และมีการแปลในภาษาต่างๆ ด้วย

นอกจากนั้นสมณสภายังได้จัดทำหนังสือ “สอนเราให้ภาวนา แนวทางสำหรับปีแห่งการภาวนา” (Teach us to Pray: the guide for the Year of Prayer) ซึ่งสามารถดาวน์โหลดไฟล์ภาษาอังกฤษได้ตามลิงค์นี้ https://www.iubilaeum2025.va/content/dam/iubilaeum2025/foto-sezioni/2024-anno-della-preghiera/insegnaci-a-preghere/pdf/ENG_Sulla-preghiera-A5-76P-SITO.pdf นอกจากนี้สมณสภายังได้จัดทำหนังสือ “ติดตามพระอาจารย์พร้อมกับนักบุญเปโตรและเปาโล” (With Peter and Paul following the Master) ซึ่งเป็นหนังสือเตรียมปีศักดิ์สิทธิ์สำหรับพระสงฆ์ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดไฟล์ภาษาอังกฤษได้ตามลิงค์นี้ <https://www.iubilaeum2025.va/en/notizie/comunicati/2024/disponibili-sussidi-preghiera-preparazione-giubileo-sacerdoti.html>

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 9 พฤษภาคม ค.ศ. 2024 พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเป็นประธานพิธีทำวัตรเย็นที่ 2 โอกาสสมโภชพระเยซูเจ้าเสด็จสู่สวรรค์ ก่อนพิธีทำวัตรเย็นมีการประกาศ **สมณโองการความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง (Spes non confundit)** ซึ่งเป็นการประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 อย่างเป็นทางการ และเมื่อวันจันทร์ที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 2024 สำนักงานวินิจฉัยคดีฝ่ายจิต (Penitenzieria Apostolica) ได้ออกเอกสารกำหนดแนวทางการรับพระคุณการุณยโอกาสปีศักดิ์ ค.ศ. 2025 ซึ่งในบทความนี้ผู้เขียนจะสรุปเนื้อหาของสมณโองการความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง และเอกสารกำหนดแนวทางการรับพระคุณการุณยโอกาสปีศักดิ์สิทธิ์ มาให้ทุกท่านได้รับทราบเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในปีศักดิ์สิทธิ์ที่กำลังจะมาถึงนี้

1. เนื้อหาโดยสรุปของสมณโองการความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง

บทนำ (ข้อ 1)

“ความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง” เป็นคำที่นำมาจากจดหมายของนักบุญเปาโลถึงชาวโรม บทที่ 5 ข้อ 5 (รม 5:5) “บรรดาผู้จาริกแห่งความหวัง” เป็นหัวข้อของปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 ในการจาริกแสวงบุญที่จะเกิดขึ้นนี้ พระสันตะปาปาทรงมุ่งหวังว่าจะเป็นโอกาสให้คริสตชนทุกคนได้พบปะส่วนบุคคลกับพระเยซูคริสตเจ้าผู้ทรงเป็นประตู่ (เทียบ ยน 10: 7,9) แห่งความรอดพ้น และความหวังของเรา (1 ทธ 1:1) นอกจากนี้พระองค์ยังทรงมุ่งหวังว่าปีศักดิ์สิทธิ์ที่จะมาถึงนี้จะเป็โอกาสให้เราฟื้นฟูความหวังขึ้นมาใหม่ ซึ่งพระวาจาของพระเจ้าทำให้เราทราบถึงเหตุผลที่จะมีความหวังนั้น และให้เราใช้พระวาจาของพระเจ้าเป็นเครื่องมือชี้นำเราไปสู่ความหวังนั้น (ข้อ 1)

พระวาจาแห่งความหวัง (A word of hope) (ข้อ 2-4)

พระสันตะปาปาทรงกล่าวถึงบริบทในการประกาศข่าวดีแก่ชาวโรมของนักบุญเปาโล ท่านไปที่นั่นเพื่อนำพระวรสารของพระเยซูเจ้าผู้ทรงสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนและทรงกลับคืนพระชนม์ชีพจากความตายไปประกาศแก่ทุกคน เรื่องนี้เป็นข่าวดีแห่งความหวังซึ่งนำเราไปยังสิริรุ่งโรจน์และมีพื้นฐานบนความรักซึ่งไม่ทำให้ผิดหวัง (ข้อ 2)

ความหวังเกิดจากความรักและมีพื้นฐานอยู่บนความรักซึ่งหลังไหลมาจากดวงพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าผู้ถูกตรึงบนไม้กางเขน พระจิตเจ้าทรงส่องสว่างชีวิตของผู้มีความเชื่อด้วยแสงสว่างแห่งความหวัง ความหวังของคริสตชนไม่ใช่เรื่องหลอกลวงและทำให้

ผิดหวัง เพราะไม่มีสรรพสิ่งใดๆ หรือใครจะพรากเราได้จากความรักของพระเจ้า ซึ่งปรากฏในพระคริสตเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา (รม 8:35, 37-39) ด้วยเหตุนี้เราจึงมีเหตุผลที่จะมีความหวังท่ามกลางการถูกทดลอง ความหวังซึ่งมีรากฐานบนความเชื่อ และได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยความรัก (ข้อ 3)

นักบุญเปาโลยืนยันว่า “ยิ่งกว่านั้น เรายังภูมิใจในความทุกข์ เพราะรู้ว่าความทุกข์ก่อให้เกิดความพากเพียร ความพากเพียรก่อให้เกิดคุณธรรมที่แท้จริง คุณธรรมที่แท้จริงก่อให้เกิดความหวัง” (รม 5:3-4) ด้วยเหตุนี้ เราจึงต้องเรียนรู้ที่จะฝึกฝนคุณธรรมที่เชื่อมโยงกับความหวัง นั่นคือ “ความอดทน” ท่ามกลางบริบทของโลกปัจจุบัน ที่ส่งผลให้ความอดทนของเราลดน้อยลง พระสันตะปาปาทรงมีพระประสงค์ให้เราฟื้นฟูคุณค่าของคุณธรรมความอดทน ความอดทนเป็นหนึ่งในผลของพระจิตเจ้า ซึ่งช่วยประคับประคองและทำให้ความหวังของเราเข้มแข็ง ความอดทนเป็นทั้งคุณธรรมและวิถีทางในการดำเนินชีวิต ให้เราเรียนรู้ที่จะภาวนาวอนขอพระพรพรทานแห่งความอดทน ซึ่งเกิดจากความหวังและในขณะเดียวกันก็เป็นรากฐานอันมั่นคงของความหวัง (ข้อ 4)

การเดินทางแห่งความหวัง (A journey of hope) (ข้อ 5-6)

ชีวิตคริสตชนคือการเดินทาง มีความหวังเป็นเพื่อนเดินทาง ซึ่งนำเราไปสู่เป้าหมายคือการพบกับพระเยซูเจ้า พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงกล่าวถึงปีศักดิ์สิทธิ์ครั้งแรก (ค.ศ. 1300) และเหตุการณ์ก่อนปีศักดิ์สิทธิ์ครั้งแรก เพื่อชี้ให้เราเห็นถึงเป้าหมายที่ชัดเจนของปีศักดิ์สิทธิ์ ที่สุดพระองค์ทรงเน้นว่า เป็นสิ่งที่ดีที่จะฉลองปีศักดิ์สิทธิ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อพลังแห่งการให้อภัยของพระเจ้าจะช่วยคริสตชนทั้งส่วนบุคคลและหมู่คณะในการเดินทางบนเส้นทางแสวงบุญในชีวิตของพวกเขา

การจาริกแสวงบุญเป็นรากฐานสำคัญของปีศักดิ์สิทธิ์ทุกๆ ครั้ง วัดแสวงบุญที่กรุงโรม และที่อื่นๆ จะเป็นสถานที่ที่ให้บริการฝ่ายจิตในการแสวงบุญแห่งความเชื่อ เป็นสถานที่ที่เราสามารถดื่มน้ำพุแห่งความหวัง เหนือสิ่งอื่นใดโดยการรับศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการคืนดี (ศีลอภัยบาป) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นอันเป็นแก่นแท้ของการเดินทางแห่งการกลับใจที่แท้จริง พระสันตะปาปาทรงเรียกร้องให้มีความใส่ใจเป็นพิเศษในพระศาสนจักรแต่ละแห่งที่จะจัดให้มีพระสงฆ์โปรดศีลอภัยบาป และมีการเตรียมจิตใจคริสตชนที่จะรับศีลศักดิ์สิทธิ์ประการนี้ นอกจากนี้ พระองค์ยังมีพระประสงค์ที่จะเชิญพระศาสนจักรทางตะวันออก โดยเฉพาะพระศาสนจักรคาทอลิกจาริกตะวันออกให้มาเข้าร่วมในการแสวงบุญนี้ สำหรับพวกเขาความหวังเกิดจาก

การรับรู้ว่าพระศาสนจักรรักเขา ไม่ทอดทิ้งเขา แต่ใส่ใจติดตามเขาไปในทุกที่ที่เขาไป สิ่งนี้จะทำให้เครื่องหมายของปีศักดิ์สิทธิ์มีพลังมากยิ่งขึ้น (ข้อ 5)

ปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 ก็เหมือนกับปีศักดิ์สิทธิ์ที่ผ่านมา คือ เป็นการฉลองพระหรรษทานของพระเจ้า ขณะนี้ถึงเวลาที่ประตูปักดิ์สิทธิ์จะเปิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเชื้อเชิญทุกคนให้เข้าไปพบประสบการณ์แห่งความรักของพระเจ้า ซึ่งปลุกเร้าความหวังแห่งความรอดพ้นที่แท้จริงในพระคริสตเจ้าให้เกิดขึ้นในจิตใจเรา ปีศักดิ์สิทธิ์นี้จะนำเราไปสู่การฉลองที่สำคัญโอกาสปีศักดิ์สิทธิ์ครั้งหน้า ค.ศ. 2033 โอกาสครบรอบ 2,000 ปีแห่งการที่พระเยซูเจ้าทรงกอบกู้เรามาให้พ้นจากบาป

ปีศักดิ์สิทธิ์เริ่มต้นด้วยการเปิดประตูปักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารนักบุญเปโตร วาติกัน ในวันที่ 24 ธันวาคม ค.ศ. 2024 หลังจากนั้นพระสันตะปาปาจะเปิดประตูปักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารนักบุญยอห์น ลาเตรัน (อาสนวิหารของกรุงโรม) ในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม ค.ศ. 2024

ในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2025 โอกาสสมโภชพระนางมารีย์ พระชนนีพระเจ้าพระสันตะปาปาจะเปิดประตูปักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารพระนางมารีย์ (Santa Maria Maggiore) และพระองค์จะเปิดประตูปักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารนักบุญเปาโลนอกกำแพงเมือง ในวันอาทิตย์ที่ 5 มกราคม ค.ศ. 2025 สำหรับประตูปักดิ์สิทธิ์ของมหาวิหารนักบุญยอห์น ลาเตรัน มหาวิหารแม่พระ (Santa Maria Maggiore) และมหาวิหารนักบุญเปาโลนอกกำแพงเมือง จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม ค.ศ. 2025

สำหรับอาสนวิหารของพระศาสนจักรท้องถิ่นทั่วโลกจะมีพิธีมิสซาเปิดปีศักดิ์สิทธิ์อย่างสง่า โดยพระสังฆราชประมุขสังฆมณฑล ในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม ค.ศ. 2024 และจะมีพิธีปิดปีศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักรท้องถิ่นในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม ค.ศ. 2025

ปีศักดิ์สิทธิ์จะจบลงอย่างเป็นทางการด้วยพิธีมิสซาและปิดประตูปักดิ์สิทธิ์ที่มหาวิหารนักบุญเปโตร วาติกัน ในวันที่ 6 มกราคม ค.ศ. 2026 โอกาสสมโภชพระคริสตเจ้าแสดงองค์ (ข้อ 6)

เครื่องหมายแห่งความหวัง (Signs of hope) (ข้อ 7-15)

ในการพบกับความหวังในพระหรรษทานของพระเจ้า เรายังถูกเรียกให้ค้นพบความหวังนี้จากเครื่องหมายแห่งกาลเวลา (the signs of the times) ซึ่งพระเจ้าประทานให้แก่เรา “ในทุกยุคสมัยพระศาสนจักรมีความรับผิดชอบที่จะอ่านเครื่องหมายแห่งกาลเวลา

และตีความสิ่งเหล่านี้ด้วยแสงสว่างแห่งพระวรสาร” เครื่องหมายแห่งกาลเวลาซึ่งรวมถึงความปรารถนาในจิตใจของมนุษย์ที่ต้องการการประทับอยู่ของพระเจ้าผู้ประทานความรอดพ้น จะกลับเป็นเครื่องหมายแห่งความหวังแก่เรา (ข้อ 7)

เครื่องหมายแห่งความหวังประการแรกควรจะเป็นความปรารถนาถึงสันติภาพในโลกของเรา แต่ในความเป็นจริงทั้งในอดีตและปัจจุบันเราต้องเผชิญกับสงครามรวมทั้งบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง พระองค์ทรงหวังว่าการฉลองปีศักดิ์สิทธิ์จะเตือนใจพวกเราถึงคำสอนของพระเยซูเจ้าที่ว่า “ผู้สร้างสันติ ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า” (มธ 5:9) พระองค์ทรงย้ำว่า ความต้องการสันติภาพต้องถูกทำให้เป็นรูปธรรม พระองค์ทรงเรียกร้องให้มีการทำงานทางการทูตอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยเพื่อก่อให้เกิดสันติภาพ (ข้อ 8)

การมองไปยังอนาคตด้วยความหวังยังหมายถึงความกระตือรือร้นสำหรับชีวิตและความพร้อมที่จะให้กำเนิดชีวิต เป็นเรื่องน่าเศร้าที่หลายๆ ครั้งเครื่องหมายแห่งความหวังประการนี้ขาดหายไป ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากความกังวลต่ออนาคต การตกงาน สภาพสังคมที่เน้นผลประโยชน์มากกว่าความสัมพันธ์ ฯลฯ โดยเฉพาะความโน้มเอียงที่จะลดอัตรา การเกิดของประชากรมากกว่าลดการบริโภคอันเกินควร การเปิดรับต่อการให้กำเนิดชีวิต และความรับผิดชอบในฐานะบิดามารดาเป็นแผนการซึ่ง (พระเจ้า) พระผู้สร้างทรงปลูกฝังไว้ในหัวใจและร่างกายของชายและหญิง เป็นพันธกิจที่พระเจ้าทรงวางใจมอบให้แก่สามีภรรยา ความปรารถนาของคนหนุ่มสาวที่จะให้กำเนิดบุตรชายหญิงเป็นเครื่องหมายแห่งความรักที่เกิดผลของพวกเขา ซึ่งเป็นหลักประกันที่มั่นคงสำหรับอนาคตของสังคมทุกแห่ง ชุมชนคริสตชนควรจะเป็นกลุ่มแรกที่สนับสนุนและทำให้ความหวังประการนี้เข้มแข็ง พวกเราทุกคนต้องฟื้นฟูความยินดีของการให้กำเนิดชีวิต เนื่องจากชายและหญิงถูกสร้างมาตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า (เทียบ ปฐม 1:26) (ข้อ 9)

ระหว่างปีศักดิ์สิทธิ์เราถูกเรียกให้เป็นเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดของความหวังสำหรับพี่น้องชายหญิงของเราผู้ประสบกับความยากลำบากในรูปแบบต่างๆ ก่อนอื่นใดพระองค์ทรงคิดถึงนักโทษ พระองค์ทรงกล่าวถึงการอภัยโทษแก่พวกเขา และโปรแกรมที่จะนำพวกเขาเข้าสู่สังคมอีกครั้งหนึ่ง โดยรวมถึงความตั้งใจอย่างเป็นรูปธรรมของพวกเขาคือจะเคารพกฎหมาย พระเยซูเจ้าทรงแสดงให้เห็นตั้งแต่เริ่มพันธกิจของพระองค์ว่า ทรงทำให้ปีแห่งความโปรดปรานจากองค์พระผู้เป็นเจ้าสำเร็จไป (เทียบ ลก 4:18-19) พระสันตะปาปาทรง

เรียกร้องคริสตชนและผู้อภิบาลของพระศาสนจักรทุกแห่งทั่วโลกให้เป็นส่วนหนึ่งในการเรียกร้องสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสำหรับผู้ถูกคุมขัง โดยเคารพสิทธิมนุษยชน และเหนือสิ่งอื่นใดคือการเรียกร้องให้งดเว้นโทษประหารชีวิต เพื่อให้บรรดานักโทษได้เห็นเครื่องหมายของความใกล้ชิดอย่างเป็นรูปธรรม พระองค์ทรงประสงค์ที่จะเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ในคุก เพื่อเป็นเครื่องหมายแห่งการเชิญชวนบรรดานักโทษให้มองไปยังอนาคตด้วยความหวัง และฟื้นฟูความรู้สึกเชื่อมั่นของพวกเขา (ข้อ 10)

เครื่องหมายแห่งความหวังควรแสดงแก่ผู้เจ็บป่วยทั้งที่บ้านและที่โรงพยาบาล ความทุกข์ของพวกเขาจะได้รับการบรรเทาจากความใกล้ชิดและความรักของผู้ที่ไปเยี่ยมพวกเขา งานแห่งความเมตตาเป็นงานแห่งความหวังด้วย พระสันตะปาปาทรงกล่าวว่า ผู้ที่ดูแลคนเจ็บป่วย คนที่ทำงานในการดูแลสุขภาพ ควรได้รับคำขอบคุณ นอกจากนั้นพระองค์ยังกล่าวถึงความใส่ใจเป็นพิเศษต่อผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก คนที่มีประสบการณ์ถึงความอ่อนแอและความจำกัดของตน โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความเจ็บป่วยและความทุพพลภาพ (ข้อ 11)

เครื่องหมายแห่งความหวังมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับบรรดาเยาวชน ปีศักดิ์สิทธิ์ควรเป็นแรงบันดาลใจให้พระศาสนจักรมีความพยายามมากยิ่งขึ้นที่จะเข้าถึงบรรดาเยาวชน ให้เราเอาใจใส่และดูแลบรรดาวัยรุ่น นักเรียน และคู่สมรสหนุ่มสาว คนรุ่นใหม่ เราจึงให้ความใกล้ชิดกับบรรดาเยาวชน เพราะพวกเขาเป็นความยินดีและความหวังของพระศาสนจักรและของโลก (ข้อ 12)

เราควรมอบเครื่องหมายแห่งความหวังให้แก่ผู้อพยพซึ่งต้องจากบ้านเกิดเมืองนอนของตนไปแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าสำหรับพวกเขาและครอบครัว พระองค์ทรงหวังว่าชุมชนคริสตชนจะมีความพร้อมเสมอที่จะปกป้องสิทธิของบุคคลที่เปราะบางที่สุดพร้อมทั้งต้อนรับพวกเขา เพื่อไม่ให้ผู้ใดต้องถูกขโมยความหวังที่จะมีอนาคตที่ดีกว่า ขอให้พระเจ้าของพระเยซูเจ้าที่ว่า “เราเป็นแขกแปลกหน้า ท่านก็ต้อนรับ... ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25: 35,40) สะท้อนอยู่ในหัวใจของเราเสมอ (ข้อ 13)

ผู้สูงอายุซึ่งบ่อยๆ รู้สึกโดดเดี่ยวและถูกทอดทิ้งสมควรจะได้รับเครื่องหมายแห่งความหวังด้วย โดยความเคารพต่อประสบการณ์อันล้ำค่าและปรีชาญาณที่สั่งสมมาเป็นเวลานานของพวกเขา พระองค์ยังกล่าวถึงเป็นพิเศษถึงปู่ย่าตายายผู้ได้ส่งต่อความเชื่อและปรีชาญาณ

มายังลูกหลาน ขอให้พวกท่านได้รับการคำจูนโดยความกตัญญูและความรักของลูกหลาน (ข้อ 14)

พระสันตะปาปาทรงขอให้เรามอบความหวังให้กับบรรดาคนยากจนซึ่งขาดแคลนสิ่งที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต พระองค์ทรงเรียกร้องให้เราอย่าละเลยหรือเมินเฉยต่อคนยากจนที่เราพบในชีวิตประจำวัน บ่อยครั้งพวกเขาเป็นคนไร้บ้านและไม่มีอาหารที่เพียงพอต่อการหล่อเลี้ยงชีวิตประจำวัน พวกเขาต้องทนทุกข์จากการถูกกีดกันและเมินเฉย พระองค์ทรงย้ำว่ามันเป็นที่สะอิดสะเอียนที่มีทรัพยากรเป็นจำนวนมากในโลกถูกนำไปใช้เพื่อการผลิตอาวุธ ขอให้เราอย่าลืมคนยากจนซึ่งโดยส่วนใหญ่พวกเขามักจะตกเป็นเหยื่อเสมอ พวกเขาไม่ควรถูกตำหนิ แต่ควรได้รับความช่วยเหลือ (ข้อ 15)

เสียงเรียกร้องแห่งความหวัง (Appeals for hope) (ข้อ 16-17)

พระสันตะปาปาทรงสอนว่า ตามคำสอนดั้งเดิมของบรรดาประกาศก ปิตักดิ์สิทธิ์เตือนเราว่าทรัพย์สินสมบัติของโลกไม่ได้มีไว้เพื่ออภิสิทธิ์ชนเพียงไม่กี่คน แต่มีไว้เพื่อทุกคน คนรวยต้องมีใจกว้าง ไม่ละเลยพี่น้องที่ขัดสน พระองค์ทรงคิดถึงผู้ที่ขาดแคลนน้ำและอาหาร ทรงเรียกร้องทุกคนให้ตรวจสอบมโนธรรมของตนเองอย่างจริงจัง พระองค์ทรงเรียกร้องว่า จากเงินที่เราใช้ในการซื้ออาวุธและเป็นค่าใช้จ่ายทางการทหาร พระองค์ปรารถนาให้ใช้สร้างกองทุนระดับโลกเพื่อยุติความหิวโหยและสนับสนุนประเทศที่ยากจน เพื่อประชาชนของประเทศเหล่านั้นจะได้ไม่หันไปใช้ความรุนแรง หรืออพยพออกจากประเทศของตนเพื่อไปแสวงหาชีวิตที่มีศักดิ์ศรีมากกว่า พระองค์ทรงเรียกร้องให้ประเทศที่ร่ำรวยยกหนี้ให้กับประเทศที่ยากจนที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เรื่องนี้ไม่ใช่แค่เรื่องของความมีน้ำใจ แต่เป็นเรื่องของความยุติธรรม เนื่องจากความไม่สมดุลทางการค้าและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบางประเทศมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่สมดุลเป็นเวลานาน พระวาจาของพระเจ้าในพระคัมภีร์สอนเราว่า แผ่นดินโลกเป็นของพระเจ้า พวกเราทุกคนเป็นเพียงผู้อาศัย “คนต่างแดนและผู้เช่า” (เทียบ ลนต 25:23) หากเราต้องการเตรียมเส้นทางสู่สันติสุขในโลกของเราอย่างแท้จริง เราต้องแก้ไขสาเหตุที่เป็นต้นตอของความอยุติธรรม จัดการกับหนี้ที่ไม่เป็นธรรม และไม่สามารถจ่ายคืนได้ รวมทั้งให้อาหารแก่ผู้หิวโหย (ข้อ 16)

ปิตักดิ์สิทธิ์ที่จะมาถึงนี้ตรงกับโอกาสฉลองครบรอบ 1700 ปีของสังคายนาแห่งเมืองนิเชอาครั้งที่ 1 ในศตวรรษแรกของคริสต์ศาสนาพระศาสนจักรทั้งตะวันออกและตะวันตก จัดขึ้นบ่อยครั้ง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างเอกภาพในหมู่ประชากรของ

พระเจ้า และการประกาศพระวรสารอย่างซื่อสัตย์ ปีศักดิ์สิทธิ์จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จะแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการประชุมซินโด ซึ่งเป็นการสนองตอบต่อคริสตชนสำหรับความจำเป็นเร่งด่วนในการประกาศพระวรสาร

จุดประสงค์ของสังคายนาแห่งเมืองนิเซอาครั้งที่ 1 คือการรักษาเอกภาพของพระศาสนจักร ผลของสังคายนาครั้งนี้คือ “บทข้าพเจ้าเชื่อ” ซึ่งเริ่มต้นด้วยคำว่า “ข้าพเจ้าเชื่อ” อันเป็นเครื่องหมายแสดงว่า พระศาสนจักรทุกแห่งมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน และคริสตชนทุกคนยอมรับความเชื่อเดียวกัน สังคายนาแห่งเมืองนิเซอาครั้งที่ 1 นี้ยังเตือนใจพระศาสนจักรและชุมชนคริสตชนทุกแห่งให้ยืนหยัดบนเส้นทางแห่งเอกภาพที่มองเห็นได้ และพยายามแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองต่อคำภาวนาของพระเยซูเจ้าที่ว่า “ข้าแต่พระบิดา ข้าพเจ้าอธิษฐานภาวนา เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน” (ยน 17:21)

สังคายนาี้ยังได้มีการอภิปรายถึงการกำหนดวันสมโภชปัสกาด้วย ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถกำหนดวันที่ตรงกันในพระศาสนจักรทุกแห่ง โดยพระญาณเอื้ออาทรของพระเจ้า ปี ค.ศ. 2025 นี้พระศาสนจักรต่างๆ จะฉลองวันปัสกาตรงกัน พระองค์ทรงเรียกร้องให้คริสตชนทั้งจากพระศาสนจักรตะวันออกและพระศาสนจักรตะวันตกให้ก้าวสู่ความเป็นเอกภาพในการฉลองปัสการ่วมกัน (ข้อ 17)

หยั่งลึกในความหวัง (Anchored in hope) (ข้อ 18-25)

ความหวังพร้อมทั้งความเชื่อและความรักเป็น “คุณธรรมทางเทววิทยา” อันแสดงออกถึงหัวใจของการดำเนินชีวิตคริสตชน (เทียบ 1คร 13:13 ; 1ธส 1:3) พระสันตะปาปา ทรงให้เราหยุดและใคร่ครวญถึง “เหตุผลแห่งความหวังของเรา” (เทียบ 1 ปต 3:15) เพื่อที่จะเข้าใจว่า อะไรคือรากฐานแห่งความหวังของเรา (ข้อ 18)

“ข้าพเจ้าเชื่อในชีวิตรัตนนิรันดร์” ดังที่เราประกาศยืนยันความเชื่อ ความหวังของคริสตชนมีรากฐานจากความเชื่อนี้ เพราะความหวังคือ “คุณธรรมทางเทววิทยาที่เราปรารถนา ... ชีวิตรัตนนิรันดร์ซึ่งเป็นความสุขของเรา หากขาดความช่วยเหลือจากพระเจ้าและขาดความหวังในชีวิตรัตนนิรันดร์ ศักดิ์ศรีของมนุษย์ก็ขาดหายไป อย่างไรก็ตาม ด้วยคุณธรรมความหวัง เราได้รับการช่วยให้รอดพ้น เราสามารถมองดูวันเวลาที่ผ่านไปด้วยความมั่นใจว่า ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติและประวัติชีวิตของเราแต่ละคนไม่ได้จบลงที่ความตายหรือความมืดมน แต่มุ่งไปสู่การพบกับพระเจ้าแห่งพระสิริรุ่งโรจน์ เราจึงดำรงชีวิตโดยรอคอยการเสด็จกลับมาของพระองค์ และมีความหวังที่จะมีชีวิตรัตนนิรันดร์ในพระองค์ ด้วยจิตตารมณ์นี้ เราจึงภาวนาจาก

ใจจริงด้วยบทภาวนาของคริสตชนในสมัยแรก ซึ่งเป็นคำสวดท่ายในพระคัมภีร์ว่า “ข้าแต่พระเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้า เชิญเสด็จมาเถิด” (วว 22:20) (ข้อ 19)

การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้าเป็นหัวใจของความเชื่อและเป็นรากฐานแห่งความหวังของเรา ความหวังของคริสตชนอยู่ในสิ่งนี้ เราถูกฝังพร้อมกับพระคริสตเจ้าในศีลล้างบาป เราได้รับของขวัญแห่งชีวิตใหม่ซึ่งทลายกำแพงแห่งความตายและนำเราสู่ชีวิตนิรันดร์โดยการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์

ปีศาจดีลิตีเปิดโอกาสให้เราได้ชื่นชมของขวัญแห่งชีวิตใหม่ที่เรได้รับจากพระเจ้าผ่านทางศีลล้างบาปด้วยความกตัญญู ศีลล้างบาปเป็นรุ่งอรุณของ “วันที่แปด” วันแห่งการกลับคืนชีพ วันที่อยู่เหนือวันธรรมดาในรอบสัปดาห์ ซึ่งเปิดสู่มิติแห่งนิรันดร์ภาพและนำไปสู่ชีวิตนิรันดร์ อันเป็นเป้าหมายในการจาริกแสวงบุญในโลกนี้ของเรา (เทียบ รม 6:22)

ประจักษ์พยานที่ทำให้เรามั่นใจอย่างยิ่งถึงความหวังนี้คือบรรดามรณสักขี เราจำเป็นต้องเก็บรักษาชุมชนที่ประจักษ์พยานชีวิตของพวกเขา เพื่อยืนยันความหวังของเราและทำให้ความหวังของเราเกิดผลดี บรรดามรณสักขีมาจากธรรมเนียมของคริสตชนที่แตกต่างกัน และเป็นเมล็ดพันธุ์แห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน พระสันตะปาปาทรงหวังว่า ปีศาจดีลิตีนี้จะรวมการฉลองคริสตศาสนสัมพันธ์เข้าไปด้วย เพื่อเป็นการเน้นให้เห็นถึงความล้ำค่าแห่งการเป็นประจักษ์พยานของบรรดามรณสักขีเหล่านี้ (ข้อ 20)

พระสันตะปาปาทรงย้ำว่า **หลังความตาย พร้อมกับพระเยซูเจ้า เราจะพบชีวิตนิรันดร์ เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าอย่างสมบูรณ์** เฝ้ามองและมีส่วนร่วมในความรักที่ไม่สิ้นสุดของพระองค์ตลอดกาล ทุกสิ่งที่เรามีประสบการณ์แห่งความหวังในเวลานี้ เราจะได้เห็นในความเป็นจริง สิ่งที่เป็นลักษณะพิเศษเฉพาะของความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าอย่างสมบูรณ์คือความสุข **ความสุขเป็นกระแสเรียกของเรามนุษย์ เป็นเป้าหมายที่ทุกคนปรารถนา** ความสุขที่เรารอคอยและปรารถนาไม่ใช่ความสุขชั่วคราว ซึ่งทำให้จิตใจของเราไม่อิ่มและพบกับความว่างเปล่ามากยิ่งขึ้น เราปรารถนาความสุขที่เราจะพบได้ในความรักซึ่งจะทำให้ความสุขของเราบรรลุถึงความสมบูรณ์ได้ ดังนั้นเราจึงสามารถกล่าวได้ว่า **ฉันได้รับความรัก ดังนั้นฉันจึงดำรงอยู่ และฉันจะดำรงอยู่ตลอดไป** ในความรักที่ไม่ทำให้ผิดหวัง เป็นความรักที่ไม่มีสิ่งใดมาพรากไปได้ ดังที่นักบุญเปาโลได้กล่าวว่า “เพราะข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าไม่ว่าความตายหรือชีวิต ไม่ว่าทูตสวรรค์หรือผู้มีอำนาจปกครอง ไม่ว่าปัจจุบันหรืออนาคต ไม่ว่าฤทธิ์อำนาจใดหรือความสูง ความลึก ไม่มีสรรพสิ่งใดๆ จะพรากเราได้จากความรักของ

พระเจ้า ซึ่งปรากฏในพระคริสตเยซู องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา” (รม 8:38-39) (ข้อ 21)

ความจริงเรื่องชีวิตนิรันดร์อีกประการหนึ่ง คือ การพิพากษาของพระเจ้าทั้งเมื่อเราแต่ละคนสิ้นชีวิตและในวันสิ้นพิภพ เราจึงควรเตรียมตัวสำหรับการพิพากษานี้อย่างมีสติและเต็มที่ แต่เราต้องทำสิ่งนี้โดยมีจุดยืนบนความหวัง อันเป็นคุณธรรมทางเทววิทยาซึ่งค้ำจุนชีวิตของเรา และป้องกันเราจากความกลัวที่ไร้มูลเหตุ การพิพากษาจากพระเจ้าองค์แห่งความรัก (เทียบ 1 ยน 4:8,16) จะมีพื้นฐานอยู่บนความรักอย่างแน่นนอน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบนทุกสิ่งที่เราได้กระทำหรือไม่ได้กระทำต่อบุคคลที่มีความต้องการ (ในสิ่งที่จำเป็นสำหรับชีวิต) ซึ่งพระคริสตเจ้า องค์พระตุลาการ ทรงประทับอยู่ท่ามกลางพวกเขา (เทียบ มธ 25:31-46)

การพิพากษามีความเกี่ยวข้องกับความรอดพ้นซึ่งเราตั้งความหวังไว้ และพระเยซูเจ้าทรงมีชัยชนะเพื่อเราผ่านทาง การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ ซึ่งนำเราไปพบกับองค์พระผู้เป็นเจ้า ความบาปผิดที่เราได้กระทำจำเป็นต้องได้รับการชำระให้บริสุทธิ์ เพื่อเราจะได้สามารถพบกับความรักของพระเจ้าได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นถึงความจำเป็นที่เราจะต้องสวดภาวนาเพื่อผู้ที่จบการจาริกแสวงบุญบนโลกนี้แล้ว คำวอนขอด้วยความเป็นหนึ่งเดียวของเรานั้นจะเกิดผลโดยคุณงามความดีแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของบรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ การมีส่วนร่วมซึ่งทำให้เราเป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสตเจ้า ผู้ทรงเป็นบุตรหัวปีของสิ่งสร้างทั้งมวล อาศัยพลังแห่งการภาวนา พระคุณการุณย์ปีศักดิ์สิทธิ์มีจุดมุ่งหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อบรรดาผู้ที่จากโลกนี้ไปก่อนเราแล้ว เพื่อให้พวกเขารับพระเมตตาอันเต็มเปี่ยมจากพระเจ้า (ข้อ 22)

ในความเป็นจริง เราพบธรรมชาติแห่งพระเมตตาอันปราศจากขอบเขตของพระเจ้าได้โดยผ่านทางพระคุณการุณย์ ในสมัยโบราณมีการใช้คำว่า “พระเมตตา” และ “พระคุณการุณย์” ในความหมายที่ทดแทนกันได้ สื่อให้เห็นถึงการให้อภัยอันสมบูรณ์และปราศจากขอบเขตของพระเจ้า ศีลอภัยบาปให้หลักประกันแก่เราว่าพระเจ้าทรงลบล้างบาปทุกประการของเรา

พระสันตะปาปาทรงสอนเราไม่ให้ละเลยการสารภาพบาป และเชิญชวนให้เราค้นพบความงดงามของศีลอภัยบาปซึ่งเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการเยียวยารักษาและความชื่นชมยินดี

ประสบการณ์แห่งการให้อภัยนี้จะเปิดใจของเราให้อภัยแก่ผู้อื่นด้วยเช่นกัน การให้อภัยไม่สามารถเปลี่ยนอดีตได้ แต่การให้อภัยทำให้เราเปลี่ยนอนาคตและดำเนินชีวิตที่แตกต่างได้ การให้อภัยทำให้อนาคตสดใสขึ้น ทำให้เรามองอดีตด้วยมุมมองที่ต่างออกไป ด้วยความสงบยิ่งขึ้น แม้ว่าคราบน้ำตาในอดีตยังคงอยู่

พระสันตะปาปาทรงมอบหมายให้ธรรมทูตแห่งเมตตาธรรม สานต่อพันธกิจที่พระองค์ทรงมอบหมายให้แก่เขาต่อไปในปศุศัทธิที่ีจะมาถึงนี้ โดยฟื้นฟูความหวังและมอบการให้อภัยแก่คนบาปที่มาหาพวกเขาด้วยหัวใจที่สำนึกผิด พระองค์ทรงประสงค์ให้ธรรมทูตแห่งเมตตาธรรมเป็นแหล่งที่มาของการคืนดี และเป็นพลังใจในการมองอนาคตด้วยความหวังอย่างจริงใจ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากพระเมตตาของพระบิดาเจ้า (ข้อ 23)

ประจักษ์พยานอันสูงสุดของความหวังคือพระนางมารีย์พระมารดาพระเจ้า ในพระแม่เราจะพบว่าความหวังไม่ได้เป็นแค่การมองโลกในแง่ดีอย่างไร้เดียงสา แต่เป็นพระหรรษทานของพระเจ้าท่ามกลางความเป็นจริงของชีวิต แทบเชิงไม้กางเขน พระแม่ทรงเป็นประจักษ์พยานถึงพระทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้า พระบุตรผู้บริสุทธิ์ปราศจากความผิด แม้จะเปี่ยมด้วยความทุกข์ พระแม่ยังทรงย้ำคำ “ตอบรับ” (fiat) ของพระนาง โดยไม่สูญเสียความหวังและความวางใจในพระเจ้า

ในความทุกข์ทรมานที่มอบถวายด้วยความรักนั้น พระนางมารีย์ทรงกลายเป็นพระมารดาของเรา เป็นพระมารดาแห่งความหวัง ไม่ใช่เหตุบังเอิญที่ในกิจศรัทธาประชานิยม (popular piety) คริสตชนยังคงวิงวอนต่อแม่พระในฐานะ “ดาราสุมุทรา” (Stella maris) ซึ่งเป็นพระนามที่บ่งบอกถึงความหวังอันแน่นอนว่า ท่ามกลางพายุร้ายของชีวิตนี้ พระมารดาของพระเจ้าจะเสด็จมาช่วยเหลือเรา คำจุนเรา และให้กำลังใจเพื่อเราจะได้วางใจและมีความหวังต่อไป

พระสันตะปาปายังทรงกล่าวถึงสักการสถานแม่พระแห่งกวาดาลูเป กรุงเม็กซิโก ซึ่งกำลังเตรียมฉลองครบรอบ 500 ปีแห่งการประจักษ์ครั้งแรกของแม่พระที่นั่น พระนางได้ทรงนำสารแห่งความหวังมาสู่ผู้แสวงบุญและสัตบุรุษทุกคน สารที่คล้ายคลึงกันนี้ถูกประทับลงในหัวใจในสักการสถานอีกหลายแห่งของแม่พระที่กระจายอยู่ทั่วโลก ในปีศัศัทธินี้ พระสันตะปาปาทรงหวังว่า สักการสถานเหล่านี้จะเป็นสถานศักดิ์สิทธิ์แห่งการต้อนรับ และเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อสร้างความหวังให้เกิดขึ้นใหม่ พระองค์ทรงเชิญชวนบรรดาผู้แสวงบุญที่จะเดินทางมายังกรุงโรม ให้เข้ามาภาวนาในสักการสถานต่างๆ ของแม่พระ

พระองค์ทรงมั่นใจว่า ทุกคนโดยเฉพาะผู้มีความทุกข์และประสบกับความยากลำบาก พวกเขาจะได้มีประสบการณ์ความใกล้ชิดกับพระมารดาผู้น่ารักยิ่ง ผู้ไม่เคยทรงทอดทิ้งลูกๆ ของพระแม่ สำหรับประชากรศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้านั้นพระแม่ทรงเป็น “เครื่องหมายของความบรรเทาใจและความหวังที่แน่นอน” (ข้อ 24)

ที่สุด พระสันตะปาปาทรงบอกกับเราว่า ในการเดินทางมุ่งสู่ปีศักดิ์สิทธิ์ ให้เรากลับมาที่พระคัมภีร์ โดยเฉพาะถ้อยคำเหล่านี้ “เพื่อให้เราซึ่งหนีทุกข์ภัย มีกำลังใจอย่างแรงกล้าที่จะยึดมั่นในความหวังเบื้องหน้า พระสัญญาและคำปฏิญาณจะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะพระเจ้าทรงมูสาไม่ได้ เรามีความหวังนี้เป็นดังสมอเรือที่มั่นคงปลอดภัยสำหรับชีวิต ความหวังดังกล่าวผ่านม่านเข้าไปถึงห้องภายในพระวิหาร ที่พระเยซูเจ้าเสด็จล่วงหน้าเข้าไปก่อนแล้วเพื่อเรา” (ฮบ 6:18-20) พระวาจานี้เป็นกำลังใจอันทรงพลัง เพื่อเราจะได้ไม่สูญเสียความหวังที่เราได้รับมา พร้อมทั้งยึดมั่นในความหวังนั้น โดยมีพระเจ้าเป็นพลังและที่หลบภัยของเรา

ภาพของสมอเรือเป็นภาพที่น่าประทับใจ ชี้ให้เราเข้าใจถึงความมั่นคงและความปลอดภัยที่เราจะได้รับ ในท่ามกลางกระแสน้ำที่ปั่นป่วนของชีวิต หากเราวางใจในองค์พระเยซูเจ้า พายุที่โหมตีเรานั้นจะไม่อาจเอาชนะเราได้ เพราะเราปักสมอเรือชีวิตของเราไว้กับความหวังอันเกิดจากพระพรชาน ที่ช่วยให้เราเจริญชีวิตในพระคริสตเจ้า เอาชนะบาป ความกลัว และความตาย ความหวังนี้ยิ่งใหญ่กว่าความพึงพอใจทั้งหลายของแต่ละวัน พาเราให้ก้าวข้ามการทดลองและความยากลำบากต่างๆ และเป็นแรงบันดาลใจให้เราก้าวเดินไปโดยไม่ละสายตาไปจากความยิ่งใหญ่ของเป้าหมายที่เราได้รับเรียกให้ไปให้ถึงนั่นคือสวรรค์

ปีศักดิ์สิทธิ์ที่จะมาถึงนี้ จะเป็นปีศักดิ์สิทธิ์เปี่ยมด้วยความหวังที่ไม่เสื่อมคลาย คือ **ความหวังในพระเจ้า** ขอให้ความหวังนี้ช่วยเราให้ฟื้นฟูความไว้วางใจที่จำเป็นอีกครั้งในพระศาสนจักร เช่นเดียวกับในสังคม ในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมศักดิ์ศรีของทุกคน และในความเคารพต่อสิ่งสร้าง ซึ่งเป็นของขวัญจากพระเจ้า ขอให้ประจักษ์พยานของผู้มีความเชื่อได้เป็นดังเชื้อเพลิงแห่งความหวังที่แท้จริงในโลกของเรา เป็นการประกาศถึงฟ้าใหม่และแผ่นดินใหม่ (เทียบ 2 ปต 3:13) ที่ซึ่งชายและหญิงสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในความยุติธรรม และความสอดคล้องกลมกลืน ในความหวังอันเปี่ยมสุข เมื่อคิดถึงพระสัญญาของพระเจ้าที่สำเร็จเป็นจริง

พระสันตะปาปาทรงขอให้ชีวิตของเราบอกกับทุกคนว่า “จงหวังในองค์พระผู้เป็นเจ้า จงเข้มแข็ง จงทำใจให้มั่นคงและหวังในองค์พระผู้เป็นเจ้าเถิด” (สดด 27:14) ขอให้พลัง

แห่งความหวังเต็มเต็มวันเวลาของเรา ในการเฝ้ารอการเสด็จกลับมาของพระเยซูคริสต์เจ้าด้วยความมั่นใจ พระองค์ผู้ทรงได้รับคำสรรเสริญและพระสิริรุ่งโรจน์ ทั้งในปัจจุบันและตลอดกาลนิรันดร์ (ข้อ 25)

สมณโองการฉบับนี้ให้ไว้ ณ กรุงโรม วันที่ 9 พฤษภาคม โอกาสสมโภชพระเยซูเจ้าเสด็จสู่สวรรค์ปี ค.ศ. 2024 ปีที่ 12 แห่งสมณสมัยของพระสันตะปาปาฟรังซิส

2. การรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 2024 สำนักงานวินิจฉัยคดีฝ่ายจิต (Penitenzieria Apostolica) ได้ออกกฎหมายกาโปรดพระคุณการุณย์ระหว่างปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 ประกาศโดยพระสันตะปาปาฟรังซิส ซึ่งมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

ผู้ที่ปฏิบัติเพื่อรับพระคุณการุณย์ คือ คริสตชนทุกคนที่เป็นทุกข์ถึงบาปอย่างแท้จริง ไม่ติดใจอยู่กับบาป มีจิตตารมณ์ความรัก และในช่วงเวลาปีศักดิ์สิทธิ์ได้รับการชำระให้บริสุทธิ์โดยศีลอภัยบาป รวมทั้งได้รับการฟื้นฟูจากศีลมหาสนิท เมื่อพวกเขาสอดคล้องตามพระประสงค์ของพระสันตะปาปา เขาจะได้รับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ การปลดปล่อยและการอภัยบาปของพวกเขาจากคลังสมบัติของพระศาสนจักร ซึ่งพวกเขาสามารถอุทิศพระคุณการุณย์นี้ให้แก่บรรดาวิญญูญาณในแดนชำระได้

สำหรับกิจกรรมที่คริสตชนสามารถกระทำเพื่อรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์ค.ศ. 2025 มีดังนี้

1. การจาริกแสวงบุญ โดยจาริกแสวงบุญไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ที่กำหนดไว้สำหรับปีศักดิ์สิทธิ์ คือ

กรุงโรม อย่างน้อยจาริกแสวงบุญไปยังหนึ่งในมหาวิหารเอกทั้งสี่ของพระสันตะปาปา คือ มหาวิหารนักบุญเปโตร มหาวิหารพระผู้ช่วยให้รอดศักดิ์สิทธิ์ (นักบุญยอห์น ลาเตรัน) มหาวิหารพระนางมารีย์ (Santa Maria Maggiore) มหาวิหารนักบุญเปาโลนอกกำแพงเมือง

แผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ อย่างน้อยจาริกแสวงบุญไปยังหนึ่งในมหาวิหารต่อไปนี้ คือ มหาวิหารพระคูหาศักดิ์สิทธิ์ที่กรุงเยรูซาเล็ม มหาวิหารพระคริสตสมภพที่เมืองเบธเลเฮม และมหาวิหารการแจ้งข่าวการบังเกิดของพระเยซูเจ้าที่เมืองนาซาเร็ธ

เขตปกครองอื่นๆ ของพระศาสนจักร (ในสังฆมณฑล) จาริกแสวงบุญไปยังอาสนวิหาร วัดอื่น ๆ หรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่พระสังฆราชประชุมท้องถิ่นกำหนดไว้

กิจกรรมที่จะต้องทำในสถานที่จาริกแสวงบุญข้างต้นเพื่อรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ ได้แก่ การเข้าร่วมพิธีมิสซาอย่างศรัทธา (ทุกครั้งที่กฎพิธีกรรมอนุญาต ก่อนอื่นใดก็อาจถวายมิสซาเฉพาะสำหรับปีศักดิ์สิทธิ์ หรือมิสซาบนบาน (Votive Mass) ก็ได้ เช่น เพื่อการคืนดี เพื่อขอภัยบาป เพื่อวอนขอคุณธรรมแห่งความรัก และเพื่อส่งเสริมความสมัคสมานสามัคคีของชนชาติต่างๆ) หรือร่วมมิสซาในโอกาสพิเศษของชีวิตคริสตชน (Ritual Mass) (เพื่อการโปรดศีลศักดิ์สิทธิ์สำหรับการเริ่มชีวิตคริสตชน หรือศีลเจิมคนไข้) หรือร่วมวจนพิธีกรรม หรือร่วมพิธีกรรมทำวัตร (ทำวัตรภาคบทอ่าน ทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น) หรือร่วมเดินรูป 14 ภาค หรือร่วมสวดสายประคำ หรือร่วมขับบทเพลง Akathistos หรือร่วมพิธีศีลออกบาป ที่จบลงด้วยการสารภาพบาปรายบุคคลตามที่กำหนดไว้ในพิธีกรรมศีลออกบาป (พิธีศีลออกบาป แบบที่สอง)

2. การเยี่ยมสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ด้วยความศรัทธา

บรรดาสัตบุรุษสามารถรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์ได้ ถ้าเขาไปเยี่ยมสถานที่ใดๆ ที่กำหนดไว้สำหรับปีศักดิ์สิทธิ์ด้วยความศรัทธา ทั้งส่วนตัวหรือเป็นกลุ่ม และที่นั่นเขาใช้เวลาพอสมควรเพื่อเฝ้าศีลมหาสนิทและรำพึงภาวนา โดยจบลงด้วยการสวดบทข้าแต่พระบิดา บทแสดงความเชื่อแบบใดๆ ที่พระศาสนจักรรับรอง และวอนขอพระนางมารีย์พระมารดาของพระเจ้า เพื่อว่าในปีศักดิ์สิทธิ์นี้ ทุกคน “จะได้มีประสบการณ์ความใกล้ชิดกับพระมารดาผู้น่ารักยิ่ง ผู้ไม่เคยทรงทอดทิ้งลูกๆ ของพระแม่” (สมณโองการความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง ข้อ 24)

นอกจากสถานที่แสวงบุญที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว (ตามที่ระบุไว้ในข้อ 1) สัตบุรุษยังสามารถเยี่ยมสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ ที่จะกล่าวถึงเหล่านี้ได้ภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน

กรุงโรม ได้แก่ มหาวิหารไมกาสเซนศักดิ์สิทธิ์แห่งเยรูซาเล็ม มหาวิหารนักบุญลอเรนซ์ที่ทุ่งเวราโน มหาวิหารนักบุญเซบาสเตียน (ขอแนะนำอย่างแข็งขันไปเยี่ยม “มหาวิหารทั้งเจ็ด” ซึ่งธรรมเนียมนี้ นักบุญฟิลิป เนรี เป็นผู้ริเริ่ม) สักการสถาน “ความรักของพระเจ้า” (Divino Amore) วัดพระจิตเจ้าแห่งซาสเซีย วัดนักบุญเปาโลที่ แตร ฟอนตานา ซึ่งเป็นสถานที่ที่ท่านนักบุญเป็นมรณสักขี สุสานใต้ดินของคริสตชน (catacomb) วัดต่างๆ บนเส้นทางยูบิลีใหม่ที่กำหนดไว้สำหรับการจาริกแสวงบุญในสหภาพยุโรป (Iter Europaeum) และวัดต่างๆ ที่อุทิศแด่บรรดานักบุญหญิงองค์อุปถัมภ์ของทวีปยุโรปและนักปราชญ์ของพระศาสนจักร (มหาวิหารสันตะมารีอาโซปราไมแนร์วา วัดนักบุญบริจิตที่กัมโปเดฟิออรี

วัดพระแม่แห่งชัยชนะ วัดพระตรีเอกภาพแห่งภูเขา มหาวิหารนักบุญเซซีลีอาที่ตราสเตรเวเร มหาวิหารนักบุญออกัสตินที่ทุ่งมาร์ซีโอ)

สถานที่อื่นๆ ได้แก่ มหาวิหารน้อยของพระสันตะปาปาทั้งสองแห่งที่เมืองอัสนีซี คือ มหาวิหารนักบุญฟรังซิสอัสนีซี และมหาวิหารแม่พระแห่งปวงเทวา มหาวิหารพระแม่แห่งโลเรโต มหาวิหารแม่พระแห่งเมืองปอมเปอี มหาวิหารนักบุญอันตนแห่งปาด้ว บรรดามหาวิหารน้อยต่างๆ อาสนวิหาร อาสนวิหารร่วม สักการสถานของแม่พระ และเพื่อประโยชน์ของบรรดาสัตบุรุษ วัดที่มีชื่อเสียงซึ่งมีพระสงฆ์อาวโซอยู่ประจำ (collegiate church) หรือสักการสถานที่กำหนดโดยพระสังฆราชของแต่ละสังฆมณฑลหรือแต่ละ Eparchy ตลอดจนสักการสถานระดับชาติ หรือระดับนานาชาติต่างๆ “สถานศักดิ์สิทธิ์แห่งการต้อนรับและพื้นที่พิเศษที่ก่อให้เกิดความหวัง” (สมณโองการความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง ข้อ 24) ตามที่สภาพระสังฆราชต่างๆ กำหนดไว้

เป็นพิเศษ กฎฐีกาโปรดพระคุณการุณย์ระหว่างปีศักดิ์สิทธิ์ค.ศ. 2025 ยังกำหนดต่อไปว่า บรรดาสัตบุรุษผู้เป็นทุกข์ถึงบาปโดยแท้จริง แต่ไม่อาจเข้าร่วมการเฉลิมฉลองอย่างสง่าต่างๆ การจาริกแสวงบุญ และการเยี่ยมสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ด้วยความศรัทธา ด้วยเหตุผลที่มีน้ำหนักมากพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดาชีลับและนักพรตชายในอาราม รวมทั้งผู้สูงอายุ ผู้ป่วย นักโทษ และผู้ที่ทำงานในโรงพยาบาลหรือสถานบำบัดรักษาที่ให้บริการต่อเนื่องแก่ผู้ป่วย สามารถรับพระคุณการุณย์ปีศักดิ์สิทธิ์ได้ โดยร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวกับสัตบุรุษที่ไปร่วมพิธี (อาจจะเป็นพิธีของพระสันตะปาปาหรือพิธีของพระสังฆราช ซึ่งถูกถ่ายทอดผ่านทางเครื่องมือสื่อสารต่างๆ) และสวดบทข้าแต่พระบิดา บทแสดงความเชื่อแบบใด ๆ ที่ได้รับการรับรอง และบทภาวนาอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของปีศักดิ์สิทธิ์ (ที่วัดน้อยของอาราม โรงพยาบาล สถานบำบัดรักษา เรือนจำ ฯลฯ) โดยถวายเป็นความทุกข์ทรมานหรือความยากลำบากในชีวิตของตนแด่พระเจ้า

3. งานเมตตาจิตและการใช้โทษบาป

สัตบุรุษสามารถรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ได้ หากเข้าร่วมการเทศน์มิชชั่น หรือร่วมเข้าเงียบ หรือร่วมกันศึกษาเอกสารของสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 หรือคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก ซึ่งจัดขึ้นที่วัดหรือสถานที่ที่เหมาะสม ตามคำแนะนำของพระสันตะปาปา ด้วยใจศรัทธา

สิ่งที่เป็นเรื่องใหม่สำหรับการรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ในปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 คือ สัตบุรุษที่ประกอบกิจการแห่งความรักเพื่อวิญญานในแดนชำระ หากเขาเข้าไปรับศีลมหาสนิทเป็นครั้งที่สองในวันนั้น ก็จะสามารถรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ที่สามารถอุทิศแก่ผู้ล่วงลับเท่านั้นได้สองครั้งในวันเดียวกัน

สมณโองการความหวังไม่ทำให้ผิดหวัง ข้อ 10 กล่าวว่า ระหว่างปีศักดิ์สิทธิ์เราถูกเรียกให้เป็นเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดของความหวังสำหรับพี่น้องชายหญิงของเราผู้ประสบกับความยากลำบากในรูปแบบต่างๆ ดังนั้น พระคุณการุณย์จึงถูกผูกมัดไว้กับงานเมตตาจิตและการใช้โทษบาป ซึ่งเป็นวิธีที่ยืนยันถึงการกลับใจที่เกิดขึ้น

สัตบุรุษจะรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์เมื่อปฏิบัติงานเมตตาจิตด้านร่างกาย (การให้อาหารคนหิวโหย การให้น้ำดื่มแก่ผู้กระหาย การให้เสื้อผ้าแก่ผู้ไม่มีนุ่งห่ม การให้ที่พักแก่ผู้ไร้ที่อยู่ การเยี่ยมผู้ป่วย การเยี่ยมผู้ถูกจองจำ และการฝังศพผู้ล่วงลับ) และงานเมตตาจิตด้านจิตใจ (การสอนผู้ไม่รู้ การให้คำปรึกษาแก่ผู้สงสัย การบรรเทาผู้มีความทุกข์ การตักเตือนคนบาป การอดทนต่อผู้กระทำผิด การให้อภัยแก่ทุกคนที่ทำร้าย และการสวดภาวนาให้ทั้งผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่และผู้ที่ยังสิ้นใจไปแล้ว)

ในทำนองเดียวกัน บรรดาสัตบุรุษจะสามารถรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ได้ ถ้าเขาจะหาเวลาช่วงหนึ่งไปเยี่ยมบรรดาพี่น้องที่ต้องการความช่วยเหลือหรืออยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก (ผู้ป่วย นักโทษ ผู้สูงอายุที่อยู่โดดเดี่ยว ผู้พิการ...) โดยมองว่าเป็นการจาริกแสวงบุญไปพบพระเยซูเจ้าผู้ทรงประทับอยู่ในบุคคลเหล่านั้น (เทียบ มธ 25:34-36) และปฏิบัติตามเงื่อนไขปกติของการรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์

สัตบุรุษสามารถรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ โดยการริเริ่มที่แสดงออกในภาคปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรมและโดยใจกว้าง ทำให้เห็นถึงเจตนารมณ์การชดเชยใช้โทษบาป ซึ่งเป็นจิตตารมณ์ของปีศักดิ์สิทธิ์ นั่นคือ 1) ค้นพบอีกครั้งหนึ่งคุณค่าแห่งการชดเชยใช้โทษบาปของวันศุกร์ (เช่น การอดเนื้อ การทำพลีกรรม ฯลฯ) 2) การงดเว้นจากความวอกแวกที่เปล่าประโยชน์อย่างน้อยหนึ่งวันต่อสัปดาห์ (เช่น งดการใช้สื่อหรือสื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ) ด้วยจิตตารมณ์แห่งการชดเชยใช้โทษบาป และงดเว้นจากการบริโภคอย่างฟุ่มเฟือย 3) การบริจาคเงินตามสมควรแก่คนยากจน 4) สนับสนุนกิจการด้านศาสนาและสังคม โดยเฉพาะที่เอื้อแก่การสนับสนุน ปกป้อง และรักษาชีวิตในทุกช่วงเวลา ของเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ของเยาวชนที่อยู่ในความยากลำบาก ของผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือหรือที่อยู่โดดเดี่ยว และของผู้ป่วย 5) อุทิศเวลาว่างแก่งานอาสาสมัคร

สัตบุรุษสามารถรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ โดยรับพรของสมเด็จพระสันตะปาปา (Papal Blessing) จากพระสังฆราชสังฆมณฑล (ปีละ 3 ครั้งตามการกำหนดของพระสังฆราช) โดยปฏิบัติตามเงื่อนไขปกติของการรับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์

ที่สุด สำนักงานวินิจัยคดีฝ่ายจิต กระตุ้นเตือนบรรดาพระสงฆ์ทุกองค์ให้อุทิศตนแก่บรรดาสัตบุรุษในการโปรดศีลอภัยบาป โดยกำหนดและประกาศตารางเวลาสำหรับการโปรดศีลอภัยบาป รวมทั้งจัดให้มีการประกอบพิธีขอสมานโทษบ่อยๆ นอกจากนี้ยังเชิญชวนบรรดาพระสังฆราช ในฐานะผู้มีหน้าที่ทั้งสามประการ คือ การสั่งสอน การนำ และการบันดลความศักดิ์สิทธิ์ ให้เอาใจใส่ที่จะอธิบายอย่างชัดเจนเกี่ยวกับแนวปฏิบัติและหลักการที่เสนอไว้ในกฎฐฎีกาโปรดพระคุณการุณย์ระหว่างปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025 นี้ เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของบรรดาสัตบุรุษ โดยคำนึงเป็นพิเศษถึงบริบทด้านสถานที่ ด้านวัฒนธรรม และด้านชนบประเพณี

บรรณานุกรม

- E.M. Jung-Ingles. (1997). *The Holy Year in Rome*. Liberia Editrice Vaticana.
- Pope Francis. (2024). *Spes Non Confundit*. https://www.vatican.va/content/francesco/en/bulls/documents/20240509_spes-non-confundit_bolla-giubileo2025.html
- The Offices of the Apostolic Penitentiary. (2024). *Decree on the Granting of Indulgence during the Ordinary Jubilee Year 2025*. <https://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/pubblico/2024/05/13/240513f.html>

[แนะนำหนังสือ]

แนะนำหนังสือ

สมณโองการปีศักดิ์สิทธิ์ 2025

“ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง”

(โรม 5:5)

บาทหลวงนุพันธ์ ทัตมาลี

ชื่อหนังสือ	สมณโองการปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง” (โรม 5:5)
ผู้เขียน	ซิสเตอร์กวอน มิน จา (Kwon Min-Ja)
ผู้แปล	พิสุทธิศรี รัตตมณี
พิมพ์ครั้งแรก	พฤษภาคม 2012/2555
จำนวนหน้า	333 หน้า

คำนำ

ขอให้ปีศักดิ์สิทธิ์นี้เป็นโอกาสให้แต่ละคนฟื้นฟูความหวังขึ้นใหม่ พระวาจาของพระเจ้าจะช่วยให้เราพบเหตุผลสำหรับความหวังนี้ และขอให้เรานำสารของอัครสาวกเปาโล ซึ่งเขียนถึงคริสตชนในกรุงโรมมาเป็นแนวทาง (ข้อ 1) ภูมิหลังของกลุ่มคริสตชนในกรุงโรมที่นักบุญเปาโลให้กำลังใจและความหวังเป็นสาระสำคัญของปีศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งจัดเฉลิมฉลองทุกยี่สิบห้าปี ในปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 ประมาณปี ค.ศ. 57-58 นักบุญเปาโลได้เขียนจดหมายถึงกลุ่มคริสตชนในกรุงโรม กรุงโรมเป็นเมืองใหญ่และศูนย์กลางของโลกในขณะนั้น มีประชากรอาศัยอยู่ทั้งหมดประมาณ 1 ล้านคน เป็นเมืองที่มีความหนาแน่นของประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของทวีปยุโรปมานานกว่า 1,800 ปี คาดว่าอาจจะมีชาวยิวประมาณ 100,000 คนอาศัยอยู่ที่นั่น คริสตชนในชาวโรมจึงประกอบไปด้วยคริสตชนชาวยิวและชนชาติอื่นๆ ปัญหาที่ตามมาคือ “พวกเขาพูดจาโอ้อวดและดูถูกกันและกัน” และปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคำสอนเรื่องการเข้าสู่หนัดและการถือตามพระบัญญัติของศาสนายิว และความเชื่อในคริสต์ศาสนาเรื่องพระหรรษทานของพระเจ้า ที่ช่วยเหลือเราให้มีพลังกำลังต่อสู้กับความชั่วร้ายและกระทำความดี แม้ว่านักบุญเปาโลจะไม่ได้เป็นคนก่อตั้งพระศาสนจักรที่กรุงโรม และอาจไม่รู้รายละเอียดของพระศาสนจักรที่นั่นมากนัก แต่ท่านรู้สึกถูกเร่งเร้าให้ไปประกาศพระวรสารแห่งความหวังของพระเยซูเจ้าที่นั่น โดยเขียนจดหมายไปล่วงหน้าจากเมืองโครินธ์ ระหว่างการเดินทางครั้งที่ 3 และมอบหมายให้ศาสนบริกรหญิงชื่อ “เฟบี” (โรม 16:1) เป็นคนถือจดหมายไปล่วงหน้า

สถานการณ์ของพระศาสนจักรในกรุงโรมเวลานั้น คริสตชนชาวอียิปต์เห็นความสำคัญของการเข้าสู่หน้ตและการถือตามพระบัญญัติอย่างเคร่งครัด ซึ่งนักบุญเปาโลไม่ได้คัดค้านในเรื่องนี้ (ดู โรม 7:12) แต่ท่านเสริมว่า “การมีธรรมบัญญัติทำให้เรารู้ว่าอะไรถูกหรือผิดบาปหรือไม่บาป การประพฤติดิตพระบัญญัตินั้นเป็นบาป เราควรที่จะตระหนักถึงบาป และความจำเป็นที่มนุษย์จะต้องการความช่วยเหลือจากพระเจ้า โดยอาศัยพระหรรษทานของพระองค์” (ดู โรม 3:30; 7:7-13) ดังนั้น จึงเกิดการต่อสู้ภายในที่ตามมา คือ “การเลือกกระทำความดีหรือความชั่ว” (ดู โรม 7:14-20) ดังข้อความที่กล่าวว่า “ข้าพเจ้าไม่เข้าใจสิ่งที่ข้าพเจ้ากระทำ สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากทำข้าพเจ้ากลับไม่ทำ สิ่งที่ข้าพเจ้าไม่ยอมทำข้าพเจ้ากลับทำ” (โรม 7:15)

1. ธรรมชาติของความหวัง:ความหวังนี้ไม่ทำให้ผิดหวัง (โรม 5:5) :พระวาจาแห่งความหวัง (ข้อ 1-4)

ขอให้ปีศักดิ์สิทธิ์นี้เป็นโอกาสให้แต่ละคนฟื้นฟูความหวังขึ้นใหม่ พระวาจาของพระเจ้าจะช่วยให้เราพบเหตุผลสำหรับความหวังนี้ และขอให้เรานำสารของอัครสาวกเปาโล ซึ่งเขียนถึงคริสตชนในกรุงโรมมาเป็นแนวทาง (ข้อ 1)

พระสัญญาที่พระเจ้าประทานให้กับอับราฮัมว่า เขาจะได้ครอบครองโลกเป็นมรดกนั้น “ไม่ได้เกิดขึ้นโดยธรรมบัญญัติ” แต่เกิดขึ้นโดย “ความชอบธรรมอันเนื่องมาจากความเชื่อ” (โรม 4:13) ดังนั้น คริสตชนที่สมบูรณ์จะต้องประพฤติตามพระบัญญัติและมีความเชื่อในพระเจ้าด้วย แม้อับราฮัมจะไม่มีหวังในพระสัญญาของพระเจ้าเพราะท่านและภรรยาอายุมากแล้ว แต่เขาก็มีความหวังและมีความเชื่อว่า เขาจะเป็นบิดาของประชากรจำนวนมาก แม้ร่างกายของอับราฮัมเหมือนตายไปแล้ว และนางซาร่าห์ก็นับว่าตายไปแล้วเช่นกัน “แต่ความเชื่อของเขาก็ไม่หวั่นไหว” เขาไม่สงสัยและได้รับผลกำไรจากความเชื่อของเขา และเชื่อมั่นอย่างเต็มเปี่ยมว่า “สิ่งใดที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้ พระองค์ย่อมมีอำนาจที่จะทำสิ่งนั้นให้เป็นจริงตามสัญญาได้” นี่คือการเชื่อที่เป็นความชอบธรรมของอับราฮัม และของเราทุกคนด้วย (โรม 4:13-23)

ดังนั้น เมื่อเราเป็นผู้ชอบธรรมด้วยความเชื่อ เราย่อมมีสันติกับพระเจ้า อาศัยพระเยซูเจ้าทำให้เราได้รับและดำรงอยู่ในพระหรรษทานนี้ เราจึงมีความหวังว่า “เราจะได้รับพระสิริรุ่งโรจน์ของพระเจ้า แม้ในความทุกข์” เพราะเรารู้ว่า “ความทุกข์ก่อให้เกิดความ پاکเพียร ความ پاکเพียรก่อให้เกิดคุณธรรม คุณธรรมก่อให้เกิดความหวัง และ “ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง” เพราะพระจิตเจ้าซึ่งพระเจ้าประทานให้เรา ได้หลั่งความรักของพระเจ้าลงใจจิตใจของเรา และพระเยซูเจ้าก็ได้สิ้นพระชนม์เพื่อเรา อาศัยพระโลหิตของพระองค์ เราจึงได้รับความรอดพ้นจากการถูกพระเจ้าลงโทษอาศัยการคืนดีกับพระเจ้าในพระเยซูคริสต์เจ้า (ดู โรม 5:1-10)

ความทุกข์	ก่อให้เกิด	ความ پاکเพียร
ความ پاکเพียร	ก่อให้เกิด	คุณธรรม
คุณธรรม	ก่อให้เกิด	ความหวัง

ความหวังนี้ไม่ทำให้เราผิดหวัง เพราะอาศัยความรักของพระจิตเจ้า และการไถ่บาปของพระเยซูเจ้า ทำให้เราได้คืนดีกับพระเจ้า (ดู โรม 5:3-10)

การเปรียบเทียบทอภัยบาปของพระสงฆ์ (Absolution) กับจดหมายของนักบุญเปาโลถึงชาวโรม (โรม 5:1-10)

พระเจ้า พระบิดาผู้ทรงพระเมตตา ได้ทำให้โลกคืนดีกับพระองค์ อาศัยการสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนชีพของพระบุตร และทรงส่งพระจิตมาเพื่ออภัยบาปมนุษย์ ขอพระองค์ประทานพระเมตตาและสันติสุขแก่ท่าน อาศัยศาสนบริการของพระศาสนจักร ข้าพเจ้าจึงอภัยบาปทั้งสิ้นของท่าน เดชะพระนามพระบิดา และพระบุตร และพระจิต อาแมน

1.1 แนวคิดเรื่องความหวังของนักบุญเปาโล

ขอให้ปีศาจดีสตีร์นี้เป็นช่วงเวลาแห่งการพบองค์พระเยซูเจ้าเป็นการส่วนตัวอย่างแท้จริงสำหรับทุกคน พระองค์ผู้ทรงเป็น “ประตู” แห่งความรอดพ้นของเรา (ดู ยน 10:7, 9) พระศาสนจักร มีพันธกิจที่จะต้องประกาศในทุหนแห่งและแก่ทุกคนเสมอว่า พระเยซูเจ้าทรงเป็นองค์ “ความหวังของเรา” (1 ทธ 1:1) (ข้อ 1) ความหวังดำรงอยู่ในหัวใจของเราแต่ละคน เป็นความปรารถนาและความคาดหวังถึงสิ่งดีๆ ที่จะเกิดขึ้น แม้เราไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้น จะเป็นเช่นไร กระนั้นก็ตาม บางครั้งความไม่แน่นอนในเรื่องอนาคต อาจก่อให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง เปลี่ยนจากความเชื่อมั่นวางใจกลายเป็นความวิตกกังวล ความลังเลใจ และความสงสัย บ่อยครั้งเราพบคนที่ท้อแท้สิ้นหวัง มองโลกในแง่ร้าย และไม่มั่นใจในอนาคต รวกับว่าไม่มีสิ่งใดที่จะนำความสุขมาให้พวกเขาได้

1.2 ความหวังอันเกิดมาจากศีลล้างบาป (ข้อ 3)

ชีวิตแห่งความเชื่อของคริสตชน 1) เริ่มต้นในศีลล้างบาป 2) มี “พระหรรษทาน” ที่ทำให้ความเชื่อของเราก้าวหน้า 3) มี “ความหวัง” ที่ทำให้ความเชื่อของเรามีชีวิตชีวาและได้รับการฟื้นฟูขึ้นใหม่เสมอ 4) มีพระพรของ “พระจิตเจ้า” ที่ทำให้ความเชื่อของเรานั้นคงเมื่อเราได้รับ “ศีลล้างบาป” พระเยซูเจ้าได้ทรงสัญญาจะประทาน “ชีวิตนิรันดร์” ให้กับเรา คือ บาปได้รับการอภัยและเราได้เข้าไปอยู่ในสวรรค์ร่วมกับพระองค์ แต่เรายังต้องเดินทางหรือต้อง “จาริก” อยู่ในโลกใบนี้ ซึ่งมีอันตรายและ “การประจญ” มากมาย พระองค์จึงได้ประทานพระหรรษทานช่วยเหลือเรา เพื่อให้เราได้มีผลกำลังและเอาชนะการประจญต่างๆ จนกว่าจะเดินทางไปถึงเมืองสวรรค์ได้อย่างปลอดภัย

“พระจิตเจ้า” ทรงประทับอยู่ในพระศาสนจักรที่กำลังจาริกอยู่เสมอมา ทรงส่องสว่างบรรดาผู้ที่มีความเชื่อทุกคนด้วย “แสงแห่งความหวัง” พระองค์ทรงรักษาแสงสว่างนั้นให้คงอยู่เหมือนกับตะเกียงที่ลุกโชนอยู่เสมอ ความหวังของคริสตชนไม่หลอกลวงหรือทำให้ผิดหวัง เพราะมีพื้นฐานอยู่บนความมั่นใจว่า ไม่มีสิ่งใดและไม่มีใครสามารถพรากเราไปจากความรักของพระเจ้าได้ (ดู โรม 8:39) (ข้อ 3)

บทแสดงความหวัง (เดิมเรียกว่า “บทแสดงความไวใจ”)

ข้าแต่พระเจ้า ข้าพเจ้าหวังอย่างแน่วแน่นว่า เดชะพระบารมีของพระเยซูคริสตเจ้า พระองค์จะประทานพระหรรษทานแก่ข้าพเจ้าในโลกนี้ และสันติสุขนิรันดร์ในโลกหน้า ทั้งนี้เพราะพระองค์ทรงรักษาพระสัญญาที่ทรงให้ไว้เสมอ อาเมน ความหวังของคริสตชนมาจากความเชื่อในพระเยซูเจ้า ถูกแสดงออกมาในศีลล้างบาป โดยมีความหวัง 3 ประการ คือ 1) พระองค์จะประทานพระหรรษทานให้กับเราอย่างเพียงพอในโลกนี้เพื่อที่จะทำให้เราได้มี 2) สันติสุขในโลกนี้ และ 3) สันติสุขนิรันดร์ในโลกหน้า ทั้งนี้เพราะพระองค์ทรงรักษาพระสัญญาที่ทรงให้ไว้เสมอ

1.3 ความหวังในความทุกข์ยาก: ความพากเพียรอดทนในโลกยุคปัจจุบัน (ข้อ 4)

การประกาศพระวรสารอาจมีปัญหามาก อุปสรรค ความยากลำบาก ความทุกข์ และการเบียดเบียนข่มเหง (ดู 2 คร 6:3-10) ซึ่งเราได้รับการเสริมพลังที่มาจากไม้กางเขนของพระคริสตเจ้าและการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ และนั่นเองเป็นวิธีเรียนรู้ที่จะฝึกฝน “คุณธรรมแห่งความหวัง”

ในโลกยุคปัจจุบันที่ต้องการความรวดเร็ว ทันที ทำให้เราไม่มีเวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น แม้แต่ในครอบครัว ทำให้ความชื่นชมยินดีแห่งการได้อยู่ร่วมกันลดลง ความเร่งรีบนี้นำไปสู่การขาดความอดทน ความวิตกกังวล ความรุนแรง ความทุกข์ และเอาตัวเองเป็นศูนย์กลางมากยิ่งขึ้น

แต่ทุกสิ่งสร้างต้องการ “ความพากเพียรอดทน” เวลา ฤดูกาล วงจรชีวิต เพื่อการเติบโต ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ด้วยเช่นเดียวกัน ย่อมต้องการความพากเพียรและการปลอบใจ ซึ่งเราสามารถได้รับมาจากพระเจ้า (ดู โรม 15:5) เป็นพระพรประการหนึ่งของพระจิตเจ้า เป็น “บุตรสาวของความหวัง” และขณะเดียวกันก็ส่งเสริมความหวัง

2. หนทางแห่งความหวัง:ชีวิตคริสตชนคือการเดินทาง การจาริกแสวงบุญ การภาวนา และศีลศักดิ์สิทธิ์ (ข้อ 5-6)

ความหวังและความอดทนต่างส่งผลต่อกันและกัน ทำให้เราเห็นชัดว่า “ชีวิตคริสตชนคือการเดินทาง” ซึ่งต้องการความหวังเป็นเหมือนเพื่อนร่วมทางของเราเสมอ การออกเดินทางเกี่ยวข้องกับการแสวงหาความหมายของชีวิต การเดินเท้าช่วยให้ค้นพบคุณค่าของความเจียบ ความพยายาม และความเรียบง่ายของชีวิต การจาริกไปยังวัดต่างๆ ซึ่งเป็นเสมือนโอเอซิสของจิตวิญญาณ เป็น “บ่อน้ำแห่งความหวัง” ที่เราสามารถดื่มได้ การได้เห็นศิลปะอันงดงาม ทำให้เราได้เรียนรู้ที่จะรักษาคุณค่าของประสบการณ์แห่งความเชื่อและวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง ที่ผสมผสานระหว่างความเชื่อกับวิถีชีวิตของผู้คนในยุคหนึ่งๆ เหนือสิ่งอื่นใด คือ “การได้รับศีลอภัยบาปศีลแห่งการคืนดี” (ข้อ 5)

กำหนดการปีศักดิ์สิทธิ์ (ข้อ 6)

พิธี “เปิด” ประตูกศักดิ์สิทธิ์

- พระมหาวีหรณนักบุญเปโตร จะเปิดในวันอังคารที่ 24 ธันวาคม 2024
- พระมหาวีหรณนักบุญยอห์นแห่งลาเตรัน จะเปิดในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2024
- พระมหาวีหรณแม่พระแห่งกรุงโรม จะเปิดในวันพุธที่ 1 มกราคม 2025
- พระมหาวีหรณนักบุญเปาโล จะเปิดในวันอาทิตย์ที่ 5 มกราคม 2025
- อาสนวิหารทั่วโลก จะมีพิธีบูชาขอบพระคุณเปิดปีศักดิ์สิทธิ์อย่างสง่าตามพิธีกรรมที่ได้จัดเตรียมไว้

- ปีศักดิ์สิทธิ์จะสิ้นสุดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025

พิธี “ปิด” ประตูกศักดิ์สิทธิ์

- พระมหาวีหารนักบุญยอห์นแห่งลาเตรัน จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025
- พระมหาวีหารแม่พระแห่งกรุงโรม จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025
- พระมหาวีหารนักบุญเปาโล จะปิดในวันอาทิตย์ที่ 28 ธันวาคม 2025
- พระมหาวีหารนักบุญเปโตร จะปิดในวันจันทร์ที่ 6 มกราคม 2025 โอกาสสมโภชพระคริสตเจ้าแสดงองค์

3. เครื่องหมายแห่งความหวัง: ความหวังเป็นคุณธรรมด้านสังคม เป็นเครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับมนุษย์ทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มผู้เปราะบาง (ข้อ 7-15)

พระศาสนจักรควรอธิบายให้กับคนทุกรุ่นในภาษาของพวกเขา ให้เข้าใจถึงคุณค่าและความหมายของชีวิตปัจจุบันและอนาคต และความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความดีที่มีอยู่ในโลกของเรา เพื่อไม่ให้ตกอยู่ในการประจัญล่อลวงหรือถูกครอบงำด้วยความชั่วร้ายและความรุนแรง เครื่องหมายแห่งกาลเวลานั้นรวมถึง ความปรารถนาของจิตใญ่มนุษย์ที่ต้องการ “การประทับอยู่ของพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด” ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแห่งความหวัง (ข้อ 7)

เครื่องหมายแรกแห่งความหวัง คือ ความปรารถนาความสุขในโลกของเรา ปราศจาก “สงคราม” ความรุนแรงอันน่ากลัว การทูตจะต้องไม่อ่อนล้าในความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาทุกโอกาสเพื่อมุ่งไปสู่สันติภาพที่ยั่งยืน ด้วยความกล้าหาญและสร้างสรรค์ (ข้อ 8)

การมองอนาคตด้วยความหวัง คือ การมีวิสัยทัศน์ของชีวิตที่เต็มไปด้วยความกระตือรือร้นที่พร้อมจะแบ่งปัน ผู้คนในหลายประเทศไม่กล้าที่จะให้กำเนิดชีวิตใหม่ มีอัตราการเกิดลดลงอย่างน่าตกใจ อันเป็นผลมาจากจังหวะชีวิตที่เร่งรีบมากในปัจจุบัน ความกลัวเรื่องอนาคต การขาดความมั่นคงในการทำงาน และสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสม การแสวงหาผลกำไรมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างกัน ดังนั้น ชุมชนคริสตชนจึงควรส่งเสริมให้แต่ละครอบครัว “มีบุตรเพิ่มขึ้น” เพื่ออนาคตจะได้เต็มไปด้วยเสียงหัวเราะของทารกและเด็กๆ (ข้อ 9)

การเป็นเครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับ “นักโทษที่ขาดอิสรภาพ” การขาดความรัก ความเคารพต่อความเป็นบุคคล การยกเลิกโทษประหารชีวิต การอภัยโทษ และการเตรียมตัวพวกเขาให้กลับคืนสู่สังคม (ข้อ 10)

การเป็นเครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับ “ผู้ป่วย” ด้วย ทั้งที่บ้านและโรงพยาบาล ความทุกข์ของพวกเขาจะบรรเทาลงด้วยความใกล้ชิดและความรักของผู้ที่มาเยี่ยม การขอบคุณบุคลากรทางการแพทย์ที่มีอยู่ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย ความใส่ใจต่อผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ยากลำบาก ผู้พิการที่ถูกจำกัดด้านอิสระและเสรีภาพส่วนบุคคล (ข้อ 11)

เครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับ “คนหนุ่มสาว” ที่มีรู้สึกผิดหวังในความฝันและแรงบันดาลใจของพวกเขา พวกเขามีพลังที่กระตุ้นการเป็นจิตอาสาช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ การเรียกร้องความยุติธรรมในการทำงาน การต่อสู้เพื่อผู้ยากจน หนุ่มสาวบางคนต้องเผชิญกับอนาคตที่ไม่แน่นอนและสิ้นหวัง ขาดการจ้างงาน การหนีไปพึ่งยาเสพติดที่เป็นความสุขชั่วครว ภาวะซึมเศร้า และการทำร้ายตนเอง (ข้อ 12)

เครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับ “ผู้อพยพย้ายถิ่น” ขอให้มีการต้อนรับพวกเขา ความเคารพในศักดิ์ศรี การดูแลด้านความปลอดภัย การเข้าถึงการจ้างงาน การศึกษา และการปรับตัวให้เข้ากับบริบทใหม่ทางสังคม (ข้อ 13)

เครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับ “ผู้สูงอายุ” ที่บ่อยครั้งรู้สึกโดดเดี่ยวและถูกทอดทิ้ง การเสริมสร้างพันธสัญญาระหว่างคนหลายรุ่น การส่งต่อความเชื่อและปรีชาญาณของปู่ย่าตายายสู่คนรุ่นใหม่ ความรักและความกตัญญูจากลูกหลาน (ข้อ 14)

เครื่องหมายแห่งความหวังสำหรับ “ผู้ยากจน” ที่ขาดแคลนสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ความยากจนในรูปแบบใหม่ การถูกกีดกันและความเมินเฉยจากสังคม การตกเป็นเหยื่อของความอยุติธรรมทางสังคม (ข้อ 15)

4. เสียงเรียกร้องแห่งความหวัง: การร่วมปฏิบัติความรักและความยุติธรรมในสังคม (ข้อ 16-17)

รากฐานของปิตักดิ์สิทธิ์ในพระคัมภีร์ (ลนต 25) เตือนเราว่า ทรัพย์สินสมบัติของโลกไม่ได้มีไว้เพื่อคนบางกลุ่ม แต่มีไว้สำหรับทุกคน คนรวยต้องมีใจกว้างและไม่เบียดเบียนสาวยตาไปจากผู้ยากจน เราเสียเงินไปกับการผลิตอาวุธและการทำสงครามอย่างมากมาย ในขณะที่เพื่อนพี่น้องอีกหลายคนต้องหิวโหย เราควรเอาเงินเหล่านั้นมา “ตั้งกองทุนเพื่อยุติความหิวโหยระดับโลก” พัฒนาประเทศที่ยากจน ผู้ร่ำรวยหรือประเทศที่ร่ำรวยอาจช่วยปลดหนี้ให้กับผู้ที่ยากจนกว่า การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่สมดุล ทั้งความเสียหายด้านระบบนิเวศไว้ให้กับประเทศที่ยากจน ดังที่มีเขียนไว้ในพระคัมภีร์ที่ว่า แผ่นดินโลกเป็นของพระเจ้า

และเราทุกคนเป็นผู้อาศัย เราเป็น “คนต่างแดนและผู้เช่า” (ดู ลนต 25:23) (ข้อ 16)

ในปีศักดิ์สิทธิ์นี้ยังเปิดโอกาสให้มีการประชุมร่วมกันแบบสมัชชา ตามธรรมเนียมประเพณีของพระศาสนจักร เพื่อตอบสนองความเร่งด่วนในการประกาศพระวรสาร ซึ่งผู้ที่ได้รับศีลล้างบาปจะได้ใช้พระพรพิเศษในพันธกิจของตนด้วยความรับผิดชอบร่วมกัน การเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียว (ข้อ 17)

5. หยั่งรากลึกในความหวัง ด้วยความเชื่อและความรัก และการร่วมปฏิบัติที่จะทำให้ความหวังเป็นจริง การฟื้นฟูความสัมพันธ์ ส่งเสริมศักดิ์ศรีของทุกคน เคารพต่อสิ่งสร้างทุกคนดำรงในความยุติธรรม ความปรองดอง และความหวังที่มีความสุข (ข้อ 18-25)

ความหวังพร้อมด้วยความเชื่อและความรัก เป็นคุณธรรมทางด้านเทววิทยา เป็นหัวใจหลักของชีวิตคริสตชน (ดู 1 คร 13:13; 1 ธส 1:3) สามสิ่งนี้จะต้องอยู่ในจิตใจของเรา เพื่อให้เราชื่นชมยินดีในความเชื่อ กระตือรือร้นในความรัก เพื่อที่เราจะสามารถมอบรอยยิ้ม มิตรภาพ อภัยภัยไมตรี การรับฟังอย่างจริงจัง และการรับใช้โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เพื่อที่จะเข้าใจเรื่องนี้ เราจึงควรมีเวลาที่จะพิจารณาว่าอะไรคือ “เหตุผลแห่งความหวังของเรา” (ดู 1 ปต 3:15) (ข้อ 18)

ความหวังอันสูงสุดของคริสตชนอยู่ที่ความเชื่อที่เรายืนยันถึง “ชีวิตนิรันดร์” ชีวิตนิรันดร์คือความสุขของเรา “เมื่อขาดการค้ำจุนจากสวรรค์ และขาดความหวังในชีวิตนิรันดร์ ศักดิ์ศรีของมนุษย์ก็ขาดหายไป ดังที่เราเห็นบ่อยครั้งในปัจจุบัน ปัญหาชีวิต ความตาย ความรู้สึกผิดและความทุกข์ทรมานยังไม่พบทางออก ดังนั้น ผู้คนจึงมักตกอยู่ในความสิ้นหวัง (GS 21) เราจึงควรดำเนินชีวิตโดยมีความหวังในการเสด็จกลับมาของพระองค์ และมีความหวังว่าจะมีชีวิตอยู่ในพระองค์ตลอดไป (ข้อ 19)

การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า เป็นหัวใจของความเชื่อ และเป็นรากฐานของความหวังของเรา พระเยซูเจ้าทรงมีประสบการณ์เรื่องความตาย แต่ความรักของพระบิดาทรงยกพระองค์ขึ้นด้วยอำนาจของพระจิตเจ้า และทรงทำให้ความเป็นมนุษย์ของพระองค์เป็นผลแรกแห่งความรอดนิรันดร์ของเรา ดังนั้น ในการเผชิญหน้ากับความตายซึ่งดูเหมือนจะเป็นจุดจบของทุกสิ่ง แต่ในศีลล้างบาปเราได้รับของขวัญแห่งชีวิตใหม่ที่ทำลายกำแพงแห่งความตายลง เปิดเส้นทางใหม่สู่สันติภาพ ดังเช่นลักษณะของอ่างล้างบาปในสมัยโบราณที่มี 8 เหลี่ยม หมายถึง รุ่งอรุณวันที่แปดที่พระเยซูเจ้าทรงกลับคืน

พระชนมชีพเอาชนะความตาย เพราะในสมัยโบราณวันที่เจ็ดหมายถึงวันสัปดาห์โต โดยบรรดามรณสักขีได้เป็นประจักษ์พยานให้กับเราในเรื่องเหล่านี้ (ข้อ 20)

หลังจากความตายเราจะได้รับชีวิตนิรันดร์ เป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าอย่างสมบูรณ์ ได้ฟังพิศราฟิง และมีส่วนร่วมในความรักอันไม่มีที่สิ้นสุดของพระองค์ตลอดไป “โดยปราศจากความทุกข์ ความเจ็บปวด ไม่ต้องทำงานหนัก แต่มีชีวิตชีวา” (นักบุญออกัสติน) และนี่คือ “ความสุขนิรันดร์” อันเป็นกระแสเรียกของมนุษย์ และเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับทุกคน (ข้อ 21)

การพิพากษาของพระเจ้า ทั้งในช่วงสุดท้ายของชีวิตของเราแต่ละคน และในตอนท้ายของประวัติศาสตร์ ซึ่งเราต้องเตรียมตัวอย่างมีสติและถ่อมตน ความหวังในพระเจ้าทำให้เราเผชิญหน้ากับการพิพากษาเหล่านี้โดยปราศจากความกลัวอันไร้เหตุผล เพราะพระองค์ทรงเป็นความรัก (ดู 1 ยน 4:8-16) และจะทรงพิพากษิตามกฎเกณฑ์ของพระองค์ คือ “เมื่อเราหิว ท่านให้เรากิน เรากระหาย ท่านให้เราดื่ม เราเป็นแขกแปลกหน้า ท่านก็ต้อนรับ...” (ดู มธ 25:31-46) (ข้อ 22)

การพิพากษาจึงเกี่ยวข้องกับความรอดที่เราหวังไว้ แต่พระเยซูเจ้าผู้ที่เรามีความหวังในพระองค์ ผู้ทรงมีชัยชนะเหนือบาปและความตาย จะนำเราไปพบกับพระเจ้าตลอดไป ดังนั้นการอธิษฐานภาวนาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะจะทำให้เราเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์และพร้อมแก่นักบุญทั้งหลาย (ข้อ 22)

“พระคุณการุณย์” เป็นหนทางหนึ่งในการค้นพบธรรมชาติแห่ง “พระเมตตา” อันไร้ขอบเขตของพระเจ้า เป็นการแสดงออกถึงความบริบูรณ์ของการให้อภัยของพระเจ้า อาศัยความเชื่อใน “ศีลอภัยบาป: ศีลแห่งการคืนดี” เรายอมให้พระเจ้าทรงลบล้างบาปของเรา รักษาใจของเรา เลี้ยงดูเรา และโอบกอดเรา ไม่มีวิธีการใดที่เราจะรู้จักพระเจ้าได้ดียิ่งไปกว่าการยอมให้ตนเองคืนดีกับพระเจ้า (ดู 2 คร 5:20) และลิ้มรสการให้อภัยของพระองค์ แม้บาปได้รับการอภัย แต่โทษของบาปเรายังคงต้องชดใช้ในโลกรนี้และในไฟชำระ สิ่งเหล่านี้จะถูกลบล้างด้วยพระคุณการุณย์ นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ตรัสว่า “พระคริสต์เองทรงเป็นพระคุณการุณย์ของเรา” อาศัยพระหรรษทานของพระคริสต์เจ้า ประสพการณ์แห่งการได้รับการอภัยบาปนี้ จะเป็นการเปิดใจและความคิดของเราไปสู่การให้อภัยผู้อื่น (ข้อ 23)

การให้อภัยไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสิ่งที่อยู่ในอดีตได้ แต่ช่วยสามารถเปลี่ยนแปลงอนาคตและใช้ชีวิตที่แตกต่างได้ ทำให้เรามองดูอดีตด้วยความสงบแม้ยังคงมีคราบของน้ำตา และมองไปยังอนาคตที่สดใสขึ้น ขอให้บรรดาบิชอปได้นำความหวังนี้ไปยังทุกแห่งที่ความหวังถูกทดสอบอย่างหนัก เช่น เรือนจำ โรงพยาบาล สถานที่ซึ่งศักดิ์ศรีของผู้คนถูกละเมิด (การค้ามนุษย์) และผู้ยากจนในรูปแบบต่างๆ (ข้อ 23)

“พระแม่มารีย์เป็นแบบอย่างของผู้ที่มีความหวังสูงสุดในพระเจ้า” ความหวังนั้นไม่ใช่การมองโลกในแง่ดีแบบไร้เดียงสา แต่เป็นของขวัญแห่งพระหรรษทาน ท่ามกลางความเป็นจริงของชีวิต เมื่อพระแม่ต้องรับฟังคำทำนายของผู้เฒ่าสี่เฒ่าในพระวิหาร (ดู ลูก 2:34-35) และแทบเซ็งไม้กางเขน (ดู ยน 19:25) แม้จะเต็มไปด้วยความเศร้าโศก แต่พระแม่ก็ไม่ละทิ้งความหวังและความไว้วางใจในพระเจ้า กลับถวายให้กับพระเจ้าด้วยความรัก พระนางมารีย์จึงกลายเป็นมารดาของเราและเป็น “มารดาแห่งความหวัง” ดังพระนามของพระแม่ที่ว่า “ดาวประจำรุ่ง” (Stella maris) เป็นความหวังอันแน่นอนท่ามกลางพายุในชีวิตนี้ พระมารดาของพระเจ้าเสด็จมาช่วยเหลือ คำจูน และกระตุ้นให้เราพากเพียรด้วยความหวังและความไว้วางใจ (ข้อ 24)

ในการเดินทางของเราในปีศักดิ์สิทธิ์ ให้เรากลับมาที่พระวาจาของพระเจ้าในพระคัมภีร์ที่ว่า “เพื่อให้เราซึ่งหนีทุกข์ภัย มีกำลังใจอย่างแรงกล้าที่จะยึดมั่นในความหวังเบื้องหน้า พระสัญญาและคำปฏิญาณจะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะพระเจ้าจะทรงมูสาไม่ได้ เรามีความหวังนี้เป็นดังสมอเรือที่มั่นคงปลอดภัยสำหรับชีวิต ความหวังดังกล่าวผ่านเข้ามาไปถึงห้องภายในพระวิหารที่พระเยซูเจ้าเสด็จล่วงหน้าเข้าไปก่อนแล้วเพื่อเรา ในฐานะที่ทรงเป็นมหาสมณะนิรันดร์ ตามแบบอย่างเมลคีเซเดค (ฮบ 6:18-20) (ข้อ 25)

ในปีศักดิ์สิทธิ์นี้จะปีศักดิ์สิทธิ์ที่เปี่ยมด้วยความหวังอันไม่จีจาง เป็นความหวังที่เรา มีต่อพระเจ้า ขอให้ความหวังนี้ช่วยให้เราฟื้นฟูความไว้วางใจ ในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระหว่างประเทศ และในพันธกิจของเรา เพื่อส่งเสริมศักดิ์ศรีของทุกคน และเคารพต่อสิ่งสร้างเป็นเชื้อแบ่งแห่งความหวังสำหรับโลกของเรา มนุษย์ทุกคนจะดำรงอยู่ในความยุติธรรม ความปรองดอง และความหวังที่มีความสุข เมื่อคิดถึงพระสัญญาของพระเจ้าที่จะเป็นจริง “จงมีความหวังในองค์พระผู้เป็นเจ้าเถิด จงเข้มแข็ง จงทำใจกล้าหาญ จงมีความหวังในองค์พระผู้เป็นเจ้าเถิด”(สดุดี27:14) ขอให้พลังแห่งความหวังเติมเต็มวันเวลาของเรา เช่นเดียวกับที่เรารอคอยการเสด็จมาของพระเยซูคริสตเจ้าด้วยความมั่นใจ พระองค์ผู้ทรงได้รับการสรรเสริญและพระสิริรุ่งโรจน์ บัดนี้และตลอดนิรันดร์ (ข้อ 25)

[แนะนำหนังสือ]

แนะนำหนังสือ

วิถีการเตรียมตัวคริสตชน

สู่ชีวิตแต่งงาน (Catechumenal

Pathways for married life)

บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนาลี

แนะนำหนังสือวิธีการเตรียมตัวคริสตชนสู่ชีวิตแต่งงาน (Catechumenal Pathways for married life)
แนวทางอภิบาลสำหรับพระศาสนจักรท้องถิ่น

ชื่อหนังสือ	วิธีการเตรียมตัวคริสตชนสู่ชีวิตแต่งงาน (Catechumenal Pathways for married life) แนวทางอภิบาลสำหรับพระศาสนจักรท้องถิ่น
ผู้เขียน	สมณกระทรวงเพื่อคริสตชนฆราวาส ครอบครัว และชีวิต
ผู้แปล	คณะกรรมการคาทอลิกสำหรับคริสตชนฆราวาสแผนครอบครัว
พิมพ์ครั้งแรก	4 ตุลาคม 2022 หลังปิดปีครอบครัวในเดือนมิถุนายน 2022
จำนวนหน้า	72 หน้า

คำนำ

“ความปิติยินดีแห่งความรัก” เรื่องความรักในครอบครัว เป็นสมณลิขิตเตือนใจของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ยืนยันถึงการประกาศข่าวดีแห่งครอบครัวในยุคปัจจุบัน การดำเนินชีวิตครอบครัวคริสตชนนั้นนำความสุขและความศักดิ์สิทธิ์สู่ครอบครัว พระศาสนจักรคาทอลิกทุกยุคทุกสมัยให้ความสำคัญกับงานอภิบาลครอบครัวเป็นลำดับแรก เพื่อให้ครอบครัวดำเนินชีวิตตามกระแสเรียกของตนอย่างมีความสุขและความศักดิ์สิทธิ์ในโลกปัจจุบัน

เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พระศาสนจักรก็ไม่หยุดนิ่ง แสวงหาแนวทาง การอภิบาลครอบครัวใหม่ เพื่อการเตรียมคริสตชนให้สามารถตอบสนองกระแสเรียกสู่ชีวิต สมรสและชีวิตครอบครัว สมณกระทรวงฆราวาส ครอบครัว และชีวิต (Dicastery for Laity Family and Life) ได้ออกเอกสารเรื่อง “วิธีการเตรียมตัวคริสตชนสู่ชีวิตแต่งงาน” (Catechumenal Pathways For Married Life) ตามพระดำริของสมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส ในโอกาสงานชุมนุมครอบครัวสากล ครั้งที่ 10 มิถุนายน 2022 เพื่อเตรียมอบรม คู่สมรสสู่ชีวิตครอบครัวอย่างจริงจัง ตามกระบวนการพิธีการสอนคำสอนผู้ใหญ่ ซึ่งมุ่งเน้น ให้มีประสบการณ์การพบปะคริสต์ ในชุมชนวัดและในกลุ่มวิถีชีวิตคริสตชน โดยมีทีมงานผู้ อภิบาลครอบครัวและผู้ร่วมเดินทางสู่ชีวิตครอบครัว เอกสารนี้มีเนื้อหาโดยย่อดังนี้

1. สถานการณ์ปัจจุบัน (Actual Situations)

มีการแต่งงานที่มีได้ปฏิบัติตามคำสอนของพระศาสนจักรเพิ่มมากขึ้น สถิติการแต่งงานแบบคริสตชนคาทอลิกในพระศาสนจักรลดลง มีคำร้องขอยกเลิกพันธะของการแต่งงานเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของความรัก การสมรส ข้อคำสอนของพระศาสนจักรเรื่องศีลสมรสและครอบครัว

2. ข้อเสนอแนะใหม่ของพระศาสนจักร (New Advices)

ควรมีการเตรียมตัวแต่งงาน 3 ระยะ คือ 1 ระยะไกล (Remote) 2 ระยะกลาง (Proximate) และ 3. ระยะใกล้ (Immediate) เมื่อแต่งงานแล้วควรมีการอบรมต่อเนื่องด้านชีวิตครอบครัว การเป็นเพื่อนร่วมทางในปีแรกของการแต่งงาน การอยู่เคียงข้างครอบครัวที่กำลังประสบปัญหาแต่ละสังฆมณฑลควรมีแนวทางอภิบาลด้านครอบครัวอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน อาศัยชุมชนแห่งความเชื่อคอยส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือ (ครอบครัวช่วยเหลือครอบครัว)

3. ข้อเสนอแนะของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส (Pope Francis' concerns)

การเตรียมตัวคู่สมรสสำหรับการแต่งงานควรทำให้ดี ละเอียดถี่ถ้วน โดยเริ่มต้นจากประสบการณ์ความเชื่อกับพระเยซูเจ้ามาเป็นอันดับแรก แต่ละสังฆมณฑลต้องออกแบบการอบรมให้เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น สอนเรื่องความหมายที่แท้จริงของค่านิยมทางเพศและการสมรส

4. เหตุผลของการสอนคำสอนคู่สมรส (Reason of Catechumenal Pathways for married life)

การสอนคำสอน “ไม่จบเพียงแค่สติปัญญา ทฤษฎี และคำสอนทั่วไป” แต่ต้อง “สัมผัสกับชีวิตจริง” และก้าวเดินไปพร้อมๆ กับเขา เพื่อให้พวกเขาได้พบกับพระเยซูเจ้า ผู้ที่รับผิดชอบพันธกิจนี้ คือ ชุมชนพระศาสนจักรทั้งหมด ซึ่งไม่ใช่เป็นกิจกรรมทางสังคม (Social Event)

แนะนำหนังสือวิธีการเตรียมตัวคริสตชนสู่ชีวิตแต่งงาน (Catechumenal Pathways for married life)
แนวทางอภิบาลสำหรับพระศาสนจักรท้องถิ่น

การแต่งงานไม่ใช่เป้าหมาย แต่เป็นกระแสเรียกตลอดชีวิต เป็นเส้นทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์ อาศัยการมีส่วนร่วมในบทบาทหน้าที่ของการเป็นประกาศก พระสงฆ์ และกษัตริย์ ของพระคริสตเจ้า การเตรียมตัวรับ “ศีลสมรส” ต้องได้รับการอบรมเช่นเดียวกับการเตรียมตัวรับ “ศีลบวช” (ศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน) ซึ่งต้องใช้ระยะเวลายาวนาน “พระสงฆ์นักบวช” ต่างต้องถือฤทธ “คู่สมรส” ทั้งสองดำเนินชีวิตความรักแท้ ให้กำเนิด สนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นเพื่อนร่วมทางกันและกัน คู่สมรสต้องมีบทบาทในการอบรมคู่สมรสใหม่ อาศัยประสบการณ์ที่ตนมี ไม่ควรที่จะให้พระสงฆ์ฝ่ายเดียวทำการอบรมคู่สมรสใหม่ เพราะอาจขาดประสบการณ์บางอย่างที่คู่แต่งงานมี

5. คำแนะนำสำหรับสังฆมณฑล (Diocesan Pathway)

แต่ละสังฆมณฑลต้องเตรียมเส้นทางของการสอนคำสอน 3 ระยะ โดยปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมของสังฆมณฑลนั้นๆ ตามปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งงาน คือ

- 1) การเตรียมแต่งงาน 1 ระยะไกล (Remote) 2 ระยะกลาง (Proximate) และ 3. ระยะใกล้(Immediate)
- 2) การแต่งงาน
- 3) การอบรมชีวิตครอบครัวต่อเนื่อง ร่วมเดินทางในชีวิตครอบครัว เริ่มต้นตั้งแต่ชีวิตแต่งงานในช่วงปีแรกๆ

เนื้อหาการสอนคำสอน เกี่ยวข้องกับคุณค่าและศักดิ์ศรีของชีวิต กระแสเรียก ความหมายของศีลศักดิ์สิทธิ์ที่ลึกซึ้ง การกลับใจ การเลือกที่จะแต่งงาน การต้อนรับพวกเขาเข้าสู่ชุมชน การอยู่เคียงข้าง การมีพี่เลี้ยงหรือพ่อแม่พยานอย่างใกล้ชิด ให้ความรู้ในเรื่องศีลธรรมทางเพศ เช่น การคุมกำเนิด การผสมเทียม ที่มีผลทางจริยธรรม ความสัมพันธ์ และจิตวิญญาณของคู่สมรส แต่ละขั้นตอนเริ่มต้นและสิ้นสุดด้วยพิธีกรรม การอธิษฐานภาวนา การฟื้นฟูจิตใจ เพื่อให้ความเชื่อ พระคัมภีร์ ศีลศักดิ์สิทธิ์ ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนคำสอน การสร้างพระแท่นบูชาของครอบครัว

ทีมงาน อาจประกอบไปด้วยคู่สมรสที่ได้รับเลือกจากพระสงฆ์ บางคนอาจแยกทางกันอยู่แต่ยังคงซื่อสัตย์ต่อศีลศักดิ์สิทธิ์ก็ได้ ควรมอบหมายคู่สมรสหลายคู่ดีกว่าเพียงคู่เดียว มีความหลากหลายในช่วงอายุ และประสบการณ์ในการแต่งงาน

6. ระยะและขั้นตอนต่างๆ (Period and Method)

ก) ระยะไกล (Remote) เป็นการอบรมเด็กและเยาวชนในหัวข้อต่างๆ คือ พันธกิจของเยาวชน ความรัก ศีลสมรส การเลือกคู่ครอง คุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเคารพตนเองและผู้อื่น บุคคลต่างเพศ มานุษยวิทยาคริสตชน แผนการความรักของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์แต่ละคน กระแสเรียกของการแต่งงานและนักบวช การสร้างครอบครัว เรื่องเพศของมนุษย์ เทววิทยาร่างกาย การเตรียมตัวเด็กและเยาวชนให้ตัดสินใจแต่งงานอย่างดี เข้าใจความหมายของรักแท้ การเลือกคู่ครอง ความบังเอิญหรือการบาดเจ็บที่อาจได้รับจากประสบการณ์ทางอารมณ์และทางเพศ ทักษะคิดต่อคำสอนด้านการแต่งงานทางศาสนา การมอบตนเองให้กับคนรัก การรักและการถูกรัก

ข) ระยะกลาง (Proximate) (ทบทวนเนื้อหาคำสอนของคริสตชนทั้งหมดอีกครั้ง) เป็นการเตรียมตัวรับศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการเริ่มต้นชีวิตคริสตชนสำหรับผู้ที่ยืนยันศรัทธาอื่นมาก่อน (ศีลล้างบาป ศีลมหาสนิท ศีลกำลัง) การเรียนคำสอนเพื่อเตรียมตัวรับศีลสมรส หรือการหมั้นระยะนี้อาจใช้เวลาประมาณ 1 ปี เพื่อทบทวนอัตลักษณ์ของศีลล้างบาป หรือ 2-3 เดือนสำหรับผู้ใหญ่ที่รับศีลล้างบาปมาแล้วไม่นาน หรือคริสตชนบางคนที่ยังห่างเหินจากการปฏิบัติศาสนกิจ หรือลืมข้อคำสอนสำคัญไปหมดแล้ว โดยใช้โอกาสนี้สอนคำสอนเรื่องความรักและศีลสมรสไปด้วย เพื่อให้คู่สมรสรู้จักกันและกันและปรับตัวให้เข้ากันได้ดียิ่งขึ้น ระยะนี้อาจจบลงด้วยพิธีต้อนรับคู่สมรส

ค) การเรียนคำสอนแต่งงาน 1) ระยะใกล้ (Immediate) เพื่อเตรียมตัวแต่งงานประมาณ 1 ปี ก่อนวันแต่งงานจริงไม่กี่เดือน เพื่อทบทวนข้อคำสอนพื้นฐานของคริสตชน นำพวกเขาเข้ามาสู่ชีวิตของพระศาสนจักร การเข้าเฝ้าพินิจจิตใจ ร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ รับศีลอภัยบาป เรียนรู้จิตวิทยาชายหญิง การเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อคู่สมรส การครองรักครองเรือน พิธีรับเข้าสู่ศีลสมรสอย่างมีความหมาย จบลงด้วยพิธีหมั้นหรือ “คำมั่นสัญญาว่าจะแต่งงาน”

2) การเตรียมขั้นสุดท้าย (ก่อนแต่งงาน 2-3 เดือน และเข้าเฝ้า 2-3 วันก่อนแต่งงาน) เป็นช่วงใกล้จะแต่งงาน มีการมอบสิ่งของเป็นสัญลักษณ์ เช่น คำภาวนาที่คู่สมรสสวดด้วยกัน การทบทวนเนื้อหาคำสอนทั้งหมด สารสำคัญของศีลสมรส 3 ประการคือ เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวกัน การให้กำเนิดบุตร และการเลี้ยงดูบุตร กฎหมายพระศาสนจักร กฎหมายบ้านเมือง การเตรียมพิธีกรรมในวันแต่งงาน ความหมายของสิ่งของที่ใช้ การมีส่วนร่วม การพินิจจิตใจ (ท่ามกลางการเตรียมพิธีสมรสด้านอื่นๆ) การรับศีลอภัยบาป (การรับศีลกำลังในกรณีที่ยังไม่ได้รับ) บทบาทของพ่อแม่พยาน บิดามารดา สมาชิกในครอบครัว

3) การติดตามในช่วง 2-3 ปีแรกของการแต่งงาน การเข้าสู่ “สถานะถาวร” ควรมี “การอบรมต่อเนื่อง” และ “การเป็นเพื่อนร่วมเดินทาง” การร่วมกิจกรรมกับคู่สมรสอื่นในเขตวัด เพื่อให้มีความเข้าใจข้อความเชื่อ พิธีกรรม ศีลศักดิ์สิทธิ์ และพระธรรมล้ำลึกต่างๆ (บางคนที่ยังรับศีลล้างบาป) มากยิ่งขึ้น

การเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับคู่สมรส เอาชนะความแตกต่าง ความคาดหวัง กำจัดความขัดแย้ง การเฉลิมฉลองวันครบรอบแต่งงาน การรื้อฟื้นคำสัญญาแต่งงานทุก 5 ปี มีการบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว การรับศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ โดยเฉพาะศีลมหาสนิทและศีลอภัยบาป เพื่อส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันและการให้อภัยกันและกัน การพิจารณาถึงความสุข ความทุกข์ และเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อให้เห็นพระพรหรรษาของพระเยซูเจ้าในชีวิตครอบครัว เมื่อเกิดความทุกข์ยาก ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ เพื่อปกป้องและทำให้ความเป็นหนึ่งเดียวในความรักมีความมั่นคง โดยมีพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลาง

4) คู่สมรสที่มีวิกฤติ การทะเลาะเบาะแว้ง การเข้าใจผิด ความแตกต่างของกันและกัน ปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว มือที่สาม การเลี้ยงลูกบุตร การทำงาน การแยกกันอยู่ การหย่าร้าง การไม่สามารถรับศีลมหาสนิทได้ อาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่าย ความสุขภาพของคู่สมรส การควบคุมอารมณ์ สมาชิกในครอบครัว ป่วยตายาย คริสตชนฆราวาส พ่อแม่ พยาน ฯลฯ การจัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือเฉพาะทางในสังฆมณฑล มีการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล “การบำบัดของคู่แต่งงาน” และการพบปะแบบกลุ่ม เพื่อส่องสว่างช่วงเวลาแห่งวิกฤติ

สรุปแนวทางอภิบาลนี้เป็นความพยายามช่วยเหลือและกระตุ้นสำหรับแต่ละสังฆมณฑล เพื่อพัฒนา “วิถีทางการเตรียมตัวคริสตชนสำหรับชีวิตแต่งงาน ตามคำแนะนำของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส” เพื่อจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการปรับเพื่อการนำไปปฏิบัติในพระศาสนจักรท้องถิ่นต่อไป พระศาสนจักรให้ความสำคัญกับงานอภิบาลครอบครัวเป็นลำดับแรก เพื่อให้ครอบครัวดำเนินชีวิตตามกระแสเรียกของตนอย่างมีความสุขและความศักดิ์สิทธิ์ในโลกปัจจุบัน “ครอบครัวดี คนดี สังคมดี พระศาสนจักรดี”

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง

() 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม () องค์การ (โปรดระบุชื่อ).....

() บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....

โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข.....ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข.....ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ.....สมาชิกเลขที่.....

เป็นดังนี้ เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่.....ฉบับที่.....(หากต้องการระบุปี/ฉบับ)

พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า () สมาชิกใหม่ () ต่ออายุสมาชิกใหม่

() ยอดค้างชำระค่าสมาชิก () สมทบทุน

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

() เงินสด

() โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม

บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4

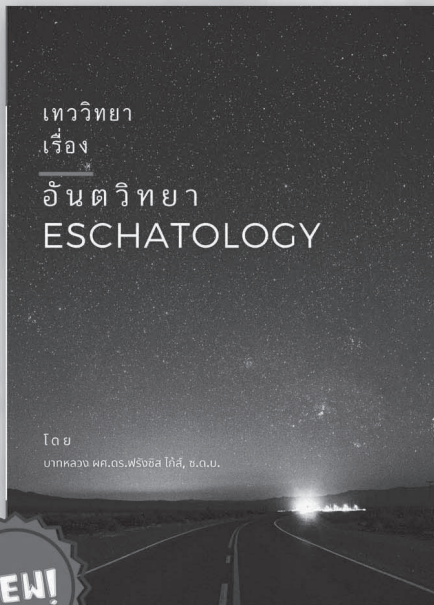
โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ - สกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี)

มาทาง E-mail: scjournal2022@gmail.com

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก

วันที่...../...../.....

Recommend แนะนำหนังสือ

NEW!

รายการที่ 1

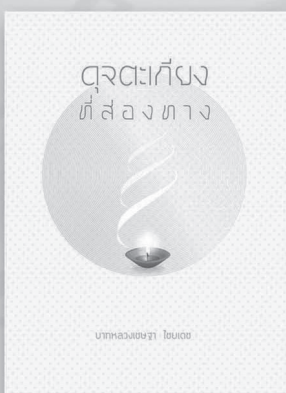
หนังสือเทววิทยาเรื่องอันตวิทยา
ผู้เขียน: บกทลวง ผศ.ดร.พรธิดา ไก่สี, S.D.B.
ราคาเล่มละ 270.-

NEW!

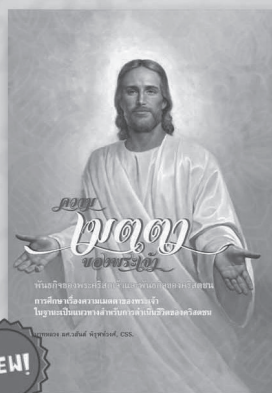
รายการที่ 2

หนังสือพระนางมารีย์
ผู้เขียน: บกทลวง ผศ.ดร.พรธิดา ไก่สี, บ.ด.บ.
ราคาเล่มละ 350.-

รายการที่ 3

หนังสือดุจดะเกียงที่สองทาง
ผู้เขียน: บกทลวงพรธิดา ไก่สี
ราคาเล่มละ 120.-

NEW!

รายการที่ 4

หนังสือความเมตตาของพระเจ้า
ผู้เขียน: บกทลวง ผศ.ดร.พรธิดา ไก่สี, บ.ด.บ.
ราคาเล่มละ 200.-

รายการที่ 5

หนังสือวิถีชีวิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียว
ผู้เขียน: บกทลวง ผศ.ดร.พรธิดา ไก่สี, บ.ด.บ.
ราคาเล่มละ 45.-

SAENGTHAM BOOKSTORE

สอบถามสั่งซื้อได้ที่: แสงธรรมบุ๊คสโตร์ โทร.0-2429-0100-3 ต่อ 620